భీమేశ్వర పురాణము

- క్రొత్తపల్లి అన్నపూర్ణమ్మ

श्री सोमनाथ (सौराष्ट्र)

श्री भीमाशंकर (डाकिनी)

श्री नागेश्वर (दारुकावन)

ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ నిలయం

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం - 533101.

శ్రీ జ్ఞానప్రసూనమాలిక ద్వితీయ ప్రసూనము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీనాథమహాకవిచే రచియింపఁబడిన

భీమఖండము అను నామాంతరముగల

శ్రీ భీమేశ్వర పురాణము.

కొత్తపల్లి-అన్నపూర్ణమ్మచేఁ బ్రకటింపఁబడియె.

మూఁడవకూర్పు.

శివుఁడు—"**మణి కొనువాని నైతకదవనిఁ గొనువాఁడె రత్నంబు నరయు[illegible]ాదె?"

౧౯౨౯.

శ్రీ.

విజ్ఞప్తి.

ఆంధ్రులారా!

మన భాషయం దనేక కవిసార్వభౌము లనేక కబ్బంబుల రచియించి మించిరి. అవియెల్ల నాఖుశుక్షణిశిథిలబంధనాది పీడలచేఁ దఱచుగ నశింపఁగా మిగిలినవి కొన్నియేయున్నవి. తక్కినవి కొన్ని నామమాత్రావశిష్టంబులై గ్రంథాంత రోదాహృతస్వపద్యంబులచే వానిమహిమనూహింపఁజాలు పండితవరేణ్యులమనంబులం గడలేని చింత రగుల్కొనఁ జేయఁ జాలి యున్నవి. ముద్రాయంత్రాద్యుత్తమసాధనానుపపత్తిచేఁ బూర్వ మీపీడ యనివార్యంబై యుండెఁ గాని యిక్కాలంబున నేమో, మిగిలినవానిని భద్రపఱచుకొని మనకును మన వెనుకటివారికిని భద్రంబొనగూర్పఁదగు నుపాయంబు లనేకము లేర్పడియున్నవి. వీనిని మన మెట్లుపయోగించుచున్నాము? దాన మన భాషయందలి గ్రంథసంచయ మెంత రక్షనొందినయది? యనుట నాలోచింపవలసియున్నది.

ప్రకృతమందు మన భాషయందు విలువకుం దొరకు గ్రంథముల రెండుతెఱంగుల విభజింపనగు. ఉల్లిపొరలవంటి కాగితంబులపైఁ దగిలియుఁ దగులక యచ్చొత్తింపఁబడి తప్పులకుప్పలై యతి దూష్యంబులై నెగడు 'గుజిలీ' పుస్తకములు కొన్ని, ఇపుడుండెడు పుస్తకములలో మూఁడుపాళ్లిట్టివియే. వీని వెల సులభమ కాని ఫలము సున్న. వీనియందువర్ణలోపంబులె లెక్కకుమిక్కుటంబులై యున్నవన నిఁకఁ గేవలము పండితవేద్యంబు లగుగణయతిప్రాసాదిలక్షణవైపరీత్యంబుల సంగతి వేఱుగఁ జెప్పవలయునా? దీనికి నుదాహరణంబుగ నిట్టిగ్రంథ మొకదానినుండి యీ క్రిందిపద్యములందున్న రీతిని ముద్రింపించుచున్నాము. చూడుఁడు.

కం. "అటువచ్చినహారుడల్ల, మతటుకునదయ జూచిలేచి తనవీఠిక నా
క్కటనునిచియిష్టబాషలు, నిడియించియతండరుగ గౌరినాధునికనియెన్."

కం. "సాకారుం డొదలపగని, రాకారుడొ యాదివురుషాకృతి యిపుడుం, గైకొనిన
ఘనుడో యిట్లని, యాకలాత్మజుడైన నలవియె బొగడన్."

యిటుగాక మంచికాగితములపై నచ్చొత్తింపఁబడి చదువుటకును ముందు చూచుట కింపగునట్లు సంపుటీకరణముగావింపఁబడియుండు నొక కొన్ని గ్రంథంబు లిపుడిపుడు పొడసూపుచున్నయవి. ఇవి పండితపరిష్కృతంబులై నెగడుటచే వీనియందుఁ దప్పులు నంతగఁ గానరావు. అయినను వీని వెల యధికమగుటచేఁ బైకనిన 'గుజిలీ' పుస్తకములకును వీనికిని నవతిపోరు వాటిల్లఁగాఁ జిన్నతనంబుచే వన్నెకెక్క నయ్యెవి

శ్రీ.

శ్రీ భీమేశ్వరపురాణము.

పీఠిక.

శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకుఁడగు శ్రీకాళహస్తీశ్వరుని యర్ధాంగలక్ష్మియు జగజ్జననియు నగు శ్రీజ్ఞానప్రసూనాంబకు భక్తిమెయి మేమర్పింపఁబూనిన «శ్రీజ్ఞానప్రసూనమాలిక» యందు ద్వితీయప్రసూనముగ నీ భీమఖండ మనునామాంతరముగల శ్రీభీమేశ్వరపురాణముం గూర్చితిమి. ప్రథమప్రసూనమగు శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము నిజవాసనా వేల్లితాంధ్రప్రపంచం బై నెగడసాగి యై దేండ్లైనను ద్వితీయప్రసూన మింతకాలము పొడగానరాకుండుటకుఁ గతం బీగ్రంథమందుఁగల చిక్కులతోడఁ గేవలము ధనాభావ్యలముకాని మా యత్నములు ముద్రణాద్యవసరములందలసగతి వహించుటయు. ఈ గ్రంథముయొక్క ప్రతులు చిక్కుట మిక్కిలి యరుదు.

మహారాజరాజశ్రీ, సమర్థి రంగయ్యసెట్టి బి. ఏ., గారొకప్రతియు, బ్రహ్మశ్రీ, మహారాజరాజశ్రీ, గురుజాడ శ్రీరామమూర్తిపంతులుగారొక ప్రతియు, బ్రహ్మశ్రీ, మహారాజరాజశ్రీ, పోతాప్రగడ బ్రహ్మానందముగారొక ప్రతియు మా కిప్పించిరి. ప్రాచీన పుస్తకభండారమునందు రెండుప్రతులు చిక్కినవి. బ్రహ్మశ్రీ, మహారాజరాజశ్రీ, దర్భా వెంకయ్య బి. ఏ., బి. ఎల్., గారు, సంస్కృతభాషలో ముద్రింపంబడియుండు భీమకండంబను గ్రంథంబొకటిని మా కొసంగిరి. వీనిని సహాయముగాఁగొని యీ భీమేశ్వరపురాణంబును మాశక్తికొలఁది సంస్కరించి వ్రాయించి ముద్రింపించినారము.

ఈ గ్రంథమునఁ దొలుదొల్త విఘ్నేశ్వరుని ప్రార్థనలోనె పద్యము వ్రాఁతప్రతులయం దిట్లుండెను:—

ఉ. ఏనిక మోము తెల్లెలుక నెక్కినరావుతుగాచవారుసే
నానియనుంగు పెద్దనవినాయక దేవుఁడుకర్ణతాళజం
ఝానిలమారుతంబున నిరంతరముం బ్రబలాంతరాయసం
తానఖినాఖినాఖనఖదంతముల స్వేదళించుగావుతన్.

ఈ పద్యముంకూర్చి మే మెఱింగినపండితుల నందఱనడిగినారము కాని యొక్కొకరును గ్రుక్కలుమ్రింగినవారలె, మార్పులు సూచించినవారలె. అయినను మా

యే పాఠకులకు గ్రాహ్యములై మించెడిని. నిష్ప్రయోజనమగు వస్తువునకిడిన యది యెంతయైనను నష్టమే కావున నవిచారయ లేక యటుచేసినను గుణగ్రాహులగు కొందఱు మాత్ర మీయుత్తమగ్రంథంబులనె కొనియెదరు. అయిన నట్టివారి సంఖ్య కొద్ది యగును గ్రంథముల వెల యధికము కావలయు. ఇందువలన నట్టి యుద్యమములయం దుత్సాహము కొఱవడును. ఈ కొఱంతను వారింపందగు నుపాయమెయ్యది? దీర్ఘాలోచనపై నీ ప్రశ్న కిది తగునుత్తరమని మాకుం దోంచె. అది యెద్దియనిన కొంత నష్టమున కోర్చియైనను «గుజిలీ» పుస్తకముల విలువయే నొందువానిగుణము నొక్కటం గూర్పవలయు. అట్లు చేయుటవలన రెండువిధములైన లాభముకల్గును. తక్కువ వెలంబెట్టి యీ గ్రంథములం బాఠకులుం గొనంజాలుదురు. దాన వారికి వీనికిని «గుజిలీ» పుస్తకములకుం గల తారతమ్యము తేర్పడును. అంత నభ్యాసముచే గుణగ్రాహకత్వమేర్పడి గుణరహితమగు వస్తువులయం దరుచిపుట్టును. ఇది యొక లాభము. గ్రంథముల ముద్రింపించువారును మునుపటివలె నత్యధికలాభముం గోరక కొంతలాభముతోనె తృప్తింబొందవలసి వచ్చెను. దాన సద్గ్రంథముల విలువయుం దగ్గును. ఇది మఱియొక లాభము. ఈ రెండును గూడిన నాంధ్రప్రపంచంబునం గల గ్రంథసంఖ్యయుం జదువరుల సంఖ్యయు హెచ్చకమానదు.

ధనశాస్త్రసూక్ష్మతల నింతగం జర్చించు మేము మాకు నష్టముకలుగు యత్నముం జేయుదుమనియు, దాన నీయుద్యమము కొనసాగదనియుం దలంపవలదు. విశేషలాభమును మేము కోరలేదకాని నష్టమున కేమాత్ర మొడిగట్టలేదు. కావున మా యత్నము సఫలంబగుననుట కెంతమాత్రమును సందియంబులేదు. ఇంక నది యెట్టి దనుట వివరించెదము కనుండు.

«శ్రీజ్ఞానప్రసూనమాలిక» యనుపేరం గ్రమంబుగం బుస్తకరాజిం బ్రకటించుచుందుము. మాచేం బ్రకటింపంబడు గ్రంథములెల్ల నునుపుచే మించు దళసరికాగితములపైం జక్కగ నచ్చొత్తింపంబడి పండితపరిష్కృతములై వెలయు. పద్యంబులెల్లం బాదమునకొకపఙ్క్తియు యతిస్థానములంగుర్తును గలిగియుండును. సంపుటీకరణమును దృఢముగం జేయింతుము. ఇంతచేసియు వెల యించు మించుగ «గుజిలీ» పుస్తకములకుంబలె యుండునట్లు నియమింతుము!! ఈ కాలపుం దేనె లొలుకుమాటలంగల ప్రకటనలచే మోసపోయిన యనేకులు కాలక్రమంబున మాచేం బ్రకటింపంబడు గ్రంథముల గౌరవముం గొనియాడంగలరని నమ్ముచున్నాము. మాకుం «జందాలు» ముందుగం బంపనక్కఱలేదు. భాషాభిమానులందఱు నీగ్రంథములం గన్నులారం జూచినపిదప నాదరించినంజాలు.

ఇట్లని విన్నవించు సుజనవిధేయులు,

ర. వేంకటసుబ్బయ్య, ఎమ్. ఏ., క్రొ. వేంకటపద్మనాభశాస్త్రి.

ఈ కవిరచించిన గ్రంథములు మే మెఱింగినంతవఱకు నెవ్వియనిన:—

1. నవమరుత్తుచరిత్రము.
2. పండితారాధ్యచరితము; ఇది వేమారెడ్డి సేనానాయకుఁడైన మామిడి ప్రెగ్గడయ్యకు నంకితము.
3. శాలివాహనసప్తశతి.
4. నైషధము, ఇది వేమారెడ్డి సేనానాయకుని తమ్ముఁడైన మంత్రి సింగనకు నంకితము.
5. భీమఖండము; ఇది వీరభద్రరెడ్డి మంత్రియైన బెండపూఁడి యన్నామాత్యున కంకితము.
6. కాశీఖండము; ఇది వీరభద్రరెడ్డి కంకితము.
7. వీథినాటకము.
8. హరవిలాసము; ఇది వేమారెడ్డియొద్ద సుగంధ భాండాగారాధ్యక్షుఁడైయున్న సిరయాల తిప్పయ్య కంకితము.
9. పల్నాటి వీరచరిత్రము.
10. నందనందనచరిత్రము.

వేమారెడ్డియు, వీరభద్రరెడ్డియు నన్నదమ్ములు.

ఈ గ్రంథంబులు వ్రాయఁబడినవరుస కాశీఖండములోని యీ పద్యమువలన నొకింత తెలియును:—

సీ. చిన్నారి పొన్నారి ♦ చిఱుతకూఁకటినాఁడు, రచియించితి మరుత్త♦రాట్చరిత్ర
నూనూఁగుమీసాల ♦ నూత్నయౌవనమున, శాలివాహనసప్త ♦ శతినొడివితి
సంతరించితి నిండు ♦ జవ్వనంబునయందు, హర్షనైషధకావ్య♦మాంధ్రభాషఁ
బ్రౌఢనిర్భరవయః ♦ పరిపాకమునఁగొని, యాడితిభీమనా♦యకునిమహిమఁ
బ్రాయమింతకుమిగులఁ గై ♦ వ్రాలకుండఁ, గాశికాఖండమనుమహా♦గ్రంథమేను
దెనుఁగుఁ జేసెదఁగర్ణాట ♦ దేశకటక, పద్మవనహేళి శ్రీనాథ ♦ భట్టసుకవి.

ఈ గ్రంథంబులు సంస్కృత జటిలంబులై ముద్దులుగుల్కు శైలిని సలక్షణంబగు భాషను వ్రాయఁబడియున్నవి. ఈ కవి వ్రాయు సీసపద్యములు చూడఁ జూడఁ జవులొలుకుచుండును.

ఈయనకవిత్వము మిక్కిలి రసవంతమనుటయం దీయనకుఁ గలిగియుండిన నమ్మకమునకుఁ గాశీఖండము కృతిభర్తయగు వీరభద్రరెడ్డిచెప్పినట్లు వ్రాయఁబడి

ప్రతి యొకటి కలదు. అది యేదియందు చేసి మేము ప్రకటించు గ్రంథములయం దాయా గ్రంథకర్త లనేకములు ప్రయోగించియుందురో వానిని సాధ్యమైనంతవఱకు నూహించి వేయవలయున నేకాని మాకుం దెలియనిచోట్ల నుండు నక్షరములం దీసి పాఱవైచి మాకవిత్వ మిటిక్కింపంగూడ దనుటయే. ఈ నిర్బంధమునకు లోనైన మే మీ వినాయకస్తుతింగల పద్యముంగూర్చి పడినకష్ట మా వినాయకునకే యెఱుక. ఇట్టి కష్టము లీగ్రంథమం దెన్నియో యుండినవి. వానినెల్ల శ్రీజ్ఞానప్రసూనాంబ కరుణ చేతను బెద్దలసహాయమువలనను గడచి నేటి కీగ్రంథముం బ్రకటింపం గంటిమి.

ఇది పంచాశత్ఖండమండితం బగు స్కాందంబులోని యొక ఖండము. భీమఖండము నాఁబడు. గోదావరిజిల్లాలోని దక్షారామము లేక భీమేశ్వరం బనునొకశివస్థల మాహాత్మ్యముం దెలుపునది. ఆస్థలంబునకు దక్షిణకాశియను సంజ్ఞయుం గలదు. అది భోగమోక్షదం బని ప్రసిద్ధిం గాంచినది. దేవభాషయందు ముప్పదిరెండు సర్గలుగా విభజింపంబడి యించు మించుగ రెండువేల శ్లోకములుగల యీ గ్రంథమును నాంధ్రంబున శ్రీనాథుం డను మహాకవి యేడాశ్వాసముల గ్రంథముగ విరచించె.

శ్రీనాథుండు పాకనాటి నియోగిబ్రాహ్మణుఁడు. భారద్వాజసగోత్రుండు నాపస్తంబసూత్రుండు బ్రాహ్మీవర ప్రసాదలబ్ధుండును శివపూజారతుండు. ఈయన తల్లిదండ్రులు భీమాంబయు మారయయు. తాత పద్మపురాణంబును రచించిన కమలనాభామాత్యుండు. వీనికిం బ్రమాణంబు లెవ్వియనిన:—

శా. భారద్వాజపవిత్రగోత్రుని శుభా◆పస్తంబసత్సూత్రు వి
ద్యారాజీవభవుండు మారయకుఁ బు◆ణ్యాచార భీమాంబకు
న్గారామైనతనూజు న న్ననఘు శ్రీ◆నాథాఖ్యునిం బిల్చి స
త్కారం బొప్పఁగ గారవించి పలికె◆ న్గంభీరవాక్ప్రౌఢిమన్. నైషధము.

శా. బ్రాహ్మీదత్తవర ప్రసాదుఁడ వురు◆ప్రజ్ఞావిశేషోదయా
జిహ్మస్వాంతుఁడ వీశ్వరార్చనకళా◆శీలుండ వభ్యర్హిత
బ్రహ్మాండాదిమహాపురాణచయతా◆త్పర్యార్థనిర్ధారిత
బ్రహ్మజ్ఞానకళానిధానమవు నీ◆భాగ్యంబుసామాన్యమే. నైషధము.

మ. కనకక్ష్మాధరధీరు వారిధితటీ◆ కాల్పట్టణాధీశ్వరుం
ఘనుని న్బద్మపురాణసంగ్రహకళా◆ కావ్యప్రబంధాధిపుం
వినమత్కాకతిసార్వభౌముఁ గవితా◆విద్యాధరుం గొల్తు మా
యనుఁగుందాతఁ బ్రదాత శ్రీకమలనా◆భామాత్య చూడామణిన్. భీమ

23-వ పుట 14-వ పద్యము "అతని నిశ్వాసముల మాత్ర ♦ నానాకావా, వేదము లును జరాచర ♦ విశ్వజగము." దీనికి మూలము "భవత్యపాఙ్గమాత్రేణ తస్యసర్వమిదంజగత్."

45-వ పుట 18-వ వచనము. "వేదండవదనశుండా కాండచులికితోన్ముక్తసప్తగోదావర సలిలధారాఝణత్కారబృంహిత బ్రహ్మాండగోళంబును" అను దానికి మూలము "సప్తగోదావరతట క్రీడాసక్తస్యశీకరైః। గజాస్యస్య కరోన్ముక్తైః క్లిన్నమార్తాణ్డమణ్డలమ్."

91-వ పుట 153-వ పద్యము "పుండరీకత్వక్ప్ర ♦ కాండాలిమండిత, కటిమండలంబు" దీనికి మూలము "పుణ్డరీకోన్భవ శిరోమాలికాహారశోభితమ్."
ఇందుఁ బుండరీకశబ్దము తక్క దానియర్థము సహితము భిన్నము.

ఇట్లున్నను నొక్కొక్క యెడమూలాతిక్రమణమె రసమును మిక్కిలి పోషించిన ట్లగపడును. సూర్యోదయాది వర్ణనములందును నీకవి నిజకవితాప్రాగల్భ్యము విపులముగఁ దెలిపియున్నాఁడు. వలయునేని 25-వ పుట 30-వ పద్యము. తే. సంజకెంపునుదిమిరపుం ♦ జంపునలువు, గమిచి బ్రహ్మాండభాండంబు ♦ గరము మెఱసెఁ, బరమ పరిపాకదశవృంత ♦ బంధమెడలి, పతనమగుతాటి పంటితోఁ ♦ బ్రతిఘటించి." యను దీనిం జూడుఁడు. ఇట్టివి కొల్లలుగనున్నయవి. కవన మెచ్చుటనేగాని తడవికొనిన ట్లగపడదు. "ముగురంగూర్చిన ముండదైవమునకుఁ ♦ మోమోట లేదోసువిూ" యను దానివంటి దేశీయములు మంచినీళ్లప్రాయముగ నీకవి వాడును. వేయేల? హారవిలాసమున "గప్పలు, గఱివరట్కరవర గట్టనియఱచెఁ" అని కప్పలకూఁతలను గవిత్వమునఁ జేర్చివ్రాసిన యీ మహాకవి శైలియిట్టిట్టి దనవలయునే?

ఇతనికి శైవపక్షపాతము మెండనుట యీతనిచే రచింపఁబడిన గ్రంథములవల ననెకాక యీ భీమఖండమునందు శ్రీకూర్మము సర్పపురమునుంగూర్చి మూలమున రెండధ్యాయములు మిక్కిలి విపులంబుగ స్తుతిపాఠములతోడ వ్రాయఁబడియుండ నాంధ్రంబున నీ రెండుస్థలములు నొక్కపద్యమున (29-51) నొక్కొక్క పాదమున నతిసంక్షేపముగ వర్ణింపఁబడుటవలనను దెలిసికొననగును.

88. 137 } ముఙ్గంబు
13. 90 }
37. 120 ఎల్లఁ శిష్యుల
107. 77 సీమటు.

యుండు నీ పద్యము నిదర్శనము. ఈకవి తన కావ్యములయం దేయేవిధముగ భాషన బోషింప యత్నించినదియు నీపద్యము తెలుపును:—

సీ. వచియింతు వేములవాడ భీమనభంగి, నుద్దండలీలనొక్కొక్కమాటు
భాషింతునన్నయ భట్టుమార్గంబున, నుభయవాక్ప్రౌఢినొక్కొక్కమాటు
వాక్రుత్తుతిక్కయజ్వప్రకారము రసాభ్యుచితబంధముగ నొక్కొక్కమాటు
పరిఢవింతుప్రబంధ పరమేశ్వరుని త్రోవ, సూక్తివైచిత్రి నొక్కొక్కమాటు.

శ్లో. "కాశీఖండ మయఃపిణ్డం నైషధం విద్వదౌషధమ్"

అనునటుల దేవభాషలో మిక్కిలి కఠినములు నాఁ బ్రసిద్ధిఁ గాంచిన కావ్యముల నీ కవిశిఖామణి సాహసించి తెనింగించెనన నీతని సామర్థ్యమునుగుఱించి వేఱుగఁజెప్ప నక్కఱయుండదు. ఈ కవి వ్రాసినగ్రంథములలో గొప్పవియు రసవంతములును ముద్రితములు నగు కాశీఖండము నైషధ మనునవి భాషాంతరీకరణములు తక్కినవియు నారసిచూచినఁ దఱచు దేవభాషలోని యేదో యొక గ్రంథమునందుండి వ్రాయఁబడినట్లె యేర్పడును. ఎట్లనం బ్రకృతము శ్రీ సరస్వతియను మాస పత్రికయందు ముద్రింపఁబడుచుండు హరవిలాసమున 4-వ యాశ్వాసమున గౌరీతపస్సు, వివాహసందేశము మొదలగు పట్లం జూడుఁడు. కాళిదాసు కుమారసంభవ మునకు యథాశ్లోకము భాషాంతరీకరణముగ నుండుట తెలియును. ఈ కవివ్రాసిన భాషాంతరీకరణములు యథాశ్లోకముగ వ్రాయఁబడి యుండలేదు; ఈ విషయమున నీకాలపు భాషాంతరీకరణములగు కుమారసంభవము శాకుంతలాది నాటకములు మొదలగువానితో నివి తులఁదూఁగవు. తనతో సమకాలికుఁడైన బమ్మెరపోతనామాత్యుఁడు మూలము ననుసరించినంతమాత్రముఁగూడ నీకవి యనుసరించియుండ లేదు, దృష్టాంతములం జూడుఁడు:—

23-వ పుట 13-వ పద్యమున "సంతతము దేవవేశ్యాభుజంగుఁడతఁడు" అని యున్నది. దీనికి మూలము "సహిసర్వదేవరాట్" సాధ్యమైనపట్ల నెల్లనిట్లు దేవునకేని గొప్పవారికేని యీ భుజఙ్గత్వముఁ గల్పించుట యీ కవియొక్క గొప్పలోపము. దీనివలననే కృతిపతినింగూర్చి షష్ఠ్యంతములలో "పంచారామవధూటీ పంచాస్త్రవిహారకేలి పాంచాలునకున్" అని వ్రాసెను. ఇది యాకృతిపతికేనిఁ బంచారామవాసినులగు పుణ్యాంగనలకేని గౌరవ జనకంబుగ నూహఁ గోఁసగ

యాస్థానకవులని యాసంస్థానవంశ చరిత్రమున వ్రాయఁబడి యున్నదఁటయని బ్రహ్మశ్రీ మహారాజరాజశ్రీ రాయబహాదరు కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులవారు వ్రాయుచు దానినిఁ దాము విశ్వసింపమని తమ కవులచరిత్రములోఁ దెలిపియున్నారు. "ఈ సర్వజ్ఞసింగమనాయఁడు కావ్యనాటకాలంకారములయందును దర్క-వ్యాకరణాది శాస్త్రములయందును సమర్థుఁడై కావ్యములు వ్రాయుటయందుఁ బ్రజ్ఞకలవాఁడై సింగభూపాలీయ మనునలంకార గ్రంథమును జేసెను. ఈయన పరాక్రమశాలియై ప్రౌఢదేవరాయలవారి దినములలోఁ బ్రసిద్ధుఁడుగ నుండెను. శ్రీభాగవతముఁ దెనిఁగించిన బమ్మెరపోతరాజనే కవీశ్వరుఁ డీయనమీఁద భోగినీదండకమును జెప్పినాఁడు. నైషధముఁ దెనిఁగించిన శ్రీనాథుండను కవీశ్వరుఁడు సింగమనాయని మీఁదఁ గొన్ని పద్యములఁ జెప్పియున్నాఁడు." అని మాత్రమె యీవంశమువారి వంశవృక్షమునఁ గనఁబడుచున్నది. అయినను దీని నాధారముగఁ గొని యింగ్లీషు భాషలో రాజా టి. రామరావుగారిచే వ్రాయఁబడిన వంశచరిత్రమందుమాత్ర మిట్లని యున్నది:—"His Court is said to have been adorned by several poets among whom were Bammera Pota Raju who translated the Bhagavatam in Telugu and Sreenathudu the Telugu translator of Naishadam. Sarvagna Singama Nayudu formed the subject of a composition by the former called Bhoginee Dandakam and of some stray verses by the latter." పోతన శ్రీరామ చంద్రుని యాస్థానకవియేకాని సామాన్య నరపతుల నాశ్రయించినవాఁడు కాఁడనుట లోకవిదితము. శ్రీనాథుఁడు తన గ్రంథములను రెడ్లకును వారి మంత్రులకును భాండాగారాధ్యక్షులకును నంకితం బొసఁగి లాభ మపేక్షించినవాఁడై యుండఁగ నతఁ డాస్థానకవియై యుండినచో "ఇమ్మను జేశ్వరాధముల కిచ్చి పురంబులు వాహనమ్ములున్ । సొమ్ములుఁ గొన్ని పుచ్చుకొని సొక్కి శరీరము వాసి కాలుచే । సమ్మెటపోటులం బడక సమ్మతి శ్రీహరి కిచ్చి చెప్పెనీ । బమ్మెరపోతరాజొకఁడు భాగవతంబు జగద్ధితంబుగన్ ॥ అని నరాంకితమున కెంతేనియు విముఖుఁడై కేవల ముదాసీనుఁడైయున్న బమ్మెరపోతనామాత్యుని నెట్లో మెప్పించి భోగినీదండకముం గైకొనిన సరసుఁ డగుసింగభూపాలుఁ డితనివలన నొక గ్రంథమేనియు నంకితము నడిగియుండమికిం గారణ మేమియైయో యుండును? కావున నీవార్త విశ్వసనీయము కానిదే. అయినను శ్రీనాథునకును సింగభూపాలునకును సమాగమము కలిగినదియు వార లొకరియం దొకరు మిగుల గౌరవముంచియుండి రనుటయు విదితంబ. ఎట్లనిన శ్రీనాథుఁడు సింగమనాయని కొలువుకూటంబు దరియం బోవునపు డీలాగు సరస్వతిని నుతించెనఁట.

ఇట్టివి కొన్ని మృగ్యంబులగు ప్రయోగంబు లీకావ్యంబునఁ గనఁబడినవి. ఆంధ్రలక్షణంబు దెఱంగుంబట్టి యివి లక్షణవిరుద్ధంబులన సాహసింపము అఖండ యతి యీకవికి సమ్మతము.

ఉత్తరభాగమునం దేకారణముచేతనో యీ గ్రంథము మిక్కిలి యజాగ్రత్తతో వ్రాయఁబడిన ట్లగపడుచున్నది. ఎట్లనిన:—

54-62 తీర్థముల పేళ్లును వరుసయుఁ గ్రమంబుగ లేదు.

85 వక్త యెవరయినదియు మఱచి వ్రాయఁబడి యున్నది.

106-వ పుట 67-వ పద్యమున అయిదుతరముల పూర్వుల నవలమీఁద, నందఱను గాచు నూర్ధ్వలోకాలయముల దీనికిమూలము "దశపూర్వాన్ దశావరాన్" అని యున్నది. 10-కి 5 వేసినది సహజోక్తికిని విరుద్ధముగనున్నది.

117-వ పుట 157-వ పద్యము ప్రథమపాదమునఁ బాపములు ప్రబలు ననఁబడియె. 2-న పాదమున పాపక్షయము పేర్కొనఁబడియె. పాపంబులెట్లు ప్రక్షయం బందునో వ్రాయఁబడియుండ లేదు. మూలమున నీపట్టున "సత్సమాగమ మన్నామ కథాశ్రవణయోగతః। పాపక్షయో భవేద్దేవి" అని యున్నది.

గ్రంథాంతమున యోగవర్ణనమువట్ల మూలాతిక్రమణమును గ్రమభంగమును దండిగఁ గనఁబడుచున్నవి.

ఈ కవి వ్రాసినగ్రంథములలో "వీథినాటకము" అనునది యొకటి పేర్కొని యున్నాముకదా? వీథియనునది దశరూపకములలో నొకటి. శ్రీనాథునకేని యాతని సమకాలికులకేని నాటకములు వ్రాయనేల బుద్ధిపుట్టకపోయెనో యది మిక్కిలి చింత్యము.

ఈకవి భాగవతము నాంధ్రంబున రచియించిన మహాకవియగు బమ్మెరపోతరాజునకు బావమఱంది యందురు. వేంకటగిరిరాజులకు మూలపురుషుఁ డగుచెవిరెడ్డి మొదలు పదవతరమునం బుట్టి రాజ్యమేలిన సర్వజ్ఞసింగమనాయని నతనికి ముందువాఁడైన సింగమనేనిని సందర్శించిన ట్లగపడుటచే నీతనికాలము క్రీస్తు 15-వ శతాబ్దము పూర్వార్ధములోనిది యనవచ్చును. భీమఖండము ప్రథమాశ్వాసము 31-వ వచనమువలన నీ కవినిఁ బాలించిన రెడ్లయాస్థానము రాజమంహేంద్రవరమని యేర్పడుటవలనను నితఁడు తన గ్రంథములనెల్ల రెడ్లకో వారివారికో యంకితమిచ్చి యుండుటవలనను నితని నివాసభూమి రాజమహేంద్రవర మనియె చెప్పవలసి యున్నది. శ్రీనాథుఁడును బోతనామాత్యుఁడును వేంకటగిరి సర్వజ్ఞ సింగమనాయని

దండిబిరుదులసురతాని ♦ గుండెదిగుల, భళిరె యల్లయవేముని ♦ పగఱమింప
రమణమించిన మేదిని ♦ రావుబిరుద, సంగరాటోపమాదయ ♦ లింగభూప.

అనుపద్యమును జదివి దానిని మరలఁ బుచ్చుకొనెను. ఇదియునుఁగాక పైను దాహరింపఁబడిన "నూనూఁగుమీసాల" యను పద్యమువలన శ్రీనాథుఁడు కాశీఖండము రచించినపుడు "ప్రౌఢనిర్భరవయఃపరిపాకమును" దాఁటియుండెను. ఆ కాశీఖండ మర్లాడ వీరభద్రారెడ్డి వేంకటగిరి సంస్థానము వారిలోఁ బొమ్మిదవ పురుషాంతరమునం దున్నలింగను నేని సమకాలికుఁడు. దీనికిఁ బ్రమాణము.

ఉ. బల్లరగండలింగవిభు ♦ పాదమునందుఁ బసిండియందె తా
ఘల్లురుఘల్లుఘల్లురని ♦ ఘల్లని మ్రోయఁగ భీతి గుండియల్
ఝల్లురుఝల్లుఝల్లురని ♦ ఝల్లన నల్లలాడుచుండు రా
యల్లయరెడ్డివేముఁడును ♦ నాతనితమ్ముఁడు వీరభద్రుఁడున్.

ఈకవి సింగమనాయనియొద్దకు రాఁ గతము మృగ్యము.

పైనుడువఁబడిన "సర్వజ్ఞ నామధేయము" అను పద్యమును సింగమనాయని కొలువులో శ్రీనాథుఁడు చదివి మరలినవెనుక రెడ్లవారతని నిచ్చకాలమారియని యాక్షేపించినట్లును దానికతఁ డాపద్యమున కన్యార్థము కల్పించినట్లును నొక ప్రతీతి బ్రహ్మశ్రీ గురుజాడ శ్రీరామమూర్తిపంతులవారి కవి జీవితములందుఁ గనఁబడుచున్నది. "దీనారటంకాల" యను పద్యముం జదివినవారును "సింగభూపాలీయ" మనునామాంతరముగల 'రసార్ణవసుధాకరా' ద్యనేకగ్రంథకర్తయు రసజ్ఞుఁడునునగు సింగభూపాలునిమహిమ నెఱింగినవారు నీకథ నెంతయు నమ్మరు. సర్వజ్ఞ నామధేయము' అని శ్రీనాథుఁడు పొగడినదే నిజమును సలక్షణమును.

ఇంక శ్రీనాథునిఁ బోతనామాత్యునిఁ గూర్చి కొన్ని కథలు కలవు. అవి యన్నియుఁ బోతనామాత్యుని పారలౌకిక ధర్మంబును శ్రీనాథుని నైహికభోగేచ్ఛను దెల్పునవి.

ఇంతటి మహాకవి యయ్యును గొప్పవారియాశ్రయముగలిగియుండియు ననేక గ్రంథముల రచించి యనేకుల కంకితమిచ్చి లాభముఁ బొందియుండియు శ్రీనాథుఁడు తనయందలి గొప్పలోప మగు స్త్రీలౌల్యము వలనఁ గాఁబోలు నవసానదశయందు మిగుల దారిద్ర్యము ననుభవించినట్టు లీక్రిందిపద్యములు తెల్పుచున్నయవి.

సీ. కవిరాజుకంఠంబుఁ ♦ గౌఁగిలించెనుగదా, పురవీథినెదురెండఁ ♦ బొగడదండ
సార్వభౌమునిభుజా ♦ స్తంభమెక్కెనుగదా, నగరివాకిటనుండు ♦ నల్లగుండు

సీ. దీనారటంకాలఁ ♦ దీర్థమాడించితి, దక్షిణాధీశుము ♦ త్యాలశాలఁ
బలుకుతోడై తాంధ్ర ♦ భాషామహాకావ్య, నైషధగ్రంథసం ♦ దర్భమునకుఁ
బగులఁగొట్టించి తు ♦ ష్ఫటవివాదప్రౌఢ, గౌడడిండిమభట్టు ♦ కంచుఢక్కఁ
జంద్రశేఖరక్రియా ♦ శక్తిరాయలయొద్దఁ, బాదుకొల్పితి సార్వ ♦ భౌమబిరుద
మెటుల మెప్పించెదో నన్ను ♦ నింకమీఁద, రావుసింగమహీపాలు ♦ ధీవిశాలుఁ
సింహకొలువున నెలకొని ♦ యుండిసీవు, సకలసద్గుణనికురుంబ ♦ శారదాంబ.

ఇట్లు నాయనింగారి సన్నిధిం జేరి శ్రీనాథుఁడు,

కం. సర్వజ్ఞ నామధేయము, శర్వునకే రావుసింగ ♦ జనపాలునకే
యుర్వింజెల్లును నితరుని, సర్వజ్ఞుం డనుట కుక్క ♦ సామజమనుటే.

యనియెనఁట. అంత నాభూకాంతుం డొకసమస్య నొసంగ దాని నిట్లు పూరించెనఁట.

ఉ. తక్కక రావుసింగవసు ♦ ధాధిపుఁ డర్థుల కిచ్చుచున్నచో
దిక్కుల లేనికర్ణుని ద ♦ ధీచిని ఖేచరువేల్పుమ్రానుఁ బెం
పెక్కినకామధేనువు శి ♦ బీంద్రుల నెన్నెదు భట్టదిట్టవై
కుక్కవొ నక్కవో ఫణివొ ♦ క్రోఁతివొ పిల్లివొ భూతపిల్లివో.

శ్రీనాథుఁడు సింగమనాయనిఁ జూచినపుడు ముదిమివయసున నుండవలయు. ఏలయన నీవంశమున నెనిమిదవపురుషాంతరమున నుండిన కుమారవేదగిరినాయఁడు మాచారెడ్డిని గొట్టి యాకాలపు దురాచారపద్ధతిని దల దనతమ్ముపడిగలోఁ బొదివించెను. మాచారెడ్డి సోదరుఁ డనవేమారెడ్డి యంతటఁ బగఁబూని యాకుమారవేదగిరినోడించి యాతని తలఁ దెగనఱికి దానిం దనతమ్ముపడిగలోఁ బొదివించెను. ఆ వేదగిరితమ్ముఁడు లింగమనాయఁడు సింగమనాయని పైతరమువాఁ డా యనవేమారెడ్డిం జంపి యతని తలను దనతమ్ముపడిగం బొదిగించినదిగాక సందికంతపోతరాజను కఠారిని సైతముఁ గైకొనెను. ఈ కఠారికై శ్రీనాథుఁడు లింగమనీనిం జేరి,

సీ. జగనొబ్బగండాంక ♦ సంగ్రామనిశ్శంక, జగతీశరాయవే ♦ శ్యాభుజంగ
యఖిలకోటలగొంగ ♦ యరిరాజమదభంగ, మేలందుధరణీశ ♦ మీనజాల
మూరురాయరగండ ♦ మురియురాజులమిండ, యభివృద్ధిమీఱుచౌ ♦ హత్తిమల్ల
ఘనగాయగోవాళ ♦ కామినీపాంచాల, బ్రహ్మాయుశశివంశ ♦ పరశురామ

విషయసూచిక.

ప్రథమాశ్వాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

తృతీయాశ్వాసము.

ఆంధ్రనైషధకర్త ♦ యంఘ్రియుగ్మంబునఁ, దగిలియుండెనుగదా ♦ నిగళయుగము
వీరభద్రారెడ్డి ♦ విద్వాంసుముంజేతి, వియ్యమందెనుగదా ♦ వెదురుగొడియ
కృష్ణవేణమ్మ గొనిపోయె ♦ నింతఫలము, బిలబిలాక్షులుదినిపోయెఁ ♦ దిలలుఁ బెసలు
బొడ్డుపల్లెను గొడ్డేటి ♦ మోసపోతి, నెట్లుచెల్లింతుఁ డంకంబు ♦ లేడునూర్లు.

సీ. కాశికావిశ్వేశుఁ ♦ గలిసెవీరారెడ్డి, రత్నాంబరంబు లే ♦ రాయఁడిచ్చుఁ
కైలాసగిరిఁ బండె ♦ మైలారు విభుఁడేగి, దినవెచ్చ మేరాజు ♦ దీర్పఁగలఁడు
రంభఁ గూడెఁ దెనుంగు ♦ రాయరాహుత్తుండు, కస్తురి కేరాజుఁ ♦ బ్రస్తుతింతు
స్వర్గస్థుఁ డయ్యె వి♦స్సనమంత్రి మఱి హేమ, పాత్రాన్న మెవ్వని♦పంక్తిఁ గలదు
భాస్కరుఁడుమున్నదేవుని♦పాలికరిగెఁ, గలియుగంబుననిఁకనుండఁ ♦ గష్టమనుచు
నరుగుచున్నాఁడు శ్రీనాథుఁ ♦ డమరపురికి, దివిజకవివరుగుండియ ♦ ల్దిగ్గురనఁగ.

శ్రీరస్తు.

శ్రీరామాయనమః.

శ్రీమహా గణాధిపతయేనమః.

శ్రీమాణిక్యాంబాసమేత శ్రీభీమేశ్వరస్వామినేనమః

శ్రీ భీమేశ్వరపురాణము.

ప్రథమాశ్వాసము.

స్తనగంధసార పరి♦షేకసమంచిత సాయకప్రయో
గాస్తమహాపురత్రయుఁ డ♦హార్యధనుర్ధరుఁ డర్కకోటి దీ
ప్తి స్తవనీయవిగ్రహుఁడు ♦ భీమయదేవుఁడు దక్షవాటికా
వాస్తుఁడు ప్రోచుఁగావుత ధ్రు♦వంబుగ దేవయయన్న ధీమణిన్. ౧

ఇష్టదేవతాప్రార్థనము.

ఉ. ఏనికమోముతో ల్పెలుక♦నెక్కినరావుతురాజు సౌరసే
నానియనంగుఁ బెద్దన వి♦నాయకదేవుఁడు కర్ణతాళఝం
ఝానిలతాడనంబున ని♦రంతరమున్ బ్రబలాంతరాయసం
తానమహాఘనాఘనక♦దంబములన్ విదళించుఁ గావుతన్. ౨

ఉ. బాలికమోము మత్తవన♦బర్హికిశోరకలాస్యలీలఁ బై
వాలిచి పచ్చకప్పురపు♦వాసనతోడి ముఖారవిందతాం
బూలపుమోవి మోవిపయి ♦ మోపుచు రాధకు నిచ్చు ధూర్తగో
పాలుఁడు ప్రోచుఁగావుత మ♦పారకృపామతి మంత్రియన్ననిన్. ౩

సీ. రాజీవభవుని గా♦రాపుఁబట్టపుదేవి, యంచబాబా నెక్కు ♦ నలరుఁబోణి
పసిఁడికిన్నెరవీణఁ ♦ బలికించు నెలనాఁగ,పదునాల్గువిద్యల ♦ పట్టుఁగొమ్మ
యీరేడుభువనంబు ♦ లేలుసంపదచేడె, మొలకచందురుఁదాల్చు♦ముద్దరాలు
వెలిచాయకొదమరా♦చిలుకనెచ్చెలికత్తె, ప్రణవపీఠికనుండు ♦ పద్మగంధి

---

౧. శ్రీస్తన . . . త్రయుఁడు = విష్ణువునే బాణముగాఁ బ్రయోగించి త్రిపురంబుల నాశనము చేసినవాఁడు; ఆహార్యము=పర్వతము, (ఇచట మేరువు.) ౨. అంతరాయసంతానము=విఘ్నపరంపర; ఘనాఘనము=మేఘము. ౩. బాలిక = కన్యక, ఇచట రాధ.

మ. హరచూడాహరిణాంకవక్రతయుఁ గా♦లాంతస్ఫురచ్చండికా
పరుషోద్గాఢపయోధరస్ఫుటతటీ♦పర్యంత కాఠిన్యముం
సరసత్వంబును సంభవించె ననఁగా ♦ సత్కావ్యముల్ దిక్కులం
జిరకాలంబు నటించుచుండుఁ గవిరా♦జీగేహ రంగంబులన్. ౧౧

కుకవి నిరాకరణము.

చం. వెస వసుధాస్థలంబునఁ గ♦వీంద్రులు గొందఱు శేముషీమషీ
రసము మనఃకటాహ కుహ♦రంబుల నించి కలంచి జిహ్వికా
కిసలయతూలికం గొని లి♦ఖింతురు కబ్బము లెన్నఁగా మహా
వ్యసనముతో నిజాననవి♦యత్తలతాళపలాశరేఖలన్. ౧౨

తే. బోధమల్పంబు గర్వ మ♦భ్యున్నతంబు, శాంతినిప్పచ్చరంబు మ♦చ్చరము ఘనము
కూపమండూకములుఁబోలెఁ ♦ గొంచెమెఱిఁగి, పండితంమన్యులైన వై♦తండికులకు

తే. నికటమున నుండి శ్రుతిపుట♦నిష్ఠురముగ, నదరికాకులు బిట్టు పె♦ద్దఱచినప్పు
డుడిగిరాయంచ యూరక♦ యుంటలెస్స, సైఁపరాకున్న నెందేనిఁ♦జనుటయొప్పు.

తే. ప్రౌఢిఁబరికింపసంస్కృత♦భాషయండ్రు,పలుకునుడికారమునఁనాంధ్ర♦భాషయందు
రెవ్వ రేమన్న నండ్రుగా♦కేలకొఱఁత, నాకవిత్వంబు నిజము క♦ర్ణాటభాష. ౧౫

వ. అని యిష్టదేవతాప్రార్థనంబును బురాతనకవీంద్రగుణకీర్తనంబును గుకవి నిరాకరణంబునుం జేసి యాత్మగతంబున. ౧౬

తే. నవమరుత్తు చరిత్రంబు ♦ నైషధంబు,
సప్తశతి పండితారాధ్య♦చరిత మనఁగఁ
గావ్యములు పెక్కుచెప్పియుఁ♦గాంక్షచనక
వెండియును గావ్యమొకటిఁగా♦వింపఁదలఁచి. ౧౭

వ. ఉన్నంత. ౧౮

ఉపోద్ఘాతము.

సీ. ఏమంత్రి కులదైవ ♦ మిందుశేఖరుఁడు ద,క్షారామభీమేశుఁ ♦ డఖిలకర్త
యేమంత్రి యేలిక ♦ యిక్ష్వాకుమాంధాతృ, రామసన్నిభుఁడైన ♦ వేమనృపతి

---

౧౧. హర . . . . వక్రత = శివుని జటాజూటమందుండు చంద్రునివలె వక్రముగలట్టియును, అనఁగాఁ గేవల ప్రౌఢకవీశ్వరాంగీకృతమయి సామాన్యకవిజనానవబోధమగు రహస్యములని యర్థము. ౧౨. మషీ=మసి, (సిరా.) తాళపలాశ = తాటియాకు. ౧౩. నిప్పచ్చరము = లేమిడి; పండితంమన్యులు = పండితులుగాకుండినను దాము పండితులమని గర్వపడువారు; వైతండికులు = వితండావాదము చేయువారు. ౧౫. నుడికారము = మాటల చమత్కారము.

తే. మందరాచలకందర♦మథ్యమాన, దుగ్ధపాథోధిలహరికో♦ద్భూతయైన
లలితసాహిత్యసౌహిత్య♦లక్ష్మి నొసఁగు, వరదయై మాకు వినతగీ♦ర్వాణి వాణి. ౪

పురాతనకవీంద్రగుణకీర్తనము.

శా. శ్లోకంబుల్ శతకోటిఁ గాండములుగా♦ సూత్రించి రామాయణం
బేకైకాక్షర మెల్లపాపముల మా♦యింపంగ నిర్మించి సు
శ్లోకుండైన పురాణసంయమివరున్♦ జాతు స్మనోవీథి వా
ల్మీకిన్ బ్రహ్మపదావతీర్ణకవితా♦లీలావతీవల్లభున్. ౫

మ. తలఁతున్ భారతసంహితాధ్యయన వి♦ద్యానిర్మితిప్రక్రియా
నలినప్రోద్భవునిన్ గళిందతనయాం♦తర్ద్వీపపుణ్యస్థలీ
పులినాభోగకృతావతారు నపరాం♦భోజాక్షునక్షీణని
ర్మలసాహిత్యకళాసమృద్ధికయి పా♦రాశర్యమౌనీశ్వరున్. ౬

సీ. ప్రణుతింతు రసభావ♦భావనామహనీయు, కవితాసముల్లాసుఁ♦ గాళిదాసు
గణుతింతు నిరవద్య♦గద్యపద్యనిబంధ, పరితోషితస్థాణు♦ భట్టబాణు
భజియింతు సాహిత్య♦పదవీమహారాజ్య, భద్రాసనాసీనుఁ♦ బ్రవరసేను
వర్ణింతు నంభోధి♦ వార్వీచిగంభీర, తాసారవాక్సము♦త్కర్షు హర్షు
తే. భాస శివభద్ర సౌమిల్ల♦ భల్లులకును, మాఘ భారవి బిల్హణ♦ మల్హణులకు
భట్టి చిత్తపకవి దండి♦పండితులకుఁ, గేలుకోలుపుదు నొసలిపైఁ♦ గేలుదోయి. ౭

కం. నెట్టుకొని కొలుతు నన్నయ, భట్టోపాధ్యాయసార్వ♦భౌమునిఁ గవితా
పట్టాభిషిక్తు భారత,ఘట్టోల్లంఘనపటిష్ఠ♦గాఢప్రతిభున్. ౮

ఉ. పంచమవేదమై పరఁగు♦ భారతసంహిత నాంధ్రభాషఁ గా
వించెఁ బదేను పర్వములు♦ విశ్వజగద్ధితబుద్ధి నెవ్వఁ డ
క్కాంచనగర్భతుల్యున క♦ ఖండితభక్తి నమస్కరింతు ని
ర్వంచితకీర్తివైభవ వి♦రాజికిఁ దిక్కనసోమయాజికిన్. ౯

మ. కనకక్ష్మాధరధీరు వారిధితటీ♦కాల్పట్టనాధీశ్వరున్
ఘనునిన్ బద్మపురాణ సంగ్రహకళా♦కావ్యప్రబంధాధిపున్
వినమత్కాకతి సార్వభౌముఁ గవితా♦విద్యాధరుం గొల్తు మా
యనుఁగుందాతఁ బ్రదాత శ్రీకమలనా♦భామాత్య చూడామణిన్. ౧౦

---

౪. ఛాఛా=గుజ్జము; ఈరేడు=పదునాలుగు; లలితసాహిత్యసౌహిత్యలక్ష్మి=మనోజ్ఞమైన సాహిత్యముయొక్క సంపూర్ణసంపద; వినతగీర్వాణి=మ్రొక్కుచున్న దేవతాస్త్రీలుగలది. ౫. సుశ్లోకుండు=మంచికీర్తిగలవాఁడు; అవతీర్ణ=దిగిన; కవితాలీలావతీ=కవితయనియెడు స్త్రీ. ౬. కళిందతనయ=యమునానది. ౭. పరితోషితస్థాణు=శివుఁడు ఎవనిచే సంతోషింపఁజేయఁబడినవాఁడు; తృ-బ వార్వీచి=నీటియలలు. ౧౦. వినమజ్జ్యాంతరసార్వభౌము, అనిపాఠ. వినమత్=న

సీ. ధారాసురత్రాణ♦ధాటీసమారంభ, గర్వసాధోరాశి♦కలశజులకు
సప్తమాడియరాజ♦ఝూడియస్థాపాల, వందితశ్రీపాద♦వనరుహులకు
సింహాద్రి పర్యంత♦సీమాంధ్రమేదినీ, మండలీ పాలనా♦ఖండలులకు
హరిదంతదంతిదం♦తావళీలిఖ్యమా, నానేకజయశాస♦నాంకులకు
తే. వీరభద్రేశ వేము పృ♦థ్వీధవులకు ననుఁగుమంత్రి మహాప్రధా♦నాగ్రగణ్య
బెండపూఁడన్న జగనొబ్బ♦గండబిరుద, సచివదేవేంద్రుఁ గృతికధీ♦శ్వరునిఁ జేసి.

వ. సర్గ ప్రతిసర్గ వంశ మన్వంతర వంశానుచరితంబు లనుపంచలక్షణంబులతోడం గూడి సపాదలక్ష గ్రంథసంఖ్యాసమన్వితంబై పంచాశత్ఖండమండితంబై బహుసంహితాసమాకీర్ణంబైయొప్పు శ్రీమహాస్కాందంబను నాదిపురాణంబునందు గోదావరీఖండంబు శ్రీసుద్దక్షారామభీమేశ్వరమాహాత్మ్యసంయుతంబగుటం జేసి భీమేశ్వరపురాణంబనంబరఁగు; నది యాంధ్రభాషాప్రబంధంబుగఁ జెప్పందొడంగితి; నమ్మహాప్రారంభంబునకు మంగళాలంకారంబుగా నమ్మహామంత్రిశ్వరునేలిన వీరభద్రేశ్వర వేమభూపాలుర వంశావతారం బభివర్ణించెద. ౩౦

వేమభూపాలుని వంశావతారవర్ణనము.

ఉ. కైటభదైత్యవైరి పద♦కంజమునం దుదయంబు నొందె మి
న్నేటికి భూతధాత్రికని♦నెంతయు వచ్చిన తోడఁబుట్టువై
హాటకగర్భముఖ్యనిఖి♦లామరమౌళి మహామణిప్రభా
పాటలవర్ణమైన యొక♦పావనవర్ణ ముదీర్ణసంపదన్. ౩౧

వ. అప్పుణ్యవంశంబు కంసాసురధ్వంసిచరణపల్లవంబు దనకుఁ బుట్టి నిల్లుగావునఁ గారణ గుణసంక్రమంబునంబోలెఁ జామరతోమరచ్ఛత్రధనుఃఖడ్గాది చిహ్నోపశోభితంబై, చదలేటిసీటివలని సోదరీయస్నేహాలబ్ధంబులుంబోని పావనత్వ శుచిత్వ గాంభీర్య మాధుర్యంబులు చరితమనస్స్వభావవచనంబుల ధరియించి సైదోడుం బొదివి విశ్వవిశ్వంభరా క్రీడనంబు దనకువిదిర్చిన పగమతొంతి యంతరంగంబున సంతరించి నిఖిలప్రపంచంబునకు నాధారంబై ప్రవర్తిల్లె నందుఁ బద్మనాయకులన వెలమలనఁగమ్మలనసరిసర్లనవంటర్లన బహుప్రకారశాఖోపశాఖాభిన్నంబులైనమార్గంబులం ద్రిమార్గగంగాప్రవాహంబులుంబోలె గోత్రంబు లెన్నియేనియు జగత్పవిత్రంబులై ప్రవహించుచుండఁ గల్పంబు లతిక్రమించి మన్వంతరంబులు జరిగి యుగంబులుసరికడచి వత్సరంబులుచని కాలచక్రంబులతిక్రమించుచుండఁ జతుర్థకులమాళిమండనంబై కీర్తివిహారఘంటాపథంబైన పంటమహాన్వయంబు పాకనాటి దేశంబున భద్రపీఠంబునధివసించి సింహవిక్రమనగరదుర్వారు గండవరాది పట్టణంబులు నిజనివాసంబులుగా భ్రూలతాదష్టాష్టాదశద్వీపాంతరాళులగు భూపాల

యేమంత్రి సితకీర్తి ♦ హేమవారాసుల, కడకొండ యవులచీఁ♦కటికి గొంగ
యేమంత్రి సౌభాగ్య ♦ మిగుపఁగైదువజోదు, లాలిత్యలీలకు ♦ మేలుబంతి
తే. యతఁడు కర్ణాట లాట భో♦ట్టాంగ వంగ,కురు కుకురు కుంతలావంతి♦ఘూర్జరాది
నృపసభాస్థానబుధవర్ణ ♦ నీయగుణ,మండనుఁడు బెండపూఁడన్న ♦ మంత్రివరుఁడు.
వ. ఒక్కనాఁడు. ౧౦
సీ. భాట్టప్రభాకర♦ప్రస్థాన సంవేద్య, లుద్దండ పండితు ♦ లొక్కవంక
ఫణిపభాషితభాష్య ♦ ఫక్కికాభావజ్ఞు, లుత్తమ ప్రాగల్భ్య ♦ లొక్కవంకఁ
గణభుజ్మత గ్రంథ ♦ గాఢార్థవిదులు బాహుశ్రుత్యసంపన్ను ♦ లొక్కవంక
వేదాంతవాసనా ♦ విశ్రాంతహృదయజ్ఞు, లుపనిషత్తత్త్వజ్ఞు ♦ లొక్కవంక
తే. నుభయ భాషాకవీశ్వరు ♦ లొక్కవంక, వేశ్యలోకవంక నొకవంక ♦ వీరభటులు
జలసిగొలువంగఁగొలువుండి♦పిలువఁబంపె, బెండపూఁడన్నమంత్రీశ్వరుండునన్ను.
గీ. ఇట్లు పిల్పించి సమ్మాన ♦ మెసకమెసఁగ, సముచితాసనమున నుంచి ♦ చతురలీల
నానతిచ్చెను రాయవే♦శ్యాభుజంగు,మంత్రి గంభీరధీరసం♦భాషణముల. ౧౧
సీ. వినిపించినాఁడవు ♦ వేమభూపాలున, కఖిలపురాణ వి♦ద్యాగమములు
కల్పించి నాఁడవు ♦ గాఢపాకంబైన, హర్షనైషధకావ్య ♦ మాంధ్రభాష
భాషించినాఁడవు ♦ బహుదేశబుధులతో, విద్యాపరీక్షణ♦ వేళలందు
వెదచల్లినాఁడవు ♦ విశదకీర్తిస్ఫూర్తి, కర్పూరములు దిశాం♦గణములందుఁ
తే. బాకనాటింటి వాఁడవు ♦ బాంధవుఁడవు, కమలనాభుని మనుమఁడ♦వమలమతివి
నాకుఁగృపసేయు మొకప్రబం♦ధంబు నీవు, కలితగుణగణ్య శ్రీనాథ♦కవివరేణ్య.
తే. సప్తసంతానములు నాకు ♦ సంభవించె, నొకప్రబంధంబు వెలితిగా ♦ సుకృతగరిమ
నా వెలితిమాన నా పేర ♦ నంకితముగ,శివపురాణంబు తెనుఁగుగాఁ ♦ జేయుమొకటి.
వ. అదియును.
కం. బంధుర సపాదలక్ష, గ్రంథంబై యైదుపదులు ♦ ఖండంబులతో
సంధిల్లును స్కాందం బన, సింధువునకుఁ గాల్వ లమరి♦చినచందమునన్. ౧౬
మ. అరవిందాప్త కృత ప్రతిష్ఠుఁడగు ద♦క్షారామభీమేశ్వరే
శ్వరు మాహాత్త్యముతోడఁ గూడి భువన ♦ శ్లాఘాస్పదంబై యభం
గురమై స్కాందపురాణసారమగు శ్రీ♦గోదావరీఖండముం
బరిపాటిన్ రచియింపు మంధ్రజగతీ♦భాషాప్రబంధంబుగన్. ౧౭
వ. అని పలికి సబహుమానంబుగాఁ గర్పూరతాంబూలజాంబూనదాంబరాభర
ణంబు లొసంగి వీడుకొలిపిన. ౧౮

౧౧. బహుశ్రుతభావము బాహుశ్రుత్యము.

కర్ణాటభూపతి ♦ కానుక యనిచిన, ముక్తాతపత్త్రంబు ♦ మ్రోలమెఱయ
యవనాధిపతి యుపా♦యనముగా నొసఁగిన, పాగాహయంబులు ♦ వాగెవచ్చు
తే. దూరమంతంత బాటపా ♦ దొంతినున్న, సప్తమాడియరాజన్య ♦ సమితి మ్రొక్క
రాయవేశ్యాభుజంగసం♦గ్రామపార్థ, గాయగోవాళ వేమన♦క్ష్మాధవునకు. ౩౮
శా. దేవబ్రాహ్మణభక్తివర్ధితధరి♦త్రీచక్రసామ్రాజ్యల
క్ష్మీవాస్తోష్పతి సంస్తుతింపఁగఁదగుఁ ♦ శ్రీవేమపృథ్వీశ్వరుఁ
లావణ్యాపరమత్స్యలాంఛనుని నా♦లంకాపురీశంకర
గ్రావాభ్యంతరకూలముద్వహయశః♦కల్లోలినీవల్లభున్. ౩౯
కం. కాంచీ శ్రీగిరి కాశీ, పంచారామాది దేవ♦భవనంబుల వ్రా
యించెను వేమక్ష్మాపతి, యంచితభూదానశాస♦నాక్షరపంక్తుల్. ౪౦
సీ. ధరియింపనేర్చిరి ♦ దర్భ వెట్టెడు వ్రేళ్ల, లీలమాణిక్యాంగు♦ళీయకములు
కల్పింపనేర్చిరి ♦ గంగమట్టియ మీఁదఁ, గస్తూరికాపుండ్ర♦కములునొసల
సవరింప నేర్చిరి ♦ జన్నిదంబుల మ్రోలఁ, దారహారములు ము♦త్యాలసరులు
చేర్పంగ నేర్చిరి ♦ శిఖల నెన్నడుములఁ, గమ్మనిక్రొత్తచెం ♦ గల్వవిరులు
తే. ధామముల నెండియును బైఁడి♦దడఁబడంగ, బ్రాహ్మణోత్తముల గ్రహా♦రములలోన
వేమభూపాలుఁ డనుజన్మ♦వీరభద్రు, ధాత్రి యేలింప గౌతమీ♦తటమునందు. ౪౧
తే. ధర్మశాసనఘనశిలా ♦ స్తంభ మెత్త, శ్రీముకుందోద్భవస్వామి ♦ శివుని మ్రోల
వీరభద్రేశుఁ డాచంద్ర♦తారకముగ, నగ్రహారాళి నఖిలమా♦న్యంబులొసఁగి. ౪౨
సీ. కమలాచలాగ్రమా♦ర్కండేయశివశిర, శ్శశిచంద్రికాధౌత ♦ సౌధవీథి
గోదావరీపుణ్య♦కూలంకషాజల, స్ఫారితశ్రీరుద్ర ♦ పాదయుగళి
బలవదభ్యున్నత ♦ ప్రాకారపరివేశ, గండూషితాజాండ ♦ మండలంబు
గంధదంతావళ ♦ గ్రైవేయఘంటికా, ఠంకారముఖరఘం♦టాపథంబు
తే. రాజబింబాననానూత్న ♦ రత్నపేటి, వీరరాహుత్తసుభటకం♦ఠీరవాద్రి
వేమభూపాలరాజ్యాభి♦వృద్ధికరము, సాంద్రవిభవంబు రాజమ♦హేంద్రవరము. ౪౩
తే. వీరభద్రేశవేమపృ ♦ థ్వీధవులకు, మంత్రియగు బెండపూఁడన్న ♦ మంత్రివరుని
విమలవంశావతారంబు ♦ విస్తరింతు, నభ్యుదయహేతువుగఁ బ్రబం♦ధాదియందు.

కృతినాయకవంశావతారవర్ణనము.

సీ. ఆకాశలక్ష్మికి ♦ నవతంసకంబైన, మునిమండలములోని ♦ మొదలి చుక్క
యఱకాల బ్రహ్మాండ ♦ మప్పళించిన యట్టి, చిన్నివేల్పులరాజుఁ ♦ గన్నతండ్రి

---

౩౮. పండువానురతాణి = పండువాదేశపురాజు; పావడము=కానుక; ఉపద = కానుక; సంబెళ = వక్కలాకులతిత్తి; ఉపాయనము = కానుక.

గ్రామణులఁ ద్రిలింగభూమండలాఖండలులను బోలయవేమాన్నపోతాన్న వేమకుమారగిరీశ్వరాదులం బూజ్యసామ్రాజ్యవీకష్ఠులంగాంచె. తత్సంబంధ బాంధవంబున వసుంధరాభారధౌరంధర్యంబువం గంధసింధురఘటాకూటకపటకిటి కచ్ఛపావతారనారాయణ భుజంగ భూధరంబులకుఁ దోడుజోడై రాయగురువర మేశ్వర సాధుజనవిధేయ ఖోడెరాయ సకలకళాధామాదిబిరుదభాస్వరుండై భీమయగురువరేణ్య పుణ్యకారుణ్య కటాక్షవీక్షాలబ్ధ సుస్థిరైశ్వర్యధుర్యుండై విజయధాటీసమాటీకనంబులదిశలల్లాడ నల్లాడభూవల్లభుండు రాజమహేంద్రంబు రాజధానిగాసింహాద్రిపర్యంతంబుత్కళ కళింగ యవనకర్ణాట లాటాంతర్దీపంబైన ప్రతాపంబున దిలీప నల నహుష నాభాగ భరత భగీరథ మాంధాతృ ధుంధుమార పూరుపురూరవఃప్రభావుండై విశ్వవిశ్వంభరాభువనమండలంబుఁ బరిపాలించెఁ దదనంతరంబ. ౩౩

గీ. రాజరఘురాములల్లాడ ♦ రమణసుతులు, ధాత్రిఁ బాలింతురాచంద్ర ♦ తారకముగ
వేమభూవల్లభుండును ♦ వీరవిభుఁడు, నన్నదమ్ములు హరియును ♦ హరుఁడుఁబోలె.

ఉ. తమ్ముని వీరభద్రవసు ♦ ధాధిపు విక్రమవీరభద్రుని
న్నమ్మనలీల రాజ్యభర ♦ ణస్థితిఁ బట్టముఁగట్టి బాహుద
ర్పమ్మున వేమభూవరుఁడు ♦ వ్రాసె జగద్విజయప్రశస్తివ
ర్ణమ్ములు దిగ్ధురంధరసు ♦ రద్విపకుంభవిషాణమండలిన్. ౩౪

సీ. పాతాళభువనాది ♦ పతికి శేషాహికిఁ, బ్రియలతో మసకానఁ ♦ బెనఁగఁగలిగె
దిక్సింధురములకు ♦ దివ్యవాహినిలోనఁ, దేఁటి రాయిడి మానఁ ♦ దేలనొదవె
నుర్వీధరములకు ♦ నుదధిలోఁ గాఁపున్న, కొలముసాములయిండ్లఁ ♦ గుడువనబ్బెఁ
గుహనాకిటికి లక్ష్మి ♦ కుచకుంభములమీఁది, కుంకుమంబున నుసుల్ ♦ కొనఁగఁగూడె

తే. రాయవేశ్యాభుజంగవీ ♦ రప్రతాప, భాసి యల్లాడవిభువీర ♦ భద్రనృపతి
సర్వసర్వంసహాచక్ర ♦ సర్వభరము, పృథుభుజాపీఠమున సంభ ♦ రించుటయును. ౩౫

కం. ఏరీ ధరణిపు లల్లయ, వీరక్ష్మాపతికి సాటి ♦ వితరణగరిమన్
ధారాధరధారాధర, ధారాధరవాహదాన ♦ ధారానిధికిన్. ౩౬

మహాస్రగ్ధర. ఫణిరాజస్తబ్ధరోమ ♦ ప్రకటకమఠరా ♦ ట్పర్వతశ్రేణిదిగ్వా
రణధౌరంధర్యధారా ♦ రభటినమధిక ♦ ప్రౌఢబాహాప్రతాప
ప్రణతప్రత్యర్థిపృథ్వీ ♦ పతిమకుటమణీ ♦ భాసమానాంఘ్రి వీరన్
బ్రణుతింతున్ వీరభద్రుం ♦ బ్రతిభటధరణీ ♦ పాలకాలాగ్నిరుద్రున్. ౩౭

సీ. పండువాసురతాణి ♦ పావడం బిచ్చిన, భద్రేభములు వీథిఁ ♦ బాలె ముందు
నొడ్డె ధాత్రీనాథుఁ ♦ డుపదపుత్తెంచిన, బింబారుణోష్ఠి సం ♦ బెళవహించుఁ

లక్ష్మీవంతులు దేవమంత్రియును ద♦ల్లప్పప్రధానుండు స
ర్వక్ష్మాధీశసభాంతరస్తుతనయ ♦ ప్రాగల్భ్యవాచస్పతుల్. ౪౨

కం. పన్నీటగంధజలమున, నన్నయతల్లప్రధానుఁ♦డభిషేకింపన్
గన్నప పుక్కిటినీటను, గన్న యుపోచికము వాయుఁ ♦ గలికంఠునకున్. ౪౩

సీ. ముక్కంటిదరహాస♦మున కనుప్రాసంబు, మిన్నేటినీటికి ♦ మిక్కుటంబు
శారదజ్యోత్స్నాప్ర♦సారంబునకు పీప్ప, నలువశుద్ధాంతంబు♦న కనుభాష
కల్పకారామరే♦ఖకుఁ బ్రతిచ్ఛందంబు, త్రిదశేంద్రకరటి కా♦మ్రేడితంబు
పుండరీకారణ్య♦మునకు నధ్యాహార, మమృతాంబునిధి కభి♦ధాంతరంబు

తే. గంధసారతుషారపా♦ణింధమంబు, దానవిద్యావిలాస వి♦ద్యాధసంబు
మంత్రి యన్నయ దేవయ్య ♦ మహితయశము, నిఖిలదిక్తటమంతయు♦నిండియుండె.

మహాస్రగ్ధర. వియదాశా భూతధాత్రీ ♦ విహృతికలన ని♦ర్విఘ్నసంభారనిఘ్నా
వ్యయకీర్తిస్ఫూర్తిముద్రా♦హసితశశికిరీ ♦ టాట్టహాస స్వయంభూ
దయితా మందార చంద్రా♦తప సురతటినీ ♦ తార నీహారతో న
న్నయదేవామాత్యుకీర్తుల్ ♦ హారహార సరియే ♦ యన్యభూపాలమంత్రుల్. ౪౫

ఉ. ధీరుఁడు దేవమంత్రి నయ ♦ ధీగుణనిర్జిత దేవమంత్రి శ్రీ
వీరయదేవవల్లభధవ♦విశ్వవిభుప్రియపుత్త్రి రామమాం
బారమణీమణిన్ భువన ♦ పావనవర్తనఁ బెండ్లియాడె నం
భోరుహనేత్రుఁ డంబునిధి♦పుత్త్రికఁ బెండిలియాడుకైవడిన్. ౪౬

సీ. జగదేకసంస్తుత్య ♦ సౌభాగ్యసంపద, రతిదేవిఁబోలునీ ♦ రాజవదన
పరమపాతివ్రత్య ♦ భాగ్యగౌరవమున, భూపుత్త్రిఁబోలునీ ♦ పువ్వుఁబోఁడి
యక్షీణమహిమఁగ♦ల్యాణవైభవమునఁ, బార్వతిఁబోలునీ ♦ పద్మగంధి
మృదుగభీరప్రౌఢ ♦ మితభాషణంబుల, భారతిఁబోలు నీ♦పరమసాధ్వి.

తే. యనుచు బంధులు వినుతింప ♦ నవనిమించె, నధికశుభగాత్రి విశ్వనా♦యకునిపుత్త్రి
యన్నవిభు దేవమంత్రి ♦ యర్ధాంగలక్ష్మి రమ్యసద్గుణనికురుంబ♦రామమాంబ. ౪౭

తే. సింధుకరికాళ భల్లాణ ♦ సేనయాది, పరమమాహేశ్వరాచార ♦ పరులసరణి
నన్నవిభు దేవయామాత్య ♦ నెన్నవచ్చుఁ, బార్వతీవల్లభుని మీఁది ♦ భక్తిగరిమ. ౪౮

శా. ఆరామాంబకు దేవమంత్రికిని ద ♦ త్కారామభీమేశ్వర
స్ఫారాపారకృపాగుణోదయమునం ♦ జన్మించి రాత్మోద్భవుల్

---

౪౪. పీప్ప=పరంపరగా వ్యాపింప నిచ్చు; పాణింధమంబు=కొలిమితిత్తి; త్రిదశేంద్రకరటి=ఐరావతము.

యాదికల్పంబునాఁ ♦ డఖిలప్రపంచంబు, సృజియించు బ్రహ్మకుఁ ♦ జేయిదోడు
పరశురామునిచేతఁ ♦ బాథోధిమేఖలా, భరము దానముఁగొన్న ♦ బ్రాహ్మణుండు
తే. శ్రీకరదక్షప్రజాపతి ♦ పెంపులోడు,
కశ్యపబ్రహ్మ నిజవంశ♦కర్తగాఁగ
వెలసె నుభయాన్వయంబులఁ ♦ వృద్ధిఁబొంద,
ప్రోలుఁ బ్రోలనుగలమంత్రి♦ప్రోలమంత్రి.
కం.నాటి చదలేటిసీటికి, హాటకగర్భుని పదధూటి ♦ కమరిద్రువనీ
వాటికి మధుకైటభరిపు, వీటికి శ్రీప్రోలమంత్రి ♦ విశదయశంబుల్. ౪౬
కం.ఆమంత్రికి నుదయించిరి, శ్రీమంతులు కార్యఖడ్గ ♦ జితవైరిమహా
సామంతులు శ్రీయల్లా, మామాత్యగ్రామణియును ♦ నన్నవిభుండున్. ౪౭
కం.అల్లాడవిభుఁడు రిపుహృ,చ్ఛల్లాడంబరుఁడు నాఁడు ♦ భామలమనసుల్
గొల్లాడఁగ మదనుఁడు దిశ, లల్లాడఁగఁ జేయుఁ బద్ము♦జాటోపంబుల్. ౪౮
సీ. కాకతిక్ష్మాపాల ♦ గంధదంతావళి, ధ్వజినీమహాధురం ♦ ధరుఁడనంగ
నవలక్షకోదండ ♦ నాథరాజ్యాంభోధి, సంపూర్ణ పూర్ణిమా ♦ చంద్రుఁడనఁగ
నంధ్రభూమండలా ♦ ధ్యక్షసింహాసన, సంప్రతిష్ఠాపనా♦చార్యుఁ డనఁగ
వీరరుద్రాశేష ♦ విశ్వంభరాధీశ, పృథులదక్షిణభుజా♦పీఠ మనఁగ
తే. యవనసంహారవిలయకా♦లాగ్ని యనఁగ, ధాటివిఘటితకుమ్మటో♦ద్యానుఁడనఁగ
విశ్వలోకప్రశస్తుఁడై ♦ వినుతికెక్కె, నతులబలసీరి ప్రోలయ ♦ యన్నశౌరి. ౪౯
చం.కొలనుఁ బ్రతాపరుద్రనృప♦కుంజరుచేత నరేంద్రసారణీ
సలిలవివర్ధమానబహు♦సస్యసమాకుల మగ్రహారమై
వెలయ విభాకరగ్రహణ♦వేళఁ దగంగఁ బరిగ్రహించి బం
ధుల భరియించె నన్నవిభు♦తో సరియెట్లు ప్రధానులెవ్వరున్. ౫౦
శా. అయ్యన్నయ్యకు యావదర్థ పదగ♦ర్వానర్గగంభీరవాక్
శయ్యన్కైటభవైరిశయ్యకు ఘనుల్ ♦ షాడ్గుణ్యవిద్యానిధుల్
త్రయ్యంతజ్ఞులు దేవధీమణియునున్ ♦ దల్ల ప్రభుండున్ సుతుల్
వియ్యం బందఁ దదీయకీర్తులు దిశా♦వేదండతుండాళితోన్. ౫౧
శా. లక్ష్మీదేవిఁ బయోరుహేక్షణునిఁ బో♦ల్పం బాత్రులై యొప్పు శ్రీ
లక్ష్మీదేవికి నన్నమంత్రికి సుతుల్ ♦ లావణ్యసంపన్నిధుల్

---

౪౬. మధుకైటభరిపువీడు = విష్ణునివాసస్థానమగు శ్వేతద్వీపము. ౫౦. కైటభవైరిశయ్య = శేషుఁడు; త్రయ్యంతము = వేదాంతము.

శక్తిత్రయంబునఁ ♦ జతురుపాయంబుల, షాడ్గుణ్యములు బుద్ధిఁ ♦ జనుపనేర్చుఁ
గైసేసి ప్రత్యక్ష♦కందర్పమూర్తియై, నిర్వికారంబున ♦ నిలువనేర్చు
తే. నిష్ఠురాటోపవిస్ఫూర్తి♦నృహరి కరణి, నతికఠోర కుఠార ధా♦రాంచలమున
వైరివక్షస్థలము వ్రచ్చి ♦ వైవనేర్చు, సంగరార్జునుఁ డరియేటి ♦ లింగవిభుఁడు. ౬౬
ఆ. లింగమంత్రిభామ ♦ గంగాంబికాదేవి, గనియె సుతుల నర్థి ♦ కల్పతరుల
భవ్యరూపపంచ♦బాణావతారుల, మంత్రిమంత్రి దేవ ♦ మంత్రివరుల. ౬౭
తే. కశ్యపాన్వయపాథోధి ♦ కల్పశాఖి, సర్వగుణరత్నరోహణ♦క్ష్మాధరేంద్ర
మభ్యుదయమందుమంత్రిలిం♦గయ్యసుతుఁడు, మదనగోపాలసన్నిభ♦మంత్రిమూర్తి.
ఉ. చంచలలోచనాకుసుమ ♦ చాపుఁడు దానకళాదధీచి యా
శాంచలవారణేంద్రదశ ♦ నాంకురనిర్మలకీర్తి వైభవా
భ్యంచిత సర్వలోకుఁ డన♦పాయరమావిభవప్రపంచరా
త్రించరశాత్రవుండు మన♦దేవయతల్లన మంత్రిమాత్రుఁడే.
కం. ఈవసుధామండలమున, నేవారును సరియె రూప♦హేలానుకృత
శ్రీవత్సలాంఛనునకును, దేవయతల్లనికి మంత్రి ♦ దేవేంద్రునకున్. ౭౦
కం. నాళీకభవవధూస్తన, పాళీకర్పూరరమ్య ♦ పరిమళలహరీ
శాలీనతావిధాయిన, చోళీలలు తల్లనార్థి ♦ సురభికి నమరున్. ౭౧
తే. తదనుసంభవుఁ డఖిల వి♦ద్యావిరించి, యర్థిజనకామధుగ్ధేను ♦ వన్నమంత్రి
క్రీడసల్పును వాని స♦త్కీర్తికాంత, సప్తలోకమహోత్సవ♦సౌధవీథి. ౭౨
మ. అరబీభాష తురుష్కభాష గజక♦ర్ణాటాంధ్రగాంధార ఘూ
ర్జరభాషల్ మళయాళభాష శకభా♦షా సింధు సౌవీరబ
ర్బరభాషల్ కరహాటభాష మఱియుం ♦ భాషావిశేషంబు ల
చ్చెరువై వచ్చు నరేటియన్ననికి గో♦ష్ఠీసంప్రయోగంబులన్. ౭౩
ఉ. అన్నయమంత్రిశేఖరుఁడ ♦ హమ్మదుసేనువదాన్యభూమిభృ
త్సన్నిధికి న్మదిన్నముచి♦తంబుగ వేమ మహీసురేంద్రరా
జోన్నతి సంతతాభ్యుదయ ♦ మొందఁగఁ బారసిభాష వ్రాసినం
గన్నులపండువై యమరుఁ ♦ గాకితమందలి వర్ణపద్ధతుల్. ౭౪
సీ. రాజమహేంద్ర దు♦ర్గమునఁ గావించె శ్రీ, వీరభద్రునకుఁ బ్రా♦కారరేఖ
నిలిపె మార్కండేయ ♦ నీలకంఠుని మ్రోల, రామేశుఁదమతల్లి ♦ నామకముగ
సంగమేశ్వరదివ్య ♦ శంభులింగమునకుఁ, గల్పించెఁ గళ్యాణ ♦ గర్భగృహము
దక్షవాటికయందుఁ ♦ దరుణేందుమౌళికి, మొగలివాకిటధామ ♦ మునురచించెఁ

---

౭౧. నాళీకభవవధూ=సరస్వతి.

ధీరోదాత్తుఁడు లింగమంత్రి విభుఁడుర్ ♦ ధీశాలి తెల్లన్నయుర్
వారావారగభీరుఁ డన్నధరణీ ♦ పాలుండు లక్ష్మీనిధుల్. ౫౯

ఉ. సంగరసవ్యసాచికిఁ బ్ర♦శస్తవితీర్ణినదధీచికి స్మర
శృంగరుచాపమూర్తికి స♦మంచిత నిర్మలధర్మమూర్తికిన్
లింగనమంత్రికిన్ విశద♦నీతిధురావిబుధేంద్రమంత్రి క
స్తుంగతరప్రతాపగుణ♦ధూర్జటి కెవ్వరుసాటి ధారణిన్. ౬౦

సీ. ఖండశర్కర జున్ను ♦ కండచక్కెరలు దో, సెలుసవలేవెసా♦సెములతోడఁ
గమ్మఁగాఁ గాఁచిన ♦ కఱియాలనేతితోఁ, గమనీయపంచ భ♦క్ష్యములతోడ
సంబారములతోడి ♦ శాకపాకముతోడఁ, బక్వమైన పెసర♦పప్పుతోడఁ
దేనియధారతోఁ ♦ బానకంబులతోడ, శిఖరపాడబరస ♦ శ్రేణితోడ

తే. నచ్ఛలవణాదికముతోడ ♦ నమృతఖండ, పాండరంబైన దధితోడ♦బ్రాహ్మణులకు
భోజనమువెట్టు ద్వాదశీ♦పుణ్యవేళ, లింగమంత్రి నవీన రు♦క్మాంగదుండు. ౬౧

కం. ప్రతిఘటియింపఁగవచ్చునె, ప్రతిభటులకు ననఘసమర ♦ ఫల్గునుతోడన్
శతకోటిదృఢకఠార, క్షతశాత్రవుతోడ లింగ ♦ సచివునితోడన్. ౬౨

సీ. ఝూడేశవనసప్త ♦ మాడెబారుహదొంతి, వంతునాదిక్షితీ♦శ్వరుల గెలిచి
యొడ్డాదిమత్స్యవం♦శోదయార్జునుచేతఁ, బల్లవాధిపుచేతఁ ♦ బలచమంది
దండకారుణ్యమ♦ధ్యపులిందరాజరం, భాహివంశజులకు ♦ నభయ మొసఁగి
భానుమత్కులవీర♦భద్రాన్నదేవేంద్ర, గర్వసంరంభంబుఁ ♦ గట్టిపెట్టి

తే. యవనకర్ణాటకటకభూ♦ధవులతోడ, బలిమివాటించియేలించెఁ ♦ దెలుఁగుభూమిఁ
దననిజస్వామి నల్లాడ♦ధరణినాథు, బళిరె యరియేటిలింగన ♦ ప్రభువరుండు. ౬౩

కం. దేవబ్రాహ్మణభూములు, భూవరునకుఁ జెప్పి ధార♦వోయించె భళీ
దేవయలింగన ప్రియసం, భావననిరుపాధి సర్వ ♦ మాన్యంబులుగన్. ౬౪

చం. అవుర! ప్రతాపవేమ వసు♦ధాధిపుచే నృపపట్టభద్రుచే
భువనమనోహరంబయిన ♦ బోడసకుర్తి మహాస్థలంబునన్
దివిరి పరిగ్రహించె మన♦దేవయలింగనమంత్రియన్న చో
డవరమహాగ్రహారముఁ గ♦డంకఁ గవిద్విజబంధురక్షకై. ౬౫

సీ. వాహ్యాళిభూమి కే♦వంతనైమధు లట్లు, హయరత్నముల నెక్కి ♦ యాడనేర్చుఁ
గవిబుధశ్రేణికిఁ ♦ జెవులుపండువులుగా, నాస్థానమున మాట ♦ లాడనేర్చు

౬౧. శిఖర=పండిన దానిమ్మగింజలు; పాడబ=మధురమైన; రస=సారము. ౬౩. పలచము, తప్పము. ౬౬. వాహ్యాళి=స్వారీ.

కం. కంఠీరవవిక్రమునకు, కుంతప్రతిభునకు దాన ♦ గుణసురభికి శ్రీ
కంఠాంఘ్రి కమలనయనో, త్కంఠావైకుంఠునకు స♦ఖండితధృతికిన్. ౮౩
కం. దుగ్ధపయోధిసుధారస, ముగ్ధేందుధరాట్టహాస ♦ మురహరశయ్యా
దిగ్ధాద్ధర కరటిఘటా, స్నిగ్ధయశోదిగ్ధరోద ♦ సీకుహరునకున్. ౮౪
కం. చెంచుమలచూఱకారున, కంచితబాహాపరాక్ర ♦ మాధారునకున్
పంచారామ వధూటీ, పంచాస్త్ర విహారకేలి ♦ పాంచాలునకున్. ౮౫
కం. శ్రీవీరభద్రవేమ, క్ష్మావరరాజ్యాభివృద్ధి ♦ కారణమునకున్
లావణ్యరూపసంపదఁ, బూవిలుకానికిని బెంప ♦ పూఁడన్ననికిన్. ౮౬
వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన యిమ్మహాప్రబంధంబునకుఁ గథానాయకుండైన భీమేశ్వర మహాదేవునకుఁ బ్రియధామంబైన దక్షారామపుర వరం బెట్టిదనిన. ౮౭

దక్షారామపురవర్ణనము.

సీ. పర్యంత మందార ♦ పారిజాతకవనీ, రమమాణనిర్ఝరీ♦సముదయంబు
సరసరసాసిద్ధ ♦ వరవారి సంపూర్ణ, గంభీరతరపరి ♦ ఖాపయోధి
ప్రబలచింతారత్న ♦ పాషాణసంఘాత, వప్రరేఖాచక్ర ♦ వలయితంబుఁ
గామధేనుసహస్ర ♦ కఠినరింఖాటంక, దశసదంతురితర ♦ థ్యాముఖంబు
తే. భద్రపాతాళభైరవ ♦ పాలితంబు, గుహావినాయక రక్షణా♦కుంఠితంబు
సప్తమాతృకపరివార ♦ సంకులంబు, వసుమతీనూపురము దక్ష♦వాటిపురము. ౮౮
సీ. కాంతిసంపదనేల ♦ కైవార మొనరింప, విధుబింబమున నుద్భ♦వించిరనిన
మాధుర్యగుణమేల ♦ మాటిమాటికిఁ జెప్ప, నమృతాబ్ధి నవతార ♦ మందిరనినఁ
దేజోవిశేషంబు ♦ తెలుఁగు పల్కఁగనేల, విద్యుల్లతలలోన ♦ వెడలి రనిన
మోహనాకృతియేల ♦ మునుమాడి కొనియాడఁ, బుష్పచాపునివింటఁ♦బుట్టిరనిన
తే. సంభవించిరి గంధర్వ♦జాతిననినఁ, గలితనంబేల పెన్నాట♦కంబు సేయ
ననఁగ భీమేశ్వరునిఁగొల్తు♦రప్పురమున, సానులనుపేరి యప్సర♦శ్చంద్రముఖులు.
మ. మొరయింపన్ మర్తుఁ డిక్షుచాప మనిశం♦బుం దక్షవాటీమహా
పురమధ్యంబున ముజ్జగంబు గెలువన్ ♦ బుత్తెంచులీలం బురం
దరవిశ్రాణితదేవతాభువనగం♦ధర్వాప్సరోభామినీ
చరణాంభోరుహనూపురస్వనములన్ ♦ ఝంకించు ఝుంకారముల్. ౯౦
శా. గంధర్వోపనిషద్రహస్యములు వ♦క్కాణింతు రాలాపనం
బంధప్రస్ఫుటఝుంటుఝుంటుపద గుం♦భస్థాపవర్గావళీ

---

౮౪. కరటిఘటా=దిగ్గజములన్నియుఁ దెలుపను ప్రయోగాంతరములు మృగ్యములు.

తే. ప్రస్ఫురత్సౌవర్ణగోపుర ♦ ప్రాంగణమున, సప్తమునిసింధుసోపాన ♦ సరణికెలనఁ
దీప్తిభవనంబు భీముని ♦ దేవునగర, మంత్రి దేవయ యన్నయా ♦ మాత్యవరుఁడు.

ఉ. భావనసంతసిల్లఁగ వి ♦ భావసుపుని విద్విషత్ప్రభా
భావనపీనశౌరిఁ బ్రవి ♦ భావుని న్నిఖిలక్షమాజనుల్
దీవనలిచ్చి మెచ్చుదు రు ♦ ధీవనరాశి నుతింతు రుత్తముల్
దేవనమంత్రియన్న విభు ♦ దేవనదీవనపావనాన్వయున్. ౭౮

కం. సిరియేలికయగు నరకే, సరి యేమోకాని గర్వ ♦ సంరంభము పై
సరి యేహానిఁగ నితరులు, సరియే యరియేటిమన్న ♦ సచివాగ్రణికిన్. ౭౯

శా. కాంచీకంకణతారహారకటక ♦ గ్రైవేయభూషావళుల్
లంచంబిచ్చును దూతికాతతికి లీ ♦ లన్ బెండపూఁడన్ననిన్
బంచాస్త్రోపముఁ దారతార కవయన్ ♦ బ్రార్థించి లోలోపలన్
బంచారామములందుఁ బల్లెలఁ బురిం ♦ బ్రౌఢేందుబింబాననల్. ౮౦

తే. తారగిరిసుందరముల బృం ♦ దారకాది, తారకారాజవదనలు ♦ తారుతార
తారహారా శ్రుతి స్వరో ♦ దారలీలఁ, బాడుదురు బెండపూఁడన్న ♦ భవ్యకీర్తి. ౮౧

సీ. కలకంఠములఛాయఁ ♦ గల కంఠకోణంబు, నాగకుండలముల ♦ నాగరికతఁ
జూడఁజూడఁగనొప్పు ♦ సురసరిత్పూరంబుఁ, గాలఁగాలవిభాళి ♦ కటకముద్ర
మేన మేనాత్మజా ♦ మానినీరత్నంబుఁ ♦ గేలికురంగంబుఁ ♦ గేలి వ్రేల
భస్మోపవాహంబుఁ ♦ బాండుదేహంబునఁ, గటినిబుట్టంబైన ♦ కరటితోలు
తే. వికటశృంగారమున నొప్పు ♦ వేల్పు తేని, నాగమోపనిషన్నో ♦ హరుని హరుని
కర్చనము సేయు సంధ్యాత్ర ♦ యంబులందు, బెండపూఁడన్నకన్నుల ♦ పండువుగను.

సీ. అఖిలదిగ్దంతిదం ♦ తార్గళంబుల వ్రాయు, నఖపుదిగ్జయశాస ♦ నాక్షరములఁ
గువలయాక్షుల మించు ♦ గుబ్బచన్నుల వ్రాయుఁ, గుంకుమపత్రభం ♦ గాంకురముల
గర్వితారాతివ ♦ క్షస్స్థలంబుల వ్రాయు, నయకార్యసరణికి ♦ ణాంకములను
నర్థిసందోహహా ♦ లాంచలంబుల వ్రాయు, లక్ష్మీప్రసములైన ♦ లక్షణములఁ
తే. బసిఁడిగంటాన భూపాలు ♦ పార్శ్వసీమ, వ్రాయు నయకావ్యసరణికే ♦ వలముకాదు
వేమధాత్రీకళత్రు గా ♦ రాము మంత్రి, యతులగుణహారి బెండపూఁ ♦ డన్నశౌరి.

-ooo షష్ఠ్యంతములు. ooo-

కం. ఇట్టి మహిమంబు గల జగ, జెట్టికి నర్థార్థిలోక ♦ చింతామణికా
రట్టహయఘట్టసేనా, ఘట్టితరిపుపట్టనోప ♦ కంఠక్షితికిన్. ౮౩

౭౮. దేవనదీ=గంగ; వనము=జలము. ౮౦. చూడక=శిరస్సునందు. ౮౧. నయకార్యసరణికిణాంకములు=నీతికార్య మార్గరూపము లగు కాయల చిన్నెలు.

జీటికిమాటికిఁ హారుండు ♦ జృంభితలీల నటింప మాళిమి
న్నేటికృపీటనిష్టరము ♦ లింతటనంతటఁ జందెనోయనన్. ౯౭

సీ. తిలకంబుబలు తేనె ♦ యలఁజోకమోకల, పువ్వుఁబోళలతావిఁ ♦ బుక్కిలించి
కలమగోపికల చ♦క్కని చన్నుఁగవలపై, వటపల్లవంబులు ♦ వాయఁగట్టి
సప్తగోదావర ♦ జలతరంగారోహ, కేలీసుఖంబు లం♦గీకరించి
దేవగంధర్వ లీ♦లావతీహాటక, ప్రాసాదవలభి గ♦ర్భములఁదూఱి

తే. ప్రతిదినము దక్షవాటీపు♦రంబునందు, మలయ వేలావనీ ♦ మందమారుతంబు
గంధసారలతాకుడుం♦గములమెలఁగు, చిలునతేనులు సేవింప ♦ వెలితిపడుచు. ౯౮

తే. దక్షవాటికఁబశ్చిమ♦ద్వారభూమిఁ, బ్రతివసించును సర్వాంగ♦రమ్యయగుచు
సేవకులపాలి సురశాఖి ♦ ప్రావుఁగొన్న, కోమలార్ధేందుధరుకొమ్మ♦గోఁగులమ్మ. ౯౯

తే. దక్షపురమున నుత్తర♦ద్వారమందు, నూర్జితంబుగ నుండుమ♦హోజ్జ్వలాంగి
కామితార్థైకసంకల్ప ♦ కల్పవల్లి, మహితసుగుణమతల్లి శ్రీ♦మండతల్లి. ౧౦౦

కం. సారమతి దక్షవాటిక, తూరుపుగవనిఁ బ్రసిద్ధి♦తో వసియించున్
హేరాళక్రీడాసం, చారిణి నూకాంబ భక్త ♦ జనరక్షకునై. ౧౦౧

కం. మట్టయినయట్టి దక్షుని, పట్టనమున దక్షిణంబు ♦ పార్శ్వపుగవనిన్
నెట్టుకొని వెలసి నిలిచిన, ఘట్టాంబికఁ గొల్వఁ గలుగుఁ ♦ గామితఫలముల్. ౧౦౨

తే. పృథివిఁ బదునెనిమిది యోగ♦పీఠశక్తి, గణములం దెంచ సర్వశ్రేం♦గారయగుచు
భీమనాథుని సన్నిధిఁ ♦ బ్రేమ వెలయు, మాణిక్యాదేవి సకల క♦ల్యాణమూర్తి. ౧౦౩

ఉ. ఏదెసఁజూచినన్ విబుధు ♦ లేదెసఁజూచిన మౌనిమండలం
బేదెసఁజూచినన్ హరి ద♦థీశ్వరవర్గము వాసవాది యం
దేదెసఁజూచిన న్నవమ♦హేశ్వరమూర్తులు శ్రీనికుంభకుం
భోదరతండు భృంగిరిటి ♦ హహాహుహుకహాహులు దక్షవాటికన్. ౧౦౪

సీ. విరులదండలతోడి ♦ వేణికాభారంబు, పొంకంబు పిఱుఁదులఁ ♦ బొరలియాడ
మణితులాకోటికో ♦ మలఝుణత్కారంబు, రవలిమట్టెలమ్రోఁత ♦ యవఘళింపఁ
గుదురునిండినచిన్ని ♦ గుబ్బచన్నులమీఁద, ముత్యాలత్రిసరంబు ♦ ముసుపుఁజూప
వలమానతాటంక ♦ వజ్రాంకురచ్ఛాయ, లేఁతవెన్నెలఁ బుక్కి♦లించియుమియ

తే. సాని యీశానినైమె మహో♦త్సవమునందుఁ, గేల నవచంద్రకాంతపు ♦ గిన్నెపూని
వీథిభిక్షాటనమొనర్చు♦వేళఁ జేయు, మరులనృత్యంబు జగముల ♦ మరులుకొలుపు.

సీ. వేదండవదనశుం♦డాదండచులికిత, ప్రోజ్ఝితాంభశ్ఛటా♦ప్లుతనభంబు
దేవగంధర్వాప్స♦రోవధూటీస్తన, స్థాసక శ్రీగంధ ♦ ధవళితంబుఁ

సంధానక్రమదివ్యమంత్రకములన్ • సాయాహ్నకాలంబులన్
గంధర్వాప్సరసల్ పురోపవనికా • కల్పద్రుమచ్ఛాయలన్. ౯౧

సీ. చరణద్వయాభోగ • సౌభాగ్యసంపదఁ, బరిభవింతురు హేమ•పద్మవనము
ఘనవితంబస్థలీ • గౌరవాభ్యున్నతి, సంస్మరింతురు నదీ • సైకతముల
గంభీరతరనాభి • గర్తవిభ్రమముల, వ్రక్కలింతురు జలా•వర్తశోభ
గురుపయోధరభార•పరిణాహ విస్ఫూర్తి గుద్దలింతురు హేమ • కుంభగరిమ

తే. గారవింతురు కంబోప • కంఠకాంతిఁ,
గంబుమణికాంతి బిబ్బోక • డంబరంబు
మచ్చరింతురుముఖచంద్ర•మండలములఁ,
బూర్ణశశిమండలముతోడఁ • బురముసతులు. ౯౨

శా. దక్షారామవిలాసినీతతుల సౌం•దర్యంబు వర్ణింపఁగాఁ
జక్షుశ్శ్రోత్రకులాధినాయకునకున్ • శక్యంబె? తచ్చారుచా
లక్షేత్రంబును బోలలేక మునిఁగెం • లజ్జాభరక్రాంతుఁడై
నక్షత్రేశుఁడు శంభుశేఖరసుధాం•ధస్సింధుపూరంబులన్. ౯౩

సీ. అంబుధరశ్రేణి • హరిణలాంఛనరేఖ, కమ్రకార్ముకవల్లి • కామతల్లి
జలచరద్వంద్వంబు • చంపకప్రసవంబు, బింబంబు దాడిమ • బీజరాజి
శష్కులీయుగళంబు • చారుదర్పణములు, శంఖంబు బిసములు • జలరుహములు
పసిఁడికుంభంబులు • బయలంబువీచులు, పుష్కరావర్తంబు • పులినతలము

తే. కదళికా హేమకాహళ • కచ్ఛపములు, మణులబంతులు తారకా•మండలములు
సంఘటించి పురంబు వే•శ్యలసృజించె, జాణదేవరశ్రీపంచ • శరవిరించి. ౯౪

సీ. ముదువంగనేర్తురు • మూలఁగమ్మనితావి, గలుగు క్రొవ్విరులు లోఁ • గందకుండ
మురియంగనేర్తురు • మోహనాస్పదమైన, మొగలివాకిటిచాయ • నరగవీథి
వలపింపనేర్తురు • వలరాజుగెలిచిన, పెద్దగాలమువేల్పు • భీమనాథుఁ
బలుకంగనేర్తురు • పాటలాధరముల, మొలక లేనగవులు • ముద్దుగురియఁ

తే. జందురునితోడఁ గల్పవృ•క్షములతోడఁ, దారతో లక్ష్మితో నమృ•తంబుతోడఁ
గౌస్తుభముతోడ మున్నీఁటఁ • గలిగినారు, విబుధగంధర్వజాతుల•విటసతులు.

కం. పూఁబోణులకును విటులకు, వేఁబోకలఁదొలఁగుసొంపు • వీడ్కోలుపుఁ బురిన్
వేఁబోకఁబోఁకతోఁటల, పూఁబాళలకమ్మతావిఁ • బొదలినగాడ్పుల్. ౯౫

ఉ. వీటికి నాల్గువంకలను • వెన్నెలతేటలఁబోలు నీళ్ళతో
హాటకపద్మమండితము • లైన కొలంకులు చూడనొప్పగున్

---

౯౫. వేఁబోకల=ఉదయకాలములందు; వేఁబోఁక=తిన్ననినడక; పూఁబాళ=పుష్పగుచ్ఛము.

దూరీకృతశంభళీకపోలకస్తూరికాపత్త్ర భంగంబులగు నప్సరోంగనావాటంబుల
చేతను, కుట్టిమఖచితమణికిరణవిసరణజనితాకాండప్రసారితకదళీపలాశసంగతిసం
శోభితకక్ష్యావిభాగంబులగు యక్షగంధర్వకిన్నరకింపురుష సిద్ధవిద్యాధరస్థానం
బుల చేతను, గారుత్మతరత్నాంశుపటలఘటితపటయామినీతారకాయమానస్థల ఖచి
తస్థూలముక్తాఫలశిలాకానికాయంబులగు భైరవాయతనంబుల చేతను, ప్రస్నిగ్ధ
శ్యామలశిలోత్కీర్ణగర్భమోహ్యాపవాహ్యాశాక్కారంబులగు శంకరాగారద్వారంబుల చే
తను, దులసీదళశీతలామోదముషితకిల్బిషంబులగు విష్వక్సేనధామంబుల చేతను,
నిరంతర సంఫుల్లమల్లీవల్లికాతల్లజపుష్పనిష్యందమాన మధుమత్తపుష్పంధయవిస్ఫు
తిపునీతహరిదుపఘ్నంబులగు విఘ్నేశ్వరావాసలలితోద్యానంబుల చేతను, బృథుల
వారిశీకరపటలపానదరవికటకరటిముఖవికలితవరాటకోశవ్యాకోచహాటకకుశేశయం
బులగు సప్తగోదావరప్రవాహసలిలంబుల చేతను, కోమలకింజల్కాగ్రగ్రసనజాగ్ర
చ్చక్రవాక చరణనఖశిఖరసముల్లిఖితకమలకువలయకుముదషండంబులగు తీర్థకుం
డంబుల చేతను, గోదావరీతుల్యభాగాకౌంతేయాకణ్వాపగానదీమాతృకాయమా
నంబై యిరుగారునుబంటపౌసంగుపంటవలంతి కేదారక్షేత్రంబుల చేతను, నఖండి
తాంభస్సమృద్ధి విజృంభించి విశ్వంభరాభ్రూలతాకారి సేతురేఖాలంకారంబులై
తటతరుకుసుమాంతరక్షరదమందమకరంద సందోహస్యందనకల్లోలంబులై సలిల
కేలీలోలకలహంసకామినీకోలాహలాను కృతజలదేవతాచరణమణినూపురఝుణ
ఝుణత్కారంబులై కారండవపక్షవిక్షేపపరిచరిత పంకజపరాగపాళీవిరచితాళీక
సంధ్యానుబంధచరితచక్రవాకమిథునంబులైపయోధిగన్నబిడ్డలుంబోని యొడ్డుచె
ఱువుల చేతను, సరససహకారశాఖాశిఖాధిరూఢకోకిలకుటుంబినీకంఠనాళ కోమల
కుహూకారకోలాహలకలిత విరహిణీహృదయహాలాహలక్షేపంబులును మధుక
రనికరగుంజాయమానమాధవీనికుంజకుంజన్నిహిత కిరణపుంజంబులును సము
ద్భిన్నపున్నాగకుసుమపరిమళోద్గార నీహారంబులును సముల్లసితచంపకకళికాకలాప
కల్పితకందర్పపావకాస్త్రపరిత్రస్తపథికలోకంబులును, పాకపరిస్ఫుటితపుండ్రేక్షు
పర్వముఖోద్గీర్ణముక్తామణిదర్శితాకారరాకానిశాకరప్రకాశంబులును గోరకప్రకర
తారతారకితకురువకానోకహంబులును వనితావదనాసవసనాథవకుళవనంబులును
మహోరుకుచకలశకాంతిచోరఫలకలితలికుచనిచయంబులునుమాతులుంగామో
దహృదయంగమంబులును నవనాగరంగసంగసుఖితసారంగమంగళగానసరససం
గీతప్రసంగంబులును భుజంగలతాపరిష్వంగధన్యతరుణపూగద్రుమంబులును, లలి
తలవలీలతాలింగితలవంగంబులును నగు శృంగారారామంబుల చేతను, నభిరా
మంబై; కలితచాతుర్వర్ణ్యస్థితియగుటం ద్రైలోక్యతిలకంబును, సముద్భాసితాసం

గనకసౌగంధిక ♦ గంధోత్తమాగంధ, సారనిష్పంద పుష్పంధయంబుఁ
జలవీచీఘటా ♦ స్ఫాటడోలాహాధ, హంససంపన్నినా♦దాలసంబు
తే. ఘూర్ణితావర్తఘనీ ♦ భూతచూత, జాతిపకుళవనీసమా♦చ్ఛాద్యమాన
బహుళశింధు ఘనీవన ♦ బకమరాళి, దక్షపురియొద్ద సప్తగో♦దావరంబు. ౧౦౬
సీ. సరిసచ్చు ననవచ్చు ♦ శతమన్యుపీటికి, వివిధ దేవాగార ♦ విభ్రమమునఁ
బ్రతివచ్చు వననచ్చుఁ ♦ బాలముప్పేటికి, నక్షయం బగు జీవ ♦ నాభివృద్ధి
నెనవచ్చు ననవచ్చు ♦ నిందుబింబమునకు, సకలకళావిలా♦సప్రవృద్ధి
దొరవచ్చు వననచ్చుఁ ♦ దోయజాక్షునిమూర్తి, కభిరామలక్ష్మీ స♦మగ్రమహిమఁ
తే. జెప్పనొప్పదె యప్పుర♦శ్రీసహస్ర, ధవళతరదీర్ఘసౌధకుట ♦ ధాళధళ్య
సమ్మిళద్భానునాథ భూ♦మాశశాంక, తరళదీధితిపరిపాటి ♦ దక్షవాటి. ౧౦౭
కం. రోధించు నభముఁ బటికపు, సౌధంబులు పేట భీమ ♦ శంకరహర్షో
త్సేధాట్టహాస రేఖా, దీధితిమైత్రిత్రిధావి♦ధేయములగుచున్. ౧౦౮
చం. ప్రమాదిచరింతు రెప్పుడును ♦ భైరవు లర్ధనిశాగమంబులన్
గమకహనిష్ఠురాట్టహాస ♦ గర్వితకంఠకఠోరహుంకృతుల్
బహుళభుజావిమర్దనము ♦ ఝాంకృతినానము మేళగించి ది
క్కుహరములోర్చు హాటకపుఁ ♦ గోటలమీఁదట దక్షవాటికన్. ౧౦౯
వ. మఱియు నప్పురంబు దళితసమదకరిసహస్రంబు లగు సుభటసహస్రంబులవలన సింహాసంహాతియు, సమధికవితరణశాఖానిరాఘాటకీర్తిస్ఫూర్తులగు వదాన్యుల వలనఁ బారిజాతోద్యానంబును, ననేకశతసవనసమజ్యోతిర్ధారియగు సుమనో వర్గంబువలన సుధర్మాస్థానంబును, నభిరామరామణీయక సౌభాగ్యరేఖావిలాస పక్ష్మాంతలక్ష్మీవిరాజ మానంబగు రాజకుమార లోకంబులవలన గంధర్వ లోకంబును, మకరకచ్ఛపముకుంద నిధినాథులగు వైశ్యులవలన వైశ్రవణస్థానంబు ననం దగి, నకలభువన ప్రశస్తంబై; భారతివర్షంబునకు ఫలసంపదయనుంబోలె శాఖానగరసహస్రసంబాధ పరిసరంబై; నకలజగన్నిర్మాణమాతృకయగు కృత యుగంబునకుం గారణంబనఁ గనకగిరివప్రదీప్రప్రాకారబహుప్రకారవప్ర ప్రకరపరివేషవలయవలయితంబై; సలిలనతిక్రాంత కనకావరణమండల ప్రతి బింబంబగుటం జేసి కులిశపతనభయావగాహహాటకక్షితిధరంబగు నపరాంబు రాశియుంబోని పరిఖాచక్రంబుచేతను, గ్రీడాగజమదజలపంకిల ప్రాంగణంబులగు భృంగిరిటినికుంభకుంభోదరప్రధాన ప్రమథగణమణిభవన సౌధంబులచేతను, నాసన్నదీర్ఘికావీచీపవనవికీర్యమాణ వికస్వరజలజనిష్యందమధు బిందువర్షాంబు

సీ. నేదిష్ఠమున సప్త♦గోదావరంబున, నఘమర్షణస్నాన ♦ మాచరించి
త్ర్యాయుతమంత్రాక్ష ♦ తాభిమంత్రితమైన, విమలభూతి త్రిపుం♦డ్రము ధరించి
మొగలివాకిలిఁ దూఱి ♦ దిగువ శాక్వరరాజు, నగరిపై వెన్నుని ♦ ననువుఁ జూచి
మణిశిలాసోపాన ♦ మధ్యమార్గంబుగా, నభ్రంకషంబైన ♦ హర్మ్య మెక్కి

తే. సప్తపాతాళభువన వి♦ష్కంభములను, దెఱచివెడలినజ్యోతిః ప్ర♦రోహమూర్తి
శంభుభీమేశ్వరేశ్వర ♦ స్వామిఁ గొలుచు, పరమమాహేశ్వరున కేమి ♦ ప్రాఁతిమక్త.

కం. పరమాశించును భీమే,శ్వరు ననుమతిఁ జేసి చోడ♦వంశాభరణుం
డరికాలుఁడు కరికాలుఁడు, ధరణీధరపత్ని మనసు ♦ దైన్యము ముంచెన్. ౧౧౫

సీ. గజచర్మ మెన్నఁడో ♦ కాని నిచ్చలుగట్టు, పసిఁడికమ్ములపట్టు ♦ పచ్చడంబుఁ
భసితమెన్నఁడో కాని ♦ ప్రతిదినంబునలందు, మలయజంబు కురంగ ♦ మదముగూర్చి
నిడుదపాములరాజు ♦ తొడవులెన్నఁడో కాని, తారహారములు ని♦త్యము ధరించు
నృకరంకరుండమా♦లిక లెన్నఁడో కాని, ధరియించు కహ్లార ♦ దామ మెపుడు

తే. కాటనడుచక్కి నెన్నఁడో ♦ కానియుండు, దఖ వాటిసువర్ణ సౌ♦ధములమీఁద
నెన్నఁడో పిశాచులనుగాని ♦ యిందుముఖుల, నెల్లకాలంబుఁ దలఁచు భీ♦మేశ్వరుండు.

సీ. ఒకవేళ ధరియించు ♦ యువనాశ్వుఁ డిచ్చిన, కట్టాణిముత్యాల ♦ కంఠమాల
మాంధాతృఁ డిచ్చిన ♦ మాణిక్యఖచితకే,యూరంబు ధరియించు ♦ నొక్కవేళ
నిక్ష్వాకుఁ డిచ్చిన ♦ హీరాంకురంబుల, యుంగరంబు ధరించు ♦ నొక్కవేళ
ఘనచక్రవర్తి యి♦చ్చిన ప్రవాళంబుల, యొడ్డాణము ధరించు ♦ నొక్కవేళ

తే. వేడ్క ధరియించు నొక్కొక్క ♦ వేళయందు, భరతదుష్యంతరంతినా♦భాగనహుష
నలభగీరథనృగమహీ ♦ నాథదత్త, హేమమణిభూషణములు భీ♦మేశ్వరుండు.

వ. వెండియు భీమేశ్వరుండు పండువుపండువు నఖండవిభవంబున నాఖండలాదివిబుధ మండలంబు పరివేష్టింప చలిగొండరాచూలియుం దానును మార్తాండచంద్ర మండలంబువలనను బాలసముద్రంబువలనను మధుకైటభారియూరుకాండంబు వలనను గృపీట భవజ్వాలాజాలంబువలనను గంధర్వసార్వభౌమువలనను బ్రభ వించి కంతుకుంతంబులనఁ గాముతోమరంబులన మదనముద్గరంబులన శంబరారి కఠారంబులన నంగభవుకొంగవాలులన సిరిపట్టిసెలకట్టియలనవలరాజుభిండివా లంబులనఁ, దళతళంబొలయు తొలకరిమెఱుంగు మొలకలఁ గలకలనగు కలికితెలి గన్నుఁగవయును, జక్కవకవలఁ దక్కువపఱచుచుఁ గ్రిక్కిఱిసినమెఱుంగు నిబ్బ రంబుగుబ్బచన్నులును, మిలమిలని జిలుఁగువలిపెంపువలువల తెరలయొడలవెలువడి

౧౧౪. నేదిష్ఠము = మిక్కిలి సమీపము.

ఖ్య దేవాలయంబగుట శతమఖనగరంబును, నక్షయజీవనధృతియగుట ధర్మపాల మండలంబును, ననధిగతకంటకరుచిరంబగుటం బ్రజాభాగ్యఘంటాపథంబును, బ్రచురసన్మణివాసంబగుట వసుంధరాధిష్ఠానంబునునై, గుహ్యకనగరంబునుం బోలె వివిధమనుష్యధర్మ చరితపవిత్రంబును లంకానగరంబునుంబోలెఁ బుణ్యజ నాధ్యుషిత సన్నివేశంబును గార్తవీర్యార్జునమూర్తియునుంబోలె నవిరళకరభూషి తంబును నృసింహలీలాడంబరంబునుంబోలెఁ బ్రథితహిరణ్యకశిపుక్షయంబును శరత్కాలంబునుంబోలె విలసత్ప్రకాశంబును బ్రాహ్మణజాతిధర్మంబునుంబోలె నిగ మశాలియునునై; మహాభూషాన్వితంబయ్యును నిరాక్రోశంబును బ్రకటభుజంగ ప్రచారంబయ్యును సదాహితాభయంబును బలిరాజనిలయ భూతంబయ్యును గంధర్వభూమియునై; వర్ణసాంకర్యంబు వాసవకోదండంబునంద, యహిభయంబు వల్మీకంబులయంద, జీవనసంశయంబు వారిదంబులయంద, వృషాతిక్రమంబు గృహంబులయంద, పరదర్శనంబు యతులయంద, దోషోల్లాసంబు కువలయంబు లయంద, కౌరవపదానుసరణంబు కిరాతులయంద, తరళత్వంబు కరికరసంతానం బులయంద, విపక్షక్షోభంబు కొలంకులయంద, యాత్తగంధత్వంబు చందనంబుల యంద, కానితనయందుఁ బొందనీక విభవంబునకుఁ బ్రభవంబును విలాసంబు నకు నివాసంబును నపర్గంబునకు సర్గంబును ధర్మంబునకు మర్మంబును దానంబునకు నిధానంబును నానందంబునకు మూలకందంబును విద్యకు నిషద్యయు విశ్రామం బునకు ధామంబునునై యొప్పు నప్పట్టనంబున కధీశ్వరుండు. ౧౧౦

సీ. హాలాహలంబను ♦ నల్లనేరెడుపండు, మిసిమింతుఁడునుగాక ♦ మ్రింగినాఁడు
పెనువ్రేలికొనగోర ♦ బిసరుహాసనుమోముఁ, గెందమ్మివిరివోలె ♦ గిల్లినాఁడు
పంచవన్నియతోడఁ ♦ బ్రవవనారాచుని, నెట్టచిచ్చఱకంట ♦ జుట్టినాఁడు
మెఱుఁగుఁగోఱలుదుల్ల ♦ మృత్యుదేవతనోరు, ఘట్టించియఱకాలఁ ♦ దన్నినాఁడు
తే. త్రిపుర దైత్యావరోధనా♦రీవిలాస, దంతతాటంకముల కెగ్గు ♦ దలఁచినాఁడు
దక్షపురిసానికూఁతులఁ ♦ దవిలినాఁడు, విశ్వలోకకుటుంబి భీ♦మేశ్వరుండు. ౧౧౧

మ. ఎనయంగల్గినకూర్మి భృంగిరిటిఁగా♦నీ తండుఁగానీ నికుం
భునిఁగానీ కయిదండవట్టుకొని సం♦భోగేచ్ఛ నంతఃపురాం
గనలం గన్నుమొఱంగి యప్పురమునం ♦ గన్నెఱకాఁదారి ప్రొ
ద్దున భీమేశుఁడు సానివాడ కరుగుం ♦ ధూర్తప్రకారంబునన్. ౧౧౨

కం. పదునాల్గు మహాయుగముల, ముదుకగు భీమేశ్వరునకు ♦ మొగచాటైయుం
డదు సానిపెండ్లి యెప్పుడు, నది దక్షారామమహిమ ♦ మగునో కాదో? ౧౧౩

౧౧౨. కాఁదారి=నడురేయి.

బును, సపాదలక్షగ్రంథసంఖ్యాసమన్వితంబును, నైనస్కాందపురాణంబు విను వాఁడను నందుఁ బూర్వఖండంబునం బారాశర్యుండు నిజాపరాధంబు గారణంబుగా విశ్వనాథుచేత నధిక్షేపింపంబడి వారణాశివెల్వడియె ననివిన్నవారగుటం జేసి యటమీఁదివృత్తాంతంబు విను వేడుక నమ్మునీంద్రు నభినందించి యిట్లనిరి. ౧౨౦

తే. కాశివెలువడివచ్చి ప•రాశరాత్మ, జుండు ఖేదంబు నొంది శి•ష్యులును దాను నెచట వసియించె నెచ్చోట • నేమిచేసె,ననఘ యేతీర్థమాడె మా•కానతిమ్ము.

వ. అని యడిగిన. ౧౨౧

మ. సరసీజాసనవంశమౌక్తిక కళా•సర్వజ్ఞ విజ్ఞానశం
కరినాథాంఘ్రిసరోజషట్పద సమి•ద్గాండీవకోదండ భూ
భరణప్రౌఢభుజాభుజంగ మహిళా • పాంచాల వేమక్షమా
వరసామ్రాజ్యరమాధురంధర జగ•ద్వ్యాప్తప్రతాపోదయా. ౧౨౩

కం. శ్రీవీరభద్రభూపతి, సేవాహేలాకటాక్ష • సిద్ధసమృద్ధ
శ్రీవిభవపాకశాసన, భావభవారాతిభక్తి • పరతంత్రనిధీ. ౧౨౪

మాలిని. అకుటిలనయమార్గా • యాశ్రితార్థి ప్రవర్గా
సుకృతిసరణిపాంథా • శుద్ధకీర్తిప్రబంధా
సకలజనవిధేయా • శారదాభాగధేయా
ప్రకటసుగుణసంగా • రాయవేశ్యాభుజంగా. ౧౨౫

గద్య. ఇది శ్రీకమలనాభపౌత్ర మారయామాత్యపుత్ర సుకవిజనవిధేయ శ్రీనాథ నామధేయప్రణీతంబైన శ్రీ భీమేశ్వరపురాణంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ బ్రథమాశ్వాసము.

కేలిగఱుంగొను పసిమిగలపసిండితగటునుం దెగడు నునుదొడలజిగియును, బిగి చంపుఁ జిగుఁబటధరములుతూపల నిగుడుచుఁ జిఱుతనగవులుబిగియనగినం దెగిపడి యొఱసనునసవున నడుగడుగునకు వడవడనడంకుచుం బిడికిటనడంగు నడుముల జడంగునుంగలిగి, ఘుగఘుగం గురంగనాభిసౌరభసారంబులతోడంగూడి సంకు మపంకసంకసౌరంబుల ఘుంకించు కల్హారవాసనాసముల్లాసంబును, కల్హారవాస నాసముల్లాసంబు నుల్లసంబాడు కాలాగురుకర్దమామోదంబుననుంబునుంగుప సం బిసాళించు గొజ్జంగినీటిసెత్తావియును, గొజ్జంగినీటినెత్తావి బిత్తరించు గంధ పొడిపొలుపును, గంధపొడి పొలుపునుంగుస్మరించు ధమ్మిల్లమల్లికాహల్లక వకుళ వాసంతికాజాతికేతకీకుందకుసుమగంధంబులును నిఖిలదిక్సంధిబంధంబుతో బాం ధవం బనుసంధింప, నిలింపగంధర్వాప్సరోజాతులగు సానికూఁతులుగొలువ, జగ నొబ్బగండ జగదగోపాల పల్లవాదిత్య పల్లవత్రినేత్ర కేళాదిరాయ రాయవేశ్యా భుజంగ బిరుదాభిరామాల్లయ వేమభూపాల రాజ్యభారధురంధరుండై, బెండ పూఁడన్నయామాత్యుఁడు గట్టించినమొగసాలవాకిటి మహోత్సవమండపంబు నందుఁ, బేరోలగంబుండి, కుండలీ దండలాసకప్రేరణీ ప్రేంఖణసింధుకందుకథ మాళిచేలమతల్లీ హల్లీసకాదినృత్యంబు లవలోకించుచుఁ, బంతంబు లవధరించుచు, మేలంబు లాలకించుచుఁ, జంపూచాటునాటకోదాహరణ జయఘోషచక్రవాళ చతుర్భద్రచతురాత్రిప్రబంధంబు లాకర్ణించుచు, వేణువీణామృదంగ కాంస్యకా హళ పటహఢక్కా హుడుక్కానక ఝల్లరీహృద్యవాద్యానుషంగంబు లాదరిం చుచు, సంగీతభంగీతరంగంబు లంగీకరించుచు, నిగమంబులుగ్రహించుచుఁ బురాణంబులు వినుచు, నితిహాసంబు లిచ్ఛగించుచుఁ, దర్కంబులు వితర్కించుచు, నాగమంబులు పరీక్షించుచు, నిఖిలలోకరక్షణార్థంబుగా వివిధవిద్యాకలాపంబుల వినోదించుచుండు. ౧౧౮

కం. ఏతాదృశప్రభావో, పేతుండగుదక్షవాటి ♦ భీమేశ్వరువి
ఖ్యాతకథ చెప్పెదను శుక,తాతకృతపురాణసరణి ♦ తప్పకయుండన్. ౧౧౯

కథాప్రారంభము.

వ. ఇమ్మహాపురాణంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన:—నైమిశారణ్యపుణ్యక్షేత్రం బున ద్వాదశవార్షికంబైన దీర్ఘసత్రంబు ప్రవర్తిల్లుచుండఁ గులపతిశౌనకుండను పరమఋషి మొదలుగాఁగలసంయమీశ్వరులు యదృచ్ఛాసమాగతుఁడైన రోమ హర్షణపుత్రుఁ బాదరాయణప్రియశిష్యుఁ బౌరాణికు సూతు్యాహసంభవు సూతు నర్చించి యతనివలనను బంచాశత్ఖండమండితంబును, బహుసంహితాసమాకీర్ణం

తే. పువ్వుముడిచిన పురవీధి ♦ భూమియందుఁ, గట్టె మోపంగవలసిన ♦ కారణమున
వీరభద్రునిచే దైన్య ♦ వృత్తినొందె, దక్షుఁడట్టి మహాధ్వర ♦ స్థానమునను. ౧౦

కం. తుదిఁబోయి యమ్మహేశ్వరు, పదపద్మములాశ్రయించి ♦ ప్రతికెం దానుం
ద్రిదశులుఁ బెద్దలునయ్యె, యదనునఁజూపుదుననిగ్ర ♦ హానుగ్రహముల్. ౧౧

సీ. దక్షప్రజాపతి ♦ తప్పులోఁగొని యాత్మఁ, గృపపుట్టి మిగుల ర ♦ క్షించెఁగాన
హరివిరించిపురంద ♦ రాది దైవతకోటి, మించి క్రమ్మఱ గార ♦ వించెఁగాన
నరిగియంతర్ధాన ♦ మందినతన దేవి, నెఱమమేనఁ బరిగ్ర ♦ హించెఁగానఁ
గోపాగ్నిఁ గడుఁబరి ♦ తాపంబు నొందెడు, రిపులకు నభయంబు ♦ లొసఁగెఁగాన

తే. నట్టుదెగనేసి జన్నపు ♦ టిట్టి శిరము, గరిమచెదకుండ దివివ్రేలఁ ♦ గట్టెఁగాన
నయముగలవేల్పు శ్రీభీము ♦ నాయకుండు, దక్షవాటంబు తీర్థంబు ♦ ధరణియందు.

తే. కాలకూటోపసంహార ♦ కారియతఁడు, త్రిపురదైత్యాధిపతుల మ ♦ ర్దించెనతఁడు
నిగ్రహానుగ్రహ ప్రౌఢి ♦ నిపుణుఁడతఁడు, సంతతము దేవవేశ్యాభు ♦ జంగుఁడతఁడు.

తే. ఏమిచిత్రంబు భీమేశ్వ ♦ రేశ్వరుండు, నిగ్రహానుగ్రహక్రియా ♦ నిపుణుఁడగుట
యతని నిశ్వాసముల మాత్ర ♦ నౌనొ కాదొ, వేదములును జరాచర ♦ విశ్వజగము.

వ. బ్రహ్మాది సంస్తుతుండై నిజార్ధదేహంబుననున్న మాయారూపిణి, మహాదేవి భువనమోహిని, దేవకార్యప్రయోజనంబును, మేనకాదేవిభాగధేయంబును, హిమవంతుని తపోవిశేషంబును, గారణంబుగాఁ దద్దేహంబున జన్మింప నియోగించిన భువనేశ్వరి మహేశ్వరుని దేహంబువలన నిష్కృక్తయయ్యెంగావున దక్షారామంబు ముక్తిక్షేత్రంబు నాఁబరఁగె వెండియు. ౧౫

కం. దక్షుని సవనాగారము, దక్షారామంబు శివుఁడు ♦ దన్మధ్యమునం
సాక్షాత్కరించియుండుట, మోక్షము భోగంబు బ్రాఁతె ♦ ముజ్జగములకున్. ౧౬

తే. ధాత్రివలయంబులో భోగ ♦ దములుగొన్ని, మోక్షదంబులుగొన్ని ప ♦ రీక్షసేయ
భోగమోక్షములకు జన్మ ♦ భూమియైన, దక్షవాటంబుతావు క్షే ♦ త్రములకెల్ల. ౧౭

తే. భీమనాథేశ్వరునికన్న ♦ పెద్దవేల్పు, దక్షవాటంబుకంటె ను ♦ త్తమపదంబు
సప్తగోదావరము కంటె ♦ సకలతీర్థ, సారమగుతీర్థరాజంబు ♦ జగతిలేదు. ౧౮

కం. అచ్చుమగు భోగమోక్షము, లచ్చోటం దొరకుఁ గరత ♦ లామలకముగా
విచ్చలవిడి బ్రతికినను, జచ్చినఁగడు లెస్స భీమ ♦ శంకరు నగరన్. ౧౯

కం. దక్షిణవారాణశికిని, మోక్షశ్రీభోగవిభవ ♦ మూలంబునకున్
దక్షారామంబునకు స, దృక్షంబగునట్టి పుణ్య ♦ క్షేత్రము గలదే. ౨౦

సీ. కాలకూటవిషాగ్ని ♦ కబళహేలాగ్రాస, కల్మాషితాసిత ♦ కంఠుచేతఁ
గుంభినీధరసుతా ♦ కుచకుంభపరిరంభ, సంభావనాకేలి ♦ శాలిచేత

శ్రీరస్తు.

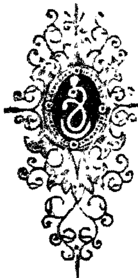
శ్రీరామాయనమః

శ్రీమహా గణాధిపతయేనమః.

శ్రీమాణిక్యాంబాసమేత శ్రీ భీమేశ్వరస్వామినేనమః.

శ్రీ భీమేశ్వరపురాణము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

ఖండ ఘుసృణ మకరీ
రేఖాలంకార సుందరీ♦స్తనయుగ పా
లీ ఖచిత భుజాంతర విభ
వాఖండల! బెండపూఁడి ♦ యన్నామాత్యా! ౧

వ. అక్కథకుండు శౌనకాది మహామునులకుం జెప్పం దొడంగె. ౨

తే. మృడునిచే నిట్లుకోపానఁ♦బడి కలంగి, గంగ దరినుండి నిజశిష్య♦గణము తోడ
మద్గురుస్వామి సకలధ♦ర్మజ్ఞుఁ డపుడు, పృథివిఁ గలతీర్థముల లెక్క♦వెట్టిచూచి. ౩

వ. ఇట్లనియె. ౪

తే. అంబపార్వతి సాటోడ ♦ నానతిచ్చెఁ, గాశి యెక్కుడు క్షేత్రసం♦ఘములలోనఁ
గాశికన్నను నెక్కుడు ♦ గౌరవమున, మోక్షభోగ నివాసంబు ♦ దక్షవాటి. ౫

వ. తొల్లి దక్షప్రజాపతి భూచరఖేచరులగు నఖిలగీర్వాణుల రప్పించి హాటకగర్భ
కైటభారులఁ బురస్కరించికొని మహాధ్వరంబుసేయం బ్రారంభించి. ౬

గీ. అర్థితో నోషధీశ్వరుఁ ♦ డాదియైన, పెండ్లికొడుకుల నెల్లను ♦ బిలువ నంపె
గబ్బితనమున జగదీశుఁ ♦ గాలకంఠుఁ, బిలువఁబంపకమానె న ♦ బ్బిరుదులాఁడు. ౭

కం. అజ్ఞానంబున హరున క,వజ్ఞదలఁచి యతని నొసలి ♦ వ్రాఁతఫలమునన్
యజ్ఞము సేసెను సురలయ, నజ్ఞుఁ బరోవృద్ధి కప్ప♦నులు సమకొనునే. ౮

ఉ. అల్పపుబుద్ధి నీక్రియమ ♦ హాక్రతుతంత్రమొఁబన్నగాధిపా
కల్పునిఁ బాయఁబెట్టి కను ♦ గానక దక్షుఁడు చేయఁజొచ్చె యా
వేల్పులుఁ దానుదుర్దశల ♦ వేఁగె మహాప్రళయాగ్ని రుద్రునిం
బోల్పఁగ వచ్చునట్టి పటు ♦ భూరివిభుండగు వీరభద్రుచేన్. ౯

౭. పెండ్లికొడుకు = అల్లుఁడు.

గమిసిన దాసనంపుఁబువ్వు ♦ కాంతికి డాసిన కూర్మిచుట్టమా
కొమరున సంజయంబరము ♦ కొంగున నూన్చెఁ గుసుంభరాగమున్. ౨౯

తే. సంజకెంపును దిమిరపుం ♦ జంపునలుపు,
గమిచి బ్రహ్మాండభాండంబు ♦ గరముమెఱసె
పరఁగపరిపాకదశవృంత♦బంధమెడలి,
పతనమగుతాటిపంటితోఁ ♦ బ్రతిఘటించి. ౩౦

తే. కామినీవిప్రయోగ దుః♦ఖమునఁగుందెఁ,
జక్రవాకంబు సురనదీ♦సైకతమునఁ
గాశికా విప్రయోగ దుః♦ఖమునఁగుందు,
బాదరాయణమునిసార్వ♦భౌముకరణి. ౩౧

శా. ఆకాశాంచలవీథుల న్నిగిడె సం♦ధ్యారాగరేఖావళుల్
పాకోన్ముద్రిత పారిభద్రకళికా ♦ పాండిత్య వైతండికో
త్సేకస్ఫూర్జిత చండతాండవరయో ♦ ద్రేకారభట్యుద్భట
శ్రీకంఠస్థిరదీర్ఘపాటలజటా ♦ శ్రేణిఁ విడంబించుచున్. ౩౨

వ. అప్పుడు బాదరాయణుండు సంధ్యాసమయంబు నిరూపించి యమరసింధు ప్రవా
హంబునం గాలోచితక్రియాకలాపంబులు నిర్వర్తించి యొక్క నిర్మలసైకత ప్రదే
శంబునం గూర్చుండి పార్వతీవల్లభుండు తనకుఁజేసిన యవమానంబునకు నుల్లం
బునం దురపిల్లుచుండె నయ్యవసరంబున. ౩౩

కం. వెల్లిగొనె నఖిలదిక్కుల, నల్లనిచీఁకటి నవాంజ ♦ నప్రతిభటమై
భల్లూకసటావల్లిమ, తల్లీ విభ్రమదమై య♦దభ్రస్ఫురణన్. ౩౪

సీ. గిరినికుంజములఁ గుం♦జరపుంజ మనుశంకఁ, గంఠీరవంబు లు♦త్కంఠ నెగయఁ
బల్వలంబులఁ గిరి ♦ ప్రకరంబు లనుశంక, నెఱుకురాజులు విండు ♦ లెక్కువెట్టఁ
గడలి మధ్యంబునఁ ♦ గాకోల మనుశంక, జలదేవతలు భీతి ♦ సంభ్రమింప
నదములఁ గువలకా ♦ ననవాటి యనుశంక, నిందిందిరశ్రేణు ♦ లెదురు కొనఁగ

తే. రజతగిరియందుఁ దాండవా♦రంభరభస, భంగిపతితపరశ్వధ ♦ పాణి వికట
కంధరారుద్ధగజకృత్తి ♦ కంథశంక, ప్రమథులకుఁ దోఁప నంధకా♦రంబు ప్రబలె.

తే. ప్రబలమై యంధకారంబు♦బలిసియుండఁ, దారకంబులు కాంతినెం♦తయును బెరసె
నీలి పుట్టంబుఁబఱచి పై♦నిలిపినట్టి, వలుఁద ముక్తాఫలములతా♦వళము లట్ల. ౩౬

శా. శ్రీవారాణశివిశ్వనాయక గళ ♦ క్ష్వేళానుకారక్రియా
హేవాకోద్ధతిఁ జీఁకువాల్ప్రబలఁగా ♦ హేలావతీ కోటిపైఁ

గగనకల్లోలినీ ♦ కల్లోలమాలికా, క్షాళితబాలేందు ♦ మౌళిచేతఁ
గుటిలకుంతలిరాజ ♦ కుండలాలంకార, విలసితగండమం♦డలునిచేత
తే. ద్రుహిణపంచమమస్తక ♦ ద్రోహిచేత, భీమనాథునిచే జగ♦త్స్వామిచేత
హరునిచేత సనాథమై ♦ యతిశయిల్లు, మోక్షభోగనిదానంబు ♦ దక్షవాటి. ౨౧

వ. అని దక్షారామమాహాత్మ్యం బభివర్ణించుచు. ౨౨

మ. కినుకంబుట్టినయట్టి మౌనివ్యాసయఃక్లేశంబు శాంతంబుగా
మునిశిష్య ప్రకరంబుతోడ గమనో♦న్ముఖ్యంబునన్ ముచ్చటల్
తనియం జెప్పుచు వేల్పుటేటి నికట♦స్థానంబునం దుండఁగా
వనజాతాప్తుని మండలంబు దిగియె ♦ న్వారాశి దిక్సీమకున్. ౨౩

సూర్యాస్తమయవర్ణనము.

తే. అల్లనల్లన గగన మ♦ధ్యముననుండి,
వ్రాలెనస్తాద్రి కరుణసా♦రథిరథంబు
పశ్చిమాంభోధిమారుతా♦స్ఫాలనమునఁ,
గేతనముమీఁదిపసిఁడికిం♦కిణులు మొరయ. ౨౪

కం. తారాపథాంచలము డిగి, వారిజహితమండలంబు ♦ వ్రాలె నపరది
క్పారావారంబున కై, పారావతపతగపాద ♦ పాటల మగుచున్. ౨౫

తే. కూడియొప్పారె న♦స్తాద్రికూటకోటి, భానుబింబంబు కన్నుల ♦ పండువుగను
విశ్వనాథుని గుడిమీఁది ♦ విమలకాంతి, భాసురంబైన హేమకుం♦భంబువోలె.

కం. చరమాచలశిఖరంబునఁ, దిరమైయొక్కింత తడవు ♦ దినకరుఁడొప్పెన్
వరుణుని శుద్ధాంతంబున, నరవిందాక్షులకు మించు♦టద్దంబగుచున్. ౨౭

సీ. సిద్ధవాహిని నీటఁ ♦ జిఱుబంతి పసుపాడి, శ్రీవిశాలాక్షి కై ♦ సేయఁదొడఁగె
మొరసె నంతర్గేహ♦మున విశ్వనాయక, తాండవారంభ మ♦ర్దలరవంబు
మందారతరుపుష్ప ♦ మధుపానగోష్ఠికిఁ, బ్రారంభ మొనరించె ♦ భైరవుండు
కొక్కొరో కో యని ♦ కొమరసామి రథంబు, కంఠంబుసాఁచి క్రేం♦కారమిచ్చె
తే. మొగుడఁబాఱిన యరవింద♦ములను బాసి,
గములుగములుగ మత్తభృం♦గములుగూడి
దుంఠివిఘ్నేశు చెక్కులు♦త్కంఠఁ జేరె,
నభినవంబైన యపరసం♦ధ్యాగమమున. ౨౮

చం. ప్రమదమదాతిరేకమునఁ ♦ బాశివిలాసవతీకదంబకం
బుమిసిన తమ్ములంపుఁగఱ ♦ యోయన నింగిలికంబు ఛాయచేఁ

గవనికాపులవాకిఁడి♦ క్ష్మాలవరులు
దక్షవాటికి భీమేశు♦ధామమునకు. ౮౮

వ. అని ప్రసంగించి శివలింగార్చనాపరాయణుండైన మైత్రావరుణునకు త్రిలింగవి
షయ మంగళాలంకారంబగు భీమేశ్వరమండలంబునఁ బంచక్రోశశివలింగస్థానం
బులు వివరింపవాఁడై యిట్లనియె. ౮౯

తే. ఉత్సవం బుత్సవము దప్ప♦కుండ సురలు, వత్తు రౌత్సుక్యమున దక్ష♦వాటమునకు
శాంభవీశక్తి సర్వవే♦షంబు దాల్చి, భీమలింగంబుఁ ద్రిభువన♦స్వామిఁ గొలువ.

కం. తాండవమాడుఁ గుమారిశిఖండి మహోత్సవము వేళ ♦ గంభీరములై
డిండిమనిర్ఘోషంబులు, పండువుపండువున నుఱుము ♦ భంగి వహింపన్. ౯౧

తే. మర్త్యభామలు విబుధ♦భామలును గలసి
యుత్సవములందు వర్తించుచున్న♦యపుడు
దక్షవాటంబు వీట భే♦దంబు దెలియ
దృష్టి మేషాని మేషప్ర♦దీప్తివలన. ౯౨

శా. అర్కేందూపలరత్ననిర్మితమహా ♦ హర్మ్యాగ్రభాగంబులం
దార్కోక్షై తారక మండలంబుగని ము♦గ్ధస్త్రీలు రేలప్పురిం
గర్కంధూఫలసన్నిభంబయిన ము♦క్తాజాలమక్షై చింతచేఁ
దర్కింపం దిలకించి నవ్వుదురు గం♦ధర్వాంగనాపల్లవుల్. ౯౩

తే. దక్షమునిరాజు నంతరు ♦ ద్యానవనము, దక్షవాటంబు శివుని యు♦త్తమపురంబు
బహుళకైవల్యఫలధర్మ♦పాదపంబు, దీనిఁ గాతురు చుట్టును ♦ దిరిగి సురలు. ౯౪

తే. గౌరి యొక్కతె యాకాశ♦గంగయొకతె
కాశి యొక్కతె దక్షిణ♦కాశి యొకతె
నలుగురును శంభునకు లోక♦నాయకునకు
రాణివాసంబు లనురాగ ♦ రసము పేర్మి. ౯౫

వ. ఒక్క సమయమ్మున దక్షారామమున కేతెంచి భీమమండలంబునందు. ౯౬

కం. శోభనముహూర్తమున భుజగాభరణుఁ బ్రతిష్ఠ చేసి ♦ యర్చించి మహా
వైభవమొనర్చి పొందె మ, నోభిమతము విబుధనాథుఁ ♦ డధికస్ఫురణన్. ౯౭

తే. దేవతాభర్త శంభుప్ర♦తిష్ఠ చేసి, సురగణంబుల లోకపా♦లురను జూచి
యనియె మీరును భీమనా♦యకుని వీట, సిద్ధశివలింగములఁ బ్రతి♦ష్ఠింపవలయు.

ఇంద్రుఁడు దేవతలకు శివలింగమాహాత్మ్యంబుఁ జెప్పుట.

సీ. శ్రీకంఠుని బ్రతి♦ష్ఠించు నెవ్వఁడు వాఁడు, పాపియైనను శంభు♦పదముఁ గాంచు
శివలింగపదయాత్ర ♦ శివలింగసంవీక్ష, శివలింగసంస్పృష్టి ♦ శివసమర్చ

బూవుందూపులజోదుపుచ్చుకొని యొక్క ♦ భూపాల లీలావతీ
భ్రూవల్లీ నిభశృంగకంబగు లస♦త్పుండ్రేక్షు కోదండమున్.

వ. అంత.

చంద్రోదయవర్ణనము.

ఉ. ఆతతలీలఁ గోమల ♦ నవాంశుకపాళి మహాంధకార సం
ఘాతము మీఱి నద్భుతము ♦ గా శశలాంఛనుఁ డభ్రవీథికిన్
శ్వేతవరాహమూర్తి యగు ♦ వెన్నుఁడు ప్రన్ననియొంటికోఱ ధా
త్రీతలమెంత యంతయు ధ♦రించిన యట్టి విజృంభణంబునన్.

తే. అర్ధమండలముదయించు♦నమృతభానుఁ,
డుదయరాగంబుతోఁగూడ♦నొప్పుమిగిలెఁ
బ్రకటతాంబూల రాగసం♦రక్తమైన,
ప్రాగ్దిశాకాంతబింబాధ♦రంబువోలె.

కం. సంకలితోదయరక్తి శ,శాంకుఁడు శోభిల్లె గైరి ♦ కావనిధరవ
ప్రాంకక్రీడాపాటల, సంకరభృతకాలకూట ♦ సంకాశుండై.

సీ. కాదు కా దుదయాద్రి ♦ కనకకూటంబిది, డంబైనపాన వ♦ట్టంబుగాని
కాదు కా దిదిసుధా ♦ కరపూర్ణబింబంబు, కాశ్మీర శంభులిం♦గంబుగాని
కాదు కా దుదయరా♦గప్రకాశంబిది, నవకుంకుమా లేప ♦ నంబుగాని
కాదు కా దిది కళం ♦ కచ్ఛటారించోళి, పూజచేసిన కల్వ♦పువ్వుగాని

తే. యనఁగ సప్తార్ణవములు మి♦న్నందికొనఁగఁ, జంద్రకాంతోపలంబులు♦జాలు...
ననమశరసార్వభౌము ము♦త్యాలగొడుగు, విధుఁడు విశ్వంబు వెన్నెల♦వెల్లిఁదేల్చె.

తే. ఉదయ రాగము నిం♦చించు కుజ్జగించి, నిండుచంద్రుండు కన్నుల ♦ పండువయ్యె
దానరాగాంతర స్నిగ్ధ♦దాక్షిణాత్య, రాజశుద్ధాంతదంత వ♦జ్రములకాంతి.

సీ. అభిషేక మొనరించు ♦ నమృత ధారావృష్టి, మదనాంతకునిముక్తి ♦ మంటపికక...
నలవోకగా విశా♦లాక్షీమహాదేవి, నిద్దంపుఁజెక్కుల ♦ నీడఁజూచు
నెరియించు మిన్నేటి ♦ యిసుక తిన్నెలమీఁదఁ,జక్రవాకాంగనా♦నముదయంబు
డుంఠి విఘ్నేశుని♦మ్మరకంఠవేదిపైఁ, గొదదు చుక్కలరాజుఁ ♦ గుస్తరించుఁ

తే. గాయువెన్నెల యానంద ♦ కాననమునఁ, గాలభైరవు దంష్ట్రకు ♦ డాలుకొలుపు
విధుఁడు వారాణశీసోమ ♦ వీథిచక్కి, నభ్రఘుంటాపథంబున ♦ నరుగునపుడు.

సీ. రోహిణీగాఢోప ♦ గూహనంబునఁ గన్న, కస్తూరికాస్థాన ♦ కంబనంగ
రాహుదంష్ట్రాఘాత ♦ రంధ్రమార్గంబున, లలిఁదోఁచు నాకాశ♦లవమనంగ

తే. ఐంద్రపదభోగ మెవ్వఁడే♦నభిలషించు, నాతఁ డింద్రేశ్వరేశ్వరు♦నాలయమునఁ
బ్రణవపంచాక్షరీమంత్ర♦పారణముల, సమ్మహోత్సవ మొందుఁ ద♦త్స్థానమహిమ.

తే. స్నానదానాగ్నిహోత్రదీ♦క్షావిధాన, మంత్రవాదము లైనఁగ♦ర్మంబు లొకటి
కోటిగుణితంబు శ్రీదక్ష♦వాటి యందు, సప్తగోదావరం బ్రేక♦సవిధభూమి. ౧౧౦

వ. అటమీఁద సిద్ధేశ్వరస్థానంబు సిద్ధలింగాధిష్ఠితంబు ధర్మార్థకామమోక్షపురుషార్థ సంసిద్ధికై యాసిద్ధలింగంబు సిద్ధులచేతఁ బ్రతిష్ఠింపఁబడి సిద్ధసాధ్యగంధర్వ గీర్వాణ విద్యాధరారాధ్యం బై యుండు నా స్థానంబు సకలయజ్ఞప్రాప్యంబగు క్షేత్రంబు ౧౧౧

కం. జపహోమదానయజ్ఞము, లుపవాసాదివ్రతంబు♦లొక్కొక్కటి కో
టిపరిమితంబులు సిద్ధే, శపదంబున సాధకులకు♦ సత్యం బరయన్. ౧౧౨

వ. మఱి యోగీశ్వరంబను స్థానంబునందు యోగీశ్వరేశ్వరుండు సనకసనందనాది యోగీశ్వరులచేతఁ బ్రతిష్ఠితుండని చెప్పంబడును. ౧౧౩

గీ. అది భవాబ్ధితరణి♦యదిసాధకవ్రాత, కల్పవృక్ష మది జ♦గత్ప్రసిద్ధ
మది యుపాసకులకు♦ నణిమాదికైశ్వర్య, లాభమునకుఁ గరత♦లంబు సేఁడి. ౧౧౪

సీ. మంకణుం డను మహా♦మౌనియోగీశ్వర, శ్రీమహాదేవుని♦ శివు భజించి
బ్రహ్మసాక్షాత్కార♦పర్యంతమైనప్ర,బోధసంపన్ముక్తి♦ఫలముగాంచె
నొకమాఱు సప్తసిం♦ధూదకంబులఁ గ్రుంకి, నగుఁడు యోగీశ్వరే♦శ్వరునిగాంచ
నణిమాదికాష్టవి♦ధైశ్వర్యసంసిద్ధిఁ, బొందు యోగీశుల♦ర్ధింపధసని

తే. సప్తగోదావరమునీట♦ జలకమార్చి, పుష్పగంధాక్షతంబులఁ♦ బూజచేసి
కలిభవం బైన కలుషంబుఁ♦ గ్రాఁచిపుచ్చి, ముక్తిఁ బొందును వేగం బ♦మర్త్యవరవి.

వ. మఱియు యమేశ్వరలింగంబు యమప్రతిష్ఠితంబు సకృద్దర్శనమాత్రంబున మర్త్యుండు యమభయంబునం బాయు వెండియు. ౧౧౬

సీ. యజ్ఞతటాకంబు♦నందుఁ గ్రుంకులు వెట్టి, బ్రహ్మర్షిపితృతృప్తిఁ♦ బ్రస్తరించి
యమలింగసన్నిధి♦ నష్టోత్తరసహస్ర, సంఖ్య మృత్యుంజయ♦జపముఁ జేసి
జపవిధానమునందు♦ సరవిమృత్యుంజయు, నపమృత్యుభయశాంతి♦ నర్థి నడుగ
నపమృత్యుదేవతా♦హంకారభగ్నమైన, సంత్రాస మొందఁడు♦ సాధకుండు

తే. శ్రాద్ధపిండోదకాదివి♦శ్రాణనముల, శ్రీయమేశ్వరతీర్థానఁ♦ జేసి మనుజుఁ
డుద్ధరించును నరకకూ♦పోదరముల, బెగ్గడిలు నేడుతరముల♦ పితృగణముల. ౧౧౭

కం. శ్రీకాళేశ్వరుసన్నిధి, నేకాంతము జపముద్రేల్మి♦యాగియు శ్రాద్ధం
బేకైకము కోటిగుణం, బై కలిగించును సమగ్ర♦మైనఫలంబుల్. ౧౧౮

నాకలోకాధి రా♦జ్యైక కారణములౌ, నయమార సాధార♦ణస్థలములఁ
గల్యాణభోగమో♦క్షనివాసమైనయా, దక్షవాటీపుర ♦ స్థానభూమిఁ
తే. జెప్ప నేటికి సకలసం♦సిద్ధిఁ గోరి, దక్షిణాంభోనిధానంబు ♦ తటమునందు
సంప్రతిష్ఠింపుఁ డీశానుఁ ♦ జంద్రమౌళి, విశ్వలోకాధినాథు నో♦విబుధులార. ౯౯
కం. సిద్ధించు మీ కభీష్టము, సిద్ధ మిది యమర్త్యులార ♦ శీఘ్రమున జటా
బద్ధశశి మహోపనిషత్, సిద్ధాంతరహస్యమును బ్ర♦తిష్ఠింపుఁ డిఁకన్. ౧౦౦
తే. దర్శనముకంటె మేలు సం♦స్పర్శనంబు, సంస్పృశించుటకంటెన♦ర్చనములెన్న
యర్చనముసేయుకంటెన ♦ నంతఫలద, మసితగళుని బ్రతిష్ఠించు♦టసురులార.
సీ. సకలలోకప్రపం♦చమును లింగమయంబు, త్రిజగంబు లింగప్ర♦తిష్ఠితంబు
సంభవస్థితిలయ♦స్థానంబు లింగంబు, లీనార్థగమకంబు ♦ లింగ మనఁగ
లింగప్రసాదంబు ♦ లేక సిద్ధింపవు, భోగమోక్షంబు లే♦యోగములను
లింగాజ్ఞవెలిగాఁగ ♦ లేశమాత్రంబును, సంచలింపదుపో తృ♦ణాంచలంబు
తే. మంటినైనను లింగంబు♦మలిచి కొలుఁడు, ఇసుకనైనను లింగంబు♦నేర్చి కొలుఁడు
పేఁడనైనను లింగంబుఁ ♦ బెట్టికొలుఁడు, నీటనైనను లింగంబు♦నిలిపి కొలుఁడు.
వ. అని యుపన్యసించి యింద్రుండు తానును లోకపాలకులును దివిజులునుం దమ
తమపేర శివలింగంబులఁ బ్రతిష్ఠించిరి. ౧౦౩
మ. హిమధామార్ధజటాకిరీటుఁ డభవుం♦డింద్రేశ్వరుం డింద్రుచే
నమరవ్రాతముతోడఁ గూడఁగఁ బ్రతి♦ష్ఠాంతంబునం భక్తిసం
భ్రమతాత్పర్యసమగ్రుచేఁ గయికొనెఁ ♦ బాథోధివధ్వాపగా
విమలస్వర్ణసరోజపూజ మ్రాఁదమో♦విఖ్యాతసంతుష్టుఁడై. ౧౦౪
ఉ. ఆగమమంత్రతంత్రములు ♦ సాంగములై నడువంగ సర్వవి
ద్యాగురుఁడైన ప్రెగ్గడ బృ♦హస్పతితోడుగ వీతిహోత్రది
గ్భాగమునం బురందరుఁడు ♦ భక్తిఘటించిన వాసవేశ్వరుఁ
భోగివిభూషణుం గొలుచు ♦ పుణ్యుల కబ్బును భోగమోక్షముల్. ౧౦౫
తే. ఇంద్రుఁడేఁటేఁట జాతర♦కేఁగుదెంచి, సప్తగోదావరమున సు♦స్నాతుఁ డగుచు
భుజగభూషణు నింద్రేశుఁ♦బూజసేయు, ధవళమందారతరుపుష్ప♦దామములను.
కం. ఇంద్రప్రతిష్ఠితుం డగు, నింద్రేశ్వరుఁ గొలువ నెవ్వఁ ♦ డేకాగ్రతమై
రుంద్రమతిసప్తసింధువు,నం ద్రిమవణమాడునతఁడు ♦ నాకం బెక్కున్. ౧౦౭
కం. సకృదాలోకనమున మఱి, సకృదర్చన సకృదుపాస ♦ సకృదానతులన్
సకృదాలయప్రదక్షిణ, సకృజ్జపంబుల మహేంద్ర♦శంభుఁడుమెచ్చున్. ౧౦౮

సీ. భీమనాథేశ్వర ♦ శ్రీమన్మహాలింగ, శాశ్వత్పరబ్రహ్మ ♦ భవనమునకుఁ
గల్పాంతసమయభీ ♦ కరనాగకౌద్ధత్య, భీతత్రిలోకమ ♦ హాతటికిని
ద్వాదశక్షేత్రతీ ♦ ర్థపలాశమండల, వ్యాకోచనవపుండ ♦ రీకమునకు
జంబూతరుద్వీప ♦ సర్వసర్వంసహా, పాటీరలేపనై ♦ పథ్యమునకు
తే. శివకళత్రమునకు శివ ♦ క్షేత్రమునకు, శివునిమూర్తికి శ్రీసదా ♦ శివునికీర్తి
కితరతీర్థంబు సరిపోల్ప ♦ నెట్లువచ్చు, దక్షవాటంబునకు మహా ♦ స్థానమునకు. ౧౨౯

కం. మంకణమహామునీశ్వర, సంకల్పవితీర్ణకల్ప ♦ శాఖికి భువనా
లంకృతికి దక్షవాటికి, శంకరనటనటననాట్య ♦ శాలకు జేజే. ౧౩౦

కం. కాశీప్రతిబింబమునకుఁ, గాశీప్రతినిధికిఁ గాశి ♦ కాప్రకృతికినిం
గాశీప్రతిమకు దక్షిణ, కాశికి శ్రీదక్షవాటి ♦ కటకంబునకున్. ౧౩౧

కం. మోక్షస్థానంబునకున్, దక్షారామమున కమృత ♦ ధామంబునకున్
దక్షాధ్వరక్రియోచిత, దీక్షాక్షేత్రమున కభవు ♦ దేవికి జేజే. ౧౩౨

వ. అని నమస్కరించి శతానందుండు. ౧౩౩

మ. శివలింగంబుఁ బ్రతిష్ఠచేసి కణఁకన్ ♦ శ్రీసప్తగోదావరాం
బువులం జేసెను మంత్రపూర్వకముగాఁ ♦ బుణ్యాభిషేకంబు నై
భవముల్ పెక్కువిధంబులం జరపె శ్రీ ♦ బ్రహ్మేశ్వరుం డంబుజో
ద్భవవంద్యుం డది యాదిగాఁ గరుణమైఁ ♦ బాలించు భక్తావళిన్. ౧౩౪

వ. అంతదేవసిద్ధసాధ్యవిద్యాధరగంధర్వోరగాదులును దమతమ నామధేయంబుల లింగంబులఁ బ్రతిష్ఠించిరి తదనంతరంబ. ౧౩౫

సీ. బ్రహ్మప్రతిష్ఠితు ♦ బాలేందుశేఖరుఁ, బురుహూతుఁ డతిభక్తిఁ ♦ బూజచేసె
నలువయర్చించె నా ♦ నాప్రకారంబుల, హరిహయస్థాపితుం ♦ డగుమహేశు
దక్షవాటికఁ జూచి ♦ దక్షప్రజాపతిఁ, బొగడె నల్మోర్ల నం ♦ భోజభవుఁడు
ప్రణమిల్లె దక్షుఁడు ♦ భారతీభర్తకు, నాత్మప్రశంసకు ♦ నణఁగి మదిని
తే. వేల్పులందఱుదారును ♦ నిల్పినట్టి, శంభులింగంబులకు మ్రొక్కి ♦ చనిరి దివికి
సరసిజాసనుచే నను ♦ జ్ఞాతులగుచు, సత్యలోకంబునకు నర్థిఁ ♦ జనియె విధియు. ౧౩౬

కం. బ్రహ్మప్రతిష్ఠితుండగు, బ్రహ్మేశ్వరుదేవుఁ గొలుచు ♦ భాగ్యాఢ్యులకుం
బ్రహ్మక్షత్రాదులకును, బ్రహ్మాచ్యుతశంభుభవన ♦ పదవులు గలుగున్. ౧౩౭

కం. అధ్యయనశ్రుతదానత పోధ్యానసమాధిమంత్ర ♦ పూజాదిమహా
విధ్యనుసంధానమున న, సాధ్యంబులు లేవు బ్రహ్మ ♦ శంకరుపదవిన్. ౧౩౮

వ. మఱియుఁ గపాలేశ్వరస్థానంబు. ౧౩౯

తే. వీరభద్రాది దేవతా ♦ వీరగణము, శంభులింగంబు నిలిపెఁ బ్ర♦శస్తవేళ
దక్షవాటీఁ బదాఖ్యసం♦స్థాపనమున, వీరభద్రేశుఁ డయ్యెన ♦ వేల్పు తేఁడు. ౧౧౯

కం. శ్రీవీరభద్రలింగము, సేవించిన మానవుండు ♦ చిరకాలమునం
గేవలగాణాపత్యము, హావిభవము నొందు శివుని ♦ యాస్థానమునన్. ౧౨౦

తే. వీరభద్రేశ దేవతా ♦ విభుని యాజ్ఞఁ, గలుగుధర్మార్థకామమో♦క్షములు జనుల
కక్షయంబైన దక్షవా♦టాభిధాన, భోగమోక్షరమాజన్మ ♦ భూమియందు. ౧౨౧

తే. అగ్నిహోత్రంబు దాన మ♦ధ్యయనజపము, లాదియగునిత్యనైమిత్తి♦కాదివిధులు
బహుఫలంబుల నొసఁగు స♦చ్ఛక్తియుక్తి, దక్షవాటికవీరభ♦ద్రస్థలమున. ౧౨౨

ఉ. యాగతటాకతీర్థమున♦యందును నంబుధిసార్వభౌమది
గ్భాగవిభూషణం బయిన ♦ పద్మినియందును దీర్థమాడి ని
ష్ఠాగరిమంబునం ద్రిపుర♦శాసను దక్షపురోపకంఠధా
త్రీగృహమేధిఁ గొల్వఁడు ప్ర♦తిష్ఠితభర్గుని వీరభద్రునిన్. ౧౨౩

వ. తొల్లి బ్రహ్మాదు లగుదేవతలు సురేంద్రవిహితవిభవుండైన భీమనాథేశ్వరు దర్శించు వేడుకం జేసి బ్రహ్మలోకంబుననుండి భోగమోక్షక్షేత్రంబైన దక్షారామంబునకు వచ్చి సప్తగోదావరంబునఁ బంచతీర్థంబులాడి పండ్రెండు దివ్యలింగస్థానంబులు దర్శించి యమృతమయస్వయంభూజ్యోతిర్లింగమూర్తి నిఖిలదేవతాచక్రవర్తి యగు భీమేశ్వరేశ్వరు దర్శించి పరమానందకందళితస్వాంతులై యిట్లనిరి. ౧౨౪

బ్రహ్మాదులు భీమేశ్వరు వర్ణించుట.

శా. ఆహా! యింతమనోహరంబగునె ద♦క్షారామ మిప్వేటిలో
నీహారాంశుకళాకిరీటుండు భవా♦నీభర్త దివ్యాప్సరో
వ్యూహాంబుల్ ప్రతిసంధ్యముం గొలువఁగా ♦ నున్నాఁడు గోదావరీ
వాహిన్యబ్ధిసమీరపానకలనా ♦ వర్ధిష్ణుకేయూరుఁడై. ౧౨౫

కం. ముంగిటను సప్తసింధువు, చెంగటఁ గ్రతుసరసి నడుమ ♦ శ్రీభీమమహా
లింగము దక్షారామము, సంగతి నెన్నంగఁ బురము ♦ జగతిం గలదే. ౧౨౬

తే. శివశివా యెంత భాగ్యంబు ♦ చేసినారొ, దక్షవాటీపురీమహా♦స్థానజనులు
కన్నులారంగ వీక్షించు♦చున్నవారు, భీమనాథేశ్వరేశ్వర ♦ స్వామిమూర్తి. ౧౨౭

చం. అహాహా! దయారసానుగత♦మైన మనంబున దక్షవాటికా
గృహపతి భీమనాయకుఁడు ♦ కీటపతంగసరీసృపాళికిన్
సహజగళత్సమీరమగు ♦ సంకటకాలము వీనులం దను
గ్రహమొనరించునట్టి మధు♦రంబగు తారకమంత్రరాజమున్. ౧౨౮

సీ. సోమతీర్థమునందు ♦ సుస్నాన మొనరించి, శ్రీసోమనాథుని ♦ సేవించి భక్తిఁ
జిహజన్మమునయందు ♦ నేపాప మొనరించెఁ, బాప మెద్ది యొనర్చెఁ ♦ బ్రాహ్మణుడన
నది యశేషంబును ♦ నాక్షణంబునఁ బాసి, దేహాంతమునఁ గాంచుఁ ♦ బ్రహ్మహానిని
ద్యాగంబు భోగంబు ♦ దానంబు సత్యంబు, భాగ్యంబు కీర్తి సౌ ♦ భాగ్యలక్ష్మి
తే. బుద్ధి తత్సేన నత్యంత ♦ వృద్ధిఁ బొందు, సతతధర్మంబు నిచ్చు న ♦ క్షయఫలంబుఁ
దతఫలంబులు పిత్రార్థ్వ ♦ దైహికములు, సత్య మిది సోమనాథప్ర ♦ సాదమహిమ.
కం. సురలును విద్యాధరులును, గరుడోరగకిన్నరులును ♦ గంధర్వులు కిం
పురుషులు యక్షులు సోమేశ్వరదేవునిఁ గొల్తు రధిక ♦ పరభక్తిమెయిన్. ౧౪౩
వ. మఱియు మాహేశ్వరతీర్థంబు సర్వదేవమనుష్యసేవితంబు మునిసిద్ధచారణవిద్యాధరుల
చేతఁ బ్రతిష్ఠితం బైనయది పితృపిండదానం బేకవింశతికులంబులకుఁ దృప్తికరంబు.
తే. సప్తగోదావరంబను ♦ సారతీర్థ, ముత్తమోత్తము మందు ♦ సుస్నానంబు చేయు
శ్రాద్ధతిలతర్పణాదు ల ♦ క్షయఫలములు, తత్సదా సేవనము శివ ♦ ధ్యానసంబు. ౧౪౪
తే. దత్తమిష్టంబు హుత మధీ ♦ తంబు నసుల, కచట నక్షయఫలముఁ జే ♦ కూరఁగఁజాలు
శ్రాద్ధపిండప్రదానాది ♦ సకలవిధులు, నందు ఫలియించు నగ్గయ ♦ యందుఁబోలె.
కం. మఱి రామేశ్వరతీర్థము, కఱకంఠున కాటపట్టు ♦ కామితఫలముల్
తఱుఁగనిధాన్యములగుచును, నెఱయంగ ఫలించు నందు ♦ నిష్ఠయుఁ గలుగున్.
కం. శ్రీరుద్రపాదయుగళీ, శ్రీరామేశ్వరసమీప ♦ సీమం బిత్రయ
జ్ఞారంభం బొనరింప న, పారఫలప్రాప్తిఁ జెందుఁ ♦ బంచజనులకున్. ౧౪౬
తే. ప్రథిత మగు సప్తగోదావ ♦ రంబునకును, నభవునకు భీమనాథున ♦ కంతరమున
నేమి సుకృతంబు చేసిన ♦ నేకతంబ, వేయు విధముల ఫలియించు ♦ వేయునేల ౧౪౭
సీ. వినుము పారాశర్య ♦ వేవేలమాటలఁ, బనియేమి తీర్థముల్ ♦ పదియు రెండు
నని చెప్పనేల ద ♦ క్షారామమండలిఁ, దీర్థంబుగాని ప్ర ♦ దేశమెద్ది
సప్తగోదావరో ♦ త్సంగస్థలమునకుఁ, గాశి కేదార మ ♦ క్షయవటంబు
తరముగా కితరతీ ♦ ర్థమ్ములు నాటియె, భోగమోక్షములకుఁ ♦ బుట్టినిల్లు
తే. రుద్రవాటిక భీమేశ్వ ♦ రునినివాస, మందు రామేశ్వరస్థాన ♦ మభ్యధికము
రామతీర్థంబునందు సా ♦ రంబుసాటి, ధర్మ మర్మంబు రుద్రపా ♦ దస్థలంబు. ౧౪౮

అగస్త్యుండు వ్యాసునకుఁ బంచతీర్థంబుల వినరించుట.

వ. మఱియుఁ బంచతీర్థంబులు వివరించెద నవహితుండవై యాకర్ణింపుము. ౧౫౦
చం. అహిపతికంకణుండు తన ♦ యల్లుఁడుగా మదిఁ గోరి నిష్ఠతోఁ
దుహినధరాధరేంద్రుఁడు చ ♦ తుర్దశదివ్యమహాబ్దముల్ సుదు

ఉ. చిక్కఁగ కాంక్షైవుని ♦ చేతికి ఖాశ్యకపాలపాత్ర యే
చక్కటియందు జాఱిపడె ♦ సప్తనదీతటభీమభూమియం
దక్కడ నెక్కనించిన శ♦శాంకకిరీటుఁ గపాలి శంభు స
మ్యక్కృతిఁ గొల్చు మానవుల ♦ మానుగఁ జేరవు పాతకౌఘముల్. ౧౪
తే. ఆకపాలమోచన♦నాభిధానం బైన, పుణ్యతీర్థరాజ♦మునను జలుపఁ
గడిఁదిఁ గోటిఫలముఁ ♦ గాంచునొక్కొక్కటి, దానహోమయజ్ఞ♦తంత్రవిధులఁ
చం. అట వనరేశ్వరం బన న♦నాదిఁ బ్రచేతసుచేత వాహినీ
తటమునఁ దొంటి నిల్పఁబడి ♦ వనమహేశకరారవిందసం
పుటమునకుం బ్రసాటకము పోలె♦ వెలింగెడు బాలతారకా
విటనుకుటావతంసునకు♦ విశ్రమకారణ మై తపోనిధీ. ౧౪
తే. వరుణలింగంబునకుఁ దీర్థ♦వారిధార, వేయిఘటముల నభిషేక ♦ విధియొనర్ప
వఱపువాసంబు వాయంగ ♦ వానగురియుఁ, గొంత్రలంబందు నారబ♦కోటులెల్లఁ
ఉ. కుక్కుటపక్షిసంఘము ల♦కుంఠితభక్తిఁ బ్రదక్షిణంబు స
మ్యక్కృతిఁ జేసి యెవ్వని కృ♦పాతిశయంబున మోక్షసత్పదం
బెక్కె సమస్తలోకముల ♦ కెల్లఁ బ్రియుం డరుణేందుశేఖరుం
గుక్కుటనాథదేవు ఫణి♦కుండలునిం గొలువుండు మానవుల్. ౧౪
తే. ఒక్కపక్షంబులెంతయు ♦ నుర్విమోవ
గుడిఁ బ్రదక్షిణ మొనరించు ♦ కుక్కుటముల
కక్షయంబగు మోక్షమే♦యయ్యెనొసఁగె
నట్టిశివుఁ గుక్కుటేశ్వరు ♦ నాశ్రయింతు. ౧౪
కం. చరణాయుధేశ్వరేశ్వరు, శరణాగతకల్పతరువు ♦ సంపూర్ణమహా
కరుణావరుణాలయునిం, గరుణామృతకిరణధరుని ♦ దర్శింపవనా. ౧౪
కం. కోణార్కక్షేత్రము వా,రాణశి కేదారతీర్థ♦రాజము కుంభీ
కోణంబు కుక్కుటేశ, స్థాణుస్థానంబు మోక్ష♦ధామములెందున్. ౧౪
తే. అచటదానంబుహోమ♦మధ్యయనవిధులు
శ్రాద్ధమును దేవతాసమ♦ర్చనము వ్రతము
లొక్కటొక్కటి కోటిగు♦ణోపలబ్ధి
సంభవించును సతతంబు ♦ సాధకులకు. ౧౪
వ. మఱియు సోమేశ్వరతీర్థంబు సర్వదేవతా నమస్కృతంబు. ౧౪
కం. అమృతమయుఁ డైన సోముఁడు, సమయంబున నే మహేశు♦ సంస్థాపించెన్
విమలసుధాజ్యోతిర్లిం,గము సోమేశ్వరుని గరళ♦కంఠు భజింతున్. ౧౫

వ. అగస్త్యేశ్వర, రామేశ్వర, నాకులేశ్వర, గణేశ్వర, పాతాళభైరవేశ్వరులను దేవతాపంచకంబుఁ బంచతీర్థంబులను దర్శించి మానవుండు పంచక్రోశ ప్రణ్యతీర్థంబులు దర్శించిన ఫలంబులందు మూలస్థానేశ్వరలింగం బాదిమూలం బద్విత్వలింగంబు దర్శించి భీమమండలంబునందు శివలింగస్థానంబులెన్ని గల వన్నియు దర్శించిన ఫలంబు గైకొను నెండియు. ౧౭౩

తే. సప్తగోదావరము భీమ♦శంకరుని, నాకులేశస్వయంభుఁ బ♦నాకపాణి
రుద్రపాదంబులును సమా♦రూఢభక్తిఁ, గలఁతురెవ్వారు వారపో♦ధన్యమతులు.

వ. అని దక్షారామమాహాత్మ్యంబును భీమలింగమహిమంబును సప్తగోదావర ప్రశస్తి యుద్వాదశతీర్థ ప్రభావంబును బంచతీర్థప్రయోజనంబును వినిపించి కుంభసంభవుండు. ౧౭౪

తే. భీమనాథునిఁద్రిభువన♦స్వామిఁ గొలువఁ
బోదమే యిప్డు మధ్యాహ్న♦భోగవేళ
నదెవిజృంభించె నాట్యసౌ♦ధాంతరమున
నృత్యజగఝంకృతమృదంగ♦నిస్వనంబు. ౧౭౬

వ. అని పలికి యనంతరం బయ్యిరువురు రాజమార్గంబున. ౧౭౭

అగస్త్యవ్యాసులు భీమేశ్వరాలయంబుఁ బ్రవేశించుట.

సీ. త్రిపురసంహారంబు ♦ దివిజనాయకభుజా, స్తంభదంభోళిసం♦స్తంభనంబు
గరళకూటమహాగ్ని ♦ కబళనాటోపంబు, దక్షాధ్వరక్రియా♦ధ్వంసనంబు
మత్స్యలాంఛనదర్ప ♦ మథనసంరంభంబు, దేవదారువనప్ర♦దేశవిహృతి
నురులింగమూర్తివి♦స్ఫురణవిలాసంబుఁ, గాత్యాయనీకర♦గ్రహణకేలి

తే. గండవేదండదానవ ♦ ఖండనంబు, దండపాణిజలంధరాం♦ధకవధంబుఁ
బాడు గంధర్వపతులచే ♦ భరిత మైన, మొగలివాకిలి సొచ్చి ర♦మ్మునిబుధభులు.

సీ. పంచాంగశుద్ధిగాఁ ♦ బరిఢవించుచు భృంగి, మతినాడునెందేని ♦ ప్రతిదినంబు
త్రిదశవర్గంబు ము♦ప్పదిమూఁడుకోట్లును, నేకదేశమున నెం♦దేనియుండుఁ
బలుకుపూఁబోణి య♦ర్వదినాల్గుకళలతో, విహరించు నెందేని ♦ విద్యమావు
సాని యీశానియై ♦ సవరించు నెరిదేని, మహితపింఛాలీల ♦ మరులు వీట

తే. నెద్ది కైలాసశిఖరికిఁ ♦ బెద్దయుద్ది, పాలమున్నీటి కెయ్యది ♦ ప్రసవభూమి
చంద్రలోకంబునకు నెద్ది ♦ సాటియట్టి, భవునికళ్యాణమండ♦పంబుఁ గనిరి. ౧౭౯

ఉ. దానికిఁ దూర్పుదిక్కున సు♦ధాకరబింబసహస్రకోటి శో
భానిభకాంతితో గగన ♦ భాగము రాయుచు భీమనాయకే

స్నహముగఁ జేసె నయ్యెడఁ బ్ర♦చండతపం బచటఁ శివుం డను
గ్రహమున నుపభవించె నని ♦ క్రచ్చఱఁ బల్కుఁ బురాణసంహితల్. ౧౬౧

కం. అదియాదిగఁ దీర్థంబులు, పదియును రెండయిరఁ దీర్థ ♦ పాలీజాతం
బదియు కడునెక్కు వై యున్నది సప్తతటంబునందు♦న మునివర్యా. ౧౬౨

కం. లంకించి యుగంధరపతి, మంకణునకుఁ జెప్పె నుఁగు ♦ మామకు గిరికిన్
సంకల్పసిద్ధిదుం డగు, శంకరుఁ డఖిలార్థిపారి♦జాతంబనుచున్. ౧౬౩

కం. గిరిసార్వభౌమకన్యా, కరగ్రహణమునుంగ లైక ♦ కౌతుకసంప
త్పరిపూర్ణహృదయు శంకరుఁ, గరుణాకింకరుని నురగ ♦ కంకణుఁగొలుతున్. ౧౬౪

కం. నీహారభూధరేశ్వరు, నీహారమణీయమూర్తి ♦ నిందుకరహిమా
నీహారహీరకుముదను, ధాహారసమానకాంతి ♦ నభివర్ణింతున్. ౧౬౫

సీ. భూధరేశ్వరతీర్థ♦మునఁ గృతస్నానుఁడై, భూధరేశ్వరుఁగొల్చు♦బోధఘనుఁడు
నిత్యమంగళుఁడు ని♦ర్నిద్రభద్రుండును, లక్ష్మీవిలాసైక ♦ లక్ష్మియుతుఁడు
నగుఁ దీర్థములలోన ♦ సత్యోత్తమం బైన, తీర్థంబు భుక్తిము♦క్తిప్రదంబు
మంగళమంగళా♦త్మకము కళ్యాణక, ళ్యాణస్వరూప మి ♦ యాస్పదంబు

తే. ధరణిధరనాయకునకుఁ బ్ర♦త్యక్ష మైన, యవ్విహారపాత్మునగరమ♦ధ్యాహ్న వేళ
భోగఘంటాస్వనము విన్న ♦ భూజనులకు, నవల వినవచ్చు ముక్తిక♦ళ్యాణఘంట.

మ. హిమవద్భూధరసార్వభౌమవరవి♦శ్వేశోపహారక్రియా
క్రమసంతాడితఘంటికాఘణఘణ♦త్కారంబు విన్నట్టి యు
త్తమపుణ్యుండు వినండు ప్రాణపవనో♦త్క్రాంతివ్యథావేళ దు
ర్దమమైనస్వతవాహ్యఘోరమహిష♦గ్రైవేయఘంటాధ్వనుల్. ౧౬౭

తే. శ్రాద్ధపిండప్రదానాది ♦ సకలవిధులు, నొక్కటొక్కటికోటిగు♦ణోదయమునఁ
దృప్తిఁ గల్పించు దివిపితృ♦దేవతలకు, ధరణిధరరాజశంభుతీ♦ర్థంబునందు. ౧౬౮

తే. సప్తగోదావరముఁ దెచ్చి ♦ సప్తమునులు, సప్తసప్తేందుశిఖివిలో♦చనుని నిలిపి
రమ్మహాశంభులింగ మ♦భ్యర్చితులకుఁ, గామితార్థప్రదానైక ♦ కల్పకంబు. ౧౬౯

కం. ఒకమాటు జలకమార్చిన, నొకమాటొకపువ్వుమాళి ♦ నునిచిన నొకమా
టకుటిలమతి గుడిఁ దిరిగిన, సకలేప్సితములనతండు ♦ సంపాదించున్. ౧౭౦

తే. భీమనాథేశ్వరునిపార్శ్వ ♦ భూమియందుఁ, బంచశివలింగములకు నా♦స్పదములైన
పంచతీర్థంబులును నాడు♦పంచజనులు,పాయుదురు పంచవిధమహా♦పాతకముల.

తే. అందు వాపితటాక కు♦ల్యాదులందుఁ, దీర్థమాడ వివేకి బు♦ద్ధిం దలంపఁ
బంచతీర్థంబు లందిచ్చుఁ ♦ బంచజనుల, కాత్మసలిలావగాహపు♦ణ్యాతిశయము. ౧౭౨

నీవు పత్నీసహితంబుగా నేవలనైన నుండి తపంబు సేయుము నేను విశ్వేనాథ విరచితావమాన ఖేదంబువాయ నీస్వామిని సేవించెద నని పలికి సముచిత ప్రకారంబున నమ్మహాత్ముని వీడు కొలిపి యనంతరంబ శిష్యులుం దానును. ౧౮౯

—వ్యాసుఁడు భీమేశ్వరార్చనంబు సేయుట.—

సీ. పంచతీర్థములాడి ♦ భవలింగసన్నిధిఁ, బ్రాసాదపంచాక్ష♦రము జపించి
సొరిదినల్దిక్కుల ♦ సోమేశ్వరములందు, భక్తిఁ బ్రదక్షిణం ♦ బాచరించి
కుక్కుటేశ్వరుకేళి ♦ కూళి నుద్భవమైన, మణికర్ణికీ నొనర్చి ♦ మజ్జనంబు
నోంకారపురత్రికూ♦టోదరస్థితులైన, హరిహరబ్రహ్మల ♦ నభినుతించి
తే. తుల్యగోదావరీనదిఁ ♦ దోయనిధిని, సప్తగోదావరంబున ♦ స్నానమాడి
యాచరించు శివార్చనం ♦ బనుదినంబు, దక్షవాటికనుండి స♦త్యవతిసుతుఁడు. ౧౯౦

కం. భీమేశ్వరమహిమంబున, నామోదముతోడ నోల♦లాడుచు నుండున్
భీమేశ్వరచరణారుణ, తామరసంబులకు సంత♦తముఁ బ్రణమిల్లున్. ౧౯౧

సీ. మాతృగర్భాకార ♦ జాతఖేదమువాయ, మానునిగర్భాగార ♦ మాశ్రయించుఁ
బరమేశ్వరార్చనా ♦ పరత నించుక తన్ను, నత్యంతధన్యుఁగా ♦ నాత్మఁదలఁచు
హర్షించి హర శివ ♦ త్ర్యంబకాచలగర్భ, భవయంచు రోమాంచ ♦ పటలిఁ దాల్చుఁ
గరతాళకలన శం♦కరగీతములువాడు, లజ్జాభిమానంబు ♦ లుజ్జగించి
తే. భీమభీమేశ్వరేశ్వర ♦ భీమనాథ, దక్షవాటిపురాధ్యక్ష ♦ దర్పకారి
సప్తగోదావరోత్సంగ ♦ జయమహేశ, నన్నురక్షింపు మనుచువి♦న్నపము సేయు.

కం. బాలోన్మత్తపిశాచద, శాలంబనమునఁ జరించు ♦ నంగడివీథిన్
శ్రీశౌశూన్యతఁ గంతే, కాలునిపాదములమీఁదఁ ♦ గలుగువిరాళిన్. ౧౯౩

సీ. పరిరంభ మొనరించు ♦ బాహాద్వయంబున, దేవదేవునిసుధా ♦ దివ్యమూర్తిఁ
దాఁకించుకొను జటా♦స్తబకంబు విరియంగఁ, బానవట్టముతోడ ♦ ఫాలతలము
గురుదక్షపురితోడఁ ♦ గూడఁ బట్టనమున, కంగప్రదక్షిణం ♦ బాచరించుఁ
బాతాళభైరవ ♦ ప్రముఖనానాదిశా, పరివారదేవతా ♦ ప్రతతిఁ దెలుచుఁ
తే. గాశికాపట్టనద్రోహిఁ ♦ గావు మభవ, విశ్వపతిదూషితుని బ్రోవు ♦ విశ్వనాథ
కల్లచేసితి రక్షింపు ♦ కాలకంఠ, యనుచుఁ బ్రార్థించు భీమనా♦యకునిఁ దపసి.

సీ. అఘముల నొందుప్రా♦యశ్చిత్తములు లేవు, నిన్నుఁజూచుటకంటె ♦ నీలకంఠ
నీమండలంబున ♦ నిఖిలజంతువులకుఁ, దారకం బల భ్రాంతి ♦ దశను దోఁచుఁ
గలియుగంబునయందుఁ ♦ గడుదుర్లభంబులు, భవదీయదర్శన ♦ స్పర్శనములు
నీదక్షవాటికా ♦ నిలయంబునందుండు, జనులకు భోగమో♦క్షములు వలఁతి

జ్ఞానమహాభ్యుదయసుధి ♦ సంపద సొంపువహించి నట్టి శ్రీ
భానుజవైరిమండపము ♦ భవ్యమునీంద్రులు గాంచి రయ్యెడన్. ౧౭౦

వ. అనంతరం బా బహిర్గేహప్రదేశంబున. ౧౭౧

తే. నిఖిలపరివారదేవతా ♦ నివహమునకు, వందన మొనర్చి యుత్తర ♦ ద్వారభూమి
శశికళామండనునకును ♦ శంకరునకుఁ, జేసి రభివాదనంబులు ♦ సిద్ధమునులు. ౧౭౨

క. తండుభుజార్గళాకలిత ♦ తప్తమహాకలధౌతఘంటికా
మండితవేత్రదండధర ♦ మస్తకభీకరశాత్వలాయితా
ఖండలముఖ్యదైవతవి ♦ కాయముసంయమిభాగధేయముం
ఖండకుఠారు మోసలను♦ఖంబునఁ జొచ్చిరి శైవపుంగవుల్. ౧౭౩

వ. ప్రవేశించి భక్తిశ్రద్ధానుపూర్వకంబుగా నంతర్భవనప్రదక్షిణంబు చేయునప్పుడు
తిరుచుట్టు మాలికయందు. ౧౭౪

సీ. వణఁకుగుబ్బలిరాచ ♦ వారికూరిమికన్య, భీమయ్య శుద్ధాంత ♦ భామఁ గొలిచి
కంధరంబుననుండి ♦ గంధసింధురమైన, గుజ్జువేల్పుఁ గుమార ♦ గురుని గొలిచి
కైవల్యనిధికి దు♦ర్గామహాదేవికి, సర్వమంగళకు నం♦జలిఘటించి
యాశాతటీపట ♦ లీశాటికాకటు, వటుకభైరవు నిష్ట ♦ వరదుఁ జూచి

తే. నలువసేవించి యిందిరా ♦ నాథుఁ గాంచి, యితరపరివారదేవతా ♦ వితతి కెల్ల
నేటికోళ్ళిచ్చి యెక్కి ర♦ప్పాటిమునులు, మృదునిహాటకశైలంబు ♦ మీఁదినిలువు.

శా. సందర్శించిరి భీమనాథుఁ ద్రిజగ♦త్సమ్మోహనాకారు న
ర్ధేందూత్తంసుని దక్షిణాబ్ధిలహరీ ♦ హేలావిహారక్రమా
స్పందామాగతగంధవాహపరిమ♦ళ్ళాపాతిరేకస్ఫుర
త్తుందిస్వాంగకదంతసూకకటకా♦స్తోకేష్ట బాహార్గళున్. ౧౭౬

కం. దృష్టించి భక్తిపరతను, సాష్టాంగం బెరఁగి యమ్మ♦హాదేవుని నా
శిష్టమునుల్ పూజించిరి, యష్టాపదనిర్మితంబు ♦ లగుకుసుమములన్. ౧౭౭

ఉ. కేవలభక్తిసంపదలు ♦ గీలుకొనఁగ వ్యాదయాంబుజంబులఁ
దేవరకుం గృపానిధికి ♦ దేవశిఖామణి కర్థినప్పగో
దావరవాహినీకనక ♦ తామరసంబులఁ బూజచేసెమై
త్రావరుణుండు దానును బ♦రాశరిసూనుఁడుఁ గూడి వేడుకన్. ౧౭౮

వ. అప్పుడు పారాశర్యుండు పెన్నిధానంబుఁగన్న పేదయుం బోలెఁ బరమానందం
బునుం బొంది కుంభసంభవుం జూచి మునీంద్రా నీప్రసాదంబున భీమమండలం
బవలోకించితి, ద్రాక్షారామక్షేత్రతీర్థంబులు చూచితిఁ, బంచతీర్థంబులాడితి, దక్షా
రామంబుఁ గంటి, భీమేశ్వరు దర్శించితి, ధన్యుఁడనైతిఁ గృతార్థుండనైతి నింక

ప్రేక్షణీయచరణకమలు ♦ భీమనాథ దేవునిఁ
దక్షవాటికాపురైక♦ధాము నాశ్రయించెదన్. ౨౦౨

ఉత్సాహము. నిష్ఠతో భజింతు భీము♦నిం భుజంగహారునిఁ
దిష్ఠునిఁ దవీష్టసంప్ర♦తిష్ఠునిం గరిష్ఠు భూ
యిష్ఠు దక్షవాటికాస్థ♦లీశు దేవతాకుల
జ్యేష్ఠునిం వసిష్ఠముఖ్య ♦ శిష్టమునిజనార్చితున్. ౨౦౩

లయగ్రాహి.

నీమమున మ్రొక్కెదను ♦ హేమగిరిచాపునకు♦నామజజలంధరము♦ఖామరవిరోధి
గ్రామమదహారి కభి♦రామశుభనిర్మలసు♦ధామయశరీరునకుఁ ♦ గామితవితీర్ణ
శ్రీమహిమశాలికి జ♦రామరణదోషహరి ♦ శామకనిజాంఘ్రియుగ♦శేముషికి దక్షా
రామపురధామునకుఁ♦గోమలజటామకుట♦ధామహిమధామునకు ♦ భీమునకు భక్తిన్.

సీ. కొలుతు సద్యోజాతుఁ ♦ గోముదైంచనతనుఁ, బెద్దగుబ్బలిరాజు ♦ బెండ్లికొడుకు
సేవింతు శ్రీవామ ♦ దేవు మహాదేవు, నేడులోకంబులు ♦ నేలుతేనిఁ
దెలుతుఁ దత్పురుషు నిం♦దీవరచరనీల, చాపకంధరుని బ♦శ్యల్లలాటుఁ
బ్రణుతింతు నీశాను ♦ ఫాలనేత్రానల, జ్వాలాసమాలీఢ ♦ శంబరారి

తే. సర్గసంసారశూన్యుని ♦ సంస్తుతింతు, సర్గసంసారహేతువు ♦ సంస్మరింతు
సర్గసంసారరూపిని ♦ సంశ్రయింతు, నభవు భీమేశ్వరేశ్వరు ♦ నభిలషింతు. ౨౦౪

సీ. ఎవ్వనియాజ్ఞ నీ♦రేడులోకంబులు, వర్తించు నట్టిదే♦వరకుఁగాక
గ్రహతారకములు ని♦క్కముగ నెవ్వని యాజ్ఞ, వర్తిల్లునట్టిదే♦వరకుఁగాక
మనువులుపదునాల్గు♦రును యదాజ్ఞాయుక్తి, వర్తింతురట్టిదే♦వరకుఁగాక
భువనపాలకులు య♦ద్భ్రూలతాజ్ఞాయుక్తి, వర్తింతురట్టి♦దేవరకుఁగాక

తే. ధూర్జటికిఁగాక భీమనా♦థునకుఁగాక, నిఖలకారుణ్యకల్యాణ ♦ నిధికిఁగాక
యన్యదైవంబులకు నేల ♦ యధికభక్తి, సంఘటింతుఁ గరాంబుజాం ♦ జలిపుటంబు.

కం. క్షమియింపు భీమనాయక, కమలభవాద్యమరరాజ ♦ కాంచనముకుటీ
సముదయమణిఘృణిరేఖా, కమనీయపదాంబుజోప ♦ కంఠోద్దేశా. ౨౦౫

కం. కావుము దక్షారామపు,రీవల్లభ భీమనాథ ♦ త్రిజగదధీశా
కైవల్యభోగలక్ష్మీ, ప్రావీణ్యప్రదకటాక్ష ♦ భక్తాధీనా ౨౦౬

కం. కృపగల్గి భీమనాయక, యపరాధము సైఁపు తండ్రి ♦ వౌడువాకావో
కృపగల్గి సుతుఁడు చేసిన, యపరాధము తండ్రిసైఁచు ♦ టర్హంబె కదా. ౨౦౭

వ. అని ప్రార్థించి భక్త్యావేశంబున గద్గదస్వరకంఠుండును బాష్పాకులలోచనుండును
రోమాంచపటలకంచుకితనిఖిలావయవుండును నై వెండియును. ౨౦౮

సీ. శిష్యులను నేను నమ్ముఁగొ ♦ ల్చెదము భక్తి, విశ్వపతికోపమునఁగాశి ♦ వెడలివచ్చి
తరసి రక్షింపు మమ్ముద ♦ యార్ద్రహృదయ, శాంతభీమేశ్వ రేశ్వర ♦ స్వామినాథ. ౧౯౫

వ. అని మఱియుఁ గృష్ణద్వైపాయనుండు భక్తిత్కృష్టాతిశయంబున. ౧౯౬

వ్యాసు లీశ్వరు నుతించుట.

సీ. దేవదేవునకు నా ♦ దికి నాదియగువాని, కంబికాపతికి ద ♦ క్షాధ్వగారి
కహితపురత్రయా ♦ ధ్యక్షసంహారునకు, హరిలోచనాంబుజా ♦ భ్యర్చితునకు
బ్రహ్మాదిదేవతో ♦ పాస్యసన్మూర్తికి, నమృతమూర్తికిని స్వ ♦ యంభువునకు
నిగమార్థవిద్యోప ♦ నిషదంగనామాళి, చుంబితశ్రీచర ♦ ణాంబుజునకు
తే. భోగమోక్షంబు లతిపాప ♦ బుద్ధులకును, గరుణనొసఁగెడు ప్రత్యక్ష ♦ కల్పశాఖి
కఖిలగంధర్వయక్షసి ♦ ద్ధాదిదివ్య, వంద్యునకు మ్రొక్కెదను భక్త ♦ వత్సలునకు.

సీ. శ్రీభీమనాయక ♦ శివనామధేయంబుఁ, జింతింపనేర్చిన ♦ జిహ్వజిహ్వ
దక్షవాటీపురా ♦ ధ్యక్షమోహనమూర్తిఁ, జూడంగనేర్చిన ♦ చూపుచూపు
దక్షిణాంబుధితట ♦ స్థాయిపావనకీర్తి,చే నింపనేర్చిన ♦ చెవులుచెవులు
తారకబ్రహ్మవి ♦ ద్యాదాతయాదల, విరులు పూన్పఁగనేర్చు ♦ కరముకరము
తే. ధవళకరశేఖరునకుఁ బ్ర ♦ దక్షిణంబు, నర్థిఁ దిరుగంగనేర్చిన ♦ యడుగు లడుగు
లంబికానాయకధ్యాన ♦ హర్షజలధి, మధ్యమునఁ దేలియాడెడు ♦ మనసుమనసు.

ఉ. మాటలు పెక్కు లేటికిని ♦ మందరభూధరమంథనక్రియా
పాటలఘూర్ణమానజల ♦ భారమహోదధికాలకూటసం
ఘాటకృపీటసంభవశి ♦ ఖావికటస్ఫుటవిస్ఫులింగవి
స్ఫోటపవిత్రసద్భువన ♦ భూతభయాపహునాశ్రయించెదన్. ౧౯౯

స్రగ్ధర. కౌక్షింభర్యంబుదీర్పం ♦ గడుపున కిడుదుం ♦ గాలసంప్రాప్తభిక్ష
న్వీక్షింతుం బోధశక్తి ♦ న్విషయముల మదిన్ ♦ నిస్పృహత్వంబు దాల్తున్
దక్షారామాధినాథున్ ♦ ధవళవరకరో ♦ త్తంసజూటీవిటంకు
న్వీక్షింతున్ భీమనాథుం ♦ ద్రిభువననమితున్ ♦ నేత్రముల్ తృప్తిపొందన్. ౨౦౦

శా. అష్టాశీతిసహస్రసంయమిజన ♦ వ్యాకీర్ణతీరద్వయీ
జుష్టోదంచితసప్తసింధుసలిల ♦ స్రోతోవగాహక్రియా
తుష్టస్వాంతుఁడనై భజింతుఁ గరుణా ♦ దుగ్ధాబ్ధిభీమేశ్వరున్
దృష్టాదృష్టఫలప్రదానవిభవా ♦ధిష్ఠానచేతస్కునిన్. ౨౦౧

ఉత్సాహము. యక్షసిద్ధసాధ్యఖేచ ♦ రోరగరుడకిన్నరా
ధ్యక్షమణికిరీటకోటి ♦ తరుణకిరణమంజరీ

లోహితా! యహరహోవధసంధ్యా సమయారంభంబుల ను ప్రైరదినానసానంబుల సానందంబుగాఁ బరిఢవించు జగఝ్ఝంకారంబైన యూరభటీతాండవసముద్దండ పాదభ్రమణవిభ్రమంబునఁ ద్రిభువనభయంకరంబు గావించితి; సర్వజ్ఞా! నిర్వి కల్పంబు నిరస్తసమస్తోపాధికంబును సత్యజ్ఞానానందంబునకు నికేతనంబును నగు నిష్కళంకస్వరూపం బగు వేదానువచనశాంతిదాంతయోంతశ్రవణనిదిధ్యాసనాదు లగుసాధనంబుల నిర్విరోధనిరవగాఢనిరవబోధకతపోవిభాగంబునం బరిభావించి ముముక్షులు లాభలక్ష్యంబును నభీక్షణంబును నభీప్సితంబును ననుభవింతురు; భర్గా! భార్గవభృంగ్వంగిరసప్రధాననానామునిసమూహవిహితచరితాఘమర్షణ స్నానాహ్నికౌఘయు నిజజలావగాహోపహనిఖిలాఘయు జాహ్నవీసపత్నియు నగు గోదావరీమహానది నీకుం గేలివిహారం బగు కేళాకూళి; నిటలనయనా! గిటగిటని నడు గునడుగు నడుఁకునడుములు, వెణఁద లగు తెలికన్నులును నెఱికురులును, వలువకుచ ములును గలిగిననవిల్తునకుఁ బసగలపసిండి మెఱుంగు ములుకులకం గలికిచిలుకల కొలుకులగుబిసరుహదళనయనలు మునుకొని బలసి నిలిచి కొలువఁ బ్రతిసం క్రమణవాహోత్సవాదులయందుఁ బేరోలగం బవధరింతువు; శర్వా! నీవుశర్వరీ సార్వభౌము నొక్కహజ్జునగుజ్జురూపంబునమట్టితివి; కుసుమశరమథనా! బిసరు హాభవుని కిసలయోష్ఠి నాసికాతిలప్రమానంబు నఖశిఖరాగ్రంబున మొదలంటం జిదిమితి; వృషభధ్వజా! నీవుపూషుండనుపేరి రవిపండ్లురాల గ్రుద్దితి; యీశ్వరా! నీవువైశ్వానరుని సప్తజిహ్వాపల్లవంబులుపెల్లగిలగిల్లితి; విరూపాక్షా! నీవు దక్షప్రజా పతికంఠంబున మేషంబుతల నిల్పితి: మృగవ్యాధా! నీవధ్వరమృగంబు మస్తకంబు నభస్తలంబున వ్రేలంగట్టితి; ముక్కంటీ! నీకు మ్రొక్కెదను; శివా! నీకునవాంజలి; భవా! నీకునభివాదనంబు; పాండురాంగా! నీకువందనంబు; రాజశేఖరా! నీకు జేజే; హరా! నీకు జోహారు; గిరీశా! నీకు వరివస్య; యష్టమూర్తీ! నీకుఁ బ్రతిష్ఠ; యీశానా! నీకుదాస్యంబు; త్రిపురహరా! నీ కుపాసన; మృడా! నీకు శరణు; మృత్యుంజయా! నీకుఁ బ్రపత్తి: ప్రమథాధిపా! నీకు నారాధనంబు; పినాకీ! నీకు నమస్కారంబు; కైలాసనిలయా! నీకుఁగోపులు; ఫాలలలాటా! నీకు చేటికోళ్ళు; గౌరీమనోహరా! నీకు నమస్కారంబు; జయజయ జలంధరాంతకా! గంధసింధు రాదిగనుజకంధరా పీఠధమనీగళితరక్తధారాభిషిక్తప్రచండఖండపరశుభిండివాల శూలప్రముఖబహువిధప్రహరణపరంపరాభీలమహాకారా! జయజయ జగత్సం భారకుంభకల్పనాకుంభకారా! కుంభీనసభూషణభీషణభూత ప్రేతపిశాచశాకినీ ఢాకినీప్రౌఢపరివారా! జయజయ వియద్వాయుధరణీతరణిశీతభానుబృహద్భాను సలిలయజమానమూర్తికల్పితాష్టభేదప్రపంచిత విశ్వప్రపంచపంచవదనపంచాక్షరీ

సీ. గరళకూటకుటీర ♦ కంఠాయ శంభవే, మదనాంతకా యోన్న ♦ మశ్శివాయ
కాద్రవేయాధిప ♦ గ్రైవేయభూషాయ, మధుభిత్సఖా యోన్న ♦ మశ్శివాయ
కుంభినీధరసుతా ♦ కుచకుంభపరిరంభ, మహాలోలుపా యోన్న ♦ మశ్శివాయ
వేదాదివిస్మేష ♦ విద్యానఘామాలి, మణికపాలా యోన్న ♦ మశ్శివాయ
తే. గంధసంతానశిఖరంధ ♦ గాంధకారి, విబుధపరిపంథివాహినీ ♦ నిబిడవర్గ
బంధఘోరాంధకారసం ♦ భారకిరణ, మాలినే శాశ్వతా యోన్న ♦ మశ్శివాయ. ౨౧౧

వ. ఓం జయజయ దేవదేవ గంధర్వసిద్ధవిద్యాధరచారణకిన్నరకింపురుషు లహం ప్రాక్వికాసంఫుల్లఫుటంబు లగుచేతస్సంపుటంబులం బుటబుట నగుభక్తివిశేషంబుల శేషాహికటకభూషావిశేషాభిరామంబు లగుమీ కోమలశ్రీపాదకిసలయంబుల ఘుసృణమణికోటీర కోటీవిటంక సందానితమందారమాలికామకరందబిందుధారాధోరణీప్రవాహంబుల నహరహంబును నభిషేకింతురు; కంఠేకాలా! మీ కంఠమూలంబునం గలుగ వండకైవడిం గనుపట్టు కరాళ కాలకూటవిషముషీకళంకపంకచ్ఛాయాచ్ఛటాగుళుచ్ఛంబులవలన నిఖిలలోకసంరక్షణంబు నిగమవ్యాఖ్యాతంబు; మహానటా! మీజటాజూటపటలంబున డిగిన వియద్గంగానిర్ఝరస్రోతశ్శిలాకానికాయంబులఁ ద్రిలోకీకంఠోపకంఠంబులు తారహారవల్లీమతల్లిభంగి నంగీకరించు; శంకరా! నీవు సంకర్షణరుద్రావతారంబునఁ బాతాళగోళంబు వెడలి విషదహనవిస్ఫులింగవికటదంష్ట్రాటంకకిటకిటత్కారఘోరంబును జిహ్వాలంబును నగువదనగహ్వరంబునఁ బుండరీకభవాండపిండంబులొండొండఁ గవిసి మ్రింగుదు; ధూర్జటీ! విలయపర్జన్యగర్జాడంబరంబున విడంబించు కహకహాట్టహాసంబునఁ బిట్టుధట్టించి యవష్టంభసంభారదుర్వారగర్వారంభసముజ్జృంభితుండగుజంభారిభుజార్గళవిజృంభణంబు హస్తధృతదంభోళితోడన స్తంభించితి; ధనదసఖా! నిఖిలకకుభవధిపరిధివలయంబులఁ గలయఁ గనత్కనకనఖశిలాకానికాయచ్ఛాయాదామాంబు లగుసముజ్జ్వలజ్వాలాజాలంబులు విజృంభింప ననలస్తంభదివ్యలింగాకారంబున నావిర్భవించి నిలువుభూభువన చక్రవాళపర్యంతం బాక్రమించి పెరఁగినప్పుడు విరించి రాయంచయుఁ గైటభారి కిటియును నై మొగసి యుడిగియును దుదమొదలు దెలియరైరి; రుద్రా! నీవు భద్రదేవద్రుమాటవీవాటియందు దిసమొలదూఁబఅదిండిమిండజంగంబవై ఋషులపుణ్యాంగనలయాలువులపాంగరంగస్థలీలాస్యలంపటంబులగుకటాక్షవీక్షణంబుల హరించుచు భిక్షాటనక్రీడను నటించితి; చండీశ్వరా! నీవు మేరుకోదండంబునఁ బుండరీకాక్షుకాండంబు దొడిగి కుండలిజ్వాలావల్లరీఝల్లరీఝంకారంబునఁ బంకరువాభవాండంబు బీఁటగిల్ల నిశాటపుటభేదనంబు లొక్కయేటున ఛటచ్ఛట నేసితివి; నీల

కం. దక్షారామవధూటీ, వక్షోరుహాస్యమృగమదాది ♦ వాంఛితవిలస
ద్వక్షఃకవాటబాంధవ, రక్షావిధివజ్రపంజ♦ర కృపాజలధీ. ౨౨౧

పంచచామరము. అభంగవీరవిక్రమార్క ♦ యాజిగాండివాయుధా
ప్రభాతకాలభానుసన్ని♦భప్రభావిభాస్వరా
యిభద్విషుగ్రవిక్రమా; స♦మిద్ధనర్తనభ్రమ
న్నభస్సరిత్పయఃపృషద్గ♦ణాచ్ఛవిస్ఫురద్యశా. ౨౨౨

గద్య. ఇది శ్రీమత్కమలనాభపౌత్ర మారయామాత్యపుత్ర సుకవిజనవిధేయ శ్రీనాథ నామధేయప్రణీతంబైన భీమేశ్వరపురాణం బనుమహాప్రబంధంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

మూలమంత్రకారణపాంచభౌతికన్యాసహారా! నిర్మల జ్యోతిర్లింగమయమంగళాకారా! జయజయ సప్తపాతాళ భువనవిష్కంభనిర్భేదనసమాసాదితావిర్భావభావజసంహారా! సర్వమంగళాకుచకలశపాళి కేళీతూలికాకారమకరికాముద్రికాభీమముద్రితోరః ప్రదేశమహేశ! జయజయ భక్తభావనానులభస్వభావనాతీతపావనాకారధారణశ్యామవిగ్రహా! శ్రీసప్తమహాదేవ! దేవదేవతారాధ్య! దక్షవాటీపురాధ్యక్షా! ఆపద్ధ్వాంతదివాకరా! పరమదయాకరా! జయజయ శ్రీభీమేశ్వరా! నమస్తేనమస్తే నమః. ౨౧౨

మ. అనుమం బొందన మాఘుడుండె శివభ♦క్త్యావేశలీలార్భటి
స్తుతిశార్దూలము దక్షవాటివడుము♦న్లోలజ్జటాభాగుఁడై
వినిపించెన్ నశరీరభారతి నభో♦వీథీవిటంకంబునన్
నినురక్షించెను భీమనాయకుఁడు కా♦నీనా! సుఖం బుండుమీ. ౨౧౩

తే. కాచె నీతప్పుకర్మమ♦కంధకుండు, శశికరశేఖరుండు ర♦క్షించె నిన్ను
భీమనాథుని త్రిభువన♦స్వామిఁగొలుము, కార్యసంసిద్ధిఁ బొందెదు ♦ కానినేయ.

వ. అని యివ్విధంబున నశరీరవాణి పలికిన విని యత్యంతర్వాణి శర్వాణీవల్లభుం దలంచి పునఃపునః ప్రణామంబులు చేసి నితాంతసంతోషతరంగితాంతరంగుండై.

సీ. పైల! దక్షారామ ♦ పతిభీమనాథుండు, మనపాలికల్పక♦మ్మైజనుమ్యో
నోసుమంతుఁడ! దక్షి♦ణోద్యానవాటికా, నిలయుండు మనపాలి ♦ ఫలమునువ్వో
జైమినీ! దేవతా♦సార్వభౌముఁడు విరూ,పాక్షుండు ప్రత్యక్ష♦మయ్యెఁజువ్వో
దేవల! సప్తగో♦దావరతీరైక, వాసుండు మనవంక ♦ వ్రాలెఁజువ్వో

తే. భారతాదిబహుగ్రంథ♦పారవశ్య, యోాయిజనమేజయుండ! యీ ♦ యుక్తగమునుఁ
డంబికాభర్త యఖలక♦ళ్యాణములును, మనకుఁగృపసేయగలఁడు స♦మ్మదముతోడ.

వ. ఇంకఁ గృతార్థులమైతి మని శిష్యవర్గంబునుం దానును దక్షారామంబున నభిరామంబైన పరమజ్ఞానానందసుఖం బనుభవించుచుండె. ౨౧౭

కం. శ్రీరామాయణమును ద,క్షారామాయణముఁ గలిమ♦లాపహములు స
త్సారనుతులు వాల్మీకికిఁ, బారాశర్యునకు వినుతి ♦ పాత్రములయ్యెన్. ౨౧౮

వ. అనిచెప్పిన విని యభినందించుటయు భీమేశ్వరుమాహాత్మ్యంబు వినువేడుకం బరమేశ్వరుం డుద్భవించిన విధంబును సప్తఋషులు సప్తగోదావరంబుఁ దెచ్చిన విధంబును నాస్వామిని బ్రతిష్ఠచేసిన భంగియు, నెఱింగింపవే యని ప్రార్థించిన. ౨౧౯

శా. గాంధర్వోపనిషన్మతంగ రసవ♦త్కావ్యానుసారానుధా
రంధర్యాపరభోజరాజ రమణీ ♦ ప్రద్యుమ్న దోర్వీర్యగ
ర్వాంధారాతివరూథినీపరివృఢ ♦ ప్రాణానిలాహారవా
తాంధక్రూరకృపాణ రాజహితకా♦ర్యారంభపారంగతా. ౨౨౦

శా. కాశీస్థాననివాసులన్ యతులభి♦జ్ఞాన్ వృత్తులం గాంచి పా
రాశర్యుం డెటఁ బోయె నంచు నడుగం ♦ బ్రహ్మోవిహీనాత్మకం
డాశుంకుం డెటఁబోయెనో యెఱుఁగ నం♦ద్యాత్యా విహారః పోపోంపు వి
శ్వేశద్రోహి నెఱుంగ నేమఁపని వాఁ♦ డెచ్చోటికిం బోయెనో. ౧౦

వ. అని నాత్యనతేయుండు చేసిన యపరాధంబు తేటపడం జెప్పిన. ౧౧

తే. కూడుపెట్టక యేన్నాళ్లు ♦ కుతిలపఱచి, గాసిసేయుట యిది తప్పు♦గాదె తనకు
నెదురు కెదురేల కోపించె♦నిందుధరుఁడు, అకట గ్రుక్కెఁడు బాదరా♦యణునిమీఁద.

కం. ద్వైపాయనముని వెడలం, ద్రోపించిన కోపగాఁడు ♦ ధూర్జటి యీకా
శీపతి మనలను ననుకం, పాపకుఁడై యిచట నేల ♦ బ్రతుకఁగ నిచ్చున్. ౧౩

వ. కృష్ణద్వైపాయనుత్రోడిన లోకంబుగాక యనుచు నమ్మునిలోకంబు కాశికానగ
రంబు వెలువడి శాఖోపశాఖల నతని చొప్పుపట్టికొని దక్షారామంబు ప్రవేశించి.

తే. తీర్థయాత్రాక్రమంబులు ♦ తెలియలేక, నారదుండు నానాపురా♦ణజ్ఞుఁడగుట
నతనిఁ బూజించి యంతయు♦నడిగి రప్పు, డత్రిజమదగ్నిభృగువసి♦ష్ఠాదిమునులు.

మత్తకోకిలము. నీవెఱుంగనితీర్థముల్ ధర♦ణీతలంబున లేవు స
ద్భావ మొప్పఁగఁ జెప్పు దైవత ♦ తాపసోత్తమ తీర్థయా
త్రావిధానము దక్షవాటిక♦థాక్రమంబును సప్తగో
దావరప్రథమంబు భీమస♦దాశివోద్భవు లీలయున్. ౧౪

వ. అని యడిగిన నారదుం డిట్లనియె. ౧౫

తే. అఖిలతీర్థోత్తమోత్తమం♦బనఘులార, పావనం బైనసప్తగో♦దావరంబు
తనకుఁదాన మహానదీ♦తటమునందు, నెలకొనియున్నాఁడు భీమేశ్వ♦రేశ్వరుండు. ౧౬

తే. సప్తగోదావరంబు ని♦ర్ఘరమనంగ భీమనాథేశ్వరస్వామి ♦ వేలుపనఁగ
ధర్మపరులార శబ్దభే♦దంబ గాని, యర్థభేదంబు లేదు ప♦దార్థసరణి. ౧౭

తే. విమలమతి సప్తగోదావ♦రమునఁ గ్రుంకి, సప్తసప్తిప్రతిష్ఠఁ బ్ర♦సన్నుఁడైన
భీమనాథేశ్వరేశ్వర♦స్వామిఁ జూచు, మనుజులకుఁ బాయు సప్తద♦న్మములయఘము.

వ. సప్తగోదావరస్నానమంత్రద్వయ శ్లోకములు. ౨౧

శ్లో. సప్తగోదావరం తీర్థం సర్వతీర్థోత్తమోత్తమమ్
అత్రసన్నిహితో రుద్రో భీమనాథేశ్వరేశ్వరః. ౨౨

శ్లో. నమస్తే భీమనాథాయ, సప్తగోదావరాంభసే
పాపేంధనాగ్నయే తుభ్యం, నిమజ్జామి హర త్వయి. ౨౩

ఉ. ఆతతభక్తిభావమున ♦ నాదియుగంబున సప్తసంయము
ల్గౌతమముఖ్యులైందవక♦శాధరు భీమయదేవు భక్తివి

శ్రీరస్తు.

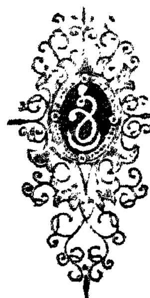
శ్రీ రామాయనమః.

శ్రీ మహాగణాధిపతయేనమః.

శ్రీ మాణిక్యాంబాసమేత శ్రీ భీమేశ్వరస్వామినేనమః.

శ్రీ భీమేశ్వరపురాణము.

చతుర్థాశ్వాసము.

ధామ యశేషదిశా
సౌధాగ్రస్ఫటికకుంభ ♦ సంభారకళా
నాథీయస్మితకీర్తి బు
ధాధార యరేటియన్న ♦ యామాత్యమణీ.

వ. అక్కథకుండు శౌనకాది మహామునుల కిట్లనియె.

గీ. బాదరాయణునకుఁ గుంభ ♦ భవుఁడు చెప్పి
నట్టి యాత్రాక్రమం బిది ♦ యనఘులార
యమరమునినారదుఁడు మునీం ♦ ద్రాదులకును
నర్థిఁ జెప్పినపరిపాటి ♦ యది వినుండు.

వ. మీర లడిగినయర్థంబుఁ బర్యాయక్రమంబున వినిపించెద.

తే. పోయె వారణాశికి బాద ♦ రాయణుండు, శిష్యులును దాను గైవల్య ♦ సిద్ధిఁగోరి
మనము పోనయి గాకంచు ♦ మనసు వేడ్క, నరిగి రభ్యర్హితులు వసి ♦ ష్ఠాదిమునులు.

కం. యాత్రాజిగీషఁ బుణ్య, క్షేత్రంబులమీఁదఁ దీర్థ ♦ సేవాపరులై
మైత్రావరుణబృహస్ప, త్యత్రిభరద్వాజముఖ్యు ♦ లగుమునివృషభుల్.

ఉ. కాశికి నేగుదెంచి మణి ♦ కర్ణికయందుఁ బ్రయాగయందు నా
కాశనదీప్రవాహమునఁ ♦ గాయము దొప్పఁగఁదోఁగి శంభు వి
శ్వేశు శశాంకశేఖరు న ♦ నేకవిధంబులఁ గొల్చి సంతత
క్లేశవినాశహేతువునఁ ♦ గేవలతాసుఖ మిచ్చఁ గోరుచున్.

కం. కేవలతాయకరంబును, భావలతావాటిమలయ ♦ పవనాగమమై
కేవలతాలీలావతి, కేవల తాకాశి మరగు ♦ కృతమతి మనసా. ౧

వ. అని కాశీనగరంబునందుఁ గైవల్యాపేక్షఁ బెద్దగాలం బుండ నిశ్చయించి తపశ్చ
ర్యయు వెనకి యెచ్చటం గానక.

సీ. నేఁ గొమ్ముటేనుఁగు ♦ నే విహగంబను, నేస్తబ్ధరోమంబ ♦ నేను గోఱియ
నేను బకంబను ♦ నేను గర్కటకంబ, నే నచ్ఛభల్లంబ ♦ నేను నక్క
నేను మండూకంబ ♦ నేను గించులికంబ, నేను గీటంబ ♦ నే వానరంబ
నే శుకకీటంబ ♦ నేఁ బుండరీకంబ, నే ఖంజరీటంబ ♦ నేను దోను
తే. నేను మానిసి మున్నంచు ♦ నేకతమున, నొండొరులతోడఁ దను జెప్పు ♦ కొందురుబుసుఁ
దారకబ్రహ్మమణిపేటి ♦ దక్షవాటి, సంభవించినప్రత్యగ్ర ♦ చంద్రధరులు. ౩౩
తే. అఖిలతీర్థప్రదేశంబు ♦ లరసి చూడ్ల, యజ్ఞవాటిక నల్లకా ♦ డనువిభేద
మించుకయు లేదు భీమనా ♦ థేశభూమి, జంతువులు శంభులగుదురు ♦ చచ్చినపుడు.
శా. సాక్షాద్దక్షిణకాశికానగరి ద ♦ క్షస్థాన మవ్వీటిలో
మోక్షార్థాక్షరదీక్ష నక్షయసుఖం ♦ బుం బ్రాణికిన్ సత్కృపా
వీక్షాసంకలితానురాగుఁడగుచున్ ♦ విశ్వేశుచందంబునం
ద్ర్యక్షుం డీశుఁడు భీమనాథుఁ డొసఁగుం ♦ బ్రాణావసానంబునన్. ౩౪
శా. శ్రీభీమేశ్వరపాదపీఠవిలుఠ ♦ చ్ఛ్రీసప్తగోదావర
వ్యాభుగ్నోర్మిపరంపరాఘుమఘుమ ♦ ప్రారంభకోలాహల
క్షోభోద్వేజితపాతకౌఘము జగ ♦ చ్చూడావతంసంబు ల
క్ష్మీభద్రాసన మొప్పు దక్షనగరీ ♦ క్షేత్రంబు ధాత్రీస్థలిన్. ౩౫
వ. అని నారదుండు చెప్పిన విని తపోధనులు భీమనాథుమాహాత్మ్యంబునకు దక్షారామప్రభావంబునకు సప్తగోదావరమహిమంబునకు విస్మయంబందియు దర్శించియు నమస్కరించియు ధన్యులైన యాత్రారాము లమ్మహారామంబునఁ జరియించువారునునగుచు సత్యవతీసుతుం గాంచి దక్షారామాయణుండైన బాదరాయణువలన నప్పుణ్యస్థానంబున మఱియుం గల యశేషవిశేషంబు లెఱింగి. ౩౬
చం. అటఁ జనియొక్కచోటఁ గమ ♦ లాసనబంధముపూని వాహినీ
తటమున బిల్వకాననల ♦ తాగృహమధ్యమునందు నాసికా
పుటశిఖరాగ్రదృష్టి యగు ♦ పుణ్యుని గాంచిరి మౌనిపుంగవుల్
ఘటమునసుద్భవించిన య ♦ గస్త్యు యశోనిధి నిల్వలాంతకున్. ౩౭
వ. తదనంతరంబ యతనితో సల్లాపంబుల నపనయించి తీర్థమాహాత్మ్యంబడిగిన నతం డిట్లనియె. ౩౮

అగస్త్యుఁడు తీర్థమాహాత్మ్యంబుఁ జెప్పుట.

సీ. జహ్నుకన్యాతీర ♦ సన్నివేశమునకు, దక్షిణాంభోరాశి ♦ తటముసాటి
కమనీయమణికర్ణి ♦ కాప్రవాహమునకు, సప్తగోదావర ♦ జలముసాటి

స్థితిఁ బ్రతిష్ఠచేసి యభి♦షేకజలార్థము తోడితెచ్చి ర
న్విత సమస్తతీర్థమయి ♦ విశ్రుతి కెక్కిన సప్తసింధువున్. ౨౪

మ. తనతీరంబునఁ బాయకున్నఁ దనపా♦థఃపూరముల్ గ్రోలినం
దనవీచీతతిఁ దేలినం దనము♦ద్వ్రాతంబు సేవించినం
దనుఁ గీర్తించిన లోకపావనునిఁగా ♦ ధన్యాత్ముఁగాఁ బుణ్యుఁగా
నొనరించున్ దను సప్తసింధు నది యం♦హోభంజనప్రౌఢిమన్. ౨౫

కం. సూపం బాస్వాదింపుం, జూడుఁడు భీమేశ్వరేశ్వ♦రాకృతిఁ దటినీ
చూడారత్నము జలధి, క్రోడాభరణంబు సప్త♦గోదావరమున్. ౨౬

సీ. పాతాళశ్రీకాల ♦ భైరవస్వామికి, నందికి నభివాద♦నం బొనర్చి
నాకులేశ్వరదేవు♦నకుఁ దాండవాకార, గణనాయకునకును ♦ బ్రణతిచేసి
కొమరసామిని విఘ్నుఁ♦గొల్చి విరూపాక్ష, నాగేంద్రులకు వంద♦నంబు నడిపి
నీహారగిరినంద♦నికి మహాలింగంబు, భీమనాథేశ్వర♦స్వామి కెరఁగి

తే. మర్త్యుఁడే కాదశేంద్రియ ♦ మదవికార, సంభృతములైన నైక♦సాధ్యములయి
జన్మజన్మాంతరంబులఁ ♦ జాగుచుండు, కల్మషంబులఁ బాయుఁద♦త్క్షణమునంద ౨౭

శా. జ్ఞానాజ్ఞానకృతంబులైన యఘముల్ ♦ సర్వంబు నొక్కుత్తున
న్మాను న్మానవకోటి శుద్ధురగతి♦న్సప్తాసగాతీరసం
స్థానావాసుని రామనాథుని జటా♦ఝూటాటవీవాటికా
స్థానాధిష్ఠితదుగ్ధకంఠనవము♦గ్ధస్నిగ్ధకీర్తిద్యుతిన్. ౨౮

తే. ద్వాదశక్షేత్రశివలింగ♦దర్శనమున, నెట్టి సుకృతంబు సిద్ధించు♦నట్టిసుకృత
మాక్షణంబున సిద్ధించు ♦ దక్షవాటి, రామనాథేశుఁ గన్నులా♦రంగఁ గనిన. ౨౯

తే. ద్వాదశక్షేత్రతీర్థయా♦త్రాభివృద్ధి, నిర్జితేంద్రియులైసేయ ♦ నేర్చరేని
పాపములుచేసినట్టి ని♦ర్భాగ్యులైన, డాయఁ బోవరు జమునిప♦ట్టనము గవిని. ౩౦

ఉ. దక్షిణకాశికా తుహిన♦ధామకిరీటుని దిక్కు సీమగా
దక్షపురంబునందు బహు♦ధామములన్ శివలింగముల్ సహ
స్రాక్షహుతాశనాదివివి♦ధామరముఖ్యప్రతిష్ఠితంబులై
లక్షలసంఖ్యలున్నవి య♦లక్ష్యములయ్యును గానవచ్చియున్. ౩౧

సీ. వలవ దగ్నిష్టోమ ♦ వాజపేయాదుల, ధూమపానముఁ జేసి ♦ దుఃఖపడఁగఁ
దీర్థసేవార్థమై ♦ దేశాంతరంబులు, గాలుచేడ్పడఁ దన♦ కేల తిరుగ
నశ్వగోమహిషదా♦స్యసువర్ణవస్త్రంబు, లెన్ని వెచ్చించిన ♦ నేమిఫలము
సంతతంబును గృచ్ఛ్ర ♦ చాంద్రాయణాదుల, వరటుచునుంట యె♦వ్వరికి మెచ్చు

తే. దూరమున నుండి తలఁచిన ♦ దురితహరుని, జేరి కొలిచిన సకలార్థ ♦ సిద్ధికరుని
సంత్యమావస్థమోక్షదీ♦క్షైకగురుని, భీమనాథేశ్వరేశ్వరు♦స్వామిఁ గొలుఁడు. ౩౨

క్షీరసాగర మథనకము ప్రారంభము.

ధరాంధకమహిషాసుర బిడాలాక్షధూమ్రాక్ష గంధసింధురాసుర విద్యున్మాలితారక బలిబాణపౌలోమనివాతకవచ కాలకేయాదులగు రాక్షసులును పాకశాసనపావకపరేతరాజపలలాశిప్రచేతసపవనపౌలస్త్యపశుపతి ప్రధానులగు వేల్పులును దమలోన దాయాదసంబంధంబునం బొడమిన వైరానుబంధంబునం బరస్పరవిజిగీషులై రోషంబున నెదురువేలంబులు పెట్టి కట్టుపకానులై ప్రతిఘటించి పెట్టయినెట్టుకొని యున్న సమయంబున. ౪౬

సీ. దివ్యాయుధములైదు ♦ ధృతిచేతనంబులై, శత్రుసంహారంబు ♦ సంస్తుతింపఁ బ్రియ
బులుఁగుఱేఁడుకరాబ్జ♦ములు రెండు మొగిడించి, భ్రూలతాదేశంబు♦పొలుపునర
సౌఖశాయనికులై ♦ సనకాదియోగీంద్రు, లనురాగవీక్షణం♦బభిలషింప
నూరురంభాస్తంభ ♦ యుగళంబుపైనుంచి, లక్ష్మి శ్రీపాదప♦ల్లవములొత్తఁ
తే. బన్నగాధీశభోగ త♦ల్పంబు మీఁదఁ, దత్ఫణారత్న దీప్తి మై ♦ తళుకుఁ జూపఁ
బాలమున్నీటిలో నిద్ర♦మేలుకొన్న, హరికిఁ బొడచూప నేతెంచె♦హరిహయుండు.

వ. ఇట్లు చనుదెంచి. ౪౭

తే. ఒంటి నేతెంచి మంతనం♦బుండి నిలిచి, చక్రధరుతోడ హితకార్య ♦ చర్చచేసి
యేగె దేవేంద్రుడిసుచెవి ♦ నెఱుఁగకుండ, సిద్ధసంకల్పుఁడై యాత్మ♦శిబిరమునకు.

వ. తదనంతరం బా శ్రీమన్నారాయణుండును. ౫౦

కం. ఓ వెఱ్ఱులార యేటికి, నీవెడఁగు విచారములు స♦హింపఁగ రాదా
యేవారి కైన మేలా, చావు లతర్కితములుగ్ర♦సంగ్రామములన్. ౫౧

తే. కుడిచికూర్చుండి మీరేల ♦ కొఱఁతయైన, కుమ్ములాడెదరో యన్న♦దమ్ములార
గోత్రకొర్వియు సెలగట్టెఁ ♦ గొఱికినట్లు, కటకటా మీవివేకంబు♦గాడుపడఁగ.

ఉ. భద్రము మీకుఁగావలె న♦పారముగా సురదైత్యులార యీ
విద్రవ ముజ్జగింపుఁడు వి♦వేకము పాకము దప్పకుండఁగా
భద్రసువర్ణపీఠికల♦పైఁ గొలువుండి త్రిలోకరాజ్యమ
చ్ఛిద్రముగాఁగ నేలుట వి♦శేషమొ చచ్చుట తా విశేషమో. ౫౪

వ. అది గావున సుధాపానంబున జరామరణంబు లుజ్జగించి సుఖం బనుభవింపుఁడు క్షీరసముద్రమథనంబునం గాని సుధారసంబు సంభవింపదు గావున. ౫౫

శా. క్షీరాంభోధి మథింపఁ గావలయు న♦క్షీణప్రతాపప్రభా
వారంభంబున నాదికచ్ఛపము మూ♦లాధారకుండంబుగా
సారోదారము మందరాచలము చం♦చన్మంథదండంబుగా
గారామార రసాతలాధిపతిదృ♦క్కర్ణుండు సూత్రంబుగన్. ౫౬

నటకాటకునకుఁ జైన ♦ కాలభైరవునకుఁ, బ్రకటపాతాళభై ♦ రవుఁడుసాటి
విశాలాక్షిపతియైన ♦ విశ్వనాయకునకు, భీమనాథేశ్వర ♦ స్వామిసాటి
తే. మోక్షవిభవంబునకు సాటి ♦ మోక్షలక్ష్మి
భోగమహిమంబునకుసాటి ♦ భోగమహిమ
వారణాశికి శ్రీదక్ష ♦ వాటమునకుఁ
దారతమ్యంబుఁజర్చింప ♦ ధర్మమగునె. ౮౦
తే. తరమె వర్ణింప సప్తగో ♦ దావరంబు
సలిలకల్లోలశిఖరహ ♦ స్తంబులెత్తి
పాతకంబులఁజంకించు ♦ బహువిధములఁ
ఘుమఘుమారంభహుంకార ♦ ఘోషమెసఁగ. ౮౧
వ. అని కుంభసంభవుండు చెప్పిన విని యమ్మహాత్ములవ్వీటి నగరప్రదక్షిణ పూర్వ
కంబుగా భీమేశ్వరు దర్శించి కృతార్థులై యొక్కరమ్యస్థలంబున నమ్మహామునులు
గూర్చుండిరి యనంతరంబ. ౮౨
ఉ. ఆమునిమండలంబునకు ♦ నంజలిబంధముతోఁ బ్రదక్షిణ
ప్రామనమస్కృతుల్ గడపి ♦ గారవమారఁగ మంకణుండు ఋ
క్సామయజుర్విశారదుఁడు ♦ శైవపురాణకథారహస్యగో
ష్ఠీముదితాంతరంగుఁడు ప్ర ♦ సిద్ధుఁడు భక్తి దలిర్ప నిట్లనున్. ౮౩
సీ. పరమపుణ్యుఁడ నైతి ♦ భాగ్యవంతుఁడ నైతి, ధన్యుండనైతినా ♦ తపసుపండెఁ
దీర్థంబులన్నియుఁ ♦ దిరిగిచూడఁగఁజాల, నొక్కజన్మముననీ ♦ యుర్విలోన
దిగ్దేశముల సర్వ ♦ తీర్థంబులనునాడి, తీర్థభూతత్వప్ర ♦ తిష్ఠఁగన్న
మిమ్మందఱను గంటి ♦ మీకృపాబలమున, నేనుదీర్థమనైతి ♦ నింతనిజము
తే. భీమనాథమాహాత్మ్యంబు ♦ పెంపువినఁగ, వేడ్కయగుచుండు నాకునీ ♦ వేళయందుఁ
బ్రార్థనముచేసివేఁడెద ♦ భవ్యులార, యానతీఁదగు నాకు మీ ♦ లోన నొకఁడు.
వ. అనిన విని యందఱు వసిష్ఠమహామునిం బ్రార్థించిన సకలమునిజనానుమతంబునఁ
గుంభసంభవుని నియోగంబున నప్పుడు మైత్రావరుణుండు మంకణున కిట్లనియె.
కం. భీమ మగుగరళకూటము, భూమియు గగనమును దిశలఁ ♦ బొడచూపినచో
భీమగతి మ్రింగెఁ గావున, భీమేశ్వరుఁ డయ్యె నితఁడు ♦ బిరుదాంకమునన్. ౮౪
వ. అనిన విని మంకణుండు పంకజాసనసంభవునితో మునీంద్రా దక్షవాటికాధీశ్వ
రుండు కాలకూటంబు నెబ్భంగి నుపసంహరించె నక్కథాక్రమంబు పరిపాటించెదే
టపడ నాకెఱింగింపవే యనుటయు నతం డిట్లని చెప్పం దొడంగెఁ బొల్లిజలం

చదలు దరికొల్పు నుల్కాపాతంబులుం బోలెదిక్కులం జరజర స్రుక్కిలావెక్క సప్తపాతాళభువనచక్రవాళంబు ఘురఘురం బొక్కవెక్కసంబయి కోలాహలాభీలం బయి హాలాహలం బుద్భవించిన. ౬౦

సీ. పంకజప్రభవుఁడ ♦ బ్రహ్మాణ్యమొనరించెఁ, దాలసన్నిభభుజా ♦ స్తంభమెత్తె
దరిత్రాడు విడిచిబృం ♦ దారకాసురకోటి, పంచబంగాళమై ♦ పాఱిపోయె
హాహానినాదకో ♦ లాహలోత్తాలమై, త్రైలోక్యమునుభీతిఁ ♦ దల్లడిల్లెఁ
గనకవర్ణుండైన ♦ కైటభాసురవైరి, ఘోరమూరి నల్లనై ♦ బొగ్గుపడియెఁ
తే. బెటిలె బ్రహ్మాండభాండంబు ♦ చిటిలె దిక్కు
లురలె పాతాళభువనంబు ♦ లుదిలె నభము
మ్రేటి ధాత్రీజనితకాల ♦ కూటవిషము
చిచ్చు విడివడి యంతంత ♦ పెచ్చుపెరిగె. ౬౧

వ. అప్పుడు మిసిమింతుడునుంగాక పయోధిప్రాంతంబున దక్షవాటంబున హాటక సింహాసనాసీనుండయిన లలాటలోచను భవబంధమోచను సోమశేఖరుని శర ణంబుసొచ్చి హరివిరించి పురందరాది బృందారకు లిట్లనిరి. ౬౨

చం. అభయము పార్వతీశ యభ ♦ యంబు మహేశ శశాంకశేఖరా
యభయము శూలపాణి యభ ♦ యంబు మదాంధకృతాంతమర్దనా
యభయము ఫాలనేత్ర యభ ♦ యంబు కృపామయదివ్యమానసా
యభయము భీమనాథ యభ ♦ యం బభయం బభయంబు శంకరా. ౬౩

తే. అనిభయభ్రాంతులగుచు శ ♦ క్రాదిసురలు,బలిపురోగములగు దైత్య ♦ పరివృఢులును
శరణుచొచ్చిన నభయహ ♦ స్తంబుసాఁచి,వెఱవకుండుఁడు మీ రని ♦ విశ్వవిభుఁడు.

శివుఁడు హాలాహలము మ్రింగుట.

మ. పటుహుంకారమహాట్టహాసకలనం ♦ బాతాళభూస్వర్గసం
కటసన్నాహనముద్భవం బయినయా ♦ కాకోలకాలాగ్ని ధూ
ర్జటి హస్తాబ్జమునందుఁ గైకొనియె నా ♦ జ్వాలాకులక్ష్వేళ మ
ప్పటివేళన్ మదభృంగమయ్యె శశిభృ ♦ త్పాణ్యబ్జమధ్యంబునన్. ౬౪

కం. కటకమగువిషము విషధర, కటకంబగు కేలఁ బూని ♦ కౌతూహలియై
ఘుటికాసంసిద్ధుఁడు రస, ఘుటికయునుంబోలె శివుఁడు ♦ గుటుకన మ్రింగెన్. ౬౬

కం. అపుడు హిమాచలకన్యక, యుపగూహనమాచరించు ♦ నొఱపునఁ జుట్టెం
ద్రిపురాంతకుకంఠంబునఁ, దపనీయచ్ఛాయనొప్పు ♦ తనదోర్వల్లిన్. ౬౭

ఉ. చుట్టిబిగించిపట్టి పుర ♦ సూదన యీ గరళాగ్నిఁ గంధరా
ఘట్టమునందు నిల్పు మది ♦ గాక దిగంబడనిచ్చితేని లో

గీ. అనిన శౌరిపల్కు ♦ వినిసమ్మతించి యా, దేవతలును బూర్వ ♦ దేవతలును
నమృతమథనమునకు ♦ నారంభ మొనరించి, పల్లమునఁ బ్రమోద ♦ ముప్పతిల్ల.

శా. బాహాస్తంభచతుష్టయంబున ముర ♦ ప్రధ్వంసి లంఘించి యు
త్సాహంబొప్పఁగ నెత్తె సుందరమహీ♦ధ్రంబు క్షితిం గూటసం
దోహంబుల్ ద్రుహిణాండకర్పరము ను♦ద్ఘాటింప దిక్సీమలం
గ్రాహింపం బతయాళునిష్ఠురమహా♦గండోపలధ్వానముల్. ౫౮

సీ. కపటకచ్ఛపమైన ♦ కైటభాంతకువీఁపు, కొమరు మీఱినచుట్టు ♦ కుదురుగాఁగ
నారసాతలమూల♦మైనమందరమహా, ధరణీధరంబుమం♦థానకముగ
దందశూకాన్వయా ♦ ధ్యక్షుండు వాసుకి, తతపరిగ్రహణసూ♦త్రంబుగాఁగ
నావహప్రవహాదు ♦ లగుమారుతంబులు, తగులఁగట్టినయాఁక ♦ త్రాళ్లుగాఁగ

తే. బలిపురోగములగు దైత్య ♦ పరివృఢులును, దివిజనాయకుఁడాదిగా ♦ దేవతలును
దరిచి రంభోధిఘుమఘుమ♦ధ్వానరవము, భువనగోళంబుదిక్కులు♦చెవుడువడఁగ.

వ. ఇవ్విధంబున సురాసురవ్యూహంబు లుత్సాహంబులు మదంబులు ముదంబులు శౌర్యంబులు ధైర్యంబులు క్రౌర్యంబులు వీర్యంబులు హుంకారంబులు హుంకారంబు లుల్లాసంబులు ప్రహాసంబులు బలంబులు చలంబులు జవంబులు రవంబులు నవల్పులు విదల్పులు వీకులు తాఁకులు జూఁకలు కూఁకలు మూఁకలు వీఁకలు తెగింపులు నగింపులు నింపులు సొంపులు పెంపులు గుంపులు పరువులు మురువులు గెఱియ మెఱయ బాహావష్టంభసంరంభవిజృంభణంబునఁ దరతరంబు తరువందరువఁ దరిత్రాడు పాఁపఱేనిమొదలి మలకలుపులు విడి తరులువడి దిర్దిరందిరుగు మందరగిరి కందరాఘాతంబులం గలగుండువడి కరిమకరతిమింగిలమత్స్యకచ్ఛపఝులీకుళీరంబులు సవ్యాపసవ్యయాతాయాత పరిభ్రమణంబులచేత విచేతనావస్థఁ బరిభ్రమించి యంతర్మగ్నంబులగు నపక్షక్షోణీధరంబులు ఱెక్కలు ముణుఁచుకొని వ్రుంగి యణంగి తరంబులనోదుగ దుగ్ధార్ణవంబు ఘూర్ణమానంబయ్యె నప్పుడు భుజంగపుంగవవదన నాసానిష్ఠ్యూతనిష్ఠురవిషనిశ్శ్వాసపవన ధారాసంధుక్షణంబున నభిస్యంధ జ్వలనంబు ప్రజ్వలించెనో యన భుగభుగధ్వనితోడం గూడి సుడిగొననెగయుక్రొంబొగల వెంబడి విస్ఫులింగంబు లాస్ఫాటించి దిక్కులంజాఱి వుచ్చంజిచ్చు పెచ్చుపెరిఁగి కోమలతమతమాలపల్లవంబుల యుల్లాసంబు నుల్లసంబాడు నల్లనినాలుకలు విషం బుమియుచుం గమియుచు భృంగసంకాశంబును నీలజీమూతసన్నిభంబును గల్పాంతసమయవహ్నికల్పంబును గాలమృత్యుప్రతిమంబును యుగాంతాగ్నివర్ణనంబును నై చటచ్ఛటాశబ్దంబులతో నసహ్యవిష జిహ్వాలకలాపంబులు బ్రహ్మాండకర్పరంబునప్పళింప నిప్పులు చెదరి

తే. మమ్ము రక్షించి తని యేల ♦ మాటిమాటి, కభినుతింపంగ దక్షవా♦టాధినాథ
తల్లిదండ్రులు రక్షింపఁ ♦ దలఁచకుండ్రె, ప్రజల భక్తుల నెలఁతవి♦షప్రదములు.

సీ. శ్రీభీమనాయకా ♦ శివ మమ్ము రక్షింపు, విశ్వైకనాథ దే♦వి యును నీవు
శ్రీనీలకంధరా ♦ శేషాహిభూషణ, మమ్ము రక్షింపు మ♦మ్మ యును నీవు
రక్షింపు మమ్ము శ్రీ♦దక్షవాటీశ్వరా, వేదాంతవేద్య దే♦వియును నీవు
దక్షిణాంబుధితటీ♦ధామ నిర్జితకామ, మమ్ము రక్షింపు మ♦మ్మ యును నీవు
తే. వేడ్క రక్షింపు దేవ దే♦వియును నీవు, ప్రమథ రక్షింపు గిరిశ మా♦మయును నీవు
దుగ్ధపాథోధిభవవిని ♦ర్గూఢధామ, కాలకూటాగ్నిసంహార♦కారి యభవ. ౮౦

కం. శరణము భజింతు మభవుని, శరణము భజియింతు మర్ధ ♦ చంద్రాభరణున్
శరణము భజింతు మీశుని, శరణము భజియింతు మద్రి ♦ జావల్లభునిన్. ౮౧

తే. సిరియు వాణియు మొదలైన ♦ సురపురంధ్రు, లక్షులగుపుసుజల్లఁగా ♦ నభిలషించి
నియమమునఁ గొల్తు రెవ్వని♦నిత్యకలన, నట్టిభీమేశు నినుఁ గొల్తు♦మహరహంబు.

సీ. విశ్వంబుసృజియించు♦విధి మహేంద్రుఁడుగొను, వివిధాధ్వరముల హా♦విర్విభాగ
మగ్నియాహుతి మోయు♦నమరసంఘమునకుఁ, బాపపుణ్యంబు లే♦ర్పఱచుయముఁ
ప్రత్యవాయములచే ♦ బ్రతుకురాక్షసతతి, వర్షించుఁబర్జన్య ♦ వరుణమూర్తి [దు
గ్రహచక్రవాళంబు ♦ గాలి మోపుచు మోచుఁ, గొండ్రుసంతృప్తిల♦గ్గునఁబితరులు
తే. నవనిధానములనుయక్ష♦నాథుఁడేలు, నానదాశివుఁ డీశానుఁ♦డై తనర్చుఁ
బరఁగనేనాజ్ఞనింద్రియ♦ప్రతతినడుచు, నట్టిభీమేశ్వరుఁడుమాకు♦నభయమొసఁగు.

సీ. వరుణుఁడెవ్వనియాజ్ఞ ♦ వారాశిఁబాలించు, గాలియెవ్వనియాజ్ఞఁ♦గంపమొందు
నవనిధానములుచిం♦తారత్నసురభులు, యక్షరా జెవ్వని ♦ యాజ్ఞనేలు
నెవ్వని యాజ్ఞ నర్కేందుగ్రహంబులు, చదలమార్గంబున ♦ సంచరించు
శైలకాననవార్ధి ♦ సహితమహీధాత్రి, నహినాథుఁడెవ్వని ♦ యాజ్ఞఁ దాల్చు
తే. నట్టి భీమేశు వేదవే♦దాంతవేద్యు, సర్వకేయూరుదేవతా ♦ సార్వభౌము
సప్తగోదావరోత్సంగ ♦ సన్నివిష్టు, నాశ్రయింతుము నిన్నుఁజం♦ద్రార్ధమౌళి. ౮౪

వ. దేవదేవ మహాదేవ సదాశివ యీశ యీశాన తత్పురుష యఘోర సద్యోజాత వామదేవాఖ్యాన పంచవదన మూర్తివిశేషప్రకృతిప్రధానకారణ! మీకు సాష్టాంగ నమస్కారంబు. ౮౫

కం. నీమహిమార్ణవమునకును, సీమాంతము గలదె రాజ♦శేఖర దక్షా
రామపురధామ శంకర, భీమేశ్వర నీలకంఠ ♦ పేశలకరుణా. ౮౬

వ. అని యనేకప్రకారంబుల బృందారకదైత్యులు తన్నుఁ బ్రస్తుతింపఁ గాలకూటంబు హరించినపంచాననుం డగుభీమేశ్వరుండు హరి విరించిపురందరాదుల నాలోకించి యిట్లనియె. ౮౭

పట్టునయున్నలోకములు ♦ భస్మముసేయు వెలార్చితేని వె
ల్పట్టునయున్నలోకముల ♦ భస్మముచేయు నిజంబు చెప్పితిన్. ౬౮

వ. అనుటయు. ౬౯

శా. శంభుం డంబికవల్కుఁ గైకొని జగ♦త్సంరక్షణార్థంబు సం
సంభించెన్ నిజకంఠగోళమున వి♦శ్వక్షోభసంత్రాసనం
రంభారంభవిజృంభణోత్కటకలా♦రౌద్రంబుఁ గాకోలమున్
జంభారాతి మణిప్రకల్పితవిశే♦షానర్ఘ్యశేషంబుగన్. ౭౦

వ. అప్పుడు మహాదేవుని దేవత లిట్లని స్తుతియించిరి. ౭౧

దేవత లీశ్వరుని స్తుతించుట.

సీ. సచరాచరం బైన ♦ జగము రక్షించితి, హాలాహలానలం ♦ బారగించి
శరణాగతత్రాణ ♦ పరతంత్రభావంబు, నిఖిలలోకేశ్వర ♦ నీకె యొప్పు
భువనైకరక్షణ ♦ వ్యవహారచిహ్నకు, గుఱుతయ్యె నీకంఠ ♦ కోణచిహ్న
త్రైలోక్యభీమంబుఁ ♦ గాలకూటము మ్రింగి, కైకొంటిభీమాఖ్యఁ ♦ గాలకంఠ
తే. యఖిలదిక్పాలకులును నీ ♦ యాజ్ఞవారు, నీదునిశ్వాసపవనంబు ♦ నిగమరాశి
యమరకులసార్వభౌమ లో♦కాభిరామ, దక్షవాటీపురీకేలి ♦ ధామ భీమ. ౭౨

తే. దేవదేవ మహాదేవ ♦ దివిజవంద్య, సర్వలోకైకరక్షణ ♦ చతుర శర్వ
హాలహాలకూటసంపర్క ♦ నీలకంఠ, మ్రొక్కెదము దేవికిని నీకు ♦ ముదముతోడ.

మ. బహిరంతస్స్థితలోకరక్షణకళా ♦ పారీణ శైలాత్మజన్
బహిరంతస్స్థితలోకరక్షణకళా ♦ పారీణునిన్ దేవర
న్మహనీయస్థిరసత్కృపాగుణనిధా♦నం బైనదాక్షాయణి
న్మహనీయస్థిరసత్కృపానిధి నిను ♦ న్వర్ణింతు మే మీశ్వరా. ౭౪

తే. సంహరించితి భువనశో♦షకమువిషము, నభయమిచ్చితిరక్షించి ♦ తఖిలజగము
శాంతమయ్యె నరిష్ట మి♦ష్టంబు ప్రబలె, దక్షిణాబ్ధితటావని ♦ ధామ భీమ ౭౫

కం. ధరణియు గగనము దిక్కులు, దరికొని మండెడు విషాగ్నిఁ ♦ దత్క్షణమాత్రం
గరమున ధరించి మ్రింగిన, నిరుపమధృతి నీక యొప్పు ♦ నీలగ్రీవా. ౭౬

ఉ. ఆయతసత్కృపామహిమ♦హాలహలాగ్నిభయంబు నీమహో
పాయముచేతఁ బాపితివి ♦ ప్రాల్గలవాఁడవు దక్షవాటికా
నాయక భీమలింగ శమ♦నం బొనరించితి గాక యింతకుం
గోయిలవన్నెఁ జెంది మఱిఁ ♦ గొక్కెరవంకర వోచె లోకముల్. ౭౭

కం. లోకత్రయైకసంర, క్షాకల్పన మాచరింప ♦ సద్భుతులు వేల్పుల్
నీ కితరులు లే రధికులు, లేకుండుటఁ జెప్పనేల ♦ లేఖాధ్యక్షా. ౭౮

తే. అందుమణికర్ణికాగ్రసిం♦హాసనమున, లక్ష్మియుదయించిహస్తప♦ల్లవమునందుఁ
బసిఁడిపూవండఁబూ♦జించెఁ బన్నగయును, నర్ఘిపరియించెలీలాస్వ♦యంవరమున.

దేవాసురు లమృతమునకై పోరుటయు శ్రీమన్నారాయణుండు దేవాసుల వంచించుట.

ఉ. అంతులుమీఱి మిక్కిలిగ♦ఱాఁగతనంబున దొమ్మిచేసి దు
ర్దాంతపరాక్రమోన్నతులు ♦ దానవదైత్యులు వేల్పువెజ్జు ధ
న్వంతరిచేతి దుగ్ధమయ ♦ వార్ధిసుధారసపూర్ణకుంభముల్
సంతసకట్టి పుచ్చుకొని ♦ చయ్యన నేగిరి నిర్విశంకతన్. ౯౬

వ. అప్పుడు. ౯౭

కం. నారాయణుండు మాయా, నారీరూపమునఁ గపట ♦ నాటకలీలా
పారాయణత హరించె సు, రారులచే నమృతకలశ ♦ మాసమయమునన్. ౯౮

చం. అమృతముఁ గోలుపోయి విబు♦ధారులు గంధగజాసురాంధక
ప్రముఖులు మోములందు వినఁ♦బాటు దలిర్పఁగఁ గూడియున్నచో
నమరఁగ నారదుండు గగ♦నాగ్రమునం జనుదెంచి వారికిం
బ్రమదముతోడ నిట్లనుచుఁ ♦ బల్కెను వాక్పరిపాటి యొప్పఁగన్. ౯౯

నారదోక్తినసురు లీశ్వరుని బూజించి వరంబులు వడసి లోకముల బాధించుట.

శా. రక్షోనాయకులార నిర్జరవర ♦ వ్రాతంబుచేతన్ సుధా
భిక్షాపాత్రము పోయెనంచు మదిలో ♦ బెగ్గిల్లఁగా నేటికిన్
రక్షార్థంబు భజింపరాదె యభవుం ♦ ద్రైలోక్యకుక్షింభరున్
దక్షారామపురాధినాథుని సుధా♦ధామార్ధచూడామణిన్. ౧౦౦

కం. అని నారదుండు పల్కిన, విని యందఱు భీమనాథు ♦ విశ్వేశ్వరునిన్
ఘనభక్తి దక్షమునిరా, డ్వనమధ్యమునందుఁగొల్చి ♦ వర్ధితబలులై. ౧౦౧

మ. త్రిపురావాసులతోడఁ గూడి కడిమిన్ ♦ దేవాహితుల్ లోకముల్
తపియింపంగఁ దపంబు చేసిరి దృఢ♦స్థైర్యంబు పాటించి పా
శుపతాచారనిరూఢి నందఱును సం♦శుద్ధాంతరంగంబులం
దుపమాతీతుని భీమనాయకుని నా♦ద్యున్ శంభు సేవించుచున్. ౧౦౨

సీ. అరుణోదయంబున ♦ నాకాశవాహినీ, హేమాంబుజంబుల ♦ నిందుధరుని
మిహిరోదయంబున ♦ మహిసాక్షిగుగ్గుల, ధూపధూమంబుల ♦ దురితహరుని
సంగమంబున గంధ ♦ సారకుంకుమచంద్ర, జంబాలమునఁ బుష్ప♦చాపమథను
మధ్యాహ్నమునఁ బక్వ♦మధురాన్నపాయసా,పూపాజ్యదధిఫలం♦బులఁ ద్రినేత్రుఁ

(శివుని యాజ్ఞను సురాసురులు విఘ్నేశుని బూజించి పాల్కడలిఁ దరియించి చంద్రాదులఁబడయుట.)

తే. మనము విఘ్నేశు సేవింప ♦ మఱచినార, మతని సేవింపకున్న నే♦లా ఫలించు
నఖిలకార్యంబులును నవ♦శ్యముఫలించు, నర్థిఁ గార్యార్థమిభవక్త్రు ♦ ననుసరింప. ౮౮

మ. అని యంభోధితటోపకంఠమున ద♦దైత్యామరామధ్యంబునన్
ఘనునిం దాండవవిఘ్ననాయకు మహా♦కాయున్ సముత్తుంగ కాం
చనసంకాశు ననేకరత్నఖచిత ♦ స్వర్ణాగ్రసింహాసనం
బునఁ గూర్చుండఁగఁ బెట్టి భక్తిపరతం♦బూజించి రవ్యగ్రులై. ౮౯

సీ. జలకమార్చె బలారి ♦ సప్తగోదావర, సలిలధారాహేమ ♦ కలశసమితిఁ
గర్పూరకస్తూరి ♦ కాగంధసారంబు, నలఁదె వైవస్వతుం ♦ డంగకములఁ
బ్రన్నఁగాఁ బెనగొన్న ♦ బ్రహ్మసూత్రంబులఁ, బవపూన్చి యర్పించెఁ ♦ బద్మభవుఁడు
పారిజాతకతరు ♦ ప్రసవమాల్యంబులు, వక్షస్థలంబున ♦ వైచె శౌరి

తే. ధూమకేతుండు మహిసాక్షి ♦ ధూపమిచ్చెఁ, బూన్చె యక్షాధిపతిమణి♦భూషణముల
నంధకాసురుఁ డిడియె దూ♦ర్వాంకురములు, వీచెఁ బవనుండు కుంచియ ♦ విఘ్నపతికి.

వ. అనంతరం బామోదకాపూపపాయసఘృతమధుక్షీరశర్కరాసూపజంబూకపిత్థ
చూతఖర్జూరకదళీనారికేళఫలపుండ్రేక్షుసమన్వితంబుగా మహోపహారంబులఁ
గల్పించి వేల్పులుఁ బ్రావేల్పులును ననల్పభావనావిశేషంబుల నశేషవిధంబుల
మూషకవాహనునకుఁ బ్రదక్షిణంబులు ప్రణామంబులుం జేసి వలగొని క్రమ్మఱ ప
యోనిధి మథనంబునకుఁ బ్రారంభించిన. ౯౧

తే. మందరాచలమంథాన♦మథ్యమాన, దుగ్ధపాథోధిలో సము♦ద్భూతమయ్యె
బాలశశిరేఖ యసురులు ♦ వేలుపులును, నిచ్చి రవ్వస్తు వర్థి భీ♦మేశ్వరునకు. ౯౨

వ. వెండియుఁ దరువందరువఁ గల్పతరువును నప్సరస్సతులును గౌస్తుభమాణిక్యం
బును నుచ్చైశ్శ్రవం బనుహయంబును నైరావతం బనుధవళగజంబును నాదిగా
సకలకామదంబులు సర్వమంగళాస్పదంబులు నిఖిలభువనమోహనంబులు నైన
పదార్థంబు లుద్భవించెఁ దదనంతరంబ. ౯౩

కం. తరతరమ దరువఁ దరువం, దరియం దుదయంబు నొందె ♦ ధన్వంతరి సా
గరమునఁ గడుగరగరనై, కరమునఁ గరమరుదు నమృత♦కలశముఁదానున్. ౯౪

సీ. సంపూర్ణపూర్ణిమా ♦ చంద్రబింబంబుతోఁ, బుట్టెఁ దెల్లనితమ్మి ♦ పువ్వుమొగ్గ
విరిసె నొయ్యొయ్యన ♦ వేలావనీవాటి, పవమానకోమలా ♦ స్ఫాలనమున
వాసించె నఖిలది♦గ్వలయంబు మధురవి, స్తారకేసరధూళి ♦ సౌరభములు
నంభోజమధ్యంబు ♦ నందుద్భవం బొందె, మహితకాంతిచ్ఛటా ♦ మండలంబు

తే. చటులతరకాలకూటాగ్ని ♦ సంజహర్షి, పాల్కడలి నట్టనడుము సం♦ ప్రభవమైన
యమృతలింగంబవగునిన్ను ♦ నాశ్రయింతు, మఘవ భీమేశ కరుణా♦ బ్ధినాథ.

కం. ప్రణవోత్తమాంగ ఫణిభూ, షణ గగనమణీందువహ్ని ♦ చక్షుస్త్రితయా
ఫణికట జితమనోభవ, యణిమాదివిశేషదా ప♦ రాశ్రయదంగా. ౧౧౧

ఉత్సాహము. నీలకంఠ భక్తలోక♦నిధి భవాబ్ధితారణా
ఫాలభాగమత్కృపీట ♦ భవశిఖా హాతస్మరా
శూలపాణి మమ్ముఁ గరుణ♦ఁజూడు త్రిపురదానవుల్
జాలిఁ బెట్టు చున్నవార♦సహ్యవిక్రమోద్ధతిన్. ౧౧౨

సీ. అర్కేందుహవ్యవా♦హనలోచనత్రయా, త్రిపురదైత్యుల బాధ ♦ నపనయింపు
మంబికాహృదయాంబు ♦ జాకరకలహంస, త్రిపురదైత్యుల బాధ ♦ నపనయింపు
నిత్యనిర్మలశుద్ధ ♦ నిరవద్యనిర్ద్వంద్వ, త్రిపురదైత్యుల బాధ ♦ నపనయింపు
దీప్తదీప్తాయుధ♦స్థిరమహాదోర్దండ, త్రిపురదైత్యుల బాధ ♦ నపనయింపు

తే. డమరుపట్టసపరశుఖ♦డ్గత్రిశూల, చాపఖట్వాంగధర నీవె ♦ శరణుమాకు
నన్యథాశరణంబు లే♦దభవ భీమ, యపనయింపుము త్రిపురాసు♦రాదిబాధ. ౧౧౩

కం. ముక్త విశుద్ధ నిరంజన, ముక్తప్రియ నిత్య యష్ట♦మూర్తి ప్రతాపో
ద్యుక్తత్రినగరపరివృఢ, నక్తంచరబాధమాన్పు ♦ నాగాభరణా. ౧౧౪

కం. దగ్ధస్మరాంగశంకర, ముగ్ధేందుకళాకలాప ♦ మూర్ధాయన ము
స్నిగ్ధవిధాతృకపాల, స్రగ్ధారి ఘటింపుత్రిపుర ♦ సంహారంబున్. ౧౧౫

కం. అద్వయ సత్య సురాసుర, సద్వంద్య యనాదినిధన♦సర్వేశ్వర కృ
ష్ణద్వైపాయనశుకముఖ, విద్వన్నుత సంహరింప♦వే త్రిపురంబుల్. ౧౧౬

కం. సర్వేశ్వరసర్వాత్మక, *శర్వ సదాశివ మహేశ♦శాశ్వత రుద్రా
సర్వజ్ఞ భీమనాయక, గర్వాంధులనణఁపు త్రిపుర♦కర్బురపతులన్. ౧౧౭

సీ. ప్రణతార్తిహర దేవ ♦ పరమేశధర్మపా, లాధీశయభవమా♦కభయమిమ్ము†
మంత్రోపనిషదర్థ ♦ మన్మథాంతకగంధ, సింధురాసురవైరి ♦ సేమమిమ్ము
భక్తవత్సలశూల♦పాణి దక్షిణవాహ్ని, వేలాతటీవాస ♦ విజయమిమ్ము
సంసారమాయాను ♦ మంగశాశ్వతతమ, స్కంధమార్తాండ దై♦శ్వర్యమిమ్ము

---

* శర్వభవానీశ శరణు ♦ జగదాధారా
సర్వంబుఁ దామెయనుచును, గర్వించిరి యసురులెల్ల ♦ గౌరీరమణా. పా.

† దానవసంఘమే ♦ తత్క్షణంబునఁద్రుంతు, ననుచును మాకిప్పు♦డభయమిమ్ము
మమ్ములఁగృపఁజూడు ♦ మన్మథాంతకగంధ, సింధురాసురవైరి ♦ సేమమిమ్ము. పా.

తే. ...సంకాశ్యామమునఁ ♦ గటుహాశంఖ, ఝల్లరీ శంఖ కనుపఘ♦ ఘర్ఘుర స్తోత్ర
నర్థిచాత్రంబు లందు పె♦ద్దానదములఁ, బాఁడుని బూజింతు రతిభక్తి ♦ నసురవరులు.

శా. పంచబ్రహ్మషడంగమంత్రములనుం ♦ బ్రాసాదపంచాక్షరిం
బంచాస్యున్ జహాబిల్వపత్రముల న♦భ్యర్చింతు రవ్యగ్రత
న్మంచుఁగొండయనుంగుఁబెండ్లికొడుకు ♦ న్వర్ణింతు రేకాగ్రతం
బంచద్వేదపురాణమంత్రముల ని♦ష్ఠాయుక్తి నక్తంచరుల్. ౧౦౪

వ. ఇవ్విధంబున నిష్ఠాపాత్రమం దైవయుష్మహాదేవు శ్రీభీమనాథు సేవించి యద్దేవుని
ప్రసాదంబున ననశ్వరంబును నత్యూర్జితంబును ననాధారణంబును నగునైశ్వర్యం
బునుం బొందిరి. ౧౦౫

తే. అపుడు గర్వించి నిర్జించి ♦ రఖిలజనుల, నిర్జరుల బాధ పెట్టిరి ♦ నిరపరాధ
మప్రతీకమహాప్రతా♦పాతిరేక, నిర్విశంకావలేపులై ♦ పూర్వసురులు. ౧౦౬

బ్రహ్మవిష్ణ్వాదులు శివునికడ కేగి మొఱవెట్టుట.

సీ. వజ్రహస్తునిచేతి ♦ వజ్రాయుధముజాగ్ర, దుద్దీప్తి పాడరి ♦ మొద్దువోయె
నతితీక్ష్ణతరమైన ♦ యాశుశుక్షణి తేజ, మింగాలతేజమై ♦ యింకిపోయెఁ
జండభీషణమైన ♦ జముగదాదండంబు, బిఱుసంతయును బాసి ♦ బెండువడియెఁ
బాథోధివల్లభు ♦ పాశవల్లినతల్లి, దర్పంబు దిగఁద్రావి ♦ త్రాడువడియె

తే. గాలిదూలెను ధనపతి♦ఘనతయుఁ గె, గ్రహములకునిగ్రహముపుట్టెఁ ♦ గాలవశతఁ
గాలకేయాదిరాక్షస ♦ గణములెల్ల, భీమలింగంబుకృపఁ బెచ్చు ♦ పెరుఁగునపుడు.

వ. అప్పుడు హరి విరించులు పురందరాదులతోడ నక్తంచరులచేతఁ బంచశరపాట్లువడి
యంతఃకరణంబులఁ జింతించి ధ్యాయంచనుం గాంచనవర్ణగరుడంచలంబగుపులుఁగు
తేనినెక్కి దక్షిణజలధిపంచ దక్షారామంబున నధివసించిన మంచుఁగొండయల్లు
నిఁ బంచబాణవిరోధిని డాయంజనుదెంచి పంచాక్షరీపంచబ్రహ్మమంత్రంబుల
మంత్రోచ్చారణపూర్వకంబుగా సాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి ప్రపంచ
రక్షణార్థంబుగా నిట్లని స్తుతియించిరి. ౧౦౭

సీ. అవధారు దేవ ద♦క్షారామవల్లభ, సప్తగోదావరో♦త్సంగనిలయ
కాలకూటానల ♦ జ్వాలానలముఁ బాపి, మమ్ము రక్షించిన ♦ మహితకరుణ
భీమేశ్వరేశ్వర ♦ స్వామిమహాదేవ, త్రిపురదైత్యులబాధ ♦ దీలువడితి
మత్యంతదుఃఖము ♦ లనుభవించితిమి య, నాథులమైతి మ ♦ నాథనాథ

తే. మొదల దేవారులను గాచి ♦ పిదపసురలఁ, గాచి పిమ్మట నసులఁ ♦ గాచినాఁడ
వింతమముఁగావువరుస ♦ భోగీంద్రకటక, నీవెఱుంగవె ధర్మంబు ♦ నీలకంఠ. ౧౦౮

రించిన చందంబున నందం బగుమందాకినీసలిలపూరసంభరితం బైనశాతకుంభ కుంభంబునుంబోని కిరీటకటాహంబును, జంద్రఖండంబులుమూఁగినభంగి సంగీకరించిన యకించన శశాంకరేఖాలంకారంబును, జెంగలువ తెక్కడాలుఁజక్కనేలిన కేలియంగుటంబునం జనమత్కుంభపుటంబుల నొప్పి సంగికినెగ యు సంజచాఁచులీలాకురంగశాబకంబును గనుపట్టు సర్వశాహాపంబు ధరియించి సర్వమంగళాకుచకలశలేపనానైపుణ్య కుంకుమాంగరాగవాసనాసనాథంబును, గరళకూటపావకోత్పత్తినిరస్త మణికులప్రశస్తంబును నైన శ్రీహస్తంబు విస్తరించి యభయంబు ప్రసాదించి సజలజలధరధ్వానగంభీరోదారంబైన కంఠస్వనంబున నిట్లనియానతిచ్చె. ౧౨౩

మ. అరవిందాసనతార్క్ష్యవాహనసహ • స్రాక్షాదిబృందారకుల్
చిరకాలంబును బన్నపాట్లు మదిలోఁ • జింతించుచున్నాఁడ ని
ర్భరదర్పోద్ధతులం బురాసురుల నే • భంజించెదర్ మీరునుం
బరిపాటిన్ ననుఁగొల్చి రండు సమర•ప్రారంభసన్నద్ధులై. ౧౨౪

ఆ. అని ముహూర్తమాత్ర • మద్దేవతాచక్ర, వర్తి దక్షవాటి • వల్లభుండు
మనమునందుఁ దలఁచె • మదనాంధకారాతి, శత్రునగరవిజయ•సాధనంబు. ౧౨౫

వ. అనంతరంబ తదభిజ్ఞానప్రభామహామహిమంబునఁ దదాజ్ఞాతిశయంబున. ౧౨౬

సీ. జలరాశిమేఖలా•వలయంబు రథమయ్యె, రవియుఁ జందురుఁడుఁ జ•క్రంబు లైరి
శారదాజీవితే•శ్వరుఁడు సారథియయ్యె, శ్రుతులు నాలుగును వా•రువము లయ్యెఁ
బ్రణవమంత్రకాక్షు•రము ప్రతోదం బయ్యెఁ, దారకావీథి ప•తాక యయ్యె
రత్నసానుధరాధ•రము ధనుర్లత యయ్యె, నాగప్రధానుండు • నారి యయ్యె
తే. గంధవాహంబు లేడును • గఱులుగాఁగ, విలయకాలానలజ్వాల • ములికి గాఁగ
లచ్చిచనుదోయికుంకుము•బచ్చనయుగఁ, బాలమున్నీటియల్లుండు • బాణమయ్యె.

వ. ఇవ్విధంబున సకలసాధనంబులు సన్నిహితంబు లైనక్షణంబ దక్షారామంబున నయనాభిరాముండు భీమేశ్వరుండు త్రిపురవిజయార్థంబు దివ్యస్యందనం బెక్కినప్పుడు. ౧౨౭

సీ. సరిబ్రాహ్మిమొదలైన • సప్తమాతృకలు దన్నోడ సేనలు చల్లె • గోఁగులమ్మ
పసిఁడివేత్రము పట్టి • పాతాళభైరవుం, డందందసందడి • నపనయించె
దివ్యదుందుభినాద • దీర్ఘగర్జితముతోఁ, గురిసెమున్నునుండి • కుసుమవృష్టి
జయజయధ్వని దేవ • సంయమీశ్వరకోటి, సంఘటించెఁగరాంబు•జంబు నొసలఁ
తే. ద్రిపురసంహార మొనరింప • దీక్షచేసి, భీమనాథేశ్వరేశ్వర•స్వామి శివుఁడు
దక్షవాటీవిభుఁడు మేరు•ధనువు వట్టి, యేచి పంటవలంతి తే•రెక్కినపుడు. ౧౨౮

తే. సద్యస్సాక్షింపు వామదేవాఖ్య ప్రోవు, జయజయ యఘోరతత్పురుష మజయమొసఁగు
భద్రమీశానకేయువు ప్రబలులైన, త్రిపురదైత్యులగర్వంబు ధిక్కరింపు.

శా. త్రైలోక్యంబు భుజాప్రతాపమున నిర్వక్రంబుగా నేలుచున్
హేలాహుంకృతిఁ గాముకత్రినగరీ హృద్యప్రచారంబులన్
వాలాయంబును మమ్ము వెట్టిగొనుచున్ వర్తించుచున్నారు మీ
రాలస్యం బొనరించినన్ బ్రతుక శక్యం బెట్లు మాకొంట్లకున్. ౧౧౯

కం. లోకంబులు త్రిపురాసురు, లేకచ్ఛత్రంబుగాఁగ నేలఁగ నున్నా
రో కాలకంఠ యింకిటు, మా కాపులుగావు ధర్మమార్గము దలఁగెన్. ౧౨౦

మ. అభయం బిందుకళాకిరీట శివదా యామ్నాయచూడామణీ
యిభరాట్చర్మపటీకటీర యభవా యీశాన మొక్కేము గిరి
ప్రభవామానసపద్మ పద్మహిత యబ్రహ్మణ్యమాలింపు మా
కభిమానచ్యుతిపాటిలెం ద్రిపురదైత్యగ్రామణీశ్రేణిచేన్. ౧౨౧

కం. కరుణింపు దక్షవాటీ, పురనాయక భీమలింగ భోగికులేంద్రా
భరణ విషసహనభయమును, బురదనుజభయంబు సరియ భువనంబులకున్.

ఈశ్వరుఁడు త్రిపురాసురుల నిర్జించుట.

వ. అని యీప్రకారంబున బ్రహ్మవిష్ణువులు పురందరపురోగము లగుబృందారకుల తోడంగూడి యభినందించినం బరమానందంబునుం బొంది యబ్భువనగోప్త సప్తపాతాళభువనగర్భగోళంబునందుండి యావిర్భవంబునొందిన దివ్యస్వయంభూ జ్యోతిర్లింగమూర్తి భీమేశ్వరుండు నిర్వికల్పంబును నిరస్తసమస్తోపాధికంబును నైన నిష్కళంకస్వరూపంబు విడిచి యారకూటపాటలంబై కుసుంభచ్ఛాయనగు జటాపటలంబును, బాండురపుండరీకముకుళడుండుభంబులను శంకనంకురింపం జేయం జాలు బ్రహ్మకపాలమాల్యంబును, జిఱునవ్వుజిగి మెఱుంగిడిన చెక్కుటద్దంబుల నీడ చూచు నిద్దంపు నాగకుండలంబులును, గ్రొత్త యఱసంజకెంజాయ రంజిలు కాఱుమొగులు కైవడిఁ జెలువచిలువని నెత్తురుల జొత్తిల్లిన పచ్చియేనికతోలుపచ్చడంబును, గంఠోత్కంఠభువన భవవరక్షణ దాక్షిణ్య లక్షణ కస్తూరికా లేపన నైపథ్యంబునుం బోని కాలకూటవిషమషీ కంఠంబును, సాయాహ్న సమయ సంఫుల్ల మల్లికాకుసుమసముల్లాసంబు నుల్లసంబాడు తెల్లని మేనును, మొఱకుఁదనంబున నేతెంచిన కఱకుచెఱకు విల్తునిజాఱఁబుచ్చినదైచిగురుజేలన నుప్పతిల్లుచు మినుమినుకు మను నులివేఁడి చూపువలనఁ గోపాటోపావార్యహవ్యవాహనాడంబరం బగులలాటలోచనజ్వలనంబు ప్రజ్వలించి నికటజటాటవీవాటంబు నాస్ఫోటించునోయని యవధ

గంగాంభఃప్రవాహనిర్ఝరవారిపూరంబులు చల్లియు వామలోచనహిమధామకిరణ వ్రాతంబులం బ్రోక్షించియు నస్త్రహోమప్రసంగం బుపశమనంబుం జేసి మన్త్రాసహా యుండును విఘ్నరాజప్రసాదోపలబ్ధసంభావితుండును నై విషమ లక్ష్యంబుల యిన త్రిపురంబులు వీక్షించి వెండియు నాది నారాయణునిం బురాణపురుషునిం బురుషోత్తము ననాదినిధనుని బాణంబుచేసి యరింబోసి పాశుపతాస్త్రసమంత్రకంబు గా నభిమంత్రించి యాకర్ణాంతంబుగాఁదిగిచి లలాటేక్షణజ్వాలాజాలంబు మును ముట్టనిగిడించి బిట్టుహుంకరించి యట్టహాసంబుచేసి యేసిన నస్త్రంబు. ౧౩౯

సీ. కరపల్లవంబులు ♦ గబళించుఁ గబళించి, ప్రబలశితంబభా♦రముల వ్రాలుఁ
జెక్కుటద్దములపైఁ ♦ జెరలాడుఁ జెరలాడి, శ్రవణావతంసముం♦జగలుముట్టు
వలిచన్నుఁగవలపైఁ ♦ బొలసాడుఁ బొలసాడి, నాభిరంధ్రములపై ♦ నటనసేయు
వేణీభరములపై ♦ విహరించు విహరించి, బింబాధరములపై ♦ బిత్తరించు

తే. నభవు కరముక్తనారాయ♦ణాస్త్రవహ్ని, కాముకునికోమలాంతరం♦గంబుపగిదిఁ
దెగువమీఱంగఁ ద్రిపురదై♦తేయరాజ, సదనశుద్ధాంతభామినీ ♦ జనములందు.

కం. లోహమయదైత్యనగరీ, గేహంబులు హరశరాగ్ని ♦ కీలాజ్వాలా
దాహమునఁ గరఁగి మూఁడుస,మూహములై పెద్దపెద్ద ♦ ముద్దలునయ్యెన్. ౧౪౧

వ. అంత. ౧౪౨

సీ. భస్మరేణువులయ్యెఁ ♦ బ్రాకారగోపుర, ప్రాసాదకుట్టిమ ♦ ప్రాంగణములు
మసిబూడిదయ్యెని♦ర్మలకేళిదీర్ఘికా, కమలినీకహ్లార ♦ కైరవములు
దగ్ధమయ్యెను సము♦న్నతప్రశస్తమహాస, భాభ్యంతరాంతఃపు♦రాంగణములు
దూళియ్యెమాయతో ♦ ద్ధూతపుష్పపరాగ, వాసనాదిశలగు ♦ వనచయములు

తే. కాలకంఠభుజాదండ ♦ గర్వభార, కుండలీకృతమేరుకో♦దండపరిధి
వలయనిష్ఠ్యూతకైటభ♦ధ్వంసిబాణ, దహనసంధానమునఁ బుర♦త్రయమునందు.

కం. ఫాలేక్షణాస్త్రవహ్ని, జ్వాలాజాలముల నసుర♦వరనగరంబుల్
కాలిన నప్పుడు కాలక, కాలాంతకలింగ మొకటి ♦ కడు నొప్పారెన్. ౧౪౪

తే. ఆదిలింగోద్భవమునాఁటి ♦ యభవుభంగి, నింగిమోచిన యాశంభు ♦ లింగమూర్తి
భీమవరవహ్నిపురములఁ ♦ బ్రేల్చునపుడు, నగ్నిసెగదాఁకకేమియు ♦ నడలకుండె.

మ. అసురాధీశసమర్పితంబులగు లీ♦లారామకల్పద్రుమ
ప్రసవంబుల్ కసుగందవయ్యె విలస♦త్పాటీరగోరోచనా
ఘుసృణాలేపనపంకితాకలనమై ♦ గుంఫించె నారాయణా
స్త్రసముజ్జృంభణభీమలింగమునకున్ ♦ దైతేయరాట్స్వామికిన్. ౧౪౬

సీ. కమ్మినాకినమాత్ర ♦ కంపమానంబునుబోలెఁ, జక్కంగ నిక్కమై ♦ సొక్కుమానె
నంతరాంతరములుం ♦ గస్తిబృందంబులు, పెళపెళమనియెడు ♦ గిలుకు లెసఁగెఁ
గగిలి బీటలువాఱి ♦ తగడాత్రైఁ గుబుసంబు, తోరంపు వెల్లుల్లి ♦ తునకలట్ల
మహాసిమతీర్థఫణా ♦ మండలంబులు లేఁత, చిగురుటాకులఛాయ ♦ జేగురించె
తే. హాటకాద్రి ధనుర్దండ ♦ కూబకోటి, వంచి బాహావలేపము ♦ వ్యాకలింపఁ
గాలకంఠుండు త్రిపురసం ♦ హారమొనర్ప, నెక్కునెట్టినయపుడు భో ♦ గీశ్వరునకు.
కం. ముక్కంటి మేరుచాపం, బెక్కిడి నాకించెఁ బన్న ♦ గేంద్రగుణంబున్
మక్కువ హిమగిరికన్యక, క్రిక్కిఱిసిన కుచము లలము ♦ కేలుం దమ్మిన్. ౧౩౧
కం. తాటించి నిటలనయనుఁడు, హాటకగిరిచాపవల్లి ♦ నహిశింజిని నా
స్ఫోటించెఁ దిక్కరోదసు, హాటంకృతి కమలజాండ ♦ మటఁబగులంగన్. ౧౩౨
మ. గిరిశస్థూలభుజాపరీతవిభవ ♦ క్రీడాసమాస్ఫాలిత
స్థిరబాణాసనగాఢమౌర్వీలతా ♦ దీర్ఘోగ్రఘోషంబునన్
ధరణీచక్రము దిర్దిరం దిరిగెఁ బా ♦ తాళంబు ఘూర్ణిల్లె నం
బరముం దిక్కులు వ్రయ్యలయ్యెఁ బగిలెన్ ♦ బ్రహ్మాండభాండంబులున్. ౧౩౩
కం. మృడుఁడు కనకాద్రిచాపము, గుడుసువడం దివియఁ గూడి ♦ కుశలప్రశ్నం
బడిగిరి యొండొరులను గని, కడకొమ్ముల నున్న యదితి ♦ కద్రువతనయుల్. ౧౩౪
కం. తెగనిండ వాలనయనుఁడు, నగచాపము దిగిచినపుడు ♦ నాగేంద్రుండ
బ్బిగువున మొగంబులదరుటఁ, బొగలెగయఁగ విషము భుగులు ♦ భుగులనఁ గ్రక్కెన్.
కం. విషధరపరివృఢనాసా, సుషిరవినిశ్వాసపవన ♦ ధూమాత్కరవ
ద్విషవహ్నిజ్వాలంబులు, వృషభధ్వజు చేతి కొండవింట ♦ జనించెన్. ౧౩౬
కం. శ్రీకంఠకఠినభుజపరి, ఘాకృష్టసువర్ణగిరిశ ♦ రాసనమౌర్వీ
కాకోదరముఖసంభవ, కాకోలానలము ముజ్జ ♦ గము దరికొనియెన్. ౧౩౭
కం. కటుకాముఖహస్తంబున, నిటలాక్షుఁడు కొంకవిల్లు ♦ నెవ్వడిఁ దివియన్
ఘటియిల్లె నురగరాజ, స్ఫుటహాలాహలకృపీట ♦ భవకీలలటన్. ౧౩౮
వ. ఇవ్విధంబున భీమనాథుండు త్రిపురదమనారంభసంరంభంబున శాతకుంభకుంభినీధరకోదండం బుద్దండభుజాదండచండిమంబునఁ గుడుసువడం దిగిచినఁ దత్సమాకృష్టభారంబున భుజంగపుంగవుండు వేయుపడగలను విషంబుఁ గ్రక్కుదృక్కర్ణపవన నాసారంధ్రసముదీర్ణసంభవం బయిన యక్కాలకూటవిషంబు కృపీటభవజిహ్వాకలాపంబులు గ్రోయుచుఁ దోయధిమథనంబున సంభవించినహాలాహలంబునుం బోలెఁ బ్రజ్వరిల్లి సముజ్జ్వలజ్వాలాజాలంబులఁ ద్రైలోక్యంబు నాక్రమింపందొడంగినం దెగ యుడిపి ఖట్వాంగపాణి యుత్తమాంగంబు జాడించి

శివసన్నిధానంబై దానుండునట్టుగా నీప్రకారంబున భోగమోక్షప్రదంబులైన పంచారామంబులను బ్రతిష్ఠనొందించి తాను దక్షవాటంబున మున్నీటిసటంబున విశుద్ధస్ఫటిక సంకాశంబును ద్రిదశలోకభామినీవిలోక నచ్ఛాయూగుళుచ్ఛాచ్ఛ జ్యోత్స్నాభిషిక్తయుక్తాంగంబగు శ్రీభీమేశ్వరలింగంబునం దధివసించె నిది త్రిపురవిజయోపాఖ్యానంబు దీని వినినను బఠించిన వ్రాసినఁ బ్రశ్నచేసిన బోధించినవారికి సకలపాతకనివర్తనంబై భుక్తిముక్తులు గలుగును సకల కళ్యాణకరంబనిన విని. ౧౫౧

ఉ. అప్పుడు సప్తదివ్యమును ♦ లంచితభక్తిరసప్రయుక్తులై
చప్పటతాళము ల్మొరయ ♦ సంస్తుతిపూర్వముగాఁగ నాడుచున్
ముప్పిరిగొన్న మోదమున ♦ మ్రొక్కుచు మైఁ బులకాంకురావళుల్
కుప్పలుగా భజించిరి య♦కుంఠితభావన భీమలింగమున్. ౧౫౨

సీ. ఆఖండపంచకం ♦ బాఖండలాదిక, విబుధమండల నిషే♦వితము చంద్ర
మార్తాండశతకోటి ♦ మహనీయ తేజంబు, కుండలిగ్రామణి ♦ కుండలంబు
పుండరీకత్వక్ప్ర♦కాండాతిమండిత, కటిమండలంబు శ్రీ♦ఖండఘటిత
పాండురబ్రహ్మక ♦ పాలసంపుటము బ్ర, హ్మాండకోటిస్ఫుర ♦ దమృతపిండ
తే. మభవ మవ్యయ మాద్యంబ♦నాదినిధన, మప్రమేయం బజయ్యంబు ♦ నప్రధర్ష్య
మఖిలవేదాంతవేద్య ♦ మత్యంతభక్తి, భావనాయుక్తి గలవారి ♦ పాలిసురభి. ౧౫౩

శా. ఎంచన్ బెక్కు విశేషముల్ ధరణిలో ♦ నింపారుచున్నట్టి శ్రీ
పంచారామములందు దక్షిణమహా♦పాథోధితీరంబునన్
బంచబ్రహ్మమయామృతప్రకటశుం♦భ ద్దివ్యలింగాకృతిన్
మంచుంగుబ్బలియల్లుఁ డొప్పెసఁగు భీ♦మస్వామి యుద్దాముఁడై. ౧౫౪

శ్లో. కాశీక్షేత్రమృతో జీవి పునర్జన్మశివాకృతిః
చిత్రం దక్షపురీజీవీ నజన్మనశివాకృతిః. ౧

శ్లో. మత్తో నాన్యపరం దైవం న దేవీ గిరిజా సమా
దక్షారామాత్పరం క్షేత్రం నభూతన్న భవిష్యతి. ౨

శ్లో. రత్యంతరేమూత్రపురీషమధ్యే। చండాలవేశ్మవ్యధవాశ్మశానే
కృతప్రయత్నోప్యకృతప్రయత్నో। శ్రీదక్షపుర్యద్వపరోపిముక్తః॥ ౩

వ. అట్టి దివ్యక్షేత్రంబునందు. ౧౫౫

కం. ఆలింగమూర్తి శర్వ, జ్వాలామాలాకరాళ ♦ నందీప్తంబై
యాలోకింపంబడినం, దేలిరి యానందజలధి ♦ దివ్యమునీంద్రుల్. ౧౫౬

వ. ఇవ్విధంబుననున్నఁ జూచి భీమేశ్వరుండు ఋక్సామయజురథర్వణ వేదపారాయణ
తురంగకంబును రవిశశాంకరథాంగకంబును కమలభవసారథికంబునునగు విశ్వ
రథం బెక్కి భుజంగమరాజశింజినీకం బయిన కాంచనధరాధరధనుర్దండంబును
బుండరీకాక్ష బాణంబును సంధించి పురత్రయంబుల దహించి విజయలక్ష్మిఁ
బరిగ్రహించి విశ్వావసుప్రధాన నానాగంధర్వజేగీయమాన భుజావదానుండై
ప్రమోదాతిశయంబున. ౧౮౭

శా. ఆడెం దాండవ మార్భటీపటహాలీ ♦ లాటోప విస్ఫారిత
శ్రీహాడంబరముల్లసిల్ల గరళ ♦ గ్రీవుండు జూటాటవీ
క్రోడాఘాతకఠోరకోటకరుటీ ♦ కోటీఘటచ్ఛింధువీ
చీడోలాపటలీపరిస్ఫుటతర ♦ స్ఫీతధ్వనిప్రౌఢిమన్. ౧౮౮

వ. ఇట్లు త్రిపురవిజయానంతరంబునం గృతాంతదమనుండు వెండియు. ౧౮౯

చం. డమరుకడిండిమప్రకట ♦ తంకృతియుం గఠినాట్టహాసవి
భ్రమమును దాండవారభట ♦ పాటవముం ఘటియిల్ల మాతృకా
సముదయభూతభైరవపి ♦ శాచనిశాచరడాకినీగణ
ప్రమథసమూహముల్ పొగడ ♦ భర్గుఁడు సంతస మందె నెంతయున్. ౧౯౦

వ. అనంతరం బాయంబికావల్లభుండు జాంబూనదశైలకోదండం బెక్కుడించి యథా
స్థానంబున నునిచి నారి యగుపాపఱేనిని విశ్వంభరాభరణంబునకు నియోగించి
క్షీరాంభోరాశితూణీరంబున వైకుంఠబాణంబు చేర్చి వేల్పుల వీడ్కొలిపి బ్రహ్మను
సత్యలోకంబున కనిచి వేదంబులం దన నిట్టూర్పు గాడ్పులలోనం గలిపి చంద్ర
సూర్యులం గాలంబుగడుప నియోగించి కృతకృత్యుండై త్రిపురదైతేయుల కుల
దైవతంబైన యద్దివ్యలింగంబును బంచబ్రహ్మ పంచాక్షరీపంచతత్త్వ పంచభూత
మయంబగుటం జేసి పంచఖండంబులుగా ఖండించి కృష్ణవేణీమహానదీతీరంబున
ధరణాలకోటయను గ్రామంబున నమరేశ్వరునిచేతం బ్రతిష్ఠితంబగుటం జేసి యమ
రలింగంబునాఁ బ్రసిద్ధంబైన యమరారామంబును గౌతమీ తీరంబున దక్షిణ
కూలంబున గుణపూడియనుగ్రామంబున సోమునిచేతఁ బ్రతిష్ఠితంబు సేయంబడు
టం జేసి సోమలింగంబనఁ బ్రఖ్యాతంబైన సోమారామంబును బాలకోటయను
గ్రామంబున శ్రీరామచంద్రునిచేఁ బ్రతిష్ఠితంబగుటం జేసి రామలింగంబునాఁ
బ్రసిద్ధంబైన క్షీరారామంబును జాళుక్యవంశరాజధానియగు చాళుక్యభీమ వర
నామగ్రామంబునఁ గుమారరత్నంబైన కుమారస్వామిచేతం బ్రతిష్ఠితంబగుటం
జేసి కుమార భీమలింగంబనఁ బ్రఖ్యాతంబునొందిన భీమారామంబును మొదలి
మామ యగుదక్షప్రజాపతి యునికిపట్టైన యారామంబగుట దక్షారామంబున

తే. యక్షగంధర్వసిద్ధవి♦ద్యాధరోర, గామరవ్రాతభరితో భ♦యప్రతిర
పృథివియెల్లను రక్షించు♦పేరఁటాలు, మమ్ము రక్షించు గోదా♦వర్యమ్మ యెప్డు.
తే. అమృత మైనపయోధార ♦ నహరహంబు, సృష్టిఁ గల జంతుకోట్ల ర♦క్షింతు వీవు
జనని వాటకు నేమి సం♦శయము చెప్పుమ, గౌతమీగంగ యాలోల♦ఘనతరంగ.
కం. త్రైలోక్యవరద పావన, నాళీకాసనకరాబ్జ ♦ నవమణికుండీ
కూలంకషసలిలామృత, పాలింపు గిరీశజాయ ♦ పర్వతతనయా. ౧౬౮
కం. గోదావరి గోదావరి, గోదావరి యంచుఁ బల్కు ♦ గుణవంతులకున్
గోదావరితల్లి సం, పాదింతుగదమ్మ నీవు ♦ భవ్యశుభంబుల్. ౧౬౯
కం. కంబుశశిరజతశుక్తివి, డంబసితచ్ఛాయకలిత ♦ డంబరములు నీ
యంబువు లమృతోపమరుచు, లంబా మా కొసఁగుఁగాత ♦ నభ్యుదయంబుల్.
శా. ఆపాతాళగభీరనీరకసుధా♦హారామలచ్ఛాయకున్
ద్వీపాలంకృతికి న్మహేంద్రనగరీ ♦ నిశ్రేణికాయష్టికిం
దాపోపాయవిధావిహర్త్రికి మహో♦దన్వత్కృతాలింగన
వ్యాపారప్రతిపన్నసౌఖ్యకును సా♦ష్టాంగంబు గంగమ్మకున్. ౧౭౧
శా. కంభోరాకరశాతకుంభఘటధా♦రాపూరణప్రక్రియా
గంభీరక్వణసాంద్రభిన్నకరిరా♦ట్గండూషనిర్భిన్నకు
న్సంభావించి నమస్కరింతుము త్రిసం♦ధ్యంబున్ ముదంబొప్ప నీ
కంభోజాసనకుండికాంబుజననీ ♦ హంసాభ గోదావరీ. ౧౭౨
కం. గౌతమికిన్ బంచమహా, పాతకపటలాంధకార ♦ పాటనవిధిరా
డ్గౌతమికి నమస్కారం, బాతతమతిఁ జేయుదము ప్ర♦యత్నంబెసఁగన్. ౧౭౩
వ. అని ప్రార్థించి యిట్లనిరి. ౧౭౪
సీ. విచ్చేయవమ్మ శ్రీ♦వృషభవాహనధర, సామజకటపుదా ♦ సారధార
పయనంబుగావమ్మ ♦ భర్గజటాటవీ, కుటజశాఖాశిఖా ♦ కోరకంబ
రావమ్మ యాదిమ♦బ్రహ్మాదోఃపల్లవ, స్థితకమండలుపుణ్య ♦ తీర్థజలమ
లేవమ్మ విశ్వంభ ♦ రావధూటీకంఠ, తారమౌక్తికహార ♦ ధామకంబ
తే. తెరలతో వీచికలతోడఁ ♦ దరులతోడ, విమలడిండీరఖండదం♦డములతోడ
మురువు కీవియు నామోద♦మునుజవంబు, వడువునొప్పంగ గంగమ్మ♦నడువవమ్మ.
మ. అదె మాస్వామి సుధారసోద్భవుఁడు ద♦త్తాత్రామభీమేశుఁ డ
భ్యుదయంబొంది ప్రతిష్ఠఁగైకొనెడు నం♦భోరాశితీరంబునన్
బదమా షట్పదమాలికాపరిలస♦త్పాథోధునీసంపదా
స్పదనానాసలిలప్రవాహాలహారీ ♦ సంభారగోదావరీ. ౧౭౫

తే. సంస్థితం బైనయట్టి శా♦స్త్రమునిముఖము
నారసి విచారసంపదఁ బొంది ♦ సురలుమునులు
రాక్షసస్కృత్యబోధసం♦రంభమింకఁ
దమకు లేదని తెలిసిరి ♦ తత్త్వబుద్ధి. ౧౫౭

శా. నానాగారనిబద్ధ లైన దివిష♦త్కాంతాజనుల్ వారికిం
బానా మైనతమరాజులుఁ జతులు దుః♦ఖంబాఱ గోదావరీ
వారిం దీర్థములాడి కాంచిరి జగ♦ద్వంద్యుం బురారాతి ద
క్షారామాధిపు భీమనాయకుఁ ద్రిలో♦కాహ్లాదసంధాయకున్. ౧౫౮

వ. తదనంతరం బా భరద్వాజాదిమహామునులు శివున కర్ఘ్యపాద్యాచమనీయార్థంబు భీమనాథమహాదేవునిసమీపంబున గోదావరీవాహినిం బ్రవహింపఁ జేయువారై ప్రారంభించి. ౧౫౯

సీ. పంచభూతమయంబు ♦ పరమపంచబ్రహ్మ, తత్త్వతేజస్సము ♦ ద్భాసితంబు
పంచాక్షరీమహా ♦ పరమంత్రమూలంబు, శాశ్వతంబజరంబ ♦ నశ్వరంబు
భైమేశ్వరంబు శో♦భన మాదిమధ్యాంత, శూన్యంబు సకలంబు ♦ శుద్ధబుద్ధ
మనవద్య మదచ్ఛేద్య♦మక్షోభ్య మఖిలది, గ్దేశకాలాపరి ♦ క్షీణమనఘ
తే. మంబరము మోచి యున్నలిం♦గంబుఁ జూచి, సంప్రతిష్ఠ యొనర్పంగ ♦ సమ్మతించి
కాలమీక్షించితగినల♦గ్నంబుఁ జూచి, సకలసంభార నిచయంబు♦సంగ్రహించి.
తే. గౌతమీగంగఁ బాపి యి♦క్కడికి నొక్క, సిద్ధవాహినిఁ బ్రవహింపఁ♦జేసికాని
లింగసంస్థాపనంబుఁగ♦ల్పింపమనుచుఁ, బరమసంయములేద్వ్వరుఁ ♦ బ్రతినవట్టి.

సీ. ఆలగ్నవేళకు ♦ నమృతదివ్యస్వయం, భూమహాలింగ్రైక ♦ మూర్తియైన
శ్రీభీమనాథుని ♦ శీతాంశుశేఖరు, నభిషేక మొనరింప ♦ నభిలషించి
కదలి సప్తర్షులు ♦ గౌతమాదులుఃశిష్య, సహితంబుకడుభక్తి ♦ సంభ్రమమున
దక్షవాటీపుర♦స్థానంబునందుండి, యేగియంతంతఁగ♦న్బెదురఁ గనిరి
తే. గౌతమీగంగ నాలోల♦ఘనతరంగఁ, గేలిడోలావిహారసం♦క్రీడమాన
చక్రవాకబకక్రౌంచ ♦ సారసాళి, హంసకారండవాదిమ♦ద్యద్విహంగ. ౧౬౨

కం. గౌతమకన్యాతటినిఁ, బ్రీతిఁ బయఃపానమా♦చరించిన మనుజ
వ్రాత మొనర్పదుమరల, స్మాతృపయోధరపయఃక♦ణాస్వాదనమున్. ౧౬౩

వ. అని మునీంద్రులు తమలోన వెండియు నొండొరులం గనుంగొని. ౧౬౪

తే. కంటిరే ఘోరపాతకా♦ఘముల నెల్లఁ, గడిమి జంకించుచున్నది ♦ గంగ యిష్ట
వీచికాహస్తవిన్యాస ♦ విభ్రమముల, ఘుమఘుమధ్వానహుంకార♦ఘోషమెసఁ

వ. తుల్యభాగుం డనుదైత్యుండు పరమార్థతత్త్వజ్ఞుండై పక్షపాతంబు లేక సురాసురు
లకు మాధ్యస్థ్యంబున వివాదంబులు తీర్చుచుండుటకు సముఖుం డగుట నద్దాన
వుండు తుల్యభాగాహ్వయుం డనం బరఁగుట సన్వర్థనామధేయుండు. ౧౮౭

కం. ఆతుల్యభాగుపేరను, నాతటినికిఁ దుల్యభాగ ♦ యనునామము ప్ర
ఖ్యాతివడసె నవ్వాహిని, గౌతమకన్యకకుఁ గూర్మి ♦ కన్యక మొదలన్. ౧౮౮

సీ. ఆతుల్యభాగమ♦హామునీంద్రుండు ప్రీతి, మునిదానవశ్రేణి ♦ మ్రోల నిలిచి
వరుసతో వాదించి ♦ యిరుదెఱంగులవారి, వారించి కోపంబు ♦ వలదు మీకు
శపియింపఁ దగునయ్య ♦ సర్వసర్వంసహా, భువనపావనలైన ♦ పుణ్యనదులఁ
గ్రమ్మఱింపుఁడు శాప♦గరళాశుగంబులు, క్రోధంబు లేల త♦పోధనులకు

తే. వనుటయును వార లామాట♦లాదరించి
క్రమ్మఱుపరాదు పలుక మో♦ఘమ్ము మాకు
నీవు నిప్పుడు చెప్పిన♦హితవు నాది
వేఱు చందాన మేలు గా♦వింతుమింక. ౧౮౯

వ అని రాక్షసులు సప్తమునిసింధువునకు నంతఃప్రవాహంబును మునులు తుల్యభా
గకునుత్తరాయణ దక్షిణాయన పుణ్యకాలంబులను సూర్యచంద్రగ్రహణంబులను
బ్రతిభానువారంబునను దర్శ పౌర్ణమాసీ ప్రభృతిమహాపర్వకాలంబులను సంక్ర
మణంబులు మొదలైనవిశేషకాలంబులను స్నానదానజపతపోహోమ శ్రాద్ధదే
వార్చనావిధానంబు లక్షయఫలంబు లగునట్టుగాను బతిసమేతంబుగా సతికి రజ
స్వలాత్వాద్యంతరాయంబు లేక యథశ్శయన బ్రహ్మచర్యోపవాసనియమంబు
లతో భానువారచతుష్టయంబు స్నానంబు సిద్ధించిన సంతానప్రాప్తి యౌనట్టు
గాను వరంబు ప్రసాదించిరి తదనంతరంబ. ౧౯౦

మ. కెలనన్ ముందర సిద్ధకింపురుషులుం ♦ గీర్వాణులు న్నాగసా
ధ్యులు విద్యాధరకిన్నరేంద్రులు సము♦ద్భాషింప దివ్యాప్సరో
లలనాబృందము లాడ దానవులు పి♦ల్లంగ్రోళ్లు పట్టంగ బొ
బ్బలు న్బార్పుల్ పటుసింహనాదములు ను♦త్పాదిల్ల ధాత్రీస్థలిన్. ౧౯౧

చం. మలఁగి మలంగి భీమపతి ♦ మందిరమండలసిద్ధభూమికిన్
దొలఁగి తొలంగి యుచ్చలిత ♦ తోయతరంగపరంపరోద్ధతిన్
జెలఁగి చెలంగి యారభటి ♦ శీర్ణధరాధరధాతురేణులం
గలఁగి కలంగి పాఱె వడి ♦ గౌతమకన్యక దక్షవాటికన్. ౧౯౨

తే. దేవదుందుభులుడువీథి♦దీటుకొలుప, నమరు లందంద పుష్పవ♦ర్షములు గురియ
మునిజనంబులుజయజయ ♦ ధ్వనులొనర్ప, దక్షవాటంబుచొచ్చెగౌ♦తమతనూజ.

వ. ఇవ్విధంబున గోదావరీపుణ్యవాహినిం గొనివచ్చి సప్తర్షులు పరమహర్షోత్కర్షంబున.

తే. సోమశేఖరుండు ♦ భీమేశ్వరస్వామి, తివిరినాఁడు సంప్ర♦తిష్ఠఁబొంద
వేళదప్పకుండ ♦ విచ్చేయఁగారాదె, త్ర్యంబకాద్రిసరసి ♦ ధామలక్ష్మి. ౧౬౬
మ. అని మెప్పించి సుహాస్ఘ లేశ్వాసను న♦త్యాశ్చర్య మొప్పన్ బ్రభా
వనిరూఢిం గొనివచ్చి రంధ్రవసుధా♦వక్షోజహారావళిన్
మును బృందారకసేవ్యమానసలిలన్ ♦ గోదావరీవాహినిన్
వెనుక న్స్రుంకఁ బార్శ్వదేశముల నా♦వేశించి సేవించుచున్. ౧౬౭
వ. అప్పుడు ప్రతిష్ఠావలోకనంబునకు లోకపాలకగంధర్వయక్షసిద్ధసాధ్యవిద్యాధరో
రగామర సహితుండై దేవేంద్రుం డంబరమార్గంబున ఋషుల ననుసరించి యే
తెంచుచుండె నాసమయమ్మున. ౧౬౮
తే. ఒక్కనదిపొంత గార్హస్థ్య♦యుక్తమైన, పుణ్యతపమాచరించుచుఁ ♦ బుణ్యజనులు
తాము బంధులుఁ దామర♦తంపరగుచుఁ, గూడియుండంగ నెంతయుఁ♦గాడుచేసి.
తే. ఋషులవెంబడి సంరంభ♦మెసఁగవచ్చు
తటినినమ్రోవవనములోఁ♦దపము సేయు
దైత్యమునులపుణ్యాశ్రమ♦స్థలము సొచ్చి
వఱకఁగొనిపోయెనిందున♦ర్వస్వములును
శా. ప్రాగ్వంశంబులు స్రుక్స్రువంబులును యూ♦పస్తంభపంక్తుల్ హవి
ర్భాగ్వేదీనిలయంబులున్ వఱదలోఁ ♦ బోవంగ దేవార్చనా
స్రగ్వాసోఘటికాకమండలు బ్రుసీ♦సంఘాతముం దేలిపో
వాగ్వాదం బొనరించి రప్పుడు ముని♦వ్రాతంబుతో దానవుల్. ౧౭౨
కం. ఆకాశదివ్యమునులును, నాకౌకఃప్రత్యనీక ♦ నాయకమునులున్
వాకాటులకుం జొచ్చిరి, పాకంబులు దప్పినట్టి ♦ పటుకోపములన్. ౧౭౩
తే. శిఖలు వీడఁగ ముఖములు ♦ జేగురింపఁ
గటము లదరంగ నొకవిడిఁ♦గాటులాడి
యొండొరులమీఁద శాపంబు♦లుగ్గడింప
హస్తములయందునలిలంబు♦లందుకొనిరి. ౧౭౪
వ. ఇట్లందుకొని దానవులు సప్తర్షిసమానీత యైనయవ్వాహిని శుష్కతోయ
యయ్యెడుమనియును మునులు దానవులకు సమాశ్రయం బైనయప్పుణ్యవాహిని
యపూజ్యయై యస్పృశ్యయయ్యెడు మనియును శపియించి రప్పుడు. ౧౭౫

—— తుల్యభాగ యుత్పత్తిక్రమము. ——

తే. అసురులకునాశ్రయంబైన♦యాస్రవంతి,తుల్యభాగావ్హయుండుదై♦త్యుండు దేరఁ
బూర్వమున గౌతమీగంగఁ ♦ బుట్టివచ్చె, నందు రితిహాసతత్త్వజ్ఞ ♦ లైనబుధులు.

తే. అల్పమే మీరు చేసిన • యట్టి భక్తి, యభవపూజాభిషేకార్థ • మనఘభక్తిఁ
దెచ్చితిరి గౌతమీమహా • దివ్యతటినిఁ, భీమపీఠోపకంఠ భూ • భాగమునకు. ౨౦౬

మ. అభిమానించిన మీర లీశ్వరుఁ బ్రతి • ష్ఠారంభకాలంబునం
దభిషేకించిన తిగ్మభానుఁడును నే • కాగ్రక్రియ న్మించువాం
డ్రు భవార్చారతి నెంచ మీర లెనమం • డ్రుం నిల్పినా రంబికా
విభునిన్ సత్యము నేనుచెప్పితి నభో • వీథీపటంకంబునన్. ౨౦౭

తే. మీర లెనమండ్రు భుజగేంద్ర • హారునొద్ద, భక్తిఁబూజింపఁ బుట్టుఁడు • పాశుపతులు
వారిపేరష్టమూర్తులు • గారవమున, వారు దాఁకఁగ నష్ట లె • వ్వారలైన. ౨౦౮

తే. అష్టమూర్తివిశిష్టాంగ • యప్రసూతుఁ, డష్టఁ జేపాటివాఁడైన • నభవుఁ డంట
వేదశాస్త్రపురాణసం • వేద్యమైన, నితరుఁ డష్టాంశ గాంచు భీ • మేశుఁ డంట ౨౦౯

వ. అని యాకాశవాణి మీరలును సూర్యుండును పములని యుద్దేశించి పల్కిన విని హర్షంబునొంది మహాత్ములు నభోమణి నభినందించి యతండును దామును హేమకుంభంబుల సప్తగోదావర ప్రవాహంబుపూరంబులు దెచ్చి యయ్యభవు నభిషేకించి పూజించిరి; సప్తర్షిసమానీతగావున నమ్మహానదికి సప్తగోదావరాహ్వయంబు సంభవించెనని చెప్పుటయు శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవుమాహాత్మ్యంబు విన వేడుక యయ్యెడు నయ్యాశౌనుపుణ్యకథావిధానంబు వినిపింపవే యనుటయు. ౨౧౦

మ. అవనీభారధురీణ రీణరిపువై • న్యాధీశ ధీశక్తివై
భవలీలాజితకావ్య కావ్యరచనా • పారీణతావాస వా
సవభోగప్రతిమాన మానవినయా • చారార్థసంభార భా
రవిసంకాశమహాకవీంద్ర పరిష • త్ప్రస్తూయమానోదయా. ౨౧౧

కం. కాశ్యపగోత్రపవిత్ర య, వశ్యా మధరాధరోద్భ • వాధిపభక్తా
వేశ్యాకటాక్షదీక్షా, వశ్యవిహారాపహసిత • వాసవతనయా. ౨౧౨

మాలినీ. కమలభవవధూటీ • కంఠకహ్లారమాలా
సముదితమధుహారా • సౌరభాసారలక్ష్మీ
సమధికరుచిసంప • త్సార సారస్వత శ్రీ
హిమితసుకవికోటీ • కృత్స్నగోజాతజాతా. ౨౧౩

గద్య. ఇది శ్రీకమలనాభపౌత్ర మారయామాత్యపుత్ర సుకవిజనవిధేయ సకలవిద్యాసనాథ శ్రీనాథనామధేయ ప్రణీతం బైన శ్రీభీమేశ్వరపురాణం బనుమహాప్రబంధంబునందుఁ జతుర్థాశ్వాసము.

శ్రీ భీమనాథేశ్వరుఁడు దనకుఁదాన ప్రతిష్ఠితుండగుట.

తే. తాము నిర్ణయించిన శుభవేళ ♦ దప్పకుండ, సంప్రతిష్ఠితుండై సపర్యనము గొన్న
యమృతలింగంబు భీమనా ♦ యకునిఁ జూచి, చాల విస్మయ మందిరి ♦ సప్తమునులు.
వ. దద్దాశ్చర్యంబునుం బొంది. ౧౯౬

ఉ. తాము వినిశ్చయించిన ప్ర♦ధానముహూర్తము దప్పకుండఁ గా
మారి ప్రతిష్ఠఁ బొందుటకు ♦ నాత్మల సంతసముల్ వహించి యొ
వ్వారలు మమ్ముఁ గైకొనక ♦ నారకమే మొనరింప నున్న సం
స్కారము తారుచేసి రెడ♦సందున నంచుఁ గలంగి యెంతయున్. ౧౯౭

తే. రోషసంరంభములును సం♦తోషములును
హృదయములఁ బిక్కటిలనున్న ♦ ఋషులకడకు
నంతరిక్షంబు నందుండి♦యతిరయమున
భానుమంతుండు భక్తిసం♦భ్రమము లెసఁగ. ౧౯౮

వ. వచ్చి యభివాదనంబుచేసి ముకుళితకరకమలుండై కమలమిత్రుం డమ్మహామునుల
కిట్లనియె. ౧౯౯

చం. పరమమునీంద్రులార మిముఁ ♦ బ్రార్థనసేయుచు విన్నవించెదన్
గరుణ దలిర్ప మీచనవుఁ ♦ గైకొని నన్ను ననుగ్రహింపుఁ డీ
తెరువున మీకు నంకిలులు ♦ దీర్పఁగఁ గాలవిలంబమైన దా
హారుఁడు ప్రతిష్ఠితుండు నగు ♦ నప్పుడు నే నటు పూజచేసితిన్. ౨౦౦

కం. మీ రొనరించు ప్రతిష్ఠా, ప్రారంభము నాకుఁ జేయ ♦ నలవియె శ్రీక
ర్పూరాభవిభుఁడు జగదా, ధారుఁడు గైకొనియెఁ దనకుఁ ♦ దానప్రతిష్ఠన్ ౨౦౧

కం. మేలెట్టి దట్టి శోభన, కాలము సరిగడచెనేని ♦ కావని కంతే
గాలుఁడు కారుణ్యసము, న్మీలితమతిఁ దనకుఁదాన ♦ నిలువంబడియెన్. ౨౦౨

మ. తనకుం దాన ప్రతిష్ఠితుండయిన యీ ♦ దక్షాధ్వరధ్వంసి నే
ము దు పూజించితిఁ బిమ్మటన్ హరియు నం♦భోజాతగర్భుండునుం
గని కైసేసిరి యంతమీఁద సురలున్ ♦ గంధర్వులుం జేరి య
ర్చనముల్ చేసిరి మీరుఁ జేయుఁడు తగన్ ♦ సమ్యక్సమారాధనల్. ౨౦౩

తే. అనిన సంయములును గాల♦యాపనమునఁ, జంద్రశేఖరు సంప్రతి♦ష్ఠాపనంబు
తమకు సిద్ధింపకునికి సం♦తాపమొందఁ, బలికె నాకాశవాణి వి♦స్పష్టఫణితి. ౨౦౪

ఉ. ఓ పరమర్షులార కరు♦ణోదధి యిందునతంసుఁ డాత్మసం
స్థాపితుఁ డయ్యె మీ దెసఁ బ్ర♦సాదము పేర్మి భవత్ప్రయత్నసం
స్థాపితుఁడైన వాఁ డ యిది ♦ సత్యము మీరు మనంబులోన సం
తాపముఁ బొందకుండుఁడు ప్ర♦ధానము భక్తియె కాదె యిమ్మహిన్. ౨౦౫

తే. విపులశాఖాశిఖాసంత్ర ♦ వితతి నిండు, సంస్తుతించెను నందికే ♦ శ్వరునిఁ బ్రీతి
బ్రహ్మవిష్ణుపురందర ♦ ప్రముఖులైన, వేల్పులును నట్లుపొగడఁగా ♦ వృషభరాజు. ౮౦

వ. ఇట్లు పొగడినఁ బ్రసన్నుండై నందికేశ్వరుండు గొనిపోవం బోయి కోపకుటిలనిటలతటఘటితభీషణభ్రుకుటి భంగాభంగముఖముఖర భయంకర భృంగిభృంగిరిటహుంకృతిభయమానవిబుధసంతానానుసంధానంబులైన కక్ష్యాంతరంబులు ప్రవేశించి మున్నట వేదవేదాంతవిద్యావందితచరణారవిందుండును జండకిరణశశిమండల ప్రభావిభాసమానఫణామణిగణాభిరామకుండలితకుండలిపతి కుండలాలంకారమండితగండస్థలుండును బ్రళయకాలదహనదగ్ధభువనభవనభస్మాలేపధవళితదేహుండును నఖండబ్రహ్మాండ భాండశతకోటివిలయకాలమృతశతధృతిపుంజమాలికాభూషణుండును నైయున్నయప్పు డాప్రదీప్తంబుగాఁ గొన్ని సచరాచరబ్రహ్మపారాయణంబులు పఠియించునవియును గొన్ని ఋగ్వేదంబు గుణియించునవియును గొన్ని యజురామ్నాయం బామ్రేడించునవియును గొన్ని సామవేదంబుఁ జదువునవియును గొన్ని యథర్వణవేదం బాధ్యానంబొనరించునవియును సంస్తుతియించునవియును నట్టహాసంబు సేయునవియును నైన యావిధిశిరంబులచేతం గ్రుచ్చినదండపుండరీకముకుళమండితహుండుభంబునుంబోలె ప్రకాశింపఁ గంఠకోణంబునఁ గంఠికోపరినీలంబునుంబోని కాలకూటంబున సంఘటిల్లు భ్రాంతిసంతమసంబునకు ఖద్యోతంబులునుంబోలె విద్యోతించు కంకణాశీవిషవిషానలవిస్ఫులింగంబులవలన దుర్నిరీక్ష్యుండగుచు వికటజటాటవీజూటకుహర విహరమాణస్నిగ్ధపరిముగ్ధతరలహరిపవనపూరితంబులైన యావీశవిధిశిరఃకరోటికందరక్రోడంబులఁ బొటిల్లు ఘుమఘుమాఘోషంబు భీషణభూషాభుజంగంబుల నిద్రాముద్రాగ్రంధినిగ్రహింపఁ గెంజడముడి బిగియించి నెట్టియంబు చుట్టిన జగజెట్టిపావజేనియాదలమాణిక్యంబుల తురంగలి మెఱుంగులు వెనువెంట మింటదాఁకను జరిగి ధగద్ధగనిగనిగ వెలుఁగుటం జేసి యప్పుడప్పుడ యనలస్తంభంబున నావిర్భవించినభంగి నంగీకరించుచు నగ్రగరళపరిమళాఘ్రాణంబునం జేసి మూర్ఛిల్లిన విధంబున నిరంతరధ్యానస్తిమితలోచనులై యుభయపార్శ్వంబుల సనకసనందనసనత్సుజాతాది యోగీశ్వరులు పరివేష్టింప శేఖరశశాంకునకుఁ గ్రొత్తగాఁ గాళరాత్రికళత్రంబును గల్పించినట్లు హాలిసిన వచ్చియేనికతోలు వచ్చడంబు జంగాళంబుగా వైచుకొని చరణభూషణశేషాహిశిఖామణి ప్రతిబింబితాంబరుం డగుటం జేసి ఘోరవిషవితరణమహాపరాధక్షమకై పయోధివచ్చి పాదంబులపయింబడిన భావంబు భజియింప ధారాజలబిందుదంతురంబునుంబోని వారణాసురకుంభకూటవిదారణంబునహత్తిన ముత్తియంబులతోడఁ జాల నాభీలం బగుత్రిశూలంబు కేలం గీలు

శ్రీరస్తు.

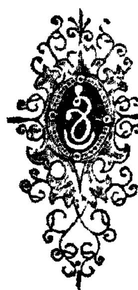
శ్రీరామాయనమః.

శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః.

శ్రీ మాణిక్యాంబాసమేత శ్రీ భీమేశ్వరస్వామినేనమః.

శ్రీ భీమేశ్వరపురాణము.

పంచమాశ్వాసము.

వత్సలాంఛనోపమ
భావభవాకార మంత్రి ♦ పరమేశ్వర పా
రావారనిభగభీరా
దేవాధిపసుప్రసన్న ♦ దేవయయన్నా. ౧

వ. అక్కథకుండు శౌనకాదిమహామునుల కిట్లనియె. ౨

తే. ధర్మపారాయణుండు మై ♦ త్రావరుణుఁడు, వెండియును నిట్టులనిచెప్పె ♦ విశదఫణితి
గాఢసప్తాశ్వభవనేత్ర ♦ కంకణునకు, మంకణునకాత్మధృతభోగి ♦ కంకణునకు. ౩

వ. అనంతరం బావివస్వతుం డాత్మప్రతిష్ఠితంబైన యద్దివ్యలింగంబునందు శివసన్నిధానంబు సేయఁదలంచి. ౪

సూర్యుండు కైలాసమున కరిగి శివుని దక్షారామమునకుఁ దోడి తెచ్చుట.

సీ. ద్యోస్థలీనక్షత్ర ♦ ధూళిపాళీకేళి, చుళికితస్వర్ణదీ ♦ జలచరములు
వైజయంతీపట ♦ వ్యాక్షేపసంభూత, మారుతోద్ధూతేందు ♦ మండలములు
సింహికాసుతకంఠ ♦ సీమాపునర్దంశ, చక్రధారావ్యథా ♦ ప్రక్రమములు
రథరథ్యనిశ్వాస ♦ రంహస్సముద్భ్రాంత, గగనగంగాతరం ♦ గచ్ఛటములు

తే. నైనప్రస్థానవేగంబు ♦ లలిశయిల్ల, నభ్రఘంటాపథంబున ♦ నరుగువాఁడు
గతికినాకమూర్తిఁజాలించి ♦ కదలిచనియె, శీఘ్రమునద్వాదశాత్ముండు ♦ శివునిగిరికి.

ఉ. భానురయక్షునాథదిగు ♦ పాంతకలాపవిలాస మైనకై
లాసము చక్కటిం జదల ♦ లాఘవమొప్ప రథంబు డిగ్గి వి
శ్వాసపురస్సరంబుగ ది ♦ వాకరుఁ డిందుకళాకిరీటునా
వాసముఁ జేరవచ్చి తల ♦ వాకిట వారితుఁ డయ్యె నందిచేన్. ౬

వ. ఇట్లు వారింపంబడి. ౭

కం. చాటింపఁ బంచెఁ జంద్రకి,రీటుఁడు కైలాసనగగు♦హిపీఠుల ఘుం
టాటంకృతితో దక్షుని, వాటికిఁ బయనంబు ప్రమథ♦పతులకు ననుచున్. ౧౮

వ. అప్పుడు భవాని భవుసన్నిధిఁ జేతులు మొగిచి యిట్లని విన్నవించె. ౧౯

తే. పుట్టినిలుగాన నాకు నె♦ప్పుడును బ్రేమ, దక్షవాటికమీఁద నెం♦తయు ఘనంబు
సన్నిధానంబు సేయు మో♦ చంద్రమౌళి, యస్మహాపురిభీమలిం♦గంబుమీఁద. ౨౦

తే. ఉత్తరంబునఁ గాశీపు♦రోత్తమంబు, మోక్షలక్ష్మికి నెప్పంగి ♦ మూలమయ్యె
దక్షిణంబున నాభంగి ♦ దక్షవాటి, మూల మాఁగావుతను భోగ♦మోక్షములకు.

తే. కుంటి కుఱుచ లశక్తులు ♦ కుష్ఠరోగు, లంధులును వృద్ధులును బాల♦రాదిగాఁగఁ
గాశికరుగంగ లేని బి♦కారులెల్ల, మోక్షమును బొందుదురుగాక ♦ దక్షవాటి ౨౨

మ. కలిదోషంబున నిష్ఠురాత్మకులు నుగ్ర ♦ గామాంధులుం బాపక
ర్ములు నజ్ఞానదవాగ్నిదగ్ధులును నై ♦ ప్రోక్ష్యన్మహారౌరవా
నలిఁ గూలంగల దుష్టమానసులకుం ♦ వారాణశీతుల్యమై
కలుగుం గావుత ముక్తి దక్షపురి నీ ♦ కారుణ్యసంభావనన్. ౨౩

తే. సర్వలోకంబులకును మో♦క్షదుండవైన, నీవు సన్నిహితుండవై ♦ నిల్చినపుడు
దక్షిణాపథ కాశి శ్రీ దక్షవాటి, భువనమాన్యంబ కద నాదు♦పుట్టినిల్లు. ౨౪

వ. అని విన్నవించిన యనంతరంబ యంబికావల్లభుండు మందగాచలకూటంబునం బోల్చి సంస్మృతిమాత్రంబునం బొడచూపి నిల్చిన వృషభంబు నెక్కి యథోచితంబుగా నమందానందంబున గిరిరాజనందన వెనుకదెస నిలిచి యుం గౌఁగిలించుకొనియుండఁ దమతమ వాహనంబుల నారోహణంబు చేసి బ్రహ్మాదులు పరివేష్టించి చనుదేర శంసితవ్రతులైన యక్షసురసిద్ధసాధ్యులు ముందటం గెలనబలసి యేతేర హృద్యంబు లగుగద్యపద్యంబులు తుంబురునారదాదులు పఠింప వేదఘోషంబులు జయజయశబ్దంబులు వేణువీణాకాహళాదిపంచమహావాద్యనాదంబులు కుంజరబృంహితంబులు తురంగహేషితంబులు చెలంగ మూషకారూఢుండై వినాయకుండు మున్నాడి నడువ సుబ్రహ్మణ్యుండు మయూరవాహనుండై కదిసికొలువ ననురుద్రాదిత్యులు దుర్గావీరభద్రభైరవులు నంతరాంతరంబులఁ జండీశ్వరాద్యసంఖ్యాతప్రమథగణంబులు బలసికొలువ కైలాసభవనంబుననుండి యక్షీణవిభవంబున దక్షారామంబు డాయం జను దెంచునప్పుడు ౨౫

తే. పొగడి రందు నికుంభకుం♦భోదరులును
బెరసి భద్రమహాకాళి ♦ భృంగిరిటులు
పాయు బగళంబు ద్రోలఁగు వి♦చ్చేయుఁడనుచుఁ
బార్శ్వములయందు మిగుల నా♦ర్భటము సేయ. ౨౬

కొల్పికెకెనశునకశిరస్ఫాలనంబునం గట్టిన శ్రీపాదారవిందంబునం దాపించిన బిసు
దుకటకంబున ఘటియింపఁబడి వెలుంగుయాదఃపతి మేదోమృతంబు జిడ్డున గడ్డు
కొనిన పూషాదిత్యపలువరుసయంతంబున నుప్పతిల్లు త్రుళ్లుమాణుంగులు పెల్లు
గనుల్లసిల్లవిలసిల్లుచు విశ్వజగదుత్పత్తి గుప్తివిపత్తికారియగు పురారిం గనుంగొని
జయజయశబ్ద పూర్వకంబుగాసంస్తుతి యొనర్చి ముకుళితకరారవిందుండై. ౯

తే. బ్రహ్మవిష్ణుమహేంద్రాది ♦ పరివృఢునకు, నద్రిరాజన్యకన్యాస ♦ మన్వితునకుఁ
ప్రమథగణభూతబేతాళ♦పరివృతునకు, హాసన కినుఁడు నమస్కార♦మాచరించె.

వ. ఇట్లు ప్రణామానంతరంబున భాస్వంతుండు గౌరీకాంతునకు నిజాగమనప్రయోజ
నం బెఱింగించినఁ దదనంతరంబ. ౧౧

ఆ. ఇనునితోడి చెలిమి ♦ నిభరాజవదనుండు, విన్నపంబు చేసె ♦ విశ్వపతికి
నమృతమథనవేళ ♦ నావిర్భవుండైన, భుజగహారుఁ జూడఁ♦బోద మనుచు. ౧౨

సీ. విఘ్నాధినాథుండు ♦ విన్నవించినమీఁదఁ, బర్వతాత్మజ విన్న♦పంబు చేసెఁ
బర్వతాత్మజ విన్న♦పంబొనరించిన, వెనుకఁ గ్రౌంచఘ్నుండు ♦ విన్నవించెఁ
గ్రౌంచఘ్నుఁ డటు విన్న♦వించినయత్తఱి, మఱివిన్నవించెను ♦ మాతృగణము
బ్రాహ్మ్యాదిమాతృవ♦ర్గము విన్నవించిన, వెండియు భూతముల్ ♦ విన్నవించె

తే. నిందుధరునకుఁ గైలాస♦మందిరునకు, నభవ విచ్చేయు రవికిఁ బ్రి♦యంబుగాఁగ
నమృతవారాశినుదయించి♦యంధ్రభూమి, దక్షపురినున్న యాదివ్య♦తనువుఁ జూడ.

వ. అని యిట్లు విన్నవించిన విఘ్నేశ్వరుని మీఁది యనుగ్రహంబునను భవాని
మీఁది కూర్మినిఁ గుమారునిమీఁది ప్రేమానుబంధంబునను బ్రాహ్మ్యాదిమాతృగ
ణంబులమీఁది ప్రీతిని భూతంబులమీఁది యాదరాతిశయంబునను భాస్వంతుని
మీఁది సంతోషంబునను మధ్యమలోకగమనోద్యుక్తుండై హరివిరించులం జూచి
మహాదేవుం డిట్లనియె. ౧౪

మహాదేవుఁడు ప్రమథగణసమేతుఁడై దక్షారామమునకుఁ బోవుట.

మ. కలవారం దఱు దక్షవాటిగమనో♦త్కంఠాసముత్సాహదో
హాలులైనారు సహస్రభానుఁడును న♦భ్యర్థించుచున్నాఁడు మం
గళదివ్యామృతలింగదర్శనమునుం ♦ గర్తవ్య మంధ్రక్షమా
స్థలికిం బోదమె యానుషోకకు వినో♦దంబుల్ పరీక్షింపఁగన్. ౧౫

తే. పాయ కొకచోటఁ జదికిలఁ♦బడఁగ నుండ, నైనఫలమేమి యటు వినో♦దార్థ మరిగి
సంచరింతముగాక యా ♦ జలజహితుని, ధర్మ మార్జిత్యమునుబొంద ♦ దక్షపురిని.

వ. అని యానతిచ్చి యాక్షణంబ. ౧౬

తే. గారవించెను విధి శిరః కంపమునను, నాదరించెఁ బ్రియోక్తుల ♦ నబ్జనాభుఁ
డిం చుమందస్మితమున మ♦న్నించె శక్రుఁ, డాదరించె నునుకంపఁగ ♦ దృక్సృష్టి.

చం. సకలదిశాముఖంబులుఁ బ్ర♦సన్నములయ్యెఁ బ్రదక్షిణార్చియై
యకలుషలీలఁ గైకొనియె ♦ హవ్యవహుండు హవిర్విభాగముం
బ్రకటితసౌఖ్యకారియయి ♦ వాయక వీచె సమీరణంబు ప్రేమం
బకుఁ డట భీమనాయకుని ♦ మందిరమధ్యముఁ జొచ్చునత్తఱిన్. ౪౦

సీ. గంగాజలాపూర్ణ♦గాంగేయమణికుంభ, హస్తాబ్జములఁ గొంద♦ఱప్సరసలు
ఫలపుష్పకిసలయ ♦ ప్రచురపాత్రవిశేష, హస్తాబ్జములఁ గొంద♦ఱప్సరసలు
నిర్మలానేకమా♦ణిక్యనీరాజన, హస్తాబ్జములఁ గొంద♦ఱప్సరసలు
లాజాక్షతాదిక♦ల్యాణవస్తువ్రాత, హస్తాబ్జములఁ గొంద♦ఱప్సరసలు

తే. నాటపాటల మ్రొక్కుల ♦ నభినుతులను, నర్థిసేవించి రొకకొంద♦ఱప్సరసలు
అపుడు రెండవకైలాస♦మనఁగ నొప్పె, నభవుఁ డేతేర భీమనా♦యకునినగరు. ౪౧

వ. మఱియు ననేకప్రకారంబుల దివ్యాంగనారచితోపచారంబు లంగీకరించుచు నాం గీరసనత్త శోభనలగ్నంబున మును లాశీర్వాదంబులు చెలంగ నందివాహనంబు డిగ్గి నిజభుజావలంబనావతీర్ణయగు నపర్ణహస్తాబ్జంబు కరపల్లవంబున నవలబించి ముందట జలధరవాహుఁడు వేత్రహస్తుండై సందడి నెడఁగలుగజడియ మార్గ శీర్ష శుద్ధచతుర్దశియందు రోహిణీనక్షత్రంబున సిద్ధయోగంబున యోగీశ్వరేశ్వ రుండు. ౪౨

తే. దాఁటెఁ బ్రాసాదదేహళి ♦ దర్పకారి, ధరణిధరరాజపుత్రి కై♦దండ యొసఁగ
నమ్మహాదేవి కుచకుంభ♦ లమ్ముసోఁకి, యంగకంబులఁ బులకంబు♦లంకురింప. ౪౩

వ. అప్పుడు. ౪౪

ఉ. తా మును చేసినాఁడ నొక ♦ తప్పని చిత్తములోఁ దలంచునో
యేమనునో తనుం గనిన ♦ నీశ్వరుఁ డంచు భయంబుతోన యా
స్వామికి నర్చనం బొసఁగె ♦ శంబరశత్రుఁడు దక్షవాటికా
ధామవిలాసదీర్ఘికలఁ ♦ దన్వగఁ జూచిన హల్లకంబులన్. ౪౫

తే. మును కటాక్షైకవీక్షణాం♦భోరుహములు, నర్చనము లిచ్చి రఖిలలో♦కాధిపునకు
శివునిఁ బూజించి రప్సర♦స్త్రీలు పిదప, హస్తపంకజపుష్పోప♦హారములను. ౪౬

తే. కామమునులోభమును ముక్తి♦కాంతయందు
మోహమదములు బాలక♦ముగ్ధలందు
నధికపాపాత్ములం దధ♦ర్మాత్ములందుఁ
గ్రోధమాత్సర్యములు జన♦కోటికొదవె. ౪౭

వ. అంత నీలకంఠుఁడు సకోపకంఠంబునకు విచ్చేయునప్పుడు. ౨౭

గీ. విషమశరశరాసనస్థపీఠ♦విటంకంబు, నంతరాంతరముల ♦ నరసి యరసి
యక్షకర్దమమున ♦ యక్షేశ్వరాదులు, సవరచేసి రథిక ♦ సంభ్రమమున. ౨౮

కం. ఘుస్సృణప్రసూనరసమునఁ, బసపుంజూర్ణమునఁ జంద్ర♦పాంసులముక్తా
వికరములు సుర లొనర్చిరి, పసగా శంఖాబ్జముఖ్య ♦ బహుచిత్రంబుల్. ౨౯

వ. వెండియు సువర్ణారవిందసందానితసుందరమందారమాలికాభిరామంబును సం
స్తంభితశాతకుంభరంభాముండితధ్వజపటశోభితంబును నానావిపణిమార్గన్యస్త సం
ఘటిత మాణిక్యమయూఖరేఖాకిమ్మీరితదశదిశాముఖంబును వరవిశేషవిభవలక్ష్మీ
ధామంబును నగు దక్షారామంబుఁ బ్రవేశించునప్పుడు. ౩౦

శివుఁడు దక్షారామంబుఁ బ్రవేశించుట.

ఉ. అక్షతగంధపుష్పఫలహారి ♦ హిరణ్మయపాత్రహస్తలై
దక్షపురీవిలాసినులు ♦ తామరసాయతలోచనల్ సహ
స్రాక్షుఁడు భీమలింగమున ♦ కర్పణచేసిన యప్సరల్ విరూ
పాక్షు నెదుర్కొనం జనిరి ♦ యందియ లంఘ్రుల ఘల్లుఘల్లనన్. ౩౧

తే. భావహావవిలాస వి♦భ్రమము లమరఁ, జంద్రశేఖరు నగరియ♦చ్చరలపిండు
తగ సమర్పించె నర్ఘ్యాది ♦ దంపతులకు, రత్నదీపాంకురముల నీ♦రాజనములు. ౩౨

ఉ. శైలతనూజ తోడుగఁ బ్ర♦సాదగుణంబున మాటిమాటికిన్
మేలములాడుచున్ నిజస♦మీపమునన్ గుహమాతృభద్రశుం
డాలముఖప్రధానగణ♦నాథులుగొల్వఁగ భారతీశల
క్ష్మీలలనేశ్వరుల్ గదిసి♦చెప్పెడు విన్నప మాలకించుచున్. ౩౩

తే. భూమి దక్షిణపాథోధి ♦ పుణ్యసీమఁ, బ్రజలు చేసిన భాగ్యమై ♦ భవసమృద్ధి
శ్రీమహాదేవు కరుణానిరీక్షణంబు, గౌరిముఖరాజలక్ష్మియుఁ ♦ గానఁబడియె. ౩౪

శా. సంతోషించిరి దక్షిణాపథజనుల్ ♦ సాక్షాద్విరూపాక్షునిం
గాంతాసంయుతు నందివాహు శశిరే♦ఖాజూటకోటీరు వే
దాంతాభ్యర్చితపాదపంకజుని ద♦క్షారామమధ్యంబునం
దంతన్ సంభృతసౌఖ్యుఁ గంటిమిదె క♦న్నారంగ నం చెంతయున్. ౩

కం. నాగేంద్రకర్ణకుండలు, నాగేంద్రత్వక్కటీరు ♦ నగరాజసుతా
సౌగంధ్యలలితదక్షిణ, భాగుం గనుఁగొంటి మిట్టి♦భాగ్యము గలదే. ౩

గీ. అని సమస్తజనంబులు ♦ నభినుతింప, నల్లనల్లన వేంచేసె ♦ నంధకారి
దక్షవాటికఘంటాప♦థంబునందు, హరిశతానందశక్రాది ♦ సురులు గొలువ. ౩

వ. ఇట్లు భీమేశ్వరసదనాంతరంబుం బ్రవేశించి. ౩

బ్రహ్మవై సృజియింతు వొక్కగుణంబున విష్ణుండవై పాలింతు వొక్కగుణంబున రుద్రుండవై సంహరింతువు, సర్వభూతాంతరాత్మభావనా, పరమపావనా, నీవు చంద్రసూర్యాత్మదీధితివై యహోరాత్రస్వరూపంబున వర్తింతువు, పృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశాది పంచభూతాత్మకజీవాత్మక స్వరూపంబున వర్తింతువు సర్వభూతాత్మ ప్రవిష్టుండవు, సర్వేంద్రియగుణాధారా, సర్వేంద్రియవర్జిత సర్వపరాత్మక రూపంబున సర్వంబు ననుభవింతువు, సర్వశక్త్యాత్మక సర్వభూతగుహాశయ యని నమోనమశ్శబ్దంబులతోడ నిన్ను శ్రుతులు సంస్తుతించు శుద్ధుండవు బుద్ధుండవు సుఖివి సదానందుండవు సదాముక్తుండవు నుమ్ముఁ గోటి కామినులల్పబుద్ధులు మిమ్ముఁ బ్రస్తుతింపఁగలవారలా క్షమియింపు క్షమియింపుము రక్షింపు రక్షింపు మనోచరచరిత్ర యగోచరబలాబల మహర్షియోగీంద్రులకు దుర్లభుండవు సంసారి వసంసారివి భవుండ వభవుండవు మంగళుండ వమంగళుండవు భుజంగభూషణా, నిన్ను నీవ యెఱుంగుదువు సర్వాతీతుండవు, తాపసప్రియుండవు, తపోలభ్యుండవు నిజకర్మనిష్ఠులైన కర్మఠులు నిన్ను భజియింతురు నీకుఁ బ్రణామంబులు సేయుదురు జ్ఞానంబున నొండె నజ్ఞానంబున నొండె నీ మహిమార్ణవంబున మునింగి దరిచేరం దెరువెఱుంగక నీవే తక్క నితఃపరం బెఱుంగక మా యాత్మశుద్ధికొఱకుఁ దోఁచినట్లు వర్ణించెదముగాని శక్తిగలిగి కాదు దేవదేవ మహాదేవ దేవతాసార్వభౌమా దేవాదిదేవ దేవదేవేశ మహాలింగ తపోవిశేషంబునం బర్వతాత్మజ నీదేహంబున సగపాలుగొనియె నీ దేవికి నమస్కారంబు నీకు నండవసాదంబు కటాక్షింపుమని ప్రార్థించిరి. తదనంతరంబ యోసర్వమంగళాభువనేశ్వరీ సర్వమంగళదాయినీ నీకు మ్రొక్కెదము మమ్ము రక్షింపుమని మహాదేవికిం గేలుదోయి నొసలిపయిం గీలించి యోమహాదేవ మహానుభావ శశాంకశేఖర నమస్తేనమస్తే నమయని యనేకప్రకారంబుల స్తుతియించిన. ౫౩

చం. వికటజటాకుటుంగమున ♦ వెన్నెలఁ జేని ధరించి వీనులం
బ్రకటితనాగకుండలభ♦రంబులు వ్రేలఁగ సుప్రసన్నుఁడై
వికవికనవ్వుచుం గరము ♦ వేడుకతోఁ బొడచూపె భీమనా
యకుఁడు మహాపతివ్రతల ♦ కంబికతోఁ గరుణాగుణంబునన్. ౫౪

తే. ఇట్లు ప్రాదుర్భవించి స♦ర్వేశ్వరుండు, వరము లెన్నేని యాపతి♦వ్రతల కొసఁగి
యంత నంతర్హితుండయ్యె ♦ నఖిలసురులు, గానఁ గానంగ భీమలిం♦గంబునందు. ౫౫

వ. అప్పుడు సమీపవర్తియగు బృహస్పతికి దివస్పతి యిట్లనియె. ౫౬

దివస్పతి బృహస్పతిని దానములఁగూర్చి యడుగుట.

కం. దాతృత్వము దానంబును, దాతవ్యం బనఁగ నెద్ది ♦ ధర్మవిధిజ్ఞా
దాతవ్యం బెయ్యది వి,ఖ్యాతము భవ్యానుజన్మ ♦ యానతియీవే. ౫౭

వ. అనంతరంబ శాశ్వత భవ్యాంతర మందిరంబునఁ బ్రవేశించి హరివిరించి ప్రముఖ బృందారకులచేత మధుపర్కాద్యుపచారంబులు గైకొని కల్యాంతరంబులు గడచి గర్భగృహాభ్యంతరంబునందు నిరాత్మగత్మ స్వరూపంబైన శ్రీభీమనాథ మహాదేవ స్వయంభూజ్యోతిస్సుధామయమహాలింగంబు నాగమోక్తప్రకారంబుల నర్చించి యాచారమస్తకంబు తద్ద్రూపంబు ముహూర్తమాత్రంబు చింతించి. ౪౮

శ్రీకంఠుఁడు దక్షారామ భీమేశుతో నైక్యతం బొరయుట.

శా. కైలాసాచలకేళిమందిరుఁడు శ్రీ♦కంఠుండు సోత్కంఠుఁడై
ప్రాలేయాచలరాజకన్యకయుఁ దా♦బ్రహ్మాదిదేవవ్రజం
బాలోకింపఁగ నైక్యతం బొరసె ద♦క్షారామభీమేశుతోఁ
ద్రైలోక్యంబును దివ్యలింగశివతా♦దాత్మ్యంబు వర్ణింపఁగన్. ౪౯

సీ. అవ్యయం బనవద్య♦మాద్య మచ్యుత మజం, బవ్యక్త మప్రమే♦యం బనంగఁ
బరఁగి కైలాసభూ♦ధర సమాగతమైన, తేజంబుతోఁ గూడి♦ తేజరిల్లె
దక్షవాటీపురా♦ధ్యక్షభీమేశ్వర, శ్రీస్వయంభూదివ్య♦ సిద్ధలింగ
మమృతపాథోధ మ♦ధ్యాంతస్సముద్భూత, మమలపరంజ్యోతి♦ రాదికంబు
తే. భువనబీజంబు కైవల్య♦భోగదాయి, యఖిలకళ్యాణకారి వి♦శ్వాద్భుతంబు
పూజఁగొనియెను మురభిదం♦బుజభవాది, దేవతాకోటిచే సంప్ర♦తిష్ఠఁబొంది.

వ. బ్రాహ్మీప్రధానసప్తమాతృకలును నందీమహాకాళాదిప్రమథగణంబులును హరివిరించిప్రముఖబృందారకులును పురందరాదిలోకపాలకులును వసురుద్రాదిత్య మరుద్విశ్వేదేవాశ్వినిదేవతలును సిద్ధసాధ్యులును విద్యాధరోరగులును గ్రహనక్షత్రతారకంబులును పితృగణంబులును మూర్తంబులును నమూర్తంబులు నగుచరాచరంబులన్నియు నానారత్నగంధపుష్పధూపదీప నైవేద్యాదులు సమర్పించి ప్రదక్షిణంబు లాచరించి నమస్కరించి స్తుతియించిరి. తదనంతరంబ వెండియు ౫౧

లక్ష్మ్యాదులు శ్రీభీమేశుని స్తుతించుట.

కం. సిరివాణిగౌరిసతియు,న్నరసలరుంధతియహల్య♦శచి మొదలగు స
త్పరమపతివ్రత లర్చిం,చిరి దక్షారామనిలయు♦ శ్రీభీమేశున్. ౫౨

వ. ఇట్లు పూజచేసి పరమపతివ్రతలు ముకుళితకరాంబుజలై శ్రీదక్షవాటీపురాధ్యక్ష భీమేశ్వర భీమనాథ భీమశంకర భీమలింగ మహాదివ్యలింగ యవాఙ్మానసగోచర సనకసనందనసనత్కుమార సనత్సుజాతాదియోగీంద్రులు నపారంబైన నీమహిమఁ గొనియాడనేర, రటుగావున మిమ్ము స్తోత్రంబుసేయ మాబోంట్లతరంబె? నిర్గుణుండవు సగుణుండవు గుణాతీతుండవు గుణాఢ్యుండవు నీవొక్కగుణంబున

ఉ. హాటకవేదికాధవళ ♦ హర్మ్యసుదావళశంఖకాహళీ
ఘోటసితాతపత్రములు ♦ క్రొత్తమెఱుఁగులు వోనిభామినుల్
మేటిధనంబు వస్త్రములు ♦ మేదినియీఁగికి నెంచిచూచినం
నాటికి రావుగాన నిది ♦ సత్ఫల సుభ్రమునాథవాహనా. ౬౯

తే. శ్వేతపక్షంబులోపలఁ ♦ బెరుఁగునట్లు, దినదినంబును నీహార ♦ దీప్తి దీప్తి
నవ్విధంబునఁ బెరుఁగు ని♦త్యాభివృద్ధిఁ, బంటపంటకుభూదాన ♦ భర్తఫలము. ౭౦

తే. పాతకము చేసినైయెనను ♦ బరితపించి, ధరణిదానంబు చేసిన♦ధన్యుఁ డడఁచు
నయ్యఘముఁ దథ్య మిదినిర్జ♦రాధినాథ, కుబుసమూఁడ్చెడి మేటినా♦గువుసుబోలె.

తే. ఒకఁడు హయమేధ మొనరించు ♦ నొక్కఁడుండు
భూమిదానంబొనర్చునీ ♦ పురుషులందుఁ
దారతమ్యంబు లేదండ్రు ♦ తత్త్వవిదులు
ధర్మములు రెండు నొక్క వి♦ధంబకాన. ౭౨

ఉ. కాంచనకింకిణీయుతము ♦ కామగమంబును దేవతాప్సర
శ్చంచలలోచనానికర ♦ సంకులముం బ్రముదావహంబునై
మించిన దివ్యయానమున ♦ మీఁదిజగంబులఁ గ్రీడసల్పు ని
ర్వంచన భూమిదాత యగు ♦ వాఁడు పురందర పెక్కువర్షముల్. ౭౩

కం. భూమికి సరియగు వస్తువు, భూమికి సరియైన విధియు ♦ భూమీదాన
స్వామికి సరియగు పుణ్యుఁడు, లేమికి సందియ మొకింత♦లేదు మహేంద్రా. ౭౪

తే. భూమిదానంబె దాన♦మంభోవగమన, సూనృతమె సారధర్మంబు ♦ సురవరేణ్యా
యనృతమె పాతకంబు స♦హస్రనయన, తెలియఁజెప్పితినీకు సం♦దియము వలదు.

—దివస్పతి శ్రీ భీమేశ్వరునకు భీమమండలంబు సమర్పించుట.—

వ. అనిన విని దివస్పతి బృహస్పతిం బూజించి యతని యుపదేశంబున భక్తి శ్రద్ధా తాత్పర్యవిశ్వాసంబులు మనంబునం బెనంగొన భూమీమండలంబు సస్యంబును సోద్యానంబును సకూపంబును సతటాకంబును సపద్మాకరంబును సదక్షిణంబును సశాస్త్రోక్తంబును గా ధారాపురస్సరంబుగా శ్రీభీమేశ్వర శ్రీమన్మహాదేవునకు సమర్పించి యామహీసన్నివేశంబునకు భీమమండలంబను నామంబు గల్పించె నది యెట్లనిన. ౭౬

ఉ. అంబుధి మేర తూర్పునకు ♦ నబ్ధియ సీమ పడమ యామ్యదిగ్విభా
గంబునకుం బ్రతీచికిని ♦ గౌతమి సీమ యుదీచికిం బ్రమా
ణంబు త్రియోజనంబు సుర♦నాథుఁడు దక్షిణకాశి భీమలిం
గంబున కేకభోగముగఁ ♦ గట్టడచేసె వసుంధరాస్థలిన్. ౭౭

కం. దేవతలకు బ్రాహ్మణులకు, నీవలయు పదార్థ మెద్ది ♦ యొసఁగింపఁదగుం
జీవా బహువారిపూర్ణము, గావున రాజులకుఁ దెలియఁ♦గాఁ దగవగుఁబో. ౫౮
వ. అనిన విని బృహస్పతికి గీష్పతి యిట్లనియె. ౫౯

భూదానమహిమ.

కం. సమస్తదానాత భూమిదానము, పరసుము దానములయందు ♦ బహువస్తుతతుల్
ధరణీతలమునయందును, విరళంబై యెప్పుడునుద్భ♦వించుటకతనన్. ౬౦
కం. సర్వపదార్థాశయమగు, నుర్వి మహీసురుల కిచ్చు ♦ నుత్తముల కగుఁ
సర్వప్రదానఫలమును, గీర్వాణాధీశ యేటి♦కి సంశయముల్. ౬౧
చం. రజతము కాంచనంబు నవ♦రత్నములుం వనముల్ తటాకముల్
గజతురగాదిజంతువులు ♦ గంధము పువ్వులుఁ బండ్లుఁ దేనియల్
ద్విజునకు వేయువేల కడు ♦ వేడుక నిచ్చుటకంటెఁ బ్రీతిఁ ద
త్ప్రజననకారణంబగు ధ♦రాస్థల మిచ్చుట యిచ్చు టన్నియున్. ౬౨
తే. ధరణిసర్వగుణోపేత ♦ ధాన్యజనని, సస్యశాలిని నెవ్వాఁడు ♦ శాంతబుద్ధిఁ
బాత్రమునకిచ్చు నతనికి♦ధాత్రియుండు,నంతకాలంబు సకలసౌ♦ఖ్యములు గలుగు.
సీ. కృతదక్షిణంబు ల♦గ్నిష్టోమములు పెక్కు, యజనించునట్టి పు♦ణ్యాత్ములకును
జ్ఞానదయాసత్య ♦ సంతతవిజితేంద్రి, యత్వముల్ గురుదేవ♦తార్చనములు
మొదలుగాఁగలపుణ్య♦ములు సేయుధన్యుల, కధికుండు భూప్రదుం♦డం డ్రుబుధులు
పరమపాతివ్రత్య♦పరిపాటి పాటించు, తరుణికంటె మహిప్ర♦దాత పెద్ద [బుధుఁడు
తే. వాఁ డనూనగోత్రుండును ♦ వాఁడుఘనుఁడు, వాఁడు పుణ్యగరిష్ఠుండు ♦ వాఁడు
వాఁడు విశ్రాంతిమంతుండు♦వాఁడు దాత, యెవ్వఁడే వేదవిప్రున♦కిచ్చు ధరణి.
తే. కాలమృత్యువు వెనఁదోలి♦కఱవ వెఱచు,నహిమరోచియు నెండగా♦యంగ నణఁగు
నగ్ని శంకించు నెరమంట ♦ లప్పళింప, భూమిదానంబొనర్చిన ♦ పుణ్యతముని.
కం. స్వామిహిత మొప్పఁగను సం,గ్రామమున శరపరంప♦రలు పయిఁ గురియం
గా మృతిఁ బొందిన శూరుఁడు, భూమీదాతకుఁ బ్రభావ♦మునఁ గట్టువడున్.
తే. అయిదుతరములపూర్వుల♦నవ్వులమీఁద
వందఱనుగాచు నూర్ధ్వలో♦కాలయములఁ
గమియఁబండిన వివిధస♦స్యములతోడి
యవనిదానంబుచేయు పు♦ణ్యాత్మకుండు. ౬౭
కం. అనుములు గోధూమంబులు, మినుములు సెనగలును బండు♦మేదిని భూదే
వుల కిచ్చు నెవ్వఁ డతనికి, ననపాయస్వర్గసౌఖ్య♦మబ్బు మహేంద్రా. ౬౮

తే. నాటె మందారశాఖవులు ♦ తోఁటలందు, వలఁతిసురభులఁ గీలారి ♦ ములకునిచ్చెఁ
బోసె సిద్ధరసంబును ♦ బుష్కరిణులఁ, గణఁక నింద్రుం డు దక్షిణ ♦ కాశియందు. ౮౮
తే. ఏకభోగంబుగాఁగ నే ♦ లేలుగరుసు, గడలిసీరుయు గౌతమీ ♦ గంగ మేఁ
కప్పురప్పుఁగ్రోవికాశ్మీర ♦ ఖండ మనధి, యేలె విశ్వకుటుంబి భీ ♦ మేశ్వరుండు. ౮౯
మ. సరిసామంతుఁడు శ్రీకుమారవనితా ♦ చాళుక్యభీమేశ్వరే
శ్వరదేవుం డుపకంఠబాంధవుఁడు శ్రీ ♦ సంవేద్యరాడ్భైరవుం
డిరువుంబోస్వను బల్వలేశుఁడు మృకం ♦ డేశుండుగా నేలె ని
ద్ధరణీమండలి భీమనాథుఁడు నిరా ♦ తంక ప్రతాపోద్ధతిన్. ౯౦
తే కట్టఁబట్టంబు యువరాజు ♦ గజముఖునికి, రాణివాసంబుతుహినాద్రి ♦ రాజతనయ
కూర్మిసైన్యాధినాథుండు ♦ గొమరసామి, యిలకుఁ బతి యైనదక్షవా ♦ టీశ్వరునకు.
శా. శ్రీకంఠుండు త్రిలింగభూవలయముల్ ♦ శ్రీభీమనాథేశ్వరుం
డేకచ్ఛత్రముగా సమస్తభువనా ♦ ధీశుండు పాలింపఁ గాఁ
బాకోన్మద్రితమాధవీనిచికల ♦ ప్రత్యగ్రసౌరభ్యల
క్ష్మీకం బైనవసంతకాల ముదయిం ♦ చెన్ సౌఖ్యసంధాయియై. ౯౧

-- వసంతర్తు వర్ణనము. --

తే. సకలదైవతమండల ♦ సార్వభౌము, దక్షిణాపథకాశికా ♦ ధవునిఁ గొల్వఁ
గుసుమవిసరంబుఁ గానుకఁ ♦ గొంచువచ్చె, నఖిలఋతుచక్రవర్తి మ ♦ ధ్యాగమంబు.
తే. కమిచె సురపొన్న వనలక్ష్మి ♦ కబరిమీఁద, సంతరించినముత్యాల ♦ జల్లివోలెఁ
బూచె సంపెంగలారామ ♦ భూమియందుఁ, గుసుమనారాచుచిచ్చుల ♦ కోలవోలె.
శా. హేమంతావధిసంప్రబోధగురువుల్ ♦ హృజ్జాతతేజోగ్నిధా
య్యామంత్రాక్షరముల్ పటీరగిరివ ♦ న్యామందవాతూలముల్
వేమాఱుం గలశీతనూభవధూ ♦ వేణీభరాంతఃప్రసూ
నామోదగ్రహయాళువుల్ పొలసె ద ♦ క్షాగామమధ్యంబునన్. ౯౨
చం. దిగదిగఁ జేరవచ్చి రతి ♦ దేవి యపాయముఁ బొందకున్నకై
తగవున రత్నకుండలక ♦ దంబకముం దను వేఁడిపుచ్చుకోఁ
దెగువ మనోభవుండు తియ ♦ తియ్యనిసింగిణివింటికొప్పునన్
దగిలిచె దక్షవాటివని ♦ తాచికురంబులఁబోలు శింజినిన్. ౯౩
తే. పాంథనివహంబుపాలియు ♦ త్పాతకారి, ధూమకేతువుఁబోలి పె ♦ న్దోఁటనడుమ
విరిసెఁ గ్రొవ్వారినాగ ♦ కేసరపుఁబువ్వు, మీఁదిధూమంబుభంగిఁదు ♦ మ్మెదలువెడలె.
శా. సంధుగ్ధార్ణవచంద్రమండలశిఖి ♦ జ్వాలాతటిద్వల్లరీ
కందర్పేక్షుశరాసనాచ్యుతతనూ ♦ గంధర్వవంశోద్భవల్

తే. తుంగభద్రానదీసంగతి ♦ తోడఁగూడఁ, గణ్వవాహినితోఁ గూడఁ ♦ గనకరత్న
దివ్యపరిచ్ఛదసహితంబు ♦ దేవభర్త, ధరణిభీమేశ్వరున కిచ్చె ♦ ధారపోసి. ౭౮

తే. జాత త్రైలోక్యభర్తృ న్వ♦ స్త్రత్రపుంజు, దేయ మంభోధిగౌతమీ ♦ తీరభూమి
త్రిపురవిధ్వంసనుండు ప్ర♦తిగ్రహీత, యింత యొప్పునె పరికింప ♦ నీసమృద్ధి. ౭౯

వ. ఇవ్విధంబునఁ శాకశాసనుండు పురశాసనుం డగుశ్రీభీమేశ్వర శ్రీమన్మహాదేవునకు
సంగరాగాదిభోగవైభవ వినోదార్థంబుగా గజాశ్వదాసదాసీగాణిక్య మాణిక్యగో
ధేనుసహితంబుగా భీమమండలంబు సకలోర్వరానుసమేతంబుగా సమర్పించి చాతుర్వ
ర్ణ్యంబును రప్పించి యిట్లనియె. ౮౦

సీ. ఓమహాజనులార ♦ భీమమండలమహా, గ్రామఖండికభట్టి ♦ కాగ్రవైశ్య
వాస్తవ్యులార వి♦శ్వాసపూర్వకముగా, సావధానమనస్కు♦లైవినుండు
ప్రాగ్దిశకును యామ్య♦పశ్చిమంబులకును, నంభోధిగౌతము♦లవధిచిహ్న
లుత్తరమున మూఁడు♦యోజనంబుల తుద, పొలిమేర యిది చక్ర♦వలయరేఖ
తే. యీమహాక్షేత్ర మేను స♦ర్వేశ్వరునకు, నిందుధరునకు దక్షవా♦టీశ్వరునకు
నిచ్చితిని ధారవోసి భీ♦మేశ్వరునకు, నానుధాకరతారకా♦హస్కరముగ. ౮౧

ఆ. ఏలుకొండ్రు మీర ♦ లేపురాంతకునకుఁ, బృథివియీగిబిక్ష ♦ బిక్షతరము
బ్రతుకుఁ డాశ్రయించి ♦ ఫణిరాజకుండలు, భీమనాథదేవు ♦ భూమిజనులు. ౮౨

వ. అని యీప్రకారంబునఁ దెల్పుడు సేయుమ. ౮౩

చం. సురపతి మార్గశీర్షమున ♦ శుద్ధచతుర్దశినాఁడు రోహిణిం
బొరసిన సిద్ధయోగమున ♦ భూతలమిచ్చెఁ బయోధిగౌతముల్
గరుసుగఁ దుల్యభాగయును ♦ గండ్రెడు లోనుగ దక్షవాటికా
వరునకు భీమనాథునకు ♦ వారవధూత్రిశతద్వయంబుతోన్. ౮౪

వ. ఇట్లిచ్చి ధర్మశాసనంబు వ్రాయించె నది యె ట్లనిన. ౮౫

ఉ. ఇప్పటి భూమిపాలురును ♦ నింకిట రాఁగలభూమిపాలురుం
దప్పకుఁడయ్య మత్ప్రవిహి♦తస్థిరభూతలదానధర్మ మె
ల్లప్పుడు మీకు నయ్యెడుఁ జి♦రాయువు భాగ్యము వైభవంబుచే
నొప్పగునుప్రతాపము సు♦ఖోన్నతి గంధగజాదిలక్ష్మియున్. ౮౬

వ. అని వెండియు. ౮౭

సీ. కట్టించెఁ బట్టన♦త్రైవిభాగముప్రైడిఁ, గల్పించె వప్రంబుఁ ♦ గాంచనమున
మలిపించె బంగారు♦ముల దేవగృహములు, కూర్పించె నట్టిండ్లు ♦ కుందనమున
నిర్మించెఁ బ్రాసాద♦నివహంబు గవకానఁ, బాటించె గవఁకులు ♦ హాటకమున
రచియించెఁ గార్తస్వ♦రమున గోపురములు, కీలించెఁ గేలిదీ♦ర్ఘికలు భూరి

వనితలు భీమనాయకుని ♦ వారక యేసిరి కన్నుఁదేనియల్
చినుకు పసిండి లేఁజెఱకు ♦ సింగిణివింట్లను బుష్పబాణముల్. ౧౦౪
వ. తదనంతరంబ. ౧౦౫
ఉ. చంచలనేత్ర హేమరథ ♦ సౌధశిరోగృహకూటకోటిపైఁ
గాంచనపత్రపద్మమునఁ ♦ గర్ణికమధ్యమునందు నిల్వ ని
ర్వంచన నేసె నంతఁబరి♦వర్తనచిత్రవిలాసలీల న
ర్తించుచుఁ బుష్పబాణముల ♦ దేవశిఖామణి భీమనాథునిన్. ౧౦౬
తే. ఆజ్ఞవాటించెఁ గేలివి♦హారములకు, భీమనాథుండు దేవతా♦గ్రామిణులకు
గంధకర్పూరకస్తూరి ♦ కాప్రశస్త వస్తుకోటులు నొసఁగె న♦వారితముగ. ౧౦౭
వ. అప్పు డప్పురంబున నంగనాజనంబులు. ౧౦౮
మ. జిలుగుం జెంద్రికవన్నె చేలలును గా♦శ్మీరాంగరాగంబులుం
వలిముత్యంబులభూషణంబులును భా♦స్వత్కేతకీపత్రికా
విలసద్వేణులుఁ జొక్కమై మెఱయఁగా♦ వేల్పుంజకోరేక్షణల్
లలి భీమేశ్వరు రాజశేఖరునిఁ గొ♦ల్వ న్వచ్చి రొక్కుమ్మడిన్. ౧౦౯
శా. బీజాపూరఫలేక్షుచారుమణికుం ♦ భీమేచకేందీవరాం
భోజంబుల్ సమయోచితంబులుగ శం♦భుం జేరి కుంభస్థలీ
రాజార్ధాభరణంబు దక్షనగరీ ♦ రామాసముత్తుంగవ
క్షోజద్వంద్వశిఖాంకురస్ఫురణఁగై♦కొన్విఘ్నరాజర్షిలిన్. ౧౧౦
తే. సానికూఁతుల పల్లవో♦ష్ఠములఁబోలు, దాసనపుఁబువ్వనంటఁ గం♦ధర ధరించి
పసిఁడిబుఱ్ఱటకొమ్ము చే♦పట్టివచ్చె, భవునిఁగొలువంగఁ బాతాళ♦భైరవుండు. ౧౧౧
చం. మగఁటిమిఁ జెంద్రగుజ్జరస♦మంటినవామపదాంబుజంబుపై
నిగళము నానురాసురవి ♦ నిర్జితమౌ బిరుదందె ఘల్లనం
బొగడలు బొందుమల్లియలు ♦ పొన్నలు పావడచొళ్ళియంబునన్
నిగిడిచి వీరభద్రుఁడు చ♦నెన్ శశిమౌళిసమీపభూమికిన్. ౧౧౨
వ. అప్పుడు బ్రహ్మాదిదేవతలును నింద్రాద్యష్టదిక్పాలకులును నందిభృంగిరిటికుంభనికుంభకుంభోదరచండీశ్వరమహాకాళప్రముఖు లగునసంఖ్యాతప్రమథులును సురగరుడోరగకిన్నరగంధర్వసిద్ధసాధ్యవిద్యాధర రాక్షసులును భూతబేతాళశాకినీడాకినీగణంబులును సమయోచితాలంకారంబులఁ గైసేసి వృషకేతునిం గొలిచి యుండి రంత. ౧౧౩
శా. ప్రీత్యుత్ఫుల్లనఫాలనేత్రుఁడగు శ్రీ♦భీమేశ్వరస్వామి ని
ష్ప్రత్యూహం బగుసౌహృదంబున హరి ♦ బ్రహ్మాదులన్ భ్రూలతా

హిందోళంబునఁ బాడి రచ్చరలు భీమేశుం ద్రిలోకాధిపుః
గుందారవిందసువాటియందు సుమనోమైరేయముల్ గ్రోలుచున్. ౯౮

మ. అలికోలాహలసంభ్రమంబును శుకవ్యాజృంభముః శారికా
కులసల్లాపములుః విహారవిపినక్షోణీవిభాగంబునం
గల పుంస్కోకిలకంఠకోమలకుహూకార ప్రపంచంబుతోఁ
దలఁపించెః రతికాంతమూలరథినీ ధాటీసమారంభమున్. ౯౯

వ. మఱియును వత్సరమయంబున భువనోత్సంగమంగళాలంకారంబైన దక్షారామంబునఁ బరిసరారామంబులయందుఁ బరమపరిపాకభిదుర ఫలాపీడదాడిమీక్రోడనీడాక్రీడచ్చికోరశయూథంబును, బరిసరస్ఫురితామ్రచూడ చూడాతామ్రకిసలయామ్రేడితసుదివసామ్రాజ్యపూజ్యంబును, నవకుసుమమధుపానహర్షితపుష్పితరుపుష్పితలావణ్యవిశేషంబును, నవదేవతాతాళవృంతాయమానదళనిచయరోచనామేచక మోచారణ్యంబును, బరిసరావనిరుహానివహావకులపనసనిస్రంస్యమానశీధురసధునీజంబాలజాలవనవిభాగంబును, నవచపలచంచరీకచక్రచరణతాడన చంచల చంపకదాడిమీప్రసవమంజరీరజఃపుంజసముత్పుంజనికుంజంబును, గంధసారగిరిగంధవాహప్రవాహలహరికావిహారబహుళితభూతనూత క్రముకకుహళీగర్భనిర్భరామోద మేదురంబును నగుచు జగదాహ్లాదంబు సంపాదించుచు విజృంభించిన.

సీ. కర్పూరకస్తూరి కలఁ గోట నిర్మించి, కుంకుమద్రవమునఁ గొమ్మఁ దీర్చి
యగురుజంబాలంబు నందు బెందడి చేసి, పన్నీటివెల్లువఁ బరిఖఁ దాల్చి
పవడంపుఁ జివురుల గవఁకు లుత్పాదించి, తమ్మిరేకుల బోను తలుపు లెత్తి
రత్నాంకురంబుల రంగవల్లి రచించి, పట్టుపుట్టంబులఁ బడగ లెత్తి

తే. లలితశృంగారరచన నలంకరంచి, విబుధగంధర్వ లాముని వేళలందు
భీమనాథునినగరియారామ రేఖఁ, బూజచేసిరి సహకార భూరుహములు. ౧౦౧

కం. కిసలయరసజిగ్రహిషా, వ్యసనాకులపికకుహూభ వత్పంచముమై
కుసుమసమయావతారము, రసముంచెను జగములంగ రాగాంబునిధిః. ౧౦౨

ఉ. జాదురజాదురంబు మృదు చర్చరిగీతులు వారుణీరసా
స్వాదమదాతిరేకములఁ జంద్రిక కాయఁగ దక్షవాటికా
వేదులమీఁదటః గవక వీణలు మీటుచుఁ బాడి రచ్చరల్
మోద మెలర్పఁగా భువనమోహనవిగ్రహు భీమనాథునిన్. ౧౦౩

చం. అనువగు కౌనుదీఁగె లని యాడఁ బయోధరముల్ వణంకఁగాఁ
గనకమరాళకీరకల కంఠమ యూరరథాధిరూఢలై

వ. అట్టియెడ మున్ను కిన్నరులు చల్లినఁ బెల్లునెఱసిన ఘుసృణకుసుమకేసరధూళిపాళియు, విద్యాధరసందోహంబులు ఉవ్విళ్ళం జిందిన మవ్వంపుఁ జెందిరంబును మచ్చరించి విచ్చలవిడి హెచ్చుగా నచ్చరలు చిమ్మినఁ గ్రమ్ము కుసుంభాంభఃపూరంబును, నంగనాజనంబులపై నుడిసి తడిసి యూర్ద్రాంగరాగశీకరాసారవాహిని యగుగంధవాహప్రవాహంబును, ధారాళకరాళరక్తచందనాంబు సంసిక్తవసుంధరాభాగంబును, గలయం గెంపుపెంపుసంపాదింప నకాండసంధ్యా నావహించిన నందుచితవ్యవహారయోగ్యంబులై పొడచూపిన యంధకారంబునుం బోలె గంధర్వకరవికీర్యమాణకస్తూరికారేణువిసరంబులవలనను గుసుమకస్తూరికానాంధ్యరాగాంధకారంబులకుఁ దోడై పొడచూపనేతెంచు చుక్కలచక్కఁదనంబున కుందోఁబుట్టైన హాయలపనాపాణిపల్లవవిక్షిప్తంబులైన పచ్చకప్పురంబు పలుకులును, జెదరలంబోదరకపోలాసిలంబులవలన రోలంబనికురుంబంబులు నెగయుటయును బరస్పరసంసర్గార్ధ్రవశంబున వశంబులు సముద్ధతినిగుడించు పసిండితమ్మిమొగడలు మెండుమండుటయునుంగా మూర్తంబగు మకరకేతనభుజప్రతాపదావానలంబు ఛటచ్ఛటాశబ్దంబుల చాడ్పునఁ జెలంగుచున్న యక్షకర్దమప్రక్షిప్తలాఘౌకరండసంఘట్టనస్వనంబుల వలనను దొట్టితొట్టి యెడనెడనుడువులుగట్టిన సజ్జకపుగొజ్జంగనీరునందుఁ బ్రతిబింబించు నప్సరఃకాంతల వదనారవిందంబులలోపలం బడితేలియాడువాడని చేమంతిబంతులవడువునై కొలంకుల చందంబు నొందం బువ్వాని కిరిగెడికొదుమతుమ్మెదకదుపులను గదిరి తోరఁగు గుహ్యాకమండలీకృతపుండ్రేక్షుకోదండ స్పృష్టనిష్ఠ్యూతనూతనకువలయాస్త్రంబులవలనను నిశాటకరహాటముఖనఖసముల్లిఖితంబైన సంకుమదసంకంబువలనను, నలుదెసల నంతంత జాతీపడియున్న కమలమృణాలకాండంబువలనను, వరంబును బదిలంబుగా నమర్చిన కేదారంబు తెఱంగుఁదోఁచుటకునీడై చతురహాలికుండు జల్లువరువవుమురవంపు మొలకల చెలువునం బెల్లుడుల్లు ప్రమథగణవిభ్రష్టవిమలహారయష్టిముక్తాఫలంబులవలనను వసంతర్త్వారంభంబు త్రిభువనసృక్ప్రియతమం బయ్యె నయ్యవసరంబున. ౧౨౩

తే. బహుళకస్తూరికామేఘ ♦ పటలమునకు, శీకరాసారమయ్యె గొ♦జ్జంగనీరు
వలుద వడగండ్లునయ్యె న♦వ్వర్షమునకుఁ, గామినులుచల్లు కర్పూర ♦ ఖండవితతి.

వ. ఇవ్విధంబున వసంతోత్సవం బవధరించి భీమేశ్వరుండు హరిబ్రహ్మాదిదేవతలకు నింద్రాద్యష్టదిక్పాలకులకు నరకిన్నరకింపురుషసిద్ధసాధ్యగంధర్వయక్షరాక్షసగణంబులకు భృంగిరిటికుంభనికుంభకుంభోదర వీరభద్రకుమారవిఘ్నేశ్వర నందిమహాకాళ పాతాళభైరవకాళభైరవాదిప్రఖ్యాతప్రమథులకు బ్రాహ్మ్యాది మాతృవర్గంబు

ప్రత్యుద్బోధనసంభృతేశ కనుగి♦ర్వం జాగ గంగోదకా
మాహాత్మ్యాక్షేపహృతి ప్రపంచములు స♦ర్వారామపుణ్యంబునన్. ౧౧౪

సీ. హేమాంబుజముగఁ జల్లె♦ నెలనాఁగ యొక్కర్తు, కుంభోదకపువిరిమీఁదఁ ♦ గుసుమరజముఁ
గుట్టించెఁ గొందఱు ఘృతంబు♦ చిటిమోముగం దొక్కర్తు, తాఁకించె కౌసలగం♦ధంబుఁ బసుపు
పసుపుంబు లసించి♦ నైజ గంధఘుటుంక, వీరభద్రుని నొక్క♦నీరజాక్షి
కాపులోనఁ గాజంగ♦జమ్మె గొజ్జఁగనీటఁ, గాలభైరవు నొక్క♦కలువకంటి

తే. కొస్తురియొక్క తె మందంద♦ కొనుచునాఁడు
రజావళులయందు జవ్వాది♦యుసలుగలిపెఁ
బుసుఁగు సంకోశంభమున నించి♦ పోసె
నొక్కపొలఁతి విఘ్నేశ్వరుని కుంభ♦బొజ్జమీఁద. ౧౧౫

ఉ. చేతుల నాలాపంబు జనుపు♦నీగునఁ గుంకుమచెందిరంబులన్
నూతనగంధసారముల♦ను న్నానరించిరి కేలితంత్రముల్
కౌతుక మొప్ప దక్షవని♦కాపురవీథుల భూతకోటితో
మాతృకగోఁగు నాకసతి ♦ మండపు దేవియు ఘట్టతల్లియున్. ౧౧౬

వ. అంత. ౧౧౭

తే. మాళవీదేవి శ్రీభద్ర♦కాళిమీఁదఁ, బరిమళముతోడి చిఱుబంతి ♦ పసుపుఁ జల్లె
గాజుకుప్పెలఁ గస్తూరి ♦ కాజలంబు, కర్ణికారాంబపై నించెఁ ♦ గర్ణమోటి. ౧౧౮

ఉ. ఘట్టతపూర్వతిం గరిము♦ఖంబునఁ బిలిచి గాతమీఁనదిం
బుట్టిన సత్ప్రవాహజల♦పూరముఁ ద్రుస్సన నూఁదుచుం బురీ
హట్టమున న్మధూత్సవ వి♦హారము సల్పెను గౌరిదేవితో
ల్పట్టిగణేశ్వరుండు సుర ♦ భామిను లోలమునం దొడుంగఁగన్. ౧౧౯

మ. ప్రమసంబింపెసలార మేనకయు రం♦భామంజుఘోషాతిలో
త్తమలున్ వెండియుఁ గల్గునప్సరసలుం ♦ దారాధిపోత్తంసునిన్
బ్రమయుం జల్లిరి గంధసారమునమం ♦ బన్నీటఁ గ్రాశీరపం
కమునన్ సంకుమసంబునం బుసుఁగునం ♦ గర్పూరఖండంబులన్. ౧౨౦

తే. అచ్యుతునిమీఁదఁ జల్లె దు♦గ్ధాబ్ధికన్య, భారతీదేవి పద్మజు ♦ పైన చల్లె
శచి మహేంద్రునిఁ జల్లె వ♦సంతకేళి, గంధకర్పూరకస్తూరి ♦ కాజలంబు. ౧౨౧

మ. అగురుం గుంకుమధూళియుం దిమిరసం♦ధ్యారాగ సంస్పృష్టముం
గగనాభోగము సంధ్యకాలముననాఁ ♦ గాన్పింప నాభంగికిం
దగియెం జుక్కలువోలెఁ దాండవగణా♦ధ్యక్షుండు తుండంబున
న్నెగయం జల్లిన సప్తసింధుజలవే♦ణీబిందుసందోహముల్. ౧౨౨

వేదాంగాదిపురాణముఖ్యవిలస♦ద్వేద్యాగమప్రక్రియా
వేది న్నిన్ను భజింతు నెమ్మనమునన్ ♦ విశ్వేశ భీమేశ్వరా. ౧౩౬

కం. కామేశ్వరు నీశ్వరునిం, గామితఫలదానకల్ప♦కముఁ గామరిపున్
గామాతీతుని దేవ, గ్రామణి నిను నాశ్రయింతు ♦ గౌరీరమణా. ౧౩౭

కం. ఆనందజ్యోతినిఁ బర, మానందానందమూర్తి ♦ సర్వాయునిఁ ద్రిలో
కానందామృతదాయి మ,హానందుని వృషభవాహు ♦ నభివర్ణింతున్. ౧౩౮

సీ. ఓమహాలింగంబ♦యోమహాదేవుండ, యోమహాత్ముఁడ దేవ♦యోమహేశ
యోమహాసంపత్ప్ర♦యోగదీక్షాదక్ష, యోమహాపాపేంధ♦నౌఘదహన
నీమూర్తిసంస్మృతి ♦ నీనామసంస్మృతి, నీకథాశ్రవణంబు ♦ నిఖిలదురిత
యూథాంధకారసూ♦ర్యోదయం బఖిలక,ల్యాణనికాయసం♦ప్రాప్తిహేతు

తే. వంబికాకుచకుంభస్వ♦యాంగరాగ, పరిమళాసారవాసిత ♦ బాహుమధ్య
దక్షిణాపథకాశికాం♦తర్విహార, గిరిశ శ్రీభీమనాథ ర♦క్షింపు మమ్ము. ౧౩౯

వ. అని సప్తఋషులు సంస్తుతించిరి తదనంతరంబ యరుంధతీదేవియు హంసవాహన పశుసఖచండికాపరిచారికాసమువయంబును ననేకప్రకారంబులఁ బ్రశంసించి యథాశక్తిం బూజించిరి. ౧౪౦

కం. ఈ సప్తమునిస్తోత్రము, వ్రాసినఁ జదివినను వినిన ♦ వర్ణించినఁ గై
లాసపతి దక్షవాటిని, వాసుఁడు జనులకు నభీష్ట♦వరము లొసఁగున్. ౧౪౧

వ. అనిన విని మంకణుండు మునీంద్రా సదాశివభక్తిమాహాత్మ్యం బింకను నాకెఱింగింపవే యని యడుగుటయు వసిష్ఠమునీద్రుం డిట్లనియె. ౧౪౨

గీ. కల్పవృక్షం బదేటికిఁ ♦ గామధేను, సముదయం బేల యిష్టార్థ♦సంపదలకు
నిశ్చయంబుగ మనసులో ♦ నిల్చెనేని, చాలదా మర్త్యు రక్షింప ♦ శంభుభక్తి. ౧౪౩

గీ. శంభుపదభక్తులకు వినా♦శంబు లేదు, కదియ పీశానుభక్తులఁ ♦ గల్మషములు
నాదియందుఁ బ్రతిజ్ఞగా♦నానతిచ్చెఁ, జంద్రచూడుండు నిజభక్త♦జనముఁగూర్చి.

సీ. భోగీంద్రభూషణు ♦ భూతిదిగ్ధాంగుని, నాభీలశూలాయు ♦ ధాగ్రహస్తుఁ
గాకోలవిషనీల♦కంధరాభాగుని, గజచర్మపరిధాన ♦ కటివిభాగుఁ
దాండవాడంబరో♦ద్దండదివ్యాకారు, నజవిష్ణువిబుధాధి ♦ పాభివంద్యు
గంగాతరంగసం ♦ కలితోత్తమాంగునిఁ, ద్రైలోక్యరక్షా ప్ర♦దానదక్షు

తే. నీకు సాకారునొండె నొం♦డేవిభూతి, పతినిరాకారుఁగాఁజూచి♦బహువిధములఁ
బూజసేయంగ నేర్చిన ♦ పుణ్యమతులు, వారు శివభక్తులందు రి♦వ్వసుధలోన.

కం. శివధనము మ్రుచ్చిలించిన, శివధన మన్యాయవృత్తిఁ ♦ జెడిపోవంగాఁ
దవులక యుపేక్షచేసిన, శివభక్తి ద్రోహమండ్రు ♦ శివభక్తివిదుల్. ౧౪౬

లకు శక్తిచతుష్టయంబునకు శ్రీమహాలక్ష్మీసరస్వతీశచీదేవిప్రభృతి పరమపతివ్రతా
తిలకంబులకు నష్ట స్త్రీలకు సముచితప్రకారంబులఁ గట్నంబు లిప్పించి దివ్యశ్రీ
స్వయంభూశి వ్యోత్లింగమూర్తిశక్తిసహితంబు పరమానందంబునం బొందె ననం
తరంబు సప్తర్షులు గంగాజలసప్తగోదావరీజలంబుల నభిషేకించి పూజించి భీమలిం
గంబు నిట్లని ప్రత్యేకంబు ప్రత్యేకంబు స్తుతియించిరి. ౧౨౫

సప్తముని స్తోత్రము.

తే. వేయు ముఖములుఁగలకాద్ర ♦ వేయవిభుఁడు
నెఱయశక్తుండు గాఁడఁట ♦ నిన్నుఁ బొగడ
నేకముఖమునఁ బొగడంగ ♦ నెట్లు నేర్తు
నిన్ను శ్రీదక్షవాటికా ♦ నీలకంఠ. ౧౨౬

కం. మిహిరలవంబులఁ దారా,గ్రహనక్షత్రముల వచ్చు ♦ గణుతింప భవ
న్మహిమార్ణవగుణరత్నము, లహికంకణ యెవరికైన ♦ నలవియె పొగడన్. ౧౨౭

తే. అధికమైనతపంబు మూ♦ల్యంబుగాఁగ, నర్ధదేహంబు గౌరికి ♦ నలముకొన్న
జాణ దేవరనిను నాత్మ ♦ సంస్తుతింతు, దక్షిణాపథకాశికా♦ధామ భీమ. ౧౨౮

కం. ఎవ్వని కిరీటమునకుం, బువ్వై కడునొప్పు నన్న♦భోవాహిని లే
జవ్వనపుఁదుహినరుచితో, నవ్వేలుపు భీమనాథు ♦ నభివర్ణింతున్. ౧౨౯

కం. అర్ధకపాలము కేలను, నర్ధనిశానార్వభౌముఁ ♦ డౌదల నెడమన్
అర్ధాంగలక్ష్మి గౌరియు, వర్ధిల్లఁగ నొప్పు భక్త♦వత్సలుఁ గొలుతున్. ౧౩౦

కం. సాధారణమతి సహజత,పోధనుఁగాఁ దలఁచి రతివి♦భుం డెవ్వనిక్రో
ధాగ్నికి నింధనమగు, నాధూర్జటి నహరహంబు ♦ నభివర్ణింతున్. ౧౩౧

కం. అస్తంగమితసురద్విప, హస్తన్యస్తత్రిశూలు ♦ నంతర్విధి సం
విస్తృతవిజ్ఞానోదయుఁ, గస్తూరీసదృశనీల♦కంఠునిఁ దలఁతున్. ౧౩౨

తే. విశ్వనకు శాశ్వతునకు వి♦శ్వేశ్వరునకు, విశ్వరూపాత్మకునకు మ♦హేశ్వరునకు
శ్రీస్వయంభూమహానుధా♦సిద్ధలింగ, భీమనాథేశ్వరునకు న♦ర్పింతు మనను. ౧౩౩

తే. భీమ భీమేశ్వరేశ్వర♦భీమనాథ, భవ భవారణ్యపావక ♦ భవ్యమూర్తి
భర్గ ఫాలాక్ష భసితాంగ♦ఫణివిభూష, శిఖిశిఖాభాసమాన భ♦జింతునిన్ను. ౧౩౪

తే. శర్వు సర్వేశ్వరేశ్వరు♦సర్వవంద్యు, శర్వు సర్వప్రదాయకు ♦ సర్వధాత
శర్వుసర్వంసహామహీ♦చక్రధరుని, శర్వు వర్ణింతు దేవతా♦సార్వభౌము. ౧౩౫

శా. వేదాతీతుని వేదవేద్యుని శివున్ ♦ వేదాంతవేద్యున్ భవున్
వేదాంతోపనిషద్రహస్యముఁ జతు♦ర్వేదీవిహారాలయున్

సీ. ఎప్పుడు కలియుగం◆బేతెంచుఁ గ్రమవృత్తిఁ, బాపంబులన్నియుఁ◆బ్రబలుచుండుఁ
బాపంబు లోకభంగిఁ ◆ బ్రక్షయంబొందిన, నామీఁద దృఢభక్తి ◆ నాటుకొనును
నామీఁద దృఢభక్తి ◆ నాటుకొన్నప్పుడు, ధర్మంబు వర్తించుఁ ◆ దరతరంబు
ధర్మంబు వృద్ధిఁబొం◆దఁగఁ జిత్తమునఁబట్టు, లింగార్చనావిధి ◆ మంగళంబు
గీ. అంతట విభూతి యలఁదంగ ◆ నాసపుట్టు, నంతమీఁదటఁ గల్గు రు◆ద్రాక్షకలన
పాశుపతమటమీఁదను ◆ బదిలపడును, ముక్తిలతికకు నదిగదా ◆ మూలదుంప ౧౫౭
వ. మఱియు నొక్కటిచెప్పెద సదాచారనిరతులైన బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యులును ద్రైవర్ణ్య శుశ్రూషాపరులై సత్యవాదులైనశూద్రులును బతివ్రతలైనపుణ్యస్త్రీలును నాత్మ దర్శనంబునకు నధికారులు విశేషించి. ౧౫౮
గీ. రాగవైషమ్యములులేక ◆ ప్రజ్ఞగలిగి, మనములోన విరక్తి యె◆వ్వనికిఁగలుగు
వాఁడె యధికారి బ్రహ్మకై◆వల్యమునకు, వీఁడువాఁడని కులశుద్ధి ◆ వెదుకవలదు.
సీ. బహుజన్మసంశుద్ధి ◆ భాగ్యసంపఁగాని, యోగవిద్యాశక్తి ◆ నూన దాత్మ
యోగసామగ్రికి ◆ నుచితసాధనములు, వాయుమార్గవిశుద్ధ◆వర్తనములు
నాడీపరంపరా◆క్రోశవాయుజయంబు, బలము చేతస్స్థితి◆భాగ్యమునకుఁ
జిత్తంబు తనయాజ్ఞ◆చేసివర్తించెనే, నిట్టట్టనఁగఁజాల ◆ వింద్రియములు
గీ. యమనియమములునాసన◆ప్రాణనియతి
ధ్యానమునుధారణంబుఁ బ్ర◆త్యాహృతంబు
ననసమాధియునాఁగ న◆ష్టాంగకలన
బ్రహ్మయోగంబు విలసిల్లుఁ ◆ బద్మనేత్ర. ౧౬౦
గీ. దేవి! సద్గురునాథోప◆దిష్టసరణి, మనుజుఁ డష్టాంగయోగంబు◆ననువుపఱిచి
యంతనద్వైతభక్తిఁగృ◆తార్థుఁడగుచు, నన్నుఁగని ఘోరభవబంధ◆నంబుఁబాయు.
వ. రజ్జుజ్ఞానంబున సర్పభ్రాంతి నివృత్తి యగుచందంబున యోగంబున నన్ను నాత్మం గనుకారణంబున నవిద్యానివృత్తియగు ననినఁ గృతాంజలియై త్రిపురహర! యో గంబెయ్యది? బ్రహ్మజ్ఞానంబెయ్యది? యానతీవేయనుటయు. ౧౬౨
గీ. శమము దమము తపంబును ◆ శ్రద్ధతాల్మి
యుపరతి సమాధానమనఁగ ని◆ర్మలవివేక
సాధనములాఱు దెరువులు◆సంఘటిల్లు
మోక్షమునకంద్రు నిగమార్థ◆మూలవిదులు. ౧౬౩
గీ. బలిమిమైనింద్రియంబులఁ◆బట్టితెచ్చు, నదిసుమీయిందువదన ప్ర◆త్యాహరణము
సర్వసంసారదుఃఖప్ర◆శాంతిహేతు, వేకచిత్తప్రకారంబు ◆ నిదియసూవె. ౧౬౪
వ. ధ్యానంబు సాకారనిరాకారంబులు సూవె. ౧౬౫

గీ. శివభక్తి భక్తిచేసి పూజించినట్టి, భక్తి మాకంతయేనియుఁ ♦ దా స్పృశింప
కల్పనలు కల్పకోటిసహస్రంబు, వారలు శివభక్తముఖ్యులు ♦ వసుధలోన.

కం. సూటిగ నేనుగు కోటికి, కోటికన్యాదిశివసద్భాగ్యముల మొదం
జేయునకోట్లను తుదిఁ బరి, పాటించిన శంభుభక్తి ♦ పథము మునీంద్రా. ౧౪౮

సీ. మహాశివరాత్రిమ ♦ హాభక్తజనముల, నాదరించుచునుండు ♦ నతఁడు లోకండు
ఫలములుఁ బుష్పము ♦ ములు మూకినస్సింప, ననుభవింపకయుండు ♦ నతఁడు లోకండు
పంచాక్షరీమంత్ర ♦ పాఠంబు నిత్యంబు, నాచరించుచునుండు ♦ నతఁడు లోకండు
వసుఁ బ్రస్తుతించునా ♦ నాపురాణంబులు, సతత మానర్తించు ♦ నతఁడు లోకండు

తే. శిలలఁ గాష్ఠంబులను మృత్తి ♦ కలను నిసుక
లింగములు లెస్సగాఁ గఁ ♦ ల్పించి భక్తి
నర్చనము సేయునతఁడు లో ♦ కనుచుఁ జెప్ప
నెవ్వఁడు భక్తవిమర్శన ♦ చేయునపుడు. ౧౪౯

వ. అదియునుం గాక రాగద్వేషఝషసంకులంబును గామక్రోధలోభమోహమదమా
త్సర్యమహాగ్రాహాకులంబును బుణ్యపాపతోయమహాప్రవాహంబును నైన యీ
సంసారమహాంభోరాశియందుఁ గర్మచోదితము లైనజంతువులు మునుంగుచుఁ దేలు
చుం గొంతతడవు సుఖంబును గొంతతడవు దుఃఖంబును ననుభవించుచునుం
డును. కలియుగంబున శివభక్తి యుత్పన్నంబై యుండు. ౧౫౦

గీ. అతివిశుద్ధాత్మ! చతురంఘ్రిఁ ♦ గృతయుగమునఁ
ద్రేతఁ బాదత్రయమున వ ♦ ర్తించుచుండి
ద్వాపరంబునయందుఁ బా ♦ దముల రెంట
వెలయు శివభక్తి యొకకాలఁ ♦ గలియుగమున. ౧౫౧

గీ. కలియుగంబున ధర్మంబు ♦ కఱవుగాన, నందు ధర్మంబుఁ జేసిన ♦ యతఁడుఘనుఁడు
నిండువేసవి మరుభూమి ♦ నిర్జలముగఁ, బేర్మి సలిలాన్నసత్త్రంబుఁ ♦ బెట్టినట్లు. ౧౫౨

వ. అని మఱియు నొక ప్రశ్నంబు చెప్పెదఁ బూర్వకాలంబున. ౧౫౩

గీ. అభవు నొకనాఁడు ప్రార్థించి ♦ యడిగె గౌరి, కలియుగంబున శివభక్తి ♦ గ్రాఁగిపోవు
నఖిలలోకహితంబుగా ♦ నానతిమ్ము, భక్తివిజ్ఞానయోగంబు ♦ ఫాలనయన. ౧౫౪

వ. అని భవాని విన్నవించిన మహేశ్వరుండు. ౧౫౫

గౌరికి మహేశ్వరుండు భక్తివిజ్ఞానయోగంబుఁ జెప్పుట.

గీ. అడుగవలసినయర్థంబ ♦ యడిగితీవు, క్రాఁగియుండెడు శివభక్తి ♦ కలియుగమునఁ
బాపకర్ముఁడు కాని యె ♦ వ్వాటలేఁడు, పుణ్యకర్ముఁడు వికసితాం ♦ భోజనయన. ౧౫౬

మాలిని. శమదమపరినిష్ఠా ♦ సర్వభూతానుకంపా
సమనిగమనివృత్తి ♦ జ్ఞానవృత్తిప్రశాంతుల్
కమలదళనిభాక్షీ ♦ కల్గినఁ గల్గు నయ్యు
త్తమునకుఁ జిరకాల ♦ స్థాయికైవల్యలక్ష్మిల్. ౧౭౬

గీ. చిత్తమునఁదుష్టియును నతు♦ష్టియును లేక
యొకలిలోనన్య గృహమందు♦నున్నభంగి
నిస్పృహుండయి యుండంగ♦నేర్చె నేని
యతఁడు ముక్తుండు పద్మప♦త్రాయతాక్షి. ౧౭౭

గీ. అవనిగగనాగ్నివాయుజ ♦ లాదు లైన
ప్రకృతిసంభూతముల వికా♦రములఁ బాసి
యున్న నామూర్తిఁ బొడఁగాన♦నొప్పు నేని
కతఁడు ముక్తుండు సుమ్ము హై♦మాద్రితనయ. ౧౭౮

వ. నిత్యానిత్యవివేకుండును నీషణత్రయవిరహితుండును సమాధిషట్కసంపన్నుండు
ను నంతరరిషడ్వర్గవివర్జితుండును నగువాఁడు ముముక్షుండు. ౧౭౯

గీ. తత్పదార్థంబు పరమాత్మ♦తలిరుఁబోణి, త్వంపదార్థంబు జీవుండు ♦ తలఁచిచూడఁ
దత్త్వమారయ వేదసూ♦త్రంబులోని, యర్థ మది చిత్తమందునీ♦వలవరింపు. ౧౮౦

గీ. ప్రత్యభిజ్ఞాన మనియెడి ♦ ప్రత్యయమున, విశ్రుతంబైనయాత్మ భా♦వింపవలయుఁ
బెద్దకాలంబునకుఁ గన్న ♦ ప్రియునయస్య, నానవాల్పట్టి తెలిసిన ♦ యట్లవోలె.

గీ. త్రాడుఁజూచిభ్రాంతి♦వందశూకంబని, యాత్మవలనఁ దలఁచి ♦ నట్లవోలె
వేదశాస్త్రజనిత ♦ విజ్ఞానబలమునఁ, దెలివిపడసి యాత్మఁ ♦ దెలియవలయు. ౧౮౨

వ. నిత్యంబు సర్వగతంబు కూటస్థం బేకంబుదోషవర్జితంబు భ్రాంతివశంబున భిన్నం
బై తోఁచు, ఘటాకాశంబు మహాకాశంబు భిన్నంబుగానేర్చునే? జీవేశ్వరులకు
భేదం బెక్కడిది? పృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశంబులు శబ్దస్పర్శరూపరసగంధం
బులుమాయాసంసారప్రపంచంబు లేను సదాసాక్షిస్వరూపకుండనైన జీవుండనని
సమాధినిష్ఠు లైనపెద్దలు తెలిసికొని పరమనిర్వృతి ననుభవింతురు. ౧౮౩

సీ. ప్రణవాత్మవర్ణరూ♦పస్పర్శనామూర్తి, ప్రణవంబు మూఁడక్ష♦రములు గలది
యది పరబ్రహ్మ మే♦కాక్షరంబున నొప్పు, నది ఋగ్యజుస్సామ♦మందు నిలిచె
ననులోమకము లుదా♦త్తాదిస్వరములు కా,లంబులువర్ణత్ర♦యంబులవియు
వర్ణత్రయంబు స♦ర్వంబు నంతర్భాన, మొందుట యది యేమి♦సందియంబు

గీ. గలినకారముకారమ♦కారములను, నాత్మమాయను జీవాత్మ♦నాటుకొల్పి
జీవు నీశ్వరబుద్ధి భ♦జింపవలయు, ధృతి దఱుఁగనీక యెప్పుడు ♦ మతివివేక. ౧౮౪

గీ. నిర్గుణుని నిత్యశుద్ధుని ♦ నిర్వికారు, నాత్మఁ దలఁచుట నిరాకార♦మనఁగఁబరఁగు
కేశవదిచంద్రరేఖాది ♦ చిహ్నధారి, నను దలంచుట సాకార♦మనఁగ వెలయు.
కం. గుణుఁడే యభవుఁ డభవుఁడే, గుణుఁడని యభవునకు గుణున♦కును భేదమెదం
బరికింపఁ గీష్వర కే, గుణుఁడ నభవుఁడనయి వాని♦కోర్కులు దీర్తున్. ౧౬౭
గీ. రాజసముఁడూనిశిష్యుండు ♦ ప్రకటభక్తి
గురునిఁ గొలువంగఁదగు రాజుఁ♦గొలిచినట్లు
వినయమొప్పంగ నిశ్శోక♦వృత్తిసౌఖ్య
నిభృతిఁడందుఁ ద్రివర్గంబు ♦ నీరజాక్షి. ౧౬౮
గీ. సర్వభూతములందును ♦ సమతఁ బూని, సత్త్వనిదుఁడయి యెవ్వాఁడు♦సంచరించు
నతఁడు శివభక్తుఁ డాతని ♦ నాదరింతు, నెట్టివేళలయందుఁ బూ♦ర్ణేందువదన.
సీ. పాపంబుపుణ్యంబు ♦ పాథఃప్రపూరంబు, దుర్వారమైనట్టి ♦ దుఃఖ మడుసు
కాంతాదిసుఖము శై♦కతవేదికాస్థలి, కందర్పవిక్రుతులు ♦ కరడములును
ప్రాణభయంబు న♦క్రకుళీరనివహముల్, చేతోవికారముల్ ♦ క్షితిధరములు
బహుళదారిద్ర్యంబు ♦ బడబాగ్నిపిండబు, విషయాభిలాషంబు ♦ విషముగాఁగ
గీ. ననుధికం బైనసంసార♦జలధియందు, మునుఁగుచును దేలుచును గడ♦ముట్టఁబడని
జనులకెల్లను మత్పాద♦సరసిజములు, తెప్ప యైయుద్ధరించు నిం♦దీవరాక్షి. ౧౭౦
కం. కామక్రోధావేశ, వ్యామోహాదుల నిజాన్వ♦యాచారంబుల్
వైముఖ్యమునొందించుచుఁ, బామరసంసారజలధిఁ ♦ బడుదురు కుమతుల్. ౧౭౧
కం. సుఖముల దుఃఖంబులుగా, సుఖములుగా దుఃఖములను ♦ జూతురు కుమతుల్
సుఖదుఃఖసమతఁ జూచిన, నఖిలభవాంభోధిఁ గడుతు ♦ రంబుజవదనా. ౧౭౩
సీ. మననుఁ గామక్రోధ♦మదలోభముల కిచ్చి, సడలింతు రన్వయా♦చారసరణి
నన్వయాచారంబు ♦ లట్లుమాని చనంగ, వర్తింతు రన్యాయ♦వర్తనమున
నన్యాయవర్తనం ♦ బదికారణముగాఁగఁ, బడిమునుంగుదు రుగ్ర♦భవపయోధి
భవపయోనిధిలోనఁ ♦ బడియుండి కాంతురు, నరకకూపమున ను♦న్మజ్జనంబు
గీ. నిరయమునఁ బెద్దకాలంబు ♦ నిష్కృతిఁబొంది, యిలకు వచ్చి జనింతురు♦హీనజాతి
హీనజాతి జనించిపా♦పానువృత్తిఁ, బాపులగుచుందురటనధః♦పాతమునను.
గీ. ఎట్టి హీనాత్మునకునైన ♦ నేన శరణ, మెట్టిపుణ్యాత్మునకునైన ♦ నేనదిక్కు
నన్ను వర్ణింపమేలు మా♦నవుల కెందు, సత్య మిదినమ్ము హిమధామ♦చారువదన.
వ. అనిన విని భవాని యెద్దాని నెఱింగి భవార్ణవంబువలన నిర్ముక్తులై పురాతనయో
గీంద్రులు సనకసనందన సనత్కుమారసనత్సుజాతాదులు నిశ్శ్రేయసంబునొంది
రమ్మహాజ్ఞానంబు సవిస్తరంబుగా నానతిమ్మనిన నమ్మహాదేవుం డిట్లనియె. ౧౭౪

కం. అనుభవపర్యంతం బెవ్వనిచిత్తము తత్త్వవీథి • వర్తించు నుహా
త్ముని నాతనిఁ బొడఁగను సజ్జనులకు నాక్షణము కిల్బి•షంబు లడంగున్. ౧౯౫

గీ. అన్వయము పావనంబు కృ•తార్థుఁడతఁడు, పుణ్యవతి వార్ధి వేష్టిత•భూతధాత్రిఁ
జెలఁగియోలాడునెవ్వని•చిత్తవృత్తి, సచ్చిదానందమయసుధా•సాగరమున. ౧౯౬

గీ. శ్రద్ధ గురుభక్తివిశ్వాస • సౌష్ఠవంబు, జరగెనేఁ గల్గు వేదాంత•సంగ్రహంబు
జరగదా లేదుసత్యంబు • సత్యమిదియు, బహువిధోక్తులపనయించు• బ్రహ్మమిదియు.

వ. ఈ యర్థంబులు దేవతాగురువిశ్వాసంబులు గలవారికిఁగాని ప్రకాశింపవని భవా
నికి భవుఁ డుపదేశించె నని మంకణునకు వసిష్ఠుండు చెప్పెనని శౌనకాది మహా
మునులకు సూతుండు వివరించె. ౧౯౮

శా. ఆకల్పస్థిరధర్మవైభవ! దిశా•హర్మ్యాగ్రసంస్థాపితా
స్తోకస్ఫాటికకుంభవిభ్రమధురా•శుంభద్యశోమండలా!
రాకాచంద్రమసోవిరాజ నవభ•ద్రా! వీరభద్రేశ్వర
శ్లోకాంతాగ్రజవేమభూధవకృపా • సంవర్ధితప్రాభవా. ౧౯౯

కం. లింగనమంత్రిసహోదర, గంగాధరదివ్యచరణ • కమలనివాసా
భంగాపరతంత్ర! సమిద్రంగార్జున! యిందుధరధ•రాధరధీరా. ౨౦౦

మాలిని. రవినిభశుభతేజా • రామమాంబాతనూజా
దివిజగురుచరిత్రా • దేవయామాత్యపుత్రా
భువనభవనకీర్తీ • పుష్పకోదండమూర్తీ
ప్రవిమలగుణసంగా • రాయవేశ్యాభుజంగా. ౨౦౧

గద్య. ఇది శ్రీమత్కమలనాభపౌత్ర మారయామాత్యపుత్ర సుకవిజనవిధేయ సకల
విద్యాసనాథ శ్రీనాథనామధేయప్రణీతం బైన శ్రీభీమేశ్వరపురాణం బను మహా
ప్రబంధంబునందుఁ బంచమాశ్వాసము.

సీ. వైరాగ్య మెప్పుడు ♦ పట్టెంబుఁ దానయ్యె, విలసిల్లుచుండు న♦ ద్వైతగాని
విశ్వభావములను ♦ వీక్షింపఁ దనయందుఁ, బరిపాటి నెప్పుడు♦ ప్రాపుఁగాని
సకలభూతములకు ♦ సంతసంబునుఁ బొంది, యెప్పుడు వర్తింపఁ దా♦నప్పుడుగాని
యఖిలలోకములకు ♦ నన్యుఁ డైనను, నన్యుఁ డెప్పుడు♦ నవ్యయుఁగాని
గీ. తన్నుఁ దానిల మొప్పఁగాఁ ♦ దలఁచియుష్ట, మతిశయము పృథముగఁ జూడ♦ నప్పుడుగాని
ఘనసంసారజన్మాబ్ధి♦ శాంతికరము, బ్రహ్మవిజ్ఞాన మూరక ♦ పట్టువడదు. ౧౦౫
గీ. జ్ఞానసంపదఁ గాని మో♦క్షంబు లేదు, కర్మచేతను నేనియో ♦ నిర్మలాత్మ!
జ్ఞానమునఁ గ వేదాంతవి♦జ్ఞాన మఖిల!, యితరవిజ్ఞాన మజ్ఞాన♦మెంచిచూడ. ౧౦౬
కం. జ్ఞానాభ్యాసం బల్పం బైన మహాపాతకముల ♦ హరియించును గం
జానన! దీపంబింతకె, గ్రానను హరియించుఁ గాదె ♦ యంధతమంబుల్. ౧౦౭
గీ. వహ్ని సందీప్తమై మహా♦వనము నందు సరసనీరసతరుల భ♦స్మంబు సేయు
బ్రహ్మవిజ్ఞానమును నట్ల ♦ ప్రజ్వరిల్లి, శుభము నశుభము నొకటిగా♦నుడిసికాల్చు.
గీ. జలజపత్రంబు తనమీఁదఁ♦జల్లియున్న, యుదకబిందులతోఁ గూడ♦కున్నయట్లు
బ్రహ్మవిజ్ఞాని తనమీఁదఁ ♦ బడినయట్టి, విషయమలమునఁబడకుండు♦విమలచరిత.
గీ. భక్షితం బైనవిష మెల్లఁ♦గుక్షి నణఁగు, విపులమణిమూలమంత్రౌష♦ధముల చేత
ననుభవించినవిషయంబు ♦ లట్లయణఁగు, బ్రహ్మవిజ్ఞానమునఁ జేసి ♦ పరవ మునికి.
శా. పూవుంబోణి! విశాలలక్ష్మిఁ గనుచుం ♦ బుష్పంబు మూర్కొంచు వీ
ణావాద్యంబులు వించు నిష్టమధురా♦న్నంబర్థి సేవించుచు
న్వావేభంగుల నిల్చుచు న్నడచుచు♦న్నిద్రించు చోయీశ్వరా!
నీవే కర్తవు నుమ్మటన్న పురుషు♦న్వేధింప వేదోక్తముల్. ౧౧౦
గీ. జ్ఞానవైరాగ్యసంపన్నుఁ♦డయిన పెద్ద, నెఱుఁగ లేక యపహసించు ♦ నెవ్వఁడేని
వాఁడు గాల్పంగఁబడుఁ దీవ్ర♦వహ్నిశిఖల, రౌరవాదికఘోరనా♦రకములందు.
సీ. సజ్జనుం డైన దు♦ర్జనుఁ డైన మూర్ఖైనఁ, బండితుఁ డైన నా♦తండె ఘనుఁడు
నిరపేక్షుఁ డాతండు ♦ నిర్వైరుఁ డాతండు, సమదృష్టియాతండు♦ శాంతుఁడతఁడు
రా జిలజనుల చేఁ ♦ బూజఁ గైకొనుమాడ్కి, నతఁడు దేవతల చే ♦ నర్చఁ గాంచు
నతనిపాదాబ్జంబు ♦ లంటినభూభాగ, మఖిలతీర్థములకు ♦ నభ్యధికము
గీ. వానిజన్మంబు జన్మ మ♦వాఁడు సుకృతి, వాఁడు ప్రొక్కినయిల్లిల్లు♦వాఁడు దైన
మేకొ అంతయు లేకుండు ♦ నింతి! యెఱుఁగు, బ్రహ్మవిజ్ఞానమయశీలి♦భాగ్యశాలి.
గీ. ఎవ్వనింటికి బ్రహ్మజ్ఞుఁ ♦ డేగుదెంచుఁ, బ్రియముఁగా పుణ్యమునుగల్గి♦భిక్షగొనఁగ
వానిఁ బితృదేవతలు హర్ష♦వైభవమునఁ, బొగడుదురు కేలినర్తనా♦భోగకముగ.

వల్కలధారులను శంభులింగార్చనాపరాయణులును నగుమహామునులు పెద్దకాలంబు ఘోరతపంబుఁ జేసిన సత్తపోధనులయుత్తమతపంబునకుఁ జిత్తంబునఁ బ్రసాదంబు వహించి మంకణసంకల్పకల్పవృక్షం బగునయ్యహికంకణుండు ప్రత్యక్షంబైన నద్దక్షవాటికాధ్యక్షుని సాక్షాత్కారంబు వీక్షించి పరమర్షులు హర్షోత్కర్షంబునొంది యంచంచ దండప్రణామంబు లాచరించి హస్తారవిందంబులు మొగిడ్చి యిట్లనిరి. ౭

గీ. ఓసదాశివ! యో దేవ♦యోమహాత్మ!
యోవిరూపాక్ష! యోమహా♦దేవ! యభవ!
వరముఁ గృపసేయు మీ దక్ష♦వాటమునకు
మ్రొక్కెదము మేము మీపదాం♦భోజములకు. ౮

కం. సద్యోభోగశ్రీయును, సద్యఃకైవల్యవిభవ♦సౌలభ్యంబు
న్విద్యాసముద్యమంబు న, విద్యానాశంబు దక్షు♦వీటికివలయున్. ౯

చం. అనఁగఁ బ్రహృష్టచిత్తుఁడయి ♦ యర్ధశశాంకకిరీటుఁ డప్పు డి
ట్లను దగనూర్ధ్వరేతసుల ♦ కమ్మునిముఖ్యులకు న్విశుద్ధవ
ర్తనులకు నిచ్చితి న్వరము ♦ దక్షునివీటికి దక్షవాటికి
న్ననుపమరత్నపేటికి మ♦నఃప్రమదావహవస్తుకోటికిన్. ౧౦

గీ. ఎల్లకాలంబునుండెద ♦ నిచట నేను, మొదలి మామామయారామ♦పదమునందు
వెండిగుబ్బలిపై వేడ్క♦వీడుకొల్పి, మేరునగరాజుపైఁ జాల ♦ మెచ్చువదలి. ౧౧

సీ. అగ్రజుండైనను♦నంత్యజుండైనను, బూఁబోఁడియైనను ♦ బురుషుఁడైనఁ
బరమమూర్ఖుండైనఁ ♦ బండితుండైనను, దారిద్ర్యగుండైన ♦ ధనికుఁడైనఁ
బలవంతుఁడైనను ♦ బలహీనుఁడైనను, బ్రాయంపువాఁడైనఁ ♦ బంగువైన
నాస్తికుండైనను ♦ ననృతవాదియునైనఁ, బరఁగ గార్దభమైనఁ ♦ బందియైనఁ

తే. గీటకంబైన బకమైనఁ ♦ గ్రిమియునైనఁ, బాదపంబైనఁ దృణమైనఁ ♦ బ్రాణరహిత
మై రహించి దక్షవనచతు♦ర్ద్వారసీమఁ, బొందుఁ గైవల్యకళ్యాణ♦భోగలక్ష్మి. ౧౨

ఉ. ప్రాణవియోగవేళ నర♦పక్షిమృగాళికి దక్షవాటికా
క్షోణినిఁ దారకంబుఁ బుర♦సూదనుఁ డానతియిచ్చుచుండఁగన్
బాణిబిసప్రసూనములఁ ♦ బయ్యెద నొయ్యన వీచుచుండు శ
ర్వాణి త్రిలోకమాత బల♦వన్మరణశ్రమభారశాంతికిన్. ౧౩

తే. తూర్పుదిశకును లవణపా♦థోధి సీమ, దక్షిణమునకు వృద్ధగో♦తమియె సీమ
పడమటికి రాజమాహేంద్ర♦పట్టనంబు, ద్యుమ్నపతిదిక్కునకు సీమ♦తుల్యభాగ.

వ. ఈ క్రమంబున సీమావిభాగంబు లేర్పడిన భీమమండలంబు భుక్తిముక్తిప్రదంబు. వహ్నిసంయోగంబున శుష్కకాష్ఠంబులు హారణంబైనచందంబున దర్శనమా

శ్రీరస్తు.

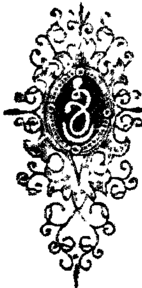
శ్రీరామాయనమః

శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః.

శ్రీ మాణిక్యాంబాసమేత శ్రీ భీమేశ్వరస్వామినేనమః.

శ్రీ భీమేశ్వర పురాణము.

షష్ఠాశ్వాసము.

మహిత దక్షవాటీ
భీమేశ్వరపాదపద్మ♦పీఠార్పిత నా
నామర్త్యసుప్రవృద్ధమ
హామహిమా! బెండపూఁడి♦యన్నామాత్యా. ౧

వ. అక్కథకుండు శౌనకాది మహామునుల కిట్లని చెప్పందొడంగె. ౨

సీ. వినుఁడు సద్యోముక్తి♦విభవైకకారణం, బామ్నాయవిద్యార♦హస్యపథము
దక్షవాటీమహా♦స్థానమాహాత్మ్యంబు, వెండియుఁ బరిపాటి ♦ విస్తరింతు
నాదిలోకేశ్వరి ♦ యఖిలతత్త్వేశ్వరి, భోగమోక్షఫలాను♦భూతధాత్రి
సంపూర్ణవిజ్ఞాన♦శాలిని కల్యాణి, శైలేంద్రతనయ హ♦స్తములు మొగిచి
గీ. పశుపతికి నిట్టులని విన్న♦పంబుచేసె, దేవదేవ! జగన్నాథ♦దివిజవంద్య!
దేవ తిర్యఙ్మనుష్యాది ♦ దీనసంస్థ, యభవ! కృప నాదు విన్నపం♦బవధరింపు. ౩

వ. సద్యోముక్తిదం బెయ్యది? పుణ్యస్థానం బెయ్యది? యానతీం డనుటయు జగద్ధితార్థంబుగా నా వృషభధ్వజుండు భవాని నభినందించి యిట్లని యానతిచ్చె. ౪

కం. సద్యోముక్తికరంబును, సద్యస్సౌఖ్యప్రదంబు ♦ సద్యోదురిత
ప్రోద్యమభంగకరంబును, సద్యస్సకలార్థసిద్ధి ♦ సంపాదియునై. ౫

సీ. దర్శనమాత్ర నే♦దైవతగ్రామణి, జనులకు భోగమో♦క్షము లొసంగు
నమృతాబ్ధిమధ్యంబు♦నందు నేవేల్పుతేఁ, దుర్వి లింగాకృతి ♦ నుదయమొందె
మార్తాండుచే సప్త♦మౌనిముఖ్యులచేఁ బ్రతిష్ఠఁ గైకొనియె నే ♦ దివ్యమూర్తి
యప్సరస్త్రీనికా♦యావలోకనకళా, పాథేయ మెవనికిఁ ♦ బ్రాహ్ణికము
గీ. విశ్వపతి భీమనాథనా♦మేశ్వరుండు, శివుఁ డతండు వసించు నే♦క్షేత్రసీమ
నట్టి శ్రీదక్షవాటీమ♦హాపురంబు, భుక్తిముక్తికి రెంటికిఁ ♦ బుట్టినిల్లు. ౬

వ. తొల్లి కృతయుగంబున నమ్మహాస్థానంబున సంశ్రితవ్రతులును త్రికాలవిహితాచరితస్నానులును భస్మోద్ధూళితసర్వాంగులును రుద్రాక్షమాలికాభరణులును జటా

వ. అఘమర్షణస్నానసమాచరి. ౨౪

తే. అఖిలకాలంబునొక ప్రవా♦హంబుతోడ, భీమలింగంబు సేవించి ♦ బెరసిప్రేమ
యొరసిమదినుబ్బపాతాళ ♦ మొరసిహరి, సప్తసింధువుమున్నిటి ♦ సంక్రమించె.

తే. భీమలింగంబు మ్రోల గాం♦భీర్యసలిల, పూరముగుచుండు నేకాల♦మునుసమృద్ధి
దనిపి తగఁ బొలుచుండు ని♦త్యమ్ముఘన ము,దారజలనిధి సప్తగో♦దావరంబు. ౨౫

ఉ. ఏటమునింగి లేచిపర♦మేశ్వరుమందిరసౌధవాటికా
హాటకకుంభముం గని ష♦డక్షరమంత్రము జిహ్వఁగూర్చివా
చాటత సత్యతత్త్వఁడగు ♦ శాంభవయోగివరేణ్యుఁ డేలజం
జాటపుసంసృతింబొరలి ♦ చచ్చుచుఁ బుట్టుచునుండుఁ బార్వతీ. ౨౬

చం. కొడుకులునీవునేఁ బ్రమథ♦కోటివిరించిసరోజలోచనుం
డుడుగణరాజఖేచరమ♦హోరగకిన్నరసిద్ధసాధ్యులె
ప్పుడుగొలువంగవైభవము♦పొంపిరివోవఁగ దక్షవాటినుం
డెడుశివు భీమనాయకుఁ ద♦టిన్యవతంసు భజింపమేలగున్. ౨౭

కం. సప్తాశ్వసంప్రతిష్ఠుని, సప్తమునీశ్వరప్రధాన♦సంస్థితు నంత
ర్గుప్తస్వరూపుఁ ద్రిభువన, గోప్తను భీమేశ్వరేశుఁ ♦ గొలువుము తరుణీ. ౨౮

వ. భీమనాథమహాస్థానంబు సర్వకామార్థసాధకంబు; సంవత్సరంబును గొలువ ముక్తి ప్రదాయకంబు. సూర్యుండు మేషరాశియందుఁ జిత్రానక్షత్రంబున వసియించి యుండు చైత్రమాసంబున సప్తగోదావరంబునఁ బ్రాతస్స్నానంబుఁ జేసి యథాశక్తి పితృలకుఁ దగినదానంబు లొసంగి, భీమనాథుండ నగునాకు నమస్కారాభిషేకపూజానైవేద్యంబు లాచరించి నరుండు నక్తభోజియయ్యెను నక్షత్రనాథుండు వృషభరాశియందు విశాఖానక్షత్రంబు నాశ్రయించియుండు వైశాఖమాసంబునను, ప్రభాకరుండుమిథునంబునందు జ్యేష్ఠానక్షత్రంబునందు నిలిచియుండు జ్యేష్ఠమాసంబునను, రవి కర్కాటకంబున భగదైవతంబైన నక్షత్రంబున నాషాఢమాసంబునఁ గూడియుండఁగను, శ్రావణమాసంబున శ్రవణనక్షత్రంబున సింహరాశియందు మార్తాండుఁడు నిలిచియుండఁగను, భాద్రపదమాసంబునఁ బూర్వాభాద్రానక్షత్రమునఁ గన్యారాశియందు భానుండుండఁగను, నాశ్వయుజమాసమునశ్వినీనక్షత్రంబునందుఁ దులారాశియందుఁ జిత్రభానుండు నిలిచియుండఁగను, గార్తికమాసంబునఁ గృత్తికానక్షత్రంబున వృశ్చికరాశిని సూర్యుండుండఁగను, మార్గశీర్షమాసంబున ధనూరాశియందు మృగశిరానక్షత్రంబున నభోమణియుండఁగను, బుష్యమాసంబునఁ బుష్యనక్షత్రంబున మకరరాశియందు లోకబాంధవుఁ డుండఁగను, మాఘమాసంబున మఘానక్షత్రంబునఁ గుంభరాశి

త్రంబునఁ బాపౌఘంబును నడిభస్మీభావంబునుం బొందింపం జాలును. ప్రాణవి యోగకాలంబున జంతుకోటికిం గాలకంఠుండు తారకబ్రహ్మవిద్యారహస్యార్థం బుపదేశించును. కానిమాత్రంబైన ధనంబును పిడికెఁడు ధాన్యంబైన నిచ్చు దాతకుననంతఫలంబుచెందు. శ్రద్ధాసమన్వితంబుగా శివయోగికిం బెట్టిన భోజ నంబును నిచ్చిన వస్త్రంబును భవబంధవిధ్వంసనంబులు. జపహోమదానతపో ధ్యానసమాధియోగంబులు గలుగుపుణ్యులకుం గొలఁది లేదు. హిమవత్పర్వతం బునఁ గోటివర్షంబులు తపంబు చేసినఫలంబు ఘటికార్ధోపవాసమాత్రంబునను, వారణాసియందుఁ గోటిబ్రాహ్మణులకు భోజనంబు పెట్టిన ఫలంబు భిక్షునకు నొక్కభిక్ష యిడినమాత్రంబునను, కురుక్షేత్రంబున సూర్యగ్రహణకాలంబునం దులాపురుషదానంబు చేసినఫలంబు నొక్క భూసురాతిథికభ్యాగతికిశివయోగు లకుఁ బెట్టిన భోజనమాత్రంబునను, దక్షవాటికాపుణ్యక్షేత్రంబున సంభవించు.

తే. భీమలింగంబు త్రిభువన♦స్వామి యెపుడు, సన్నిధానంబుఁ గైకొని♦ యున్నకతనఁ
దీర్థములలోన నుత్తమ♦తీర్థమయ్యె, దక్షిణానందనవనవాటి ♦ దక్షవాటి. ౧౭

తే. ఘనత శివగంగ మును పుష్కర♦గంగ యనఁగఁ, గూపములు రెండు దక్షవా♦టీపురమున
నొకటియది పాపములనెల్ల♦నుడుపఁ జాలు, నొకటి పితృదేవతలఁ దృప్తి♦నొనుపనోపు.

ఆ. అని వరంబు లిచ్చి ♦ యంతర్హితుం డయ్యె, నిందుమౌళి ఋషుల♦కెట్టయెదుట
వార లోన్నమశ్శి♦వాయ యంచుఁ బలికించి, రొక్కమొగిని దిశలు ♦ పిక్కటిల్ల.

సీ. పంచాక్షరీమంత్ర ♦ పారాయణంబులు, పఠియించుచును స్పష్ట♦ఫణితితోడ
నెచ్చటికేగిరో ♦ యెఱుఁగకయున్నార, మెచటికి విచ్చేయ♦కిచట నుండు
మనుచుఁ బ్రార్థింపంగ♦నౌఁగాకయనిపల్కె, ఋషులుచూడఁగఁ జూడ♦నిందుధరుఁడు
భీమనాథేశ్వరు ♦ కామితార్థప్రదు, కామితదివ్యలిం♦గంబుఁ జొచ్చె

తే. మెఱుఁగు మెఱచినవగిదిని♦మెఱయుదీప్తి, నద్భుతంబును బొందిరి♦యపుడువారు
గౌరి! యిది భీమలింగంబు♦గౌరవంబు, దక్షవాటీపురీమహా♦స్థానమునను. ౧౯

వ. అనంతరం బమ్మునీశ్వరులు నియమశ్రద్ధాతాత్పర్యంబు లొప్పసప్తర్షిసమానీతయగు గోదావరిఁ గనుంగొని పరమానందంబున. ౨౦

శ్లో. దేవి! శంభోర్జటాజూట, నివాసిని! శివప్రియే!
లోకరక్షణకార్యార్థ, ముద్భూతాయై నమోస్తు తే. ౨౧

శ్లో. ఏకేనైవస్వరూపేణ, భీమనాథస్య సన్నిధౌ
సదా సన్నిహితా స్యత్ర, గోదావరి! నమోస్తు తే. ౨౨

కం. అని సంస్తుతించి యందఱు, మునిగణములు మంకణముని♦మునుకొని వికచ
త్కనకారవిందసౌరభ, ఘని యగునయ్యేటినీటఁ ♦ గౌతుకమొప్పన్. ౨౩

తే. వర్తనం బెల్ల శంభుసే♦వావ్రతంబు, మాటలెల్లఁ బంచాక్షరీ♦మంత్రరాశి
భోగమోక్షనివాసైక ♦ భూమియైన, దక్షపురినున్నజనులకో♦తలిరుఁబోణి. ౪౦

వ. దక్షారామమాహాత్మ్యం బవాఙ్మానసగోచరంబు. భీమనాథ మహాదేవదివ్యశ్రీపాద పద్మసేవావ్రతంబువలన నెట్టి పాపకర్మంబును భోగమోక్షపదవీ సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకమహాదివ్యపదవినొందు సర్వశాస్త్రసిద్ధాంతమతాంతరంబులకు సమ్మతంబైన యిమ్మహాస్థానం బేకవటీభూతంబు సద్యోముక్తిప్రదంబు సద్యఃశ్రీజ్ఞానదనంబు సద్యఃకళాసమృద్ధిప్రదంబై యుండు ననిదయార్ద్రమానసుండై వృషభధ్వజుం డాదేవి నుద్దేశించి పార్వతీ నీవడిగినయర్థంబు సర్వంబుసమర్థించితి. చిత్తంబున నవధానంబుసేయుమనినం బతికిఁ గరంబులు మొగిడిచిమ్రొక్కి భవానిహర్షోత్కర్షంబునొందె, నీరహస్యంబేను గురుముఖంబున నెఱిఁగి ప్రసంగవశంబునం బ్రహ్మవేదులగు మీకు నుపదేశించితి. ౪౧

శా. సద్యోముక్తిప్రదంబుదక్షనగరీ♦స్థానంబు విశ్వేశ్వరుం
డాద్యుం డవ్యయుఁ డానతిచ్చె నిదివే♦దార్థంబు; సద్యోవిము
క్త్యుద్యోగం బనుపేక్షయైన నదిసుం ♦ డొండొక్కతీర్థంబు పు
ష్పోద్యానస్యం బనఁ గాల మందుఁ గడుపక ♦ యోగంబు భావింపఁగన్. ౪౨

వ. మఱియు భీమలింగమాహాత్మ్యంబు భవకలుషనాశనంబు బ్రహ్మవిష్ణు పురందరాదులకుఁ గల్పకోటిశతంబులనైన వచియింపనలవిగాదు. అయినను నానేర్చువిధంబున నింక వర్ణించెద. ౪౩

తే. భువనములమూఁటియందును ♦ బొబ్బవిడుచు, నంతదాఁక నె యిహరతీ♦ర్థాదులెల్ల
నపుడు భేదంబు లేదని ♦ రవనిమీఁద, దక్షవాటీపురీభీమ♦ధామమహిమ. ౪౪

సీ. దక్షుండుపొట్టేలి♦తల ధరించినయప్డు, భారతి ముక్కు గో♦ల్పడినయపుడు
పూషాస్యవదనంబు ♦ బోసివోయినయప్డు, విష్ణునిచక్రంబు ♦ విఱిగినపుడు
అగ్నినాలుక లేడు ♦ సౌడుమాసినయప్పు, డుడురాజు పొట్టిగు♦జ్జుఱికినపుడు
జన్నంపుటిఱ్ఱిము♦స్తకము ద్రెల్లినయప్డు, వడిదక్షుతల చిచ్చు♦వడినయపుడు
తే. ప్రాణభయమునముక్తిసం♦భ్రమముమెఱయ
నమ్మహోత్పాతకాలంబు♦నందుమునులు
దైవగంధర్వసిద్ధవి♦ద్యాధరులును
నేమమునఁగొల్తు రెవ్వాని♦నెమ్మనమున. ౪౫

సీ. దుగ్ధాబ్ధిమంథనో♦ద్భూతహాలాహల,జ్వాలనమేచకకంఠ ♦ శరణు శరణు
గిరిచాపనిష్ఠ్యూత♦హరిశిలీముఖదగ్ధ,పురగోపురాట్టాల♦శరణు శరణు
సింధురాంధజలంధ♦రాంధకవ్యాఘ్రాది, సురకంటకధ్వంస ♦ శరణు శరణు
విలయసంధ్యాకాల♦వికటతాండవకేళి, జర్జర బ్రహ్మాండ ♦ శరణు శరణు

యందు మిహిరుండుండఁగను, ఫాల్గునమాసంబున నుత్తరానక్షత్రంబున మీనరాశిని దినకరుండుండఁగను, బూర్వోక్తప్రకారంబున శైవవ్రతాచారంబులు నడపిన మనుజుండు, పాతకంబులవలన విముక్తుండగును; వెండియు యజ్ఞతీర్థం బను తటాకంబు సకల తీర్థరాజంబు. ౩౦

సీ. మేషరాశిస్థుఁడై ♦ మిహిరుఁడుండఁగఁ బర్వ,తిథి స్నాతుఁడగుచుఁద ♦ త్తీర్థమందుఁ
దనయథాశక్తిఁ గాం♦చనము విప్రులకిచ్చి, పాతకంబులఁ బాయుఁ ♦ బంచజనుఁడు
వృషభంబునం దట్ల ♦ వెండిమార్తాండుండు, మిథునరాశిం దగ ♦ మెచ్చుమీఱు
స్థితిఁ గర్కటకరాశిఁ♦గృతసప్తగోదావ,రాభిషేకుఁడు దోష♦మపనయించుఁ
తే. దప్పకాషాఢసితచతు♦ర్దశిని సింహ, కన్యలను సూర్యసంగము♦కాలమునను
జన్మతారలయందున♦సంధులందు, యజ్ఞకుండపయస్స్నాన ♦ మఘహరంబు. ౩౧
తే. భానుమంతుండు తులమీఁదఁ ♦ బవ్వళింప, యజ్ఞకుండతటాకంబు♦నందుఁ గ్రుంకి
బ్రహ్మహత్యాదులైన పా♦పనిచయములఁ,బంచబంగాళముగఁ దోలుఁ♦బంచజనుఁడు.
కం. ఆదిత్యుఁడు వృశ్చికమునఁ, బాదం బిడినట్టివేళఁ ♦ బావనతిథి సూ
ర్యోదయమున యజ్ఞతటా,కోదకమునఁ గ్రుంకి మనుజుఁ♦డోడుచు నఘంబుల్. ౩౩
తే. ఇనుఁడు కోదండరాశియం♦దెక్కియుండ, రుద్రనక్షత్రమునను మ♦ర్త్యుండు నియతి
యజ్ఞకుండపయస్స్నాన♦మాచరించి, సృష్టిలోఁ దోలుఁ బాతక♦శ్రేణినెల్ల. ౩౪
తే. మకరరాశిస్థుఁడై భాను♦మంతుఁడుండఁ
బుష్యనక్షత్రమునఁ బ్రొద్దు♦పొడుచునపుడు
భానువాసరమునయజ్ఞ ♦ భద్రసరసిఁ
గ్రుంకి పాతకచయముల♦పొంక మణఁచు. ౩౫
కం. మాఘమునఁ గుంభరాశిని, దాఘద్యుతియుండ సప్త♦తాపసవాహి
న్యోఘమున మునుఁగునరుఁ డఘ, లాఘవవిఘటితుఁడగుచుండు ♦ హావప్రౌఢిన్.
తే. ఫాల్గునంబున నుత్తరా♦ఫల్గునిని, మీనరాశిని సూర్యుండు ♦ మెలఁగుచుండ
సప్తగోదావరాభిషే♦చనము సేయఁ, బాతకవ్రాతముల నెల్ల ♦ భంగపఱుచు. ౩౬
మ. ప్రతివేళం దగ మర్త్యుఁ డీక్రియఁ జరిం♦పం బాడి యంగీకృత
వ్రతుఁడై దక్షిణకాశియందు బహుళ♦స్వర్గాపవర్గార్థమై
శితికంఠప్రియమందిరంబయిన యీ♦క్షేత్రంబునం దెచ్చటన్
మృతుఁడైయున్న నరుండు పొందు గమిక♦ర్మీభూతకైవల్యమున్. ౩౭
కం. కనకంబణుమాత్రంబై, నను దక్షారామనగర ♦ నైకటికమహా
మునిసింధుపుదరి దానం, బొనరించుట మేరుదాన♦ముర్విం దలఁపన్. ౩౮

వ. తొల్లి జలంధరగంధగజపుండరీకాంధకాసురాదు లగుమహాదైత్యులు భువనత్ర
యం బాక్రమించిన శక్రుండు భయభ్రాంతుండై దేవగణదేవమునిసిద్ధసాధ్య
విద్యాధరోరగగరుడగంధర్వకిన్నరకింపురుషాదులం గూడ్కొని బ్రహ్మకు విన్న
వించిన విరించియు వారిందోడ్కొని పాలమున్నీటిలో ఫణిరాజతల్పంబుపైఁ బవ్వ
ళించిన పాంచజన్యధరునకు విన్నపంబు చేసి సంస్తుతించినఁ గైటభారిహాటకగర్భుని
విన్నపంబవధరించి చింతాభరంబున నొక్కింతదడ వూరకుండి పుండరీకాసనుం
జూచి యిట్లనియె. ౫౭

తే. వీరభద్రుండు చక్రంబు ♦ విఱిచి దక్ష
యాగముననాఁడు భక్షించె ♦ నాగ్రహమునఁ
జెఱకు శర్కర పాకంబు చేసినట్టి
చక్కిలముఁబోలె ఛటఛటా ♦ శబ్దమొప్ప. ౫౮

ఉ. కోపముచిచ్చునంబడిన ♦ కూరిమితల్లిఋణంబు దీఱ ను
ద్దీపతరాగ్రహంబునను ♦ దేవతలం గడుభంగపెట్టఁగా
నేపున నేను మార్కొని ప♦యిం బఱతెంచినయంతమాత్రలో
జాపరమేశ్వరా యనుచుఁ ♦ జక్రము మ్రింగిన నోహటించితిన్. ౫౯

తే. తెగువ దక్షునికంఠంబు ♦ ద్రెవ్వనేసి, వ్రేల్చెఁ దల నధ్వరాగ్నిని ♦ వీరభద్రుఁ
డాప్రజాపతి మెడమీఁద నజుణంబ,నగుచుఁ బొట్టేలితలఁదెచ్చి ♦ నాటుకొలిపె.

వ. అప్పు డవ్వీరభద్రుని తేజోవిశేషంబును గనుఁగొనఁగన్నులు మిఱుమిట్లుగొన వెఱ
చఱచి యెలుంగుడించి తొలంగితి నాఁటనుండియు. ౬౧

శా. పట్టంగైదువు లేక విన్ననయి నా ♦ బాహార్గళుల్ చూడఁగా
యిట్టుంగాక సురేంద్ర! బాధపడి మీ ♦ రిబ్భంగి దుఃఖింపఁగాఁ
గట్టాపో యిటు మిన్నకుండుదు నె ♦ శీఘ్రంబిప్డు భీమేశ్వరున్
ముట్టంగొల్చెదఁ జక్రలాభమునకై ♦ ముగ్ధేందుచూడామణిన్. ౬౨

వ. అని పలికి నలినసంభవేంద్రాదు లగునిర్జరులతోడంగూడి సరోరుహాక్షుండు
దక్షారామంబునకు వచ్చి శివగంగాకూపంబునఁ ద్రిషవణస్నానంబు చేసి భస్మో
ద్ధూళితగాత్రుండును, ద్రిపుండ్రాంకితమస్తకుండును, రుద్రాక్షమాలికాధరుండును
జటావల్కలసంయుతుండునునై నిత్యంబును సహస్రపద్మంబులఁ బూజఁగావించుచు
భీమనాథేశ్వరేశ్వరు సేవించుచుండెనంతఁ గొంతకాలంబునకు. ౬౩

కం ఈభంగివేయుదమ్ముల, నాభుజగాభరణు నెప్పు ♦ డర్చనసేయన్
శ్రీభీమేశుండు కమల, నాభుని మనమరయ నొక్క ♦ నలినముదాఁచెన్. ౬౪

తే. శరణు ఖేచరదేవతా♦సార్వభౌమ, శరణు త్రైలోక్యసతతర♦ క్షౌధుకీణ
శరణు దక్షిణకాశికా♦స్థానసిలయ, శరణు భీమేశశంకర ♦ శరణు శరణు. ౪౬

కం. హర! సద్గతినాశన, హర! సంసారాబ్ధిశరణ♦ఘనతరచరణాం
బుజహ్లవ! రక్షింపుము, శరణాగతులైనమమ్ముఁ ♦ జంద్రాభరణా. ౪౭

కం. అపరాధశతము లోఁగొను, మపరిమితకృపావిధేయ ♦ యార్తశరణ్యా
త్రిపురీకుసుమాభరణా, కపర్ది! జటాజూటకోటి ♦ ఘటితశశాంకా. ౪౮

తే. సుప్రకాశుండవగుముని♦శ్వప్రకాశ, శర్వ! సర్వేశ! త్రిపురభం♦జన! గిరీశ!
యనుచునంసంవనంబులు ♦ నభినుతింప, నచటభీమేశ్వరేశ్వరుం♦డభవుఁడపుడు.

ఉ. సన్నిధిచేసి వారలకు♦శాక్కరకేతుఁడు సుప్రసన్నుఁడై
యెన్నికకెక్కఁగా వరము♦లిచ్చె ననేకము లింతనుండి నా
యున్నన దక్షవాటిక స♦మస్తమహీతలయంబులోన నా
పన్నగదీర్ఘరాజపద♦భాజన మయ్యెడు నెల్లకాలమున్. ౫౦

కం. ఈ దక్షారామమునకు, మేదినిఁగల తీర్థకోటి ♦ మిగులకయుండున్
మేదురకరుణాగరిమను, సాదరముగ ఖచరసిద్ధ♦జనహితబుద్ధిన్. ౫౧

తే. దక్షుఁ గీర్తించి యాచంద్ర♦తారకంబు, దక్షవాటిక సకలతీ♦ర్థంబులందు
నుత్తమంబుగ వర మిచ్చి♦యుందు మిచట, నేర్పుగను నేరికినిముందు♦నేను నుమయు.

సీ. యజ్ఞకుండంబున♦యందుఁ దీర్ఘంబాడుఁ, బాయ కెవ్వండు నా♦భక్తుఁడతఁడు
గ్రుంకుతేపులుసప్త♦గోదావరంబునఁ, బాయ కెవ్వండు నా♦భక్తుఁ డతఁడు
ద్వాదశక్షేత్రయా♦త్రావిధాన మొనర్చుఁ, బాయ కెవ్వండు నా♦భక్తుఁడతఁడు
దక్షవాటీమహా♦స్థానంబునందుండుఁ, బాయ కెవ్వండు నా♦భక్తుఁ డతఁడు
తే. తెరువునడిచెడువారికి ♦ నిరవుచేసి, ధాన్యములు నెయ్యినూనె వ♦స్త్రములులవణ
మాదిగాఁగల యాత్రాప♦దార్థసమితిఁ, బాయ కెవ్వండుపెట్టునా♦భక్తుఁడతఁడు.

కం. మాటలు వేయును నేటికిఁ, జాటించెన్ శివుఁడు వేడ్క♦జగములలో ము
న్నీటి దరి దక్షవాటికి, నాటిగఁ దీర్థములు లేవు ♦ సత్యము సుండీ. ౫౪

తే. బ్రహ్మవిద్వాంసులకుఁ బాశు♦పతియతులకుఁ, బెట్టుధనధాన్యవస్త్రాన్న♦భిక్ష మెవ్వఁ
డక్షయగుణంబుగాఁగ నీ♦దక్షవాటి,వాని కలవడు నిజము కై♦వల్యపదవి. ౫౫

తే. చప్పరంబొండె గుడియొండెఁ ♦ జవికయుండెఁ
గలుమఠం బొండె నిల్లొండెఁ ♦ గట్టి పెట్టి
బ్రహ్మయోగీశ్వరుని నుంచు ♦ భక్తినెవ్వఁ
డతఁడు మాన్యుండు పూజ్యుండు ♦ నతులితముగ ౫౬

నిరవకాశంబుగా ♦ నిత్యసన్నిహితంబు, నుడులింగమూర్తితో ♦ నబ్బియుబ్బి
భీమనాథుఁడు మహా♦భీమాద్భుతప్రౌఢి, బహువిరాడ్రూపవి♦భ్రాజియయిన
తే. భయమునుంబొంది దేవతల్ ♦ ప్రస్తుతించి, యయ్యనీరూపమింతింత♦యనఁగరాదు
యేదిమొద లేదికడపల ♦ యేదిమధ్య, మెట్టునినుఁ బూజసేయుదు♦మిందఱమును.

వ. అనినం గరుణాసామ్రాజ్యపట్టాభిషిక్తుం డగునాజగజట్టి వేల్పు బ్రహ్మాండగోళంబు నకు మిక్కుటంబుగాఁ బెరిఁగిన దేహంబుఁ బొట్టిచేసి తిరుచుట్టుమాలికలోన గాక్షి, జనార్దన, రుద్ర, కేశవ, వినాయక, దుర్గాంతాంక వేశ్వర, నృత్యభైరవులను దేవతా సప్తకంబు పరివేష్టింప, సకలలోకానందకరపరదారగమనపాపహరేశ్వరులునై ఋతి భాగంబున నధివసింప, నంతర్గర్భగృహంబులోపల మాణిక్యాదేవిసహితుండై సలిలనిధివృద్ధగంగాకౌంతేయసరిత్తుల్యభాగా హేలానదీసప్తగోదావరమాతృకా పరివృతమండలంబున మధ్యమలోకభాగధేయంబును, విబుధగంధర్వపతాకావేది యుఁ, బరిసరోద్యానవాటికాసరసకాసారకశోరకుమాళీపాళికాకుసుమధూళీ మధూ ళికాసౌరభాసార సంవాసితదశదిశాముఖంబును, మఖకుండితటాకసముద్దండ పుండ రీకషండమకరందబిందుగండూషావ్యగ్రసముదగ్ర మధుపమండవాహంకార ఝుం కారకోలాహల కరంబితమకరధ్వజభుజాదండమండలీకృత కుసుమకోదండశింజినీ ఠంకారంబును, నాఖండలాదిదిక్పాలకభరితకలితగోపురప్రాంగణంబును, బాదుకా ఖడ్గఘుటికారసరసాయనిమూలికాంజనాకర్షణాదృశ్యాది విద్యాసిద్ధిక్షేత్రంబును, నత్ర్యాత్రేయాగస్త్యహరితాంబరీషాసిత భార్గవ పరాశర పారాశర్య మాండవ్య మార్కండేయ మౌద్గల్య మంకణ శౌనక శాండిల్య మందపాల వత్స వసిష్ఠ వాధూ లసవాలఖిల్య కౌండిన్య కాశ్యపకణ్వగాలవగాధి గార్గ్యప్రముఖ వాలఖిల్యాద్యష్టా శీతిసహస్రసంయమిసమాకీర్ణంబును, గర్ణికాగాంబికాకరకమలపుటఘటితకనత్క నకమణిమయడమరుకఢమఢమధ్వానసపర్జన్యగర్జాసముజ్జృంభిత గుహాశిఖండితాండ వంబును మార్కండేశ్వరకుండలాముఖసంవేద్యాంతర్వేదిచాళుక్య భీమేశ్వరప్ర ధాననానావిధశాఖోపశాఖాతీర్థసంబాధసంభరితంబునునై యఖిలభువనభవనాభి రామంబైన దక్షారామంబును గైలాసమేరుమందరంబులకంటెను, గాంచీ చిదం బర కాళహస్తి కాశి శ్రీశైలాది మహాస్థానంబులకంటెను, సేతు కేదారంబులకం టెను, నతిశయంబుగాఁజేసి నాక్షేత్రంబునుమరగి గరళకూటకృపీటభవజ్వాలా నష్టంభంబు సంస్తంభించి, త్రిపురదైతేయమదవతీగండ భాగమకరికాపత్త్రభంగం బులు దొలంగించి భీమలింగంబు సర్వమంగళాదేవియుం దానును లోకరక్షణా ర్థంబుగా నధిష్ఠించియుండును.

తే. తాంబనూఱునుదొంబది ♦ తొమ్మిదియును
జలజములఁబూజచేసెను ♦ శార్ఙ్గపాణి
వేయిటికినొక్కపద్మంబు ♦ వెలితియైన
నహహానియమంబునకు భంగ♦మయ్యెననుచు. ౬౫

చం. కటకకలాపసంఘటిత ♦ కమ్రమణికద్యుతిపాటవంబునం
జటికినవ్రేలిగోరఁగొని ♦ చిత్తునఁదీసెను లోచనంబుఁ బ్ర
స్ఫుటకమలంబు వేగహరి ♦ పూన్చెఁ దటుక్కున దక్షవాటికా
కటకవిలాసినీవిటశి♦ఖామణికిన్ హరిణాంకమౌళికిన్. ౬౬

కం. కైటభవిరోధిభక్తిర, సాటోపం బెసఁగ వనరు♦హాలోకనము
ద్ఘాటించి భీమనాథుని, హాటకపదపీఠిలోచ ♦ నాబ్జముఁ బెట్టన్. ౬౭

మ. నిడువాలుంగుడికన్ను పాదములపై ♦ నేమంబుతోఁబెట్ట న
ప్పుడు ప్రత్యక్షముఁబొంది నీలగళుఁ డం♦భోజాక్షునిం జూచి నేఁ
గడుహర్షించితి నిచ్చెదన్వరము వే♦కైకొమ్ము నా నమ్రుఁడై
యడిగెన్ శౌరి జగత్త్రయోద్ధరణలీ♦లావక్రమున్ జక్రమున్. ౬౮

తే. భీమనాథుఁడుత్రిభువన♦స్వామియిచ్చె, నస్త్రకులదైవమననొప్పు ♦ నాయుధంబు
హరికి నటమున్నయిచ్చెఁ జం♦ద్రార్ధమౌళి, వికచపద్మోపమం బైన♦వెడఁదకన్ను.

వ. ఇవ్విధంబున శ్రీభీమనాథ మహాదేవునివలనం జగద్విజయం బగుచక్రాయుధంబు వడసి కోటిసహస్రమార్తాండమండలతేజఃప్రభాప్రభావభాసమానం బైన యారథాంగంబునమున్న చెప్పంబడ్డవిబుధవిరోధులఖండించి యింద్రాదిప్రముఖనిఖిలబర్హిర్ముఖవ్రాతంబునకుఁ జేతఃప్రమోదం బాపాదించె నిది యమ్మహాదేవుని మహిమంబు. ౭౦

కం. శివగంగాజలముల నా, ప్లవనంబొనరించినట్టి ♦ పరమాత్ములు త
ద్దివసమున భీమనాథుని, నవలోకింపంగఁ గలుగు ♦ నభిమతసిద్ధుల్. ౭౧

తే. మదనవిధ్వంసితిరిచుట్టు ♦ మాలెయందు, దక్షిణపుదిక్కునందు మా♦ధవునిఁగాంచి
రహిని వేడుక విఘ్నాది♦రాజుఁజూచి, మనుజుఁ డిష్టార్థసిద్ధిసం♦పదలనొందు. ౭౨

తే. అష్టమీభానువాసరం♦బందునొండె, నొండెనేనిచతుర్దశి ♦ నిండుభక్తిఁ
బూజఁగావించియెవ్వఁడే ♦ భూమినున్న, దుర్గసేవింపదురితంబు♦దొలఁగునండ్రు.

కం. తాండవభవువీక్షణమున, ఖండేందుశిఖావతంసు ♦ కట్టెదురుగఁదా
నుండెడుగౌరిని మంచుం, గొండసుతం బూజసేయఁ ♦ గోర్కులునిండున్. ౭౪

భూర్భువస్స్వర్లోక♦ములుమూఁడుభేదించి, బ్రహ్మాండభాండక♦ర్పరముదాఁకఁ
బెరిగిదిక్చక్రంబు ♦ పిక్కటిల్లఁగఁబట్టి, బలిసికువ్పసముతోఁ ♦ బాముపోలె

అది గావున నుత్తమనాయికా నాయక గర్భజనిత లైన యూసానులు సానురాగం బున నీశానుని, భీమేశ్వరుని ఘుసృణముకుళితాపాంగంబులు కుంచితాకుంచిత భూతంబులు విస్మయోత్పాదనతానకంబులు, ప్రసన్నంబులు, ప్రేమరసపూర్ణ త్రపావృతారంభంబులు, నవలలితంబులు, పులకావళికారణంబులు, భావజగర్భి తంబులు, విస్మృతనిమేషంబులు నైనవీక్షణంబులఁ దదీయలావణ్యపూరంబాస్వా దించువిధంబు నభిలషించుటఁ దెల్పుచందంబున హృదయంబు నాకర్షించుచా ద్యూనఁ జామరవ్యజనవీటికాకరండపాదు కాముకురదీపికాసంగీత నాట్యాద్యుప చారసేవావిశేషంబులఁ బ్రతిసంధ్యంబును బల్యంకికా సేవాబహిర్విజయాది భోగానసరసమయంబున సేవించుచుండుదురు. ౮౦

తే. దక్షవాటీపురీచతు♦ర్ద్వారములను, భీమమండలికాపుణ్య ♦ భూమియందు
శంభులింగప్రతిష్ఠలు ♦ సంఘటించి, యెల్ల వేల్పులు ప్రార్థించి ♦ రిందుధరుని.

వ. ప్రార్థించి శ్రీభీమేశ్వరమహాదేవునివలన నాత్మప్రతిష్ఠితశంభులింగంబులకునువరం బులడిగిన నవ్విరూపాక్షుండు వారుకోరినట్లు భుక్తిముక్తిప్రదానసామర్థ్యంబులు, సర్వలింగంబులకుఁ గలుగ ననుగ్రహించె. ౮౨

తే. సప్తసింధువునకు భీమ♦శంకరునకు, నడుమనింద్రేశ్వరము పాప♦నాశనంబు
దృష్టిమాత్రన భుక్తిము♦క్తిప్రదంబు, దేవలోకాధిపతిసంప్ర♦తిష్ఠితంబు. ౮౩

కం. భీమయదేవుని దక్షిణ, భూమీభాగమున యజ్ఞ♦పురుషేశ్వరది
వ్యామృతలింగము భోగ, శ్రీముక్తివిభూతిదాయి ♦ సేవకతతికిన్. ౮౪

ఆ. అగ్నికుండ మనఁగ ♦ నచ్చోటనున్నది, ధాత్రిభుక్తిముక్తి ♦ ధాతునీవి
దానఁ దీర్థమాడి ♦ తర్పణ మొనరింపఁ, బితరు లూర్ధ్వలోక♦గతులుగంద్రు. ౮౫

తే. కృత్తికాతారకంబులఁ ♦ గీలుకొన్న, దినమునం దగ్నికుండికా ♦ తీర్థమాడి
శంభునగ్నీశ్వరునిఁ జూచు ♦ సజ్జనులకు, లలితకరతలధాత్రీఫ♦లంబుముక్తి. ౮౬

సీ. అగ్నీశ్వరునిమ్రోల ♦ నగ్నికుండికకూప, తటదేశముననుండు ♦ దక్షకుండి
యదిసర్వపాపౌఘ ♦ ముదిరఝుంఝూనిలం, బాకూపమునకు యా♦మ్యంబునందు
దాక్షాయణీదేవి త్రైలోక్యజనయిత్రి, చలిగొండరాచూలి ♦ వెలసియుండు
దక్షకుండమునఁ దీ♦ర్థంబాడి యర్థితో, దాక్షాయణీదేవి ♦ దక్షపుత్రి

తే. నసితపక్షాష్టమీతిథి♦యందునొండె, మతిచతుర్దశియం దొండె ♦ మహితబుద్ధిఁ
జేసిదండప్రణామంబు♦సేయునరుఁడు, కాంచు మోక్షంబుఁ బ్రాణని♦ర్గతమునందు.

వ. ఆయుత్తరంబున వీరభద్రప్రతిష్ఠితంబు చెంగిట నిఋతిలింగంబు భీమనాథేశ్వరు నికిఁ బడమట వరుణప్రతిష్ఠితం బగు వరుణలింగంబు వరుణకుండంబునఁ దీర్థం బాడి వరుణనక్షత్రంబున వరుణేశ్వరదేవుని దర్శించిననరుండు భవబంధనంబులం

తే. దేవకన్యకామాత్ర సం♦ధిల్లు భుక్తి, కొందఱకు దక్షవాటికా♦క్షోణియందు
దేవకన్యకామాత్ర సం♦ధిల్లు ముక్తి, కొందఱకు దక్షవాటికా♦క్షోణియందు. ౭౭

తే. గీతవాదిత్రనృత్యంబు ♦ కేవలంబు, శంభునకు సార్వకాలంబు♦సంభ్రమింప
నప్సరస్త్రీసమర్పించె ♦ నాటునాటు, బాలలను యువతుల జంభ♦భంజనుండు.

శా. ఆవంశంబున నానికూఁతులయి ది♦వ్య స్త్రీలు దుగ్ధాబ్ధిమ
ధ్యావిర్భూతలు మీనకేతనుని పు♦ష్పాస్త్రంబు లెక్కాలముం
సేవాదక్షతఁ గొల్తు రిందుధరునిన్ ♦ శ్రీదక్షవాటీశ్వరుం
గైవల్యార్థపు భీమనాథుని లస♦త్కారుణ్యపాథోనిధిన్. ౭౮

వ. మఱియు మహానీయు దేవగంధర్వాప్సరోవేశ్యాజాతిసంజాతకాంతాచికురతిమిరాంగనుమంగళవిభావరీ లలాటశశికళావిలాసద్యుతియు,భ్రూలతాలాసికాలాస్యలలితరంగభూమియు, నయనశంబరానుబంధనవకందర్పపతాకయు, నధరబంధూకకుసుమయు, వికాసవిభ్రమశరద్వైళాకంబుకమనీయకంఠయు, బిబ్బోకసరిదంబుధరవేణియుఁ, బృథులతాచక్రవాకయుఁ, గరపల్లవస్ఫురణపర్యాయవల్లీమతల్లీ పన్నగపరిమత్తుచుంబోలెఁ బ్రకటితవిలాసనుస్మథలీలయుంబోలె, రతిసుఖసంపత్సంపాదనలంపటకు ముదినియుంబోలె, రాజానుకూలదర్శనకేశభరంబునఁ గృష్ణవదన, వచోమనోహరవశంబునమంజుఘోష, మధ్యంబున మందోదరి, యూరుయుగళంబున రంభ, కనకభూషణధారణంబున రుక్మిణి, సురతకళాకౌశలంబున దక్షిణ, తనువున భద్ర, పుష్పాస్త్రద్వితీయాజన్మభూమి కారుణ్యవతి, తారుణ్యవతి, కాంతిమతి, కమనీయవతి, వినయవతి, విభ్రమవతి, విజ్ఞానవతి, వితీర్ణవతి, త్రపావతి, భూషణవతి, భూషణమరీచిజాలాకారవిగ్రహయగుట విద్యుద్దండంబువలనను బ్రసవపరిమళహారిణియగుటం బారిజాతకోరకంబులవలనను, నిశ్వాసామోద కారిణియగుట మలయమారుతంబువలనను,నిఖిలేంద్రియామోదకారిణియగుట నటనామృతంబువలనను, మాధుర్యజన్మభూమియగుట నిక్షుకాండంబువలనను, బ్రభవించెనో యనఁ బ్రశంసాస్పదంబైయుండు నవ్వంశంబునం దిందుముఖుల యాననచంద్రమండలంబుల యందభ్యర్ణరోహిణీ పాశశృంఖలోద్వృత్తినింబోలె లాంఛనహారిణంబు ప్రవేశింపవెఱచు; నాచంచలాక్షుల దృగంచలస్ఫురణంబు లించువిలుకానికిం బంచబాణంబులు పువ్వులగుట నవ్వటాలమాట; యప్పణంతుల లలాటకర్పూరతిలకంబు దర్పకునకు ధవళాతపత్రంబు శశాంకబింబంబనుట బొంకు. ఆ పువ్వుఁబోణుల కఱివంకకనుబొమ్మలె యంగజునకు సింగిణివిండ్లల్లచెఱకు విల్లనుట కల్ల; యత్తొయ్యలుల నెత్తావి యూర్పుగాడ్పులె పుష్పబాణునకుఁ బ్రాణసఖులు చందనాచలసమీరణంబు సఖుండనుట యకారణచిత్తప్రశ్యావహంబు.

కం. శిష్టస్మార్తుండకైన వ, సిష్ఠప్రతిమానుఁడైన ♦ శిష్టునకైనన్
నిష్ఠాత్మఁగలిగెనేనియు, నిష్ఠాకాలంబుముక్తి ♦ నియతంబ చటన్. ౧౦౧

ఆ. బ్రహ్మహత్యమద్య ♦ పానంబు గురుతల్ప, గమనమాదిగాఁగఁ ♦ గలుగునట్టి
పాతకంబులపుడె ♦ పాయు మానవులకు, దక్షవాటిభీము ♦ దర్శనమున. ౧౦౨

వ. అని యిట్లర్ధేందుమౌళి యానతిచ్చి యంతర్ధానంబుచేసెఁ దదనంతరం బాహరి విరించి పురందరాదులగు బృందారకులును సనకసనందనసనత్కుమారసనత్సుజాతులగుబ్రహ్మయోగీశ్వరులును, మార్కండేయ మందపాల మౌద్గల్య మాండవ్య మంకణాదులగుమహామునులును, బాదరాయణు నభినందించుచు, నిజస్థానంబులకుం జనిరి. ౧౦౩

సీ. సప్తగోదావర ♦ స్నానంబు రామనా, థావలోకనము పి ♦ త్రార్చనంబు
రామగయాపితృ ♦ శ్రాద్ధంబు గౌరీజ, నార్దనరుద్రస ♦ న్నామజపము
పరఁగమహాదివ్య ♦ భావనానార్చనా, భవనప్రదక్షిణ ♦ ప్రక్రమంబు
పంచాక్షరీమంత్ర ♦ పారాయణజపంబు, పాశుపతాచార ♦ పరమనియతి

తే. సమయమిదిసర్వదేవతా ♦ సార్వభౌము, భుక్తిముక్తిప్రదాయకు ♦ భువనభర్త
భీమనాథేశ్వరేశ్వరు ♦ స్వామిఁగొలుచు, భక్తులకునెల్ల నాగమ ♦ పద్ధతియిది. ౧౦౪

ఉ. పరదారేశ్వరకుంభసంభవవిభుల్ ♦ ప్రాగ్దిగ్విభాగంబులం
బురవిధ్వంసికి దూరదేశమునఁదా ♦ భోగంబునన్ శశ్వదా
వరణద్వారమునన్ మహామహిమచే ♦ వాయువ్యదిక్సీమ ను
ద్ధరతన్ వాయుశివుండునుండ్రుమిగులం ♦ దాత్పర్యశ్రద్ధాగతిన్. ౧౦౫

దక్షవాటీమహా ♦ స్థానంబులో లేని, యమరులేస్థానంబు ♦ నందు లేరు
దక్షవాటీమహా ♦ స్థానంబులో లేని, యర్థమేస్థానంబు ♦ నందు లేదు
దక్షవాటీమహా ♦ స్థానంబులో లేని, యమృతమేస్థానంబు ♦ నందు లేదు
దక్షవాటీమహా ♦ స్థానంబులో లేని, యజ్ఞమేస్థానంబు ♦ నందు లేదు

తే. దక్షవాటిక సకలతీ ♦ ర్థముల కిరవు, దక్షవాటిక సకలవి ♦ ద్యలకుగరిడి
దక్షవాటిక విభవంబు ♦ తానకంబు, దక్షవాటిక శివునియం ♦ తఃపురంబు

ఇట్టిమహామహిమంబుగలదక్షారామంబున నభివసింపుదము, భీమమండలంబు దర్శింపుదము, సప్తగోదావరమ్మునఁదోడుదము, వృద్ధగంగాజలంబులఁ దేలుదము తుల్యభాగాతోయంబుల మునుఁగుదుము, కణ్వవాహిని నవగాహింతము, కౌంతేయంబున నోలలాడుదము, లవణపయోనిధి గంగాసంగమంబులం నభిషేకింతము, రండని హర్షోత్కర్షంబున రోమహర్షణతనయుండు సూతాహ్వయసంభవుండు నిఖిలపురాణవ్యాఖ్యానవైఖరీసమేతుం డైన సూతుండు పల్కినవిని నైమిశారణ్యపుణ్యా

బాయును; భీమేశ్వరు వాయవ్యదిగ్భాగంబున వాయుప్రతిష్ఠితం బగు వాయులిం
గంబుండు వాయుకుండంబునఁదీర్థంబాడి వాయులింగంబును సందర్శించిన
నరుండు మోక్షలక్ష్మిం గూడు; సోమేశ్వరలింగంబు సోమప్రతిష్ఠితంబు, సోమనక్ష
త్రంబున సోమకుండంబునఁ దీర్థంబాడి సోమేశ్వరదేవుని దర్శించిన నరుండు
భుక్తిముక్తిసంసిద్ధిం బొందు. ౮౮

తే. బాదరాయణుఁడత్యంత ♦ పరమనిష్ఠ, సప్తసింధుసమీపదే♦శంబునందుఁ
జపముఁగావించి శంభుసం♦స్థాపనంబుఁ, జేసెనత్యంతభక్తివి♦శేష మమర. ౮౯

కం. పంచాక్షరమంత్రము న జ, పించుచు సత్యవతిసుతుఁడు ♦ పెద్దయుఁగాలం
బంచిత యోగసమాధి భ, జించెన్ దా సంప్రతిష్ఠ ♦ సేసినశంభున్. ౯౦

వ. ఒక్కనాఁ డమ్మహాదేవుండు త్రిగుణమూర్తులగు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశానులచే సము
పాస్యుండగుచు బాదరాయణునకుఁ బ్రత్యక్షం బగుటయు. ౯౧

మ. కురిసెం బువ్వులవాన మత్తమధులి♦ట్కోలాహలాన్వీతమై
విరిసెం దిక్కులు మందమందగతులన్ ♦వీచె న్నభస్వంతుఁడున్
మొరసెం దుందుభు లొక్కయుమ్మడి నభో♦మూర్ధావకాశంబునం
బొరసెన్ సమ్మద మెల్లలోకముల క♦వ్వూర్వ్యాహకాలంబునన్. ౯౨

కం. ఆడిరి యచ్చరలేమలు, పాడిరి గంధర్వపతులు ♦ పరమమునీంద్రుల్
గూడిరి బహువిధంబులఁ గొని, యాడిరి యందంద నద్భు♦తావహభంగిన్. ౯౩

కం. కొందఱు తాండవమాడిరి, కొందఱు పరిహాసకేళిఁ♦గొఱలిరి మఱియుం
గొందఱుబాహాయుద్ధం, బందంద ఘటం చిరమ్మ♦హాసంఘమునన్. ౯౪

వ. వ్యాసర్షికనుగ్రహం బొసఁగి యప్పరమేశ్వరుండు కూడినయశేషమునులను సర్వ
యోగీశ్వరులను సకలదేవతలను ద్దేశించి యిట్లని యానతిచ్చె. ౯౫

కం. ఈ యున్నవారలందఱు, నాయానతి వినుఁడు నెమ్మ♦నంబులలోనం
బాయం బెట్టుఁడుసంశయ, మీయర్థము వేదములకు ♦ నెక్కుడుసుండీ. ౯౬

తే. అర్కుఁ డెబ్బంగి నభమున♦కాభరణము, భువనములకెల్ల నాభంగి♦భూషణంబు
దక్షవాటీపురము భోగ♦మోక్షవిభవ, పావనంబందువిశ్వాస♦పరులుగండ్రు. ౯౭

కం. త్రిభువనములయందును మా, కభిమతములు పెక్కులైన ♦ నారామము లం
దభిమానమింతసేయము, విభవాస్పద మైనదక్షు ♦ వీటింబోలెన్. ౯౮

తే. వినుఁడు సత్యంబుసత్యంబు ♦ వెండిసత్య, మాత్మలోనవిచారించి ♦ యానతిత్తు
దక్షవాటంబుకంటెఁ దీ♦ర్థంబునిఖిల, మేదినీమండలంబున ♦ లేదు లేదు. ౯౯

గీ. వాఁడిగోర్గొండిఁ గన్నులు ♦ దోఁడిమైన, నడుగు లడిదంబుచేతఁజ♦క్కడచియైన
నొండుకడకేగుటలుమాని♦యుండవలయు, డక్కుమాటలుదక్షవా♦టంబునందు

క్షేత్రంబున ద్వాదశవార్షికపరిమితం బైన సత్త్రయాగంబునఁ గూడినశౌనకాది మహామునులు, యజ్ఞావసానసమయంబున శ్రీమన్మహాదేవుని సందర్శింపం జనిరి. ఇది పంచాశత్ఖండమండితంబును, సనత్కుమారసంహితాది బహుసంహితాసంఘాతం బగు స్కాందపురాణంబునందు గోదావరీఖండంబునందుఁ జెప్పంబడిన భీమఖండంబు, భీమేశ్వరమాహాత్మ్యంబును, భీమేశ్వరపురాణం బనం బరఁగు నిమ్మహాప్రబంధంబు వ్రాసినఁ, బఠించిన, వినినఁ, బుస్తకం బర్చనచేసిన, నారాధించిన, శ్రీభీమనాథేశ్వరుం డాయురారోగ్యైశ్వర్యంబులు, శాశ్వతమోక్షపదంబును గృపసేయు. ౧౦౭

ఉ. వైభవపాకశాసన! సు♦పర్వ మహీధర ధైర్యవర్తి! గే
యోభయవంశదీపక! స♦ముద్ధతవీరవిరోధిమండల
క్షోభకరప్రతాప! ఫణి♦కుండలభక్తినిధీ! దిగంతగం
ధేభకటస్వయస్వమస♦హ్యాన్యయశఃపరివంబు నిర్భరా. ౧౦౮

కం. రామాంబానందన! సం, గ్రామజితధనంజయా! ప♦రాక్రమరామా
స్వామిద్రోహరగండ! మ, హామాత్యకిరీటశేఖ♦రామాత్యమణీ. ౧౦౯

భుజంగప్రయాతము. ప్రధూతార్కసామంత ♦ రథ్యాధురీణా
విధూత్తంసనేవాప్ర♦వృత్తాంతరంగా
మధూళీసుధాసార ♦ మాధుర్యవాక్యా
బుధారాధనాసార ♦ భోజావతారా. ౧౧౦

గద్యము. ఇది శ్రీమత్కమలనాభపౌత్ర మారయామాత్యపుత్ర సుకవిజనవిధేయ సకల విద్యాసనాథ శ్రీనాథనామధేయప్రణీతం బైన శ్రీభీమేశ్వరపురాణంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును షష్ఠాశ్వాసము.

శ్రీమాణిక్యాంబాసమేత శ్రీ భీమేశ్వరార్పణమస్తు.

శ్రీరామార్పణమస్తు.

www.mohanpublications.com

మోహన్ పబ్లికేషన్స్‌లో లభించు
పుస్తకముల పట్టిక
(Book List)

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద, మంత్రశాస్త్రాది
అనేక విషయాలు తెలుసుకోండి...

ఫేస్‌బుక్ **మోహన్ పబ్లికేషన్స్** పేజ్ లైక్ చేయండి.

Like us to follow :

MOHAN PUBLICATIONS

Rajamahendravaram

28.	తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	10-00
29.	శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	36-00
30.	శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	36-00
31.	లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32.	శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33.	శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34.	కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35.	శివపూజ	10-00
36.	వీరభద్ర పూజ	10-00
37.	ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38.	నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39.	సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40.	రామదేవుని కథ	10-00
41.	శివదేవుని కథ	10-00
42.	లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43.	వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44.	బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ	10-00
45.	సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46.	నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47.	రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48.	ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49.	శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50.	16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51.	పార్వతీకల్యాణం	25-00
52.	సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53.	పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54.	అష్టనాగపూజ	36-00
55.	పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56.	ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57.	ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58.	ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59.	ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60.	హనుమద్ వ్రతం	36-00
61.	పంచాయతన పూజ	63-00
62.	28 వ్రతములు	120-00

63.	కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64.	కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)	....
65.	హ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)	....
66.	గోమాత	40-00

2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

1.	శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	45-00
2.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4.	స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5.	లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మీ	63-00
6.	స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రౌన్‌సైజు)కేస్‌బైండ్	108-00
7.	సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళిః (63)	24-00
9.	విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	25-00
10.	లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	36-00
11.	లలితా సహస్రనామములు	24-00
12.	లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13.	దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14.	ఆంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15.	శివ సహస్రనామములు	24-00
16.	విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17.	గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18.	సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19.	గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21.	శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22.	సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23.	సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24.	శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25.	మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26.	సంధ్యావందనం	24-00
27.	మంత్రపుష్పమ్	....
28.	త్రిభాషా హనుమాన్‌చాలీసా	15-00
29.	హనుమాన్ చాలీసా	10-00

30.	మణిద్వీపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31.	ఆరు చాలీసాలు	10-00
32.	శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33.	వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34.	ఆరుదండకాలు	5-00
35.	వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00
36.	అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37.	దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దనీస్తోత్రంతో)	10-00
38.	సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39.	భగవద్గీత మూలం	27-00
40.	రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41.	స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42.	పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43.	పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44.	పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45.	పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46.	మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47.	శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48.	కుజదోషం	10-00
49.	కాలసర్ప దోషం	10-00
50.	మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51.	దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52.	పంచసూక్తములు	10-00
53.	సంధ్యావందనం	10-00
54.	రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55.	గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56.	హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57.	దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58.	ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59.	శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60.	నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61.	మహాన్యాసమ్	36-00
62.	సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63.	గోమాతపూజావిధానము	10-00
64.	ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00

65.	ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66.	ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67.	శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68.	అర్చన	40-00
69.	నిత్యదేవతార్చన	40-00
70.	సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71.	శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72.	చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73.	శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74.	వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75.	శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1.	శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	120-00
2.	సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3.	శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4.	శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
5.	శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
6.	నవనాధ చరిత్ర	99-00
7.	శ్రీసాయిచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
8.	శ్రీగురుచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
9.	సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో	30-00
10.	అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11.	భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12.	శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13.	శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14.	శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15.	శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16.	శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17.	"శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18.	"శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19.	శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20.	శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21.	శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22.	శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23.	హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00

24.	శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25.	ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26.	షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27.	సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28.	సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29.	నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30.	శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31.	హృదయంలో సాయి	15-00
32.	శ్రీషిరిడీసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్ఛరిత్ర)	120-00
33.	గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

4. జ్యోతిషాలు

1.	'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72-00
2.	గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3.	ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	50.00
5.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఒక్కొక్కటి	12.00
6.	కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్	25.00
7.	గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిటివి)	25.00
8.	శుభమస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్	25.00
9.	సాదా క్యాలండర్	5.00
10.	పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11.	తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12.	కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13.	జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14.	మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15.	వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16.	వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17.	సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18.	శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19.	పూర్వ పరాశరి	100-00
20.	పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21.	ప్రశ్న సింధు	99-00
22.	నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23.	సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24.	దృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00

25.	ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26.	జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27.	జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28.	జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29.	ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30.	జాతక మకరందం	63-00
31.	జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32.	మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33.	ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34.	జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35.	శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36.	నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37.	పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38.	సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39.	ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40.	నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00
41.	శుభశకునాలు	30-00
42.	హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43.	సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44.	ముహూర్త దీపిక	99-00
45.	పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46.	కలలు ఫలితాలు	30-00
47.	జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48.	మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49.	జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50.	గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51.	ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52.	ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53.	జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54.	అంగసాముద్రికం	36-00
55.	హస్త సాముద్రికం	63-00
56.	లాల్ కితాబ్	99-00
57.	శకునశాస్త్రం	63-00
58.	ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59.	పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00

60.	అష్టకవర్గు (కొండపల్లి)	63-00
61.	బృహత్‌జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	250-00
62.	లగ్నరత్నాకరం	63-00
63.	షట్పంచాశిక	120-00
64.	40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65.	40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66.	40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67.	40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68.	40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69.	మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70.	కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71.	ముహూర్తచింతామణి	99-00
72.	సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73.	ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74.	అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75.	గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76.	జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77.	జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78.	జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79.	నాడీజ్యోతిషం	63-00
80.	నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
81.	లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
82.	గౌతమసంహిత	63-00
83.	హోరరత్నమాల	63-00
84.	జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85.	పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86.	దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87.	వింత జోష్యములు	63-00
88.	షోడశవర్గులు	200-00
89.	రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90.	చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91.	కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92.	బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93.	గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94.	శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00

95.	శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96.	రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97.	ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98.	ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99.	లఘుజాతకం	63-00
100.	జాతకాలంకారము	63-00
101.	మేషలగ్న ఫలితములు	99-00
102.	వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103.	మిధున లగ్న ఫలితములు	99-00
104.	కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105.	సింహలగ్న ఫలితములు	99-00
106.	కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107.	తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108.	వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109.	ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110.	మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111.	కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112.	మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113.	నారద సంహిత	200-00
114.	పంచాంగపీఠికలేఖికాగణితం	250-00
115.	తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116.	సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117.	రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118.	ఛాయాగ్రహములు	99-00
119.	జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120.	జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121	గ్రహభావ బలములు	50-00
122.	కాలచక్రదశ	50-00
123.	అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124.	జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125.	పురోగామి జాతకం	50-00
126.	భావార్థరత్నాకరం	75-00
127.	భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128.	అష్టకవర్గ పద్ధతిః	75-00

129. జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130. ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131. ముహూర్తం	75-00
132. విశిష్ట జాతకములు	125-00
133. భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134. 300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135. జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు

136. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140. భావార్థరత్నాకరము	100-00
141. ముహూర్త చింతామణి	100-00
142. ముహుర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143. స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144. శతయోగమంజరి	50-00
145. వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146. దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147. వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152. అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153. అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154. పంచాంగ వివేకము	99-00
155. వశిష్ఠ సంహిత	360-00
156. పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండ్)	200-00

5. వాస్తులు

1. 40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్చుకొనండి	180-00
2. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3. వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4. మీరూ మీ వాస్తు	63-00

5.	గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6.	వాస్తు పూజ	63-00
7.	వాస్తు సూత్రములు	63-00
8.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9.	గృహవాస్తు వర్గులు	99-00
10.	విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11.	విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు	99-00
12.	విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13.	ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14.	శుభవాస్తు	270-00
15.	వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16.	వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17.	హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18.	గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19.	వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20.	గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21.	జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22.	వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23.	వాస్తుశిరోమణి ,,	120-00
24.	వాస్తుసంగ్రహమ్ ,,	63-00
25.	పంచవాస్తు పారిజాతం ,,	120-00
26.	వాస్తుడిండిమమ్ ,,	63-00
27.	వాస్తుదుందిభి ,,	120-00
28.	విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్‌బైండ్)	250-00
29.	కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30.	జలవాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31.	మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32.	వాస్తు జ్యోతి	63-00
33.	మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34.	వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35.	వాస్తు దర్పణం	120-00

6. మంత్రశాస్త్రాలు

1.	మంత్రసాధన	63-00
2.	తంత్రజాలం	63-00
3.	మంత్రశక్తి	63-00

4.	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5.	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6.	తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7.	యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8.	మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9.	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10.	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11.	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12.	సదాచార దీపిక	63-00
13.	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14.	ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15.	బదనిక తంత్రమ్	63-00
16.	ఉచ్ఛిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17.	గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18.	గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19.	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20.	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21.	పాశుపత తంత్రం	99-00
22.	పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23.	రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24.	మంత్రసిద్ధి	120-00
25.	పరశురామతంత్రమ్	108-00
26.	శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27.	శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28.	గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29.	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30.	శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31.	మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32.	సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33.	హవన తంత్రం	250-00
34.	షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35.	శాక్తేయతంత్రం	250-00
36.	రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37.	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38.	హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00

39.	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40.	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41.	స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42.	కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43.	శాంతితంత్రమ్	250-00
44.	యంత్రసిద్ధి	360-00
45.	శ్రీ లక్ష్మీతంత్రమ్	360-00
46.	మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
47.	మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
48.	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49.	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50.	కామధేనువు తంత్రం	360-00
51.	శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52.	శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53.	కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54.	ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55.	సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1.	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2.	భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3.	భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2.	గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3.	గణేశోపాసన 2	99-00
4.	నవగ్రహవైభవం	99-00
5.	నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6.	నవగ్రహ వేదం	99-00
7.	శనిగ్రహారాధన	99-00
8.	ఆదిత్యారాధన	99-00
9.	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10.	శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11.	లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12.	హనుమదారాధన	99-00
13.	లలితారాధన	99-00
14.	శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15.	గాయత్రీ ఆరాధన	99-00

16.	వీరభద్రారాధన	99-00
17.	కుజగ్రహారాధన	99-00
18.	భైరవారాధన	99-00
19.	దైవారాధన	99-00
20.	గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21.	శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22.	హయగ్రీవారాధన	99-00
23.	లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24.	శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25.	దేవీ లీలామృతం	99-00
26.	పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27.	పురాణపండ రామాయణం	99-00
28.	పురాణపండ భారతం	99-00
29.	పురాణపండ భాగవతం	99-00
30.	(సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31.	కాలసర్ప యోగం	99-00
32.	నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33.	నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34.	వేదసూక్తములు	99-00
35.	వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36.	పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37.	సూక్తిరత్నాలు	99-00
38.	హనుమచ్చరిత్ర	99-00
39.	నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40.	నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41.	సాలగ్రామములు	99-00
42.	గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43.	శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44.	జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45.	వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్‌మ్యాచింగ్‌గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46.	మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్‌గైడ్) ,,	99-00
47.	మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్‌కరక్షన్ ,,	99-00
48.	న్యూమరాలజీ రెమిడీస్	99-00
49.	మూకపంచశతీ	99-00
50.	శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00

51.	రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52.	ఉపాసన విధానం	99-00
53.	పంచమవేదం మహాభారతం	99-00
54.	దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55.	గణపతిభాష్యం	99-00
56.	యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57.	నవయోగులు	99-00
58.	ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59.	సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్‌బైండింగ్)	216-00
61.	సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62.	ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63.	బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64.	సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65.	శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66.	శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67.	మార్షల్‌ఆర్ట్స్ (కరాటే,కుంగ్‌ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68.	మ్యాజిక్‌గైడ్	99-00
69.	చదరంగం	99-00
70.	పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71.	గరుడపురాణం	40-00
72.	మాఘపురాణం	36-00
73.	శివపురాణం	36-00
74.	వైశాఖపురాణం	36-00
75.	కార్తీక పురాణం	36-00
76.	కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77.	సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78.	పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79.	గాయత్రీ మహిమ	36-00
80.	వృక్షదేవతలు	63-00
81.	యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82.	సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83.	చతుర్వేదములు	120-00
84.	నవగ్రహారాధన	120-00
85.	తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86.	మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్‌బైండు)	250-00

87.	మానవధర్మములు		120-00
88.	వేదమంత్ర సంహిత		120-00
89.	సహస్రలింగార్చన		120-00
90.	శ్రీ శివగీత		120-00
91.	ద్వాదశఉపనిషత్తులు		120-00
92.	పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి	(కేస్‌బైండ్)	250-00
	(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	సాదా	120-00
93.	బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము		200-00
94.	బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
95.	బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
96.	కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు		63-00
97.	దక్షిణావృత శంఖములు		63-00
98.	108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని		36-00
99.	ధర్మసింధువు(కేస్‌బైండింగ్)		270-00
100.	భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని		99-00
101.	చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర		36-00
102.	భగవత్‌స్తుతి		63-00
103.	సూర్యోపాసన		36-00
104.	కాశీఖండం		250-00
105.	దేవీభాగవతం		360-00
106.	శ్రీ ఆంజనేయం		216-00
107.	ధర్మసందేహాలు		216-00
108.	ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు		250-00
109.	రామాయణం		600-00
110.	పోతన భాగవతం		900-00
111.	శివమంత్రములు		63-00

8. వైద్య గ్రంథాలు

1.	ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2.	మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3.	ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4.	గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5.	గృహవైద్యసారం	36-00
6.	హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7.	ప్రకృతివైద్యం	36-00
8.	ఆహారం-వైద్యం	99-00

9.	సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10.	ఆయుర్వేదమ్	36-00
11.	ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12.	దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13.	ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14.	అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15.	రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16.	ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17.	ఒబెసిటి	99-00
18.	హెల్త్‌గైడ్	99-00
19.	ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20.	ఫుడ్‌థెరపి	63-00
21.	న్యాచురల్‌థెరపి	99-00
22.	సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥	63-00
23.	కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24.	యోగామంత్ర	63-00
25.	యోగా మండే టు సండే	63-00
26.	హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్‌టుడే	99-00
27.	హెల్త్‌ఫైల్	108-00
28.	వస్తుగుణపాఠం	250-00
29.	రసాయన వాజీకరణ తంత్రం	150-00
30.	వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31.	నాటువైద్యం -(కేస్‌బైండ్)	360-00
32.	నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33.	ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

9. అయ్యప్ప - భవానీ రకాలు

1.	శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3.	శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4.	శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5.	హారతిగైకొనుమా	40-00
6.	శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00

9.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10.	భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11.	దేవీలీలామృతం	99-00
12.	శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13.	దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14.	భవానీదీక్ష P	10-00
15.	దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17.	అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో)	24-00

10. భజనలు - కీర్తనలు

1.	అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2.	శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3.	సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4.	వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5.	సౌభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6.	సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7.	చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8.	జాతీయ గీతాలు	10-00
9.	దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10.	పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11.	గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12.	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13.	పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14.	భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినీస్టైల్)	36-00
15.	సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16.	బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17.	అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

11. హిట్స్ సాంగ్స్

1.	ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2.	ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3.	ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4.	పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00

5.	ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6.	ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7.	వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8.	సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్‌వెజ్)	63-00
3.	శాకాహార వంటలు	30-00
4.	మాంసాహారవంటలు	30-00
5.	చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6.	అందానికి చిట్కాలు	30-00
7.	పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8.	పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శారీబోర్డర్స్	36-00
10.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11.	చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12.	పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు	30-00
13.	పలావ్‌లు, ఫ్రైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు	30-00
14.	వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15.	బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16.	పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17.	మైక్రోవోవెన్ వంటలు	99-00
18.	సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19.	పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20.	పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21.	మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22.	మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23.	నోరూరించే నాన్‌వెజ్‌వంటలు	99-00
24.	మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

వివిధ రకాలు

ఎందరోమహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్‌బుక్ (క్రౌన్‌సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
ఆనందంగా జీవిద్దాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్సాయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్రగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్‌చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00

కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00
ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు	
విశ్వకర్మ ప్రకాశము	80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన ,,	250-00
నారద సంహిత ,,	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము ,,	60-00
మయమతము - వచనము ,,	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము ,,	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి	......
పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య)	....
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు ,,	....
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక ,,	....
మహాదశా పారిజాతం ,,	....
వాస్తు నారాయణీయం ,,	120-00
యోగావళీఖండం ,,	120-00
ముహూర్తసింధువు	150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)	1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (దావూద్)	370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)	590-00
సాయి... ,,	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి ,,	200-00
ఆరతిసాయిబాబా ,,	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)	500-00
తాజుద్దీన్‌బాబా సచ్చరిత్ర	100-00

సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ది కారికలు	200-00
నపుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00

హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
ఆపస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00
గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాణ్డః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖనస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
ఆయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్చయం	300-00
వస్తుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00

వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00
శ్రీ లలితాసహస్రనామావళిః-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తొట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చిన్తామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
వశిష్ఠ సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
ఆపస్థంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యయం	360-00
ముహుర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00